

Šis tekstas yra skirtas tik informacijai ir teisinės galios neturi. Europos Sąjungos institucijos nėra teisiškai atsakingos už jo turinį. Autentiškos atitinkamų teisės aktų, įskaitant jų preambules, versijos skelbiamos Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje ir pateikiamos svetainėje „EUR-Lex“. Oficialūs tekstai tiesiogiai prerinami naudojantis šiame dokumente pateikiamomis nuorodomis

► **B** EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) Nr. 1303/2013

2013 m. gruodžio 17 d.

kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006

(OL L 347, 2013 12 20, p. 320)

iš dalies keičiamas:

		Oficialusis leidinys		
		Nr.	puslapis	data
► <u>M1</u>	2015 m. spalio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2015/1839	L 270	1	2015 10 15
► <u>M2</u>	2016 m. lapkričio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/2135	L 338	34	2016 12 13
► <u>M3</u>	2017 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/825	L 129	1	2017 5 19
► <u>M4</u>	2017 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/1199	L 176	1	2017 7 7
► <u>M5</u>	2017 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/2305	L 335	1	2017 12 15
► <u>M6</u>	2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2018/1046	L 193	1	2018 7 30

pataisytas:

- **C1** Klaidų ištaisymas, OL L 200, 2016 7 26, p. 140 (1303/2013)

**EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES)
Nr. 1303/2013**

2013 m. gruodžio 17 d.

kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006

**PIRMOJI DALIS
DALYKAS IR APIBRĖŽTYS**

1 straipsnis

Dalykas

Šiuo reglamentu nustatomos bendros taisyklės, taikomos Europos regioninės plėtros fondui (ERPF), Europos socialiniam fondui (ESF), Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai (EŽŪFKP) ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondui (EJRŽF), kurių veiklos gairės pateiktos bendroje programoje (toliau – Europos struktūriniai ir investicijų (ESI) fondai). Jame taip pat išdėstomos nuostatos, kurios yra reikalingos siekiant užtikrinti ESI fondų veiksmingumą, koordinavimą tarpusavyje ir su kitomis Sąjungos priemonėmis. Bendros taisyklės, taikomos ESI fondams, pateikiamos Antrojoje dalyje.

Trečiojoje dalyje nustatomos bendrosios ERPF ir ESF (toliau – struktūriniai fondai) bei Sanglaudos fondo veiklą reglamentuojančios taisyklės, kuriose nustatomi struktūrinių fondų ir Sanglaudos fondo (toliau – fondai) uždaviniai, prioritetiniai tikslai ir organizacinė struktūra, taip pat kriterijai, kuriuos turi atitikti valstybės narės ir regionai, kad tenkintų fondų paramos reikalavimus, turimi finansiniai ištekliai ir jų paskirstymo kriterijai.

Ketvirtojoje dalyje nustatomos fondams ir EJRŽF taikomos valdymo ir kontrolės, finansų valdymo, sąskaitų ir finansinių pataisų bendrosios taisyklės.

Pagal šio straipsnio penktą dalį šio reglamento nuostatos taikomos nedarant poveikio Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1306/2013 ⁽¹⁾ nuostatoms ir konkrečioms toliau nurodytų reglamentų (toliau – konkrečioms fondams taikomi reglamentai) nuostatoms:

- 1) Reglamentas (ES) Nr. 1301/2013 (toliau – ERPF reglamentas);
- 2) Reglamentas (ES) Nr. 1304/2013 (toliau – ESF reglamentas);
- 3) Reglamentas (ES) Nr. 1300/2013 (toliau – Sanglaudos fondo reglamentas);

⁽¹⁾ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1306/2013 dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos, kuriuo panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 352/78, (EB) Nr. 165/94, (EB) Nr. 814/2000, (EB) Nr. 1290/2005 ir (EB) Nr. 485/2008 (Žr. šio Oficialiojo leidinio p. 549).

- 4) Reglamentas (ES) Nr. 1299/2013 (toliau – ETB reglamentas);
- 5) Reglamentas (ES) Nr. 1305/2013 (toliau – EŽŪFKP reglamentas) ir
- 6) būsimas Sąjungos teisės aktas, nustatantis finansavimo jūrų reikalų ir žuvininkystės politikai 2014-2020 m. programavimo laikotarpiui sąlygas (toliau – EJŖŽF reglamentas).

Šio reglamento antroji dalis taikoma visiems ESI fondams, išskyrus atvejus, kai aiškiai numatytos nukrypti leidžiančios nuostatos. Šio reglamento trečiojoje ir ketvirtojoje dalyse nustatomos šio reglamento antrąją dalį papildančios taisyklės, atitinkamai taikomos fondams bei fondams ir EJŖŽF, ir gali būti aiškiai leidžiama atitinkamuose konkrečiuose fondams taikomuose reglamentuose numatyti nukrypti leidžiančias nuostatas. Konkretiems fondams taikomuose reglamentuose gali būti nustatytos taisyklės, papildančios šio reglamento antrąją dalį, kiek tai susiję su ESI fondais, šio reglamento trečiąją dalį, kiek tai susiję su fondais, ir šio reglamento ketvirtąją dalį, kiek tai susiję su fondais ir EJŖŽF. Konkretiems fondams taikomuose reglamentuose nustatytos papildomos taisyklės neturi prieštarauti šio reglamento antrosios, trečiosios ar ketvirtosios dalių nuostatomis. Kilus abejonėms dėl to, kurios nuostatos turi būti taikomos, šio reglamento antrosios dalies nuostatos turi viršenybę konkretiems fondams taikomų taisyklių atžvilgiu, o šio reglamento antrosios, trečiosios ir ketvirtosios dalių nuostatos turi viršenybę konkretiems fondams taikomų reglamentų atžvilgiu.

2 straipsnis

Apibrėžtys

Šiame reglamente taikomos šios terminų apibrėžtys:

- 1) Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategija – tikslai ir bendri uždaviniai, kuriais vadovaujasi valstybės narės ir Sąjunga, nustatyti Europos Vadovų Tarybos 2010 m. birželio 17 d. priimtų išvadų I priede (Nauja Europos darbo vietų kūrimo ir ekonomikos augimo strategija, ES pagrindiniai tikslai), 2010 m. liepos 13 d. Tarybos rekomendacijoje⁽¹⁾ ir Tarybos sprendime 2010/707/ES⁽²⁾, ir visi šių tikslų ir bendrų uždavinių pakeitimai;
- 2) strateginė politikos programa – dokumentas ar dokumentų rinkinys, nustatytas nacionaliniu ar regioniniu lygmeniu, kuriame nustatytas ribotas remiantis įrodymais apibrėžtų nuoseklių prioritetų skaičius, pateiktas tų prioritetų įgyvendinimo tvarkaraštis ir į kuriuos gali būti įtrauktas stebėsenos mechanizmas;
- 3) pažangiosios specializacijos strategija – nacionalinės ar regioninės inovacijų strategijos, kuriose nustatyti prioritetai siekiant įgyti konkurencinio pranašumo didinant mokslinių tyrimų ir inovacijų privalumus ir derinant juos su verslo poreikiais, kad būtų nuosekliai sprendžiamas galimybių sudarymo ir rinkos pokyčių klausimas

⁽¹⁾ 2010 m. liepos 13 d. Tarybos rekomendacija dėl bendrų valstybių narių ir Sąjungos ekonominės politikos gairių (OL L 191, 2010 7 23, p. 28).

⁽²⁾ 2010 m. spalio 21 d. Tarybos sprendimas 2010/707/ES dėl valstybių narių užimtumo politikos gairių (OL L 308, 2010 11 24, p. 46).

▼B

ir kartu vengiama pastangų kartojimosi ir susiskaidymo; pažangiosios specializacijos strategija taip pat gali būti laikoma nacionalinė ar regioninė mokslinių tyrimų ir inovacijų strateginė politikos programa arba būti į ją įtraukta;

- 4) konkrečiam fondui taikomos taisyklės – šio reglamento Trečiojoje dalyje ar Ketvirtojoje dalyje arba reglamente, kuriuo reglamentuojamas vienas ar keli 1 straipsnio ketvirtoje dalyje išvardyti ESI fondai, pateiktos nuostatos arba remiantis minėtomis dalimis nustatytos nuostatos;
- 5) programavimas – organizavimo, sprendimų priėmimo ir finansinių išteklių paskirstymo procesas, kuris vyksta keliais etapais ir kuriame dalyvauja partneriai pagal 5 straipsnį, siekiant įgyvendinti bendrus daugiamečius Sąjungos ir valstybių narių veiksmus, kad būtų pasiekti Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijos tikslai;
- 6) programa – veiksmų programa, kaip nurodyta šio reglamento trečiojoje dalyje arba ketvirtojoje dalyje ir EJRŽF reglamente, ir kaimo plėtros programa, kaip nurodyta EŽŪFKP reglamente;
- 7) programos įgyvendinimo teritorija – geografinė vietovė, kurioje taikoma konkreti programa, arba, kai programa taikoma daugiau nei vienoje regiono kategorijoje – geografinė vieta, atitinkanti kiekvieną atskirą regiono kategoriją;
- 8) prioritetas – šio reglamento Antrojoje ir Ketvirtojoje dalyse tai yra šio reglamento Trečiojoje dalyje nurodyta ERPF ir Sanglaudos fondui skirta prioritentinė kryptis, o EJRŽF reglamente ir EŽŪFKP reglamente – Sąjungos prioritetas;
- 9) veiksmas – projektas, sutartis, veiksmas arba grupė projektų, kuriuos atrenka atitinkamų programų vadovaujančiosios institucijos arba kurie atrenkami jų atsakomybe ir kuriais padedama siekti prioriteto (-ų) tikslų; finansinių priemonių atveju veiksmą sudaro pagal programą finansinėms priemonėms skirti finansiniai įnašai ir vėlesnis toms finansinėms priemonėms teikiamas finansavimas;

▼M6

- 10) paramos gavėjas – viešasis arba privatusis subjektas arba fizinis asmuo, atsakingas už veiksmų inicijavimą arba inicijavimą ir įgyvendinimą; ir
 - a) valstybės pagalbos atveju – subjektas, kuris gauna pagalbą, išskyrus tuos atvejus, kai pagalba vienai įmonei nesiekia 200 000 EUR – tokiu atveju atitinkama valstybė narė gali

▼M6

nuspręsti, kad paramos gavėjas yra pagalbą teikianti institucija, nedarant poveikio Komisijos reglamentams (ES) Nr. 1407/2013 ⁽¹⁾, (ES) Nr. 1408/2013 ⁽²⁾ ir (ES) Nr. 717/2014 ⁽³⁾, ir

- b) finansinių priemonių pagal šio reglamento antros dalies IV antraštinę dalį atveju – subjektas, kuris įgyvendina finansinę priemonę arba atitinkamai fondų fondą;

▼B

- 11) finansinės priemonės – finansinės priemonės, kaip apibrėžta Finansiniame reglamente, išskyrus tuos atvejus, kai šiame reglamente nustatyta kitaip;
- 12) galutinis naudos gavėjas – juridinis arba fizinis asmuo, gaunantis finansavimą pagal finansinę priemonę;
- 13) valstybės pagalba – pagalba, kuriai taikoma SESV 107 straipsnio 1 dalis; šiame reglamente ši sąvoka taip pat apima *de minimis* pagalbą, kaip apibrėžta Komisijos reglamente (EB) Nr. 1998/2006 ⁽⁴⁾, Komisijos reglamente (EB) Nr. 1535/2007 ⁽⁵⁾ ir Komisijos reglamente (EB) Nr. 875/2007 ⁽⁶⁾;
- 14) užbaigtas veiksmas – fiziškai užbaigtas arba visiškai įgyvendintas veiksmas, dėl kurio paramos gavėjai yra atlikę visus susijusius mokėjimus ir gavę atitinkamą viešąjį įnašą;
- 15) viešosios išlaidos – bet koks viešasis įnašas veiksams finansuoti, skiriamas iš nacionalinių, regiono arba vietos valdžios institucijų biudžeto, Sąjungos biudžeto, susijusio su ESI fondais, viešosios teisės subjektų biudžeto arba viešosios valdžios institucijų ar viešosios teisės subjektų asociacijų biudžeto; siekiant nustatyti bendro finansavimo normą ESF programoms ar prioritetams, šios išlaidos gali apimti darbdavių ir darbuotojų bendrai sutelktus finansinius išteklius;

⁽¹⁾ 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai (OL L 352, 2013 12 24, p. 1).

⁽²⁾ 2013 m. gruodžio 24 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 1408/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai žemės ūkio sektoriuje (OL L 352, 2013 12 24, p. 9).

⁽³⁾ 2014 m. birželio 27 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 717/2014 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai žuvininkystės ir akvakultūros sektoriuje (OL L 190, 2014 6 28, p. 45).

⁽⁴⁾ 2006 m. gruodžio 15 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1998/2006 dėl Sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai (OL L 379, 2006 12 28, p. 5).

⁽⁵⁾ 2007 m. gruodžio 20 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1535/2007 dėl EB sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai žemės ūkio produktų gamybos sektoriuje (OL L 337, 2007 12 21, p. 35).

⁽⁶⁾ 2007 m. liepos 24 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 875/2007 dėl EB sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo *de minimis* valstybės pagalbai žuvininkystės sektoriuje ir iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 1860/2004 (OL L 193, 2007 7 25, p. 6).

▼B

- 16) viešosios teisės subjektas – viešosios teisės reglamentuojamas subjektas, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/18/EB ⁽¹⁾ 1 straipsnio 9 punkte, ir Europos teritorinio bendradarbiavimo grupė (ETBG), įsteigta pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1082/2006 ⁽²⁾, nepaisant to, ar pagal atitinkamas nacionalines įgyvendinimo nuostatas ETBG yra laikoma viešosios teisės ar privatinės teisės subjektu;
- 17) dokumentas – popierinis dokumentas arba elektroninė laikmena, kurioje laikoma pagal šį reglamentą svarbi informacija;
- 18) tarpinė institucija – viešasis ar privatus subjektas, kuris yra pavaldus vadovaujančiajai arba tvirtinančiajai institucijai arba kuris tokios institucijos vardu atlieka su veiksmus įgyvendinančiais paramos gavėjais susijusias pareigas;
- 19) bendruomenės inicijuota vietos plėtros strategija – nuoseklus veiksmų, kuriais siekiama įgyvendinti vietos tikslus ir tenkinti vietos poreikius, rinkinys, kuriuo prisidedama siekiant Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijos tikslų ir kurį parengia ir įgyvendina vietos veiklos grupė;
- 20) partnerystės sutartis – valstybės narės kartu su partneriais laikantis daugiapakopio valdymo principo parengtas dokumentas, kuriame nustatyta tos valstybės narės ESI fondų paramos veiksmingo ir efektyvaus naudojimo strategija, prioritetai ir tvarka siekiant Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijos tikslų, ir kurį Komisija patvirtina po vertinimo ir dialogo su atitinkama valstybe nare;
- 21) regionų kategorija – regionų skirstymas į mažiau išsivysčiusius regionus, pereinamojo laikotarpio regionus arba labiau išsivysčiusius regionus, kaip nustatyta 90 straipsnio 2 dalyje;

▼C1

- 22) mokėjimo paraiška – valstybės narės Komisijai pateikta mokėjimo paraiška arba išlaidų deklaracija;

▼B

- 23) EIB – Europos investicijų bankas, Europos investicijų fondas arba bet kuri Europos investicijų banko patronuojamoji įmonė;
- 24) viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės – viešojo sektoriaus subjektų ir privačiojo sektoriaus bendradarbiavimo, kuriuo siekiama gerinti investavimą į infrastruktūros projektus ar kitokio pobūdžio veiksmus, kuriais teikiamos viešosios paslaugos pasitelkiant rizikos pasidalijimo priemones, telkiant privačiojo sektoriaus patirtį ar papildomus kapitalo šaltinius, formas;
- 25) viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės veiksmas – veiksmas, kuris įgyvendinamas ar kurį ketinama įgyvendinti pagal viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės sistemą;

⁽¹⁾ 2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/18/EB dėl viešojo darbų, prekių ir paslaugų pirkimo sutarčių sudarymo tvarkos derinimo (OL L 134, 2004 4 30, p. 114).

⁽²⁾ 2006 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1082/2006 dėl Europos teritorinio bendradarbiavimo grupės (ETBG) (OL L 210, 2006 7 31, p. 19).

▼B

- C1 26) sąlyginio deponavimo sąskaita – banko sąskaita, reglamentuota rašytiniu vadovujančiosios institucijos arba tarpinės institucijos ir finansinę priemonę įgyvendinančio subjekto susitarimu, o veiksmo, įgyvendinamo pagal viešojo ir privačiojo sektorių partnerystę, atveju – rašytiniu paramos gavėjo, kuris yra viešojo sektoriaus subjektas, ir privačiojo partnerio, patvirtinto vadovujančiosios institucijos arba tarpinės institucijos, susitarimu, atidaryta konkrečiai lėšoms, kurios turi būti išmokėtos pasibaigus tinkamumo finansuoti laikotarpiui finansinės priemonės atveju, arba, viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės veiksmo atveju – tinkamumo finansuoti laikotarpiu ir (arba) jam pasibaigus, laikyti ir skirta tik ◀ 42 straipsnio 1 dalies c punkte, 42 straipsnio 2 dalyje, 42 straipsnio 3 dalyje ir 64 straipsnyje nurodytiems tikslams, arba banko sąskaita, atidaryta laikantis sąlygų, kuriomis užtikrinamos lygiavertės mokėjimams iš fondų taikomos garantijos;
- 27) fondų fondas – fondas, įsteigtas siekiant programos ar programų paramą skirti kelioms finansinėms priemonėms. Jei finansinės priemonės įgyvendinamos pasitelkiant fondų fondą, fondų fondą įgyvendinantis subjektas laikomas vieninteliu paramos gavėju, kaip apibrėžta šio straipsnio 10 punkte;
- 28) MVĮ – labai mažos, mažosios arba vidutinės įmonės, apibrėžtos Komisijos rekomendacijoje 2003/361/EB ⁽¹⁾;
- 29) ataskaitiniai – metai trečiojoje dalyje ir ketvirtojoje dalyje tai yra laikotarpis nuo liepos 1 d. iki birželio 30 d., išskyrus pirmuosius programavimo laikotarpio ataskaitinius metus, kurių atveju tai yra laikotarpis nuo išlaidų tinkamumo finansuoti pradžios iki 2015 m. birželio 30 d. Paskutiniai ataskaitiniai metai – 2023 m. liepos 1 d.–2024 m. birželio 30 d.;
- 30) finansiniai metai – Trečiojoje dalyje ir Ketvirtojoje dalyje tai yra laikotarpis nuo sausio 1 d. iki gruodžio 31 d.;

▼M6

- 31) makroregioninė strategija – integruota programa, dėl kurios susitaria Taryba, kurią, kai tinkama, turi patvirtinti Europos Vadovų Taryba ir kurią galima remti ir ESI fondų lėšomis siekiant spręsti bendras problemas, kylančias apibrėžtoje geografinėje teritorijoje ir susijusias su toje pačioje geografinėje teritorijoje esančiomis valstybėmis narėmis ir trečiosiomis valstybėmis, kurios tokiu būdu gauna sustiprinto bendradarbiavimo siekiant ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos teikiamą naudą;

▼B

- 32) jūros baseino strategija – struktūrizuota Sąjungos institucijų, valstybių narių, jų regionų ir atitinkamais atvejais trečiųjų valstybių, priklausančių tam pačiam jūros baseinui, sukurta bendradarbiavimo tam tikroje geografinėje teritorijoje programa; jūros baseino strategijoje atsižvelgiama į jūros baseino geografinius, klimato, ekonominius ir politinius ypatumus;
- 33) taikytina *ex ante* sąlyga – konkrečiai ir tiksliai iš anksto apibrėžtas kritinis veiksnys, kuris yra būtina išankstinė sąlyga tam, kad būtų

⁽¹⁾ 2003 m. gegužės 6 d. Komisijos rekomendacija dėl labai mažų, mažųjų ir vidutinių įmonių apibrėžimo (OL L 124, 2003 5 20, p. 36).

▼B

efektyviai ir veiksmingai pasiektas konkretus investicinio prioriteto arba Sąjungos prioriteto tikslas, ir kuris tiesiogiai ir iš esmės susijęs su šiuo tikslu ir daro jam tiesioginį poveikį;

- 34) konkretus tikslas – rezultatas, kurio siekti esant tam tikroms nacionalinėms ar regioninėms aplinkybėms padeda vadovavimasis investicijų prioritetu arba Sąjungos prioritetu, įgyvendinant veiksmus ar taikant priemones, kurių imamasi pagal tokį prioritetą;
- 35) atitinkamos konkrečiai šaliai skirtos rekomendacijos, priimtose pagal SESV 121 straipsnio 2 dalį, ir atitinkamos Tarybos rekomendacijos, priimtose pagal SESV 148 straipsnio 4 dalį – rekomendacijos, susijusios su struktūrinėmis problemomis, kurias tikslinga spręsti pasitelkiant daugiametes investicijas, kurios tiesiogiai patenka į ESI fondų taikymo sritį, kaip nustatyta konkrečiam fondui taikomuose reglamentuose;
- 36) pažeidimas – bet koks įgyvendinant ESI fondus padarytas Sąjungos teisės ar nacionalinės teisės, susijusios su jos taikymu, pažeidimas dėl ekonominės veiklos vykdytojo veiksmų ar neveikimo, kai nepagrįstas išlaidas įtraukus į Sąjungos biudžetą padaroma ar būtų padaryta žala Sąjungos biudžetui.
- 37) Ekonominės veiklos vykdytojas – fizinis ar juridinis asmuo arba kitas subjektas, dalyvaujantis įgyvendinant ESI fondų paramą, išskyrus valstybę narę, besinaudojančia savo, kaip viešosios valdžios institucijomis, išimtinėmis teisėmis;
- 38) sisteminis pažeidimas – bet koks pažeidimas, kuris gali būti pasikartojančio pobūdžio, kai ypač tikėtina, kad jis kartosis panašių rūšių veiksmų atveju, kuris padaromas dėl didelių trūkumų, susijusių su veiksmingu valdymo ir kontrolės sistemos veikimu, įskaitant dėl to, kad nebuvo nustatytos tinkamos procedūros pagal šį reglamentą ir konkrečiam fondui taikomas taisyklės;
- 39) didelis valdymo ir kontrolės sistemos veiksmingo veikimo trūkumas – fondų ir EJRŽF įgyvendinimo pagal Ketvirtąją dalį tikslais tai trūkumas, dėl kurio reikalingi esminiai sistemos patobulinimai ir dėl kurio fondai ir EJRŽF susiduria su didele pažeidimų rizika, taip pat kurio buvimas nesuderinamas su besąlygine audito nuomone dėl valdymo ir kontrolės sistemos tinkamo veikimo.

3 straipsnis

Termino Komisijos sprendimams priimti apskaičiavimas

►C1 Jeigu pagal 16 straipsnio 2 ir 4 dalis, 29 straipsnio 4 dalį, 30 straipsnio 2 ir 3 dalis, ◄ 102 straipsnio 2 dalį, 107 straipsnio 2 dalį ir 108 straipsnio 3 dalį nustatomas terminas, per kurį Komisija įgyvendinimo aktu turi priimti arba iš dalies pakeisti sprendimą, tas terminas neapima laikotarpio, kuris prasideda kitą dieną po dienos, kurią Komisija nusiunčia savo pastabas valstybei narei, ir tęsiasi tol, kol valstybė narė atsako į šias pastabas.

ANTROJI DALIS**ESI FONDAMS TAIKOMOS BENDROS NUOSTATOS****I ANTRAŠTINĖ DALIS****SĄJUNGOS PARAMOS ESI FONDAMS PRINCIPAI***4 straipsnis***Bendrieji principai**

1. ESI fondų parama teikiama pagal daugiametes programas, papildant nacionalinę, regioninę ir vietos intervencinę veiklą, skirtą Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijai įgyvendinti, taip pat konkretaus fondo uždaviniams pagal Sutartimi grindžiamus jų tikslus įgyvendinti, įskaitant ekonominę, socialinę ir teritorinę sanglaudą, atsižvelgiant į atitinkamas strategijos „Europa 2020“ integruotąsias gaires ir atitinkamas konkrečiai šaliai skirtas rekomendacijas, priimtas pagal SESV 121 straipsnio 2 dalį, ir atitinkamas Tarybos rekomendacijas, priimtas pagal SESV 148 straipsnio 4 dalį, ir atitinkamais atvejais nacionaliniu lygmeniu į nacionalinę reformų programą.

2. Komisija ir valstybės narės, atsižvelgdamos į konkrečią kiekvienos valstybės narės padėtį, užtikrina, kad ESI fondų parama derėtų su atitinkama Sąjungos politika, horizontaliaisiais principais, nurodytais 5, 7 ir 8 straipsniuose ir prioritetais, ir kad ji papildytų kitas Sąjungos priemones.

3. ESI fondų parama įgyvendinama Komisijai ir valstybėms narėms glaudžiai bendradarbiaujant ir laikantis subsidiarumo principo.

4. Valstybės narės tinkamu teritoriniu lygmeniu, paisydamos savo institucinės, teisinės ir finansinės sistemos, ir jų tam tikslui paskirtos institucijos atsako už programų rengimą ir įgyvendinimą ir vykdo savo užduotis įgyvendindamos partnerystę su 5 straipsnyje nurodytais atitinkamais partneriais ir laikydamosi šio reglamento ir konkrečiam fondui taikomų taisyklių.

5. Nustatant ESI fondų paramos įgyvendinimo ir naudojimo, ypač finansinių ir administracinių išteklių, reikalingų programų paramai rengti ir įgyvendinti, stebėsenos, ataskaitų teikimo, vertinimo, valdymo ir kontrolės tvarką laikomasi proporcingumo skiriamos paramos lygiui principo ir atsižvelgiama į bendrą tikslą sumažinti administracinę naštą programų valdymo ir kontrolės veikloje dalyvaujantiems subjektams.

6. Pagal savo atitinkamos atsakomybės sritis Komisija ir valstybės narės užtikrina, kad ESI fondų veikla būtų koordinuojama tarpusavyje ir su kitomis atitinkamomis Sąjungos politikos sritimis, strategijomis ir priemonėmis, taip pat įgyvendinamomis pagal Sąjungos išorės veiksmus.

7. ESI fondams skirta Sąjungos biudžeto dalis įgyvendinama vadovaujantis valstybių narių ir Komisijos pasidalijamojo valdymo principu pagal ►**M6** Finansinio reglamento 63 straipsnį ◀, išskyrus iš Sanglaudos fondo EITP pervestos paramos sumą, kaip nurodyta šio

▼B

reglamento 92 straipsnio 6 dalyje, Komisijos iniciatyva įgyvendinamus novatoriškus veiksmus pagal ERPF reglamento 8 straipsnį, Komisijos iniciatyva teikiamą techninę paramą ir paramą tiesioginiam valdymui pagal EJRŽF reglamentą.

▼M6

8. Komisija ir valstybės narės pagal Finansinio reglamento 33 straipsnį, 36 straipsnio 1 dalį ir 61 straipsnį laikosi patikimo finansų valdymo principo.

▼B

9. Komisija ir valstybės narės užtikrina ESI fondų rengimo ir įgyvendinimo veiksmingumą, kai tai susiję su stebėseną, ataskaitų teikimu ir vertinimu.

10. Vykdydamos atitinkamas su ESI fondais susijusias funkcijas, Komisija ir valstybės narės siekia mažinti paramos gavėjams tenkančią administracinę naštą.

*5 straipsnis***Partnerystė ir daugiapakopis valdymas**

1. Dėl partnerystės sutarties ir kiekvienos programos kiekviena valstybė narė, paisydama savo institucinės ir teisinės sistemos, užmezga partnerystės ryšius su kompetentingomis regioninėmis ir vietos valdžios institucijomis. Partnerystėje taip pat dalyvauja šie partneriai:

▼C1

a) kompetentingos miesto ir kitos viešojo sektoriaus institucijos;

▼B

b) ekonominiai ir socialiniai partneriai; ir

c) atitinkami subjektai, atstovaujantys pilietinei visuomenei, įskaitant aplinkosaugos partnerius, nevyriausybinės organizacijas ir subjektus, atsakingus už socialinės įtraukties, lyčių lygybės ir nediskriminavimo skatinimą.

2. Pagal daugiapakopio valdymo principą 1 dalyje nurodytus partnerius valstybės narės įtraukia rengiant partnerystės sutartis ir pažangos ataskaitas bei rengiant ir įgyvendinant programas, įskaitant dalyvavimą programų stebėsenos komitetuose pagal 48 straipsnį.

3. Komisijai pagal 149 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotąjį aktą rengiant Europos partnerystės elgesio kodeksą (toliau – elgesio kodeksas), taip siekiant padėti valstybėms narėms ir sudaryti joms geresnes sąlygas užmegzti partnerystės ryšius, kaip numatyta šio straipsnio 1 ir 2 dalyse. Elgesio kodeksu nustatoma sistema, pagal kurią valstybės narės, paisydamos savo institucinės ir teisinės sistemos ir atsižvelgdamos į savo nacionalinę ir regioninę kompetenciją, įgyvendina partnerystę. Elgesio kodekse, visapusiškai laikantis subsidarumo ir proporcingumo principų, apibrėžiami šie aspektai:

a) pagrindiniai skaidrių procedūrų principai, kurių reikia laikytis nustatant atitinkamus partnerius ir prireikus jų jungtines asociacijas, siekiant sudaryti geresnes sąlygas valstybėms narėms paskirti atitinkamus reprezentatyviausius partnerius paisant savo institucinės ir teisinės sistemos;

▼B

- b) pagrindiniai principai ir geroji patirtis, susijusi su 1 dalyje nurodytų įvairių kategorijų atitinkamų partnerių dalyvavimu rengiant partnerystės sutartį ir programas, informacija, kurią reikia suteikti apie jų dalyvavimą, ir įvairiais įgyvendinimo etapais;
- c) geroji patirtis, susijusi su narystės stebėsenos komitetuose ir jų vidinės tvarkos taisyklių, dėl kurių atitinkamais atvejais sprendimą turi priimti valstybės narės arba programų stebėsenos komitetai, parengimu, laikantis atitinkamų šio reglamento nuostatų ir konkrečiam fondui taikomų taisyklių;
- d) pagrindiniai tikslai ir geroji patirtis, susijusi su atvejais, kai vadovaujančioji institucija į kvietimų teikti pasiūlymus rengimą įtraukia atitinkamus partnerius, ir ypač geroji patirtis, įgyta siekiant išvengti galimų interesų konfliktų atvejais, kai atitinkami partneriai taip pat gali būti paramos gavėjai, taip pat patirtis, susijusi su atitinkamų partnerių dalyvavimu rengiant pažangos ataskaitas ir vykdant su programų stebėseną ir vertinimu susijusią veiklą, laikantis atitinkamų šio reglamento nuostatų ir konkrečiam fondui taikomų taisyklių;
- e) orientacinės sritys, temos ir geroji patirtis susiję su tuo, kaip kompetentingos valstybių narių institucijos galėtų naudotis ESI fondais, įskaitant techninę paramą, stiprinant atitinkamų partnerių institucinius gebėjimus, laikantis atitinkamų šio reglamento nuostatų ir konkrečiam fondui taikomų taisyklių;
- f) Komisijos vaidmuo skleidžiant gerąją patirtį;
- g) pagrindiniai principai ir geroji patirtis, kurie padeda valstybėms narėms vertinti partnerystės programos įgyvendinimą ir jos pridėtinę vertę.

Elgesio kodekso nuostatos jokių būdu neprieštarauja atitinkamoms šio reglamento nuostatomis ar konkrečiam fondui taikomoms taisyklėms.

4. Apie šio straipsnio 3 dalyje nurodytą deleguotąjį aktą dėl Europos partnerystės elgesio kodekso Komisija ne vėliau kaip 2014 m. balandžio 18 d. vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai. Tuo deleguotuoju aktu nurodoma jo taikymo pradžios data negali būti ankstesnė nei jo priėmimo data.

5. Bet kokios prievolės, nustatytos valstybėms narėms šiuo straipsniu arba pagal šio straipsnio 3 dalį priimtu deleguotuoju aktu, pažeidimas nelaikomas pažeidimu, dėl kurio turi būti taikoma finansinė pataisa pagal 85 straipsnį.

6. Bent kartą per metus dėl kiekvieno ESI fondo Komisija to ESI fondo paramos įgyvendinimo klausimu konsultuojasi su partneriams Sąjungos lygmeniu atstovaujančiomis organizacijomis ir rezultatus praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.

6 straipsnis

Atitiktis Sąjungos ir nacionalinei teisei

ESI fondų remiami veiksmai atitinka taikytiną Sąjungos teisę ir nacionalinę teisę, susijusią su Sąjungos teisės taikymu (toliau – taikytina teisė).

7 straipsnis

Moterų ir vyrų lygybės ir nediskriminavimo skatinimas

Valstybės narės ir Komisija užtikrina, kad programų rengimo ir įgyvendinimo metu, įskaitant stebėsenos, ataskaitų teikimo ir vertinimo srityje, būtų atsižvelgiama į moterų ir vyrų lygybę ir lyčių aspekto įtraukimą, taip pat tai, kad būtų skatinama užtikrinti moterų ir vyrų lygybę ir įtraukti lyčių aspektą.

Valstybės narės ir Komisija imasi tinkamų priemonių, kad programų rengimo ir įgyvendinimo etapais būtų užkirstas kelias diskriminacijai dėl lyties, rasinės ar etninės kilmės, religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus arba seksualinės orientacijos. Rengiant ir įgyvendinant programas ypač atsižvelgiama į prieinamumą neįgaliesiems.

8 straipsnis

Darnus vystymasis

ESI fondų tikslų siekiama atsižvelgiant į darnaus vystymosi principą ir Sąjungos skatinamą siekį išlaikyti, saugoti ir gerinti aplinkos kokybę, kaip nurodyta SESV 11 straipsnyje ir 191 straipsnio 1 dalyje, atsižvelgiant į principą „teršėjas moka“.

Valstybės narės ir Komisija užtikrina, kad rengiant ir įgyvendinant partnerystės sutartis ir programas būtų skatinama laikytis aplinkosaugos reikalavimų, lėšų naudojimo veiksmingumo, klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie jos, biologinės įvairovės, atsparumo nelaimėms ir rizikos prevencijos bei valdymo principų. Valstybės narės teikia informaciją apie paramą kovos su klimato kaita tikslams įgyvendinti, taikydamos metodiką, pagrįstą intervencinės veiklos, prioritetinių sričių arba priemonių kategorijomis, būdingomis kiekvienam ESI fondui. Ta metodika apima pagal ESI fondus teikiamai paramai priskiriamus konkrečius korekcinius koeficientus, kurie yra tokio lygio, kuris atspindi, kaip minėta parama prisidedama siekiant klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie jos tikslų. Priskiriami konkretūs korekciniai koeficientai diferencijuojami atsižvelgiant į tai, ar teikiant paramą indėlis siekiant su klimato kaita susijusių tikslų yra didelis, ar mažas. Jei teikiant paramą neprisidedama prie tų tikslų arba indėlis neįdomus, priskiriamas nulinis korekcinis koeficientas. ERPF, Sanglaudos fondo ir ESF atveju korekciniai koeficientai taikomi intervencinių veiksmų kategorijoms, nustatytiems pagal Komisijos patvirtintą nomenklatūrą. EŽŪFKP atveju korekciniai koeficientai taikomi pagal EŽŪFKP reglamentą numatytoms prioritetinėms sritims, o EJŪŽF atveju – EJŪŽF reglamente nustatytoms priemonėms.

▼B

Komisija įgyvendinimo aktu kiekvienam ESI fondui nustato vienodas antroje dalyje nurodytos metodikos taikymo sąlygas. Tas įgyvendinimo aktas priimamas laikantis 150 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

II ANTRAŠTINĖ DALIS

STRATEGINIS POŽIŪRIS

1 SKYRIUS

ESI fondų ir Bendros strateginės programos teminiai tikslai

9 straipsnis

Teminiai tikslai

Siekiant prisidėti prie Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijos ir prie konkrečių fondų uždavinių pagal Sutartimi pagrįstus jų tikslus, įskaitant ekonominę, socialinę ir teritorinę sanglaudą, įgyvendinimo, kiekvieno ESI fondų lėšomis remiami šie teminiai tikslai:

- (1) mokslinių tyrimų, technologinės plėtros ir inovacijų skatinimas;
- (2) IRT prieinamumo, naudojimo didinimas ir kokybės gerinimas;
- (3) MVĮ, žemės ūkio sektoriaus (EŽŪFKP atveju) ir žuvininkystės ir akvakultūros sektoriaus (EJRŽF atveju) konkurencingumo didinimas;
- (4) perėjimo prie mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių technologijų ekonomikos visuose sektoriuose rėmimas;
- (5) prisitaikymo prie klimato kaitos, rizikos prevencijos ir valdymo skatinimas;
- (6) aplinkos išlaikymas ir apsauga ir išteklių naudojimo veiksmingumo skatinimas;
- (7) tvaraus transporto skatinimas ir silpnųjų vietų pagrindinėse tinklo infrastruktūros dalyse šalinimas;
- (8) tvaraus ir kokybiško užimtumo skatinimas ir darbo jėgos judumo rėmimas;
- (9) socialinės įtraukties skatinimas, kova su skurdu ir diskriminacija;
- (10) investicijos į švietimą, mokymą ir profesinį mokymą siekiant lavinti įgūdžius ir mokymąsi visą gyvenimą;
- (11) valdžios institucijų ir suinteresuotųjų subjektų institucinių gebėjimų stiprinimas ir veiksmingas viešasis administravimas.

Pagal teminius tikslus nustatomi konkretūs kiekvieno ESI fondo prioritetai, nurodomi konkrečiam fondui taikomose taisyklėse.

▼ **M6**

Konkrečiam fondui taikomose taisyklėse nustatyti kiekvieno ESI fondo prioritetai visų pirma apima tinkamą kiekvieno ESI fondo lėšų panaudojimą migracijos ir prieglobsčio srityse. Tame kontekste, kai tinkama, užtikrinamas koordinavimas su Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 516/2014 ⁽¹⁾ įsteigtu Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondu.

▼ **B***10 straipsnis***Bendra strateginė programa**

1. Kad būtų galima skatinti darnų, subalansuotą ir tvarų Sąjungos vystymąsi, nustatoma Bendra strateginė programa (BSP), kaip numatyta I priede. BSP nustatomi strateginiai pagrindiniai principai, siekiant sudaryti palankesnes sąlygas vykdyti programavimo procesą ir Sąjungos intervencinės veiklos pagal ESI fondus ir su kitomis susijusiomis Sąjungos politikos sritimis bei priemonėmis, remiantis Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijos uždaviniais ir tikslais ir atsižvelgiant į skirtingų rūšių teritorijų pagrindines teritorines problemas, teritorinį ir sektorių koordinavimą.

2. BSP apibrėžti strateginiai pagrindiniai principai nustatomi pagal kiekvieno ESI fondo teikiamos paramos tikslą ir taikymo sritį, taip pat taisykles, kuriomis reglamentuojama kiekvieno ESI fondo veikla, kaip apibrėžta šiame reglamente ir konkrečiam fondui taikomose taisyklėse. BSP valstybėms narėms nenustatomos papildomos prievolės be tų, kurios numatytos atitinkamų sektorių Sąjungos politikos sričių sistemoje.

3. BSP sudaromos palankesnės sąlygos partnerystės sutarčiai ir programoms rengti, vadovaujantis proporcingumo ir subsidarumo principais ir atsižvelgiant į nacionalinę bei regioninę kompetenciją, kad būtų galima priimti sprendimus dėl konkrečių ir atitinkamų politikos ir koordinavimo priemonių.

*11 straipsnis***Turinys**

BSP nustatoma:

- a) mechanizmai, kuriais užtikrinamas ESI fondų indėlis siekiant įgyvendinti Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategiją, ESI fondų programavimo suderinamumas ir nuoseklumas atitinkamų konkrečiai šaliai skirtų rekomendacijų, priimtų pagal SESV 121 straipsnio 2 dalį, atitinkamų Tarybos rekomendacijų, priimtų pagal SESV 148 straipsnio 4 dalį, taip pat atitinkamais atvejais nacionaliniu lygmeniu nacionalinės reformų programos atžvilgiu;
- b) integruoto ESI fondų naudojimo skatinimo tvarka;

⁽¹⁾ 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 516/2014, kuriuo įsteigiamas Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondas ir iš dalies keičiamas Tarybos sprendimas 2008/381/EB ir panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos sprendimai Nr. 573/2007/EB ir Nr. 575/2007/EB bei Tarybos sprendimas 2007/435/EB (OL L 150, 2014 5 20, p. 168).

▼B

- c) ESI fondų tarpusavio koordinavimo bei koordinavimo su kitomis susijusiomis Sąjungos politikos sritimis ir priemonėmis, įskaitant bendradarbiavimo išorės priemones, tvarka;
- d) horizontalieji principai, nurodyti 5, 7 ir 8 straipsniuose, ir bendrieji politikos tikslai dėl ESI fondų įgyvendinimo;
- e) pagrindinių teritorinių uždavinių, kylančių miestų, kaimų, pakrančių ir žuvininkystės teritorijose, regionų demografinių problemų sprendimo arba geografinių teritorijų, turinčių didelių ir nuolatinių gamtinių arba demografinių trūkumų, kaip nurodyta SESV 174 straipsnyje, specialiųjų poreikių tenkinimo, taip pat atokiausių regionų, kaip apibrėžta SESV 349 straipsnyje, specialiųjų uždavinių sprendimo tvarka;
- f) ESI fondų bendradarbiavimo veiklos prioritetinės sritys, kai tinkama, atsižvelgiant į makroregionines ir jūrų baseinų strategijas.

*12 straipsnis***Peržiūra**

Jeigu Sąjungos socialinė ir ekonominė padėtis iš esmės pasikeičia arba pakeičiama Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategija, Komisija gali pateikti pasiūlymą dėl BSP peržiūros arba Europos Parlamentas ar Taryba, atitinkamai veikdami pagal SESV 225 ar 241 straipsnius, gali paprašyti Komisijos pateikti tokį pasiūlymą.

Komisijai pagal 149 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, siekiant papildyti ar iš dalies pakeisti I priedo 4 ir 7 skirsnius, jei to reikia siekiant atsižvelgti į atitinkamų Sąjungos politikos sričių arba priemonių, nurodytų 4 skirsnyje, pokyčius arba bendradarbiavimo veiklos, nurodytos 7 skirsnyje, pokyčius, arba siekiant atsižvelgti į naujos srities Sąjungos politikos, naujų priemonių ar bendradarbiavimo veiklos atsiradimą.

*13 straipsnis***Gairės paramos gavėjams**

1. Komisija parengia gaires, kaip veiksmingai išnaudoti galimybę gauti lėšų iš ESI fondų ir jas panaudoti, taip pat, kaip pasinaudoti kitų atitinkamų Sąjungos politikos sričių priemonių papildomumu.

2. Šios gairės parengiamos iki 2014 m. birželio 30 d., jose pateikiama su kiekvienu teminiu tikslu susijusi turimų atitinkamų priemonių Sąjungos lygmeniu apžvalga su išsamiais informacijos šaltiniais, gerosios patirties pavyzdžiais, siekiant derinti turimas finansavimo priemones tos pačios ir skirtingų sričių politikoje, atitinkamų valdžios institucijų ir subjektų, dalyvaujančių kiekvienos priemonės valdymo veikloje, aprašymu, galimų paramos gavėjų kontroliniu sąrašu siekiant padėti jiems nustatyti tinkamiausius finansavimo šaltinius.

▼B

3. Gairės viešai skelbiamos atitinkamų Komisijos generalinių direktoratų interneto svetainėse. Komisija ir vadovaujančiosios institucijos, veikdamos pagal konkrečiam fondui taikomas taisykles ir bendradarbiaudamos su Regionų komitetu, užtikrina, kad galimi paramos gavėjai būtų informuoti apie šias gaires.

*II SKYRIUS****Partnerystės sutartis****14 straipsnis***Partnerystės sutarties rengimas**

1. Kiekviena valstybė narė parengia 2014 m. sausio 1 d.–2020 m. gruodžio 31 d. laikotarpio partnerystės sutartį.
2. Valstybės narės partnerystės sutartį rengia bendradarbiaudamos su 5 straipsnyje nurodytais partneriais. Partnerystės sutartis rengiama vykdant dialogą su Komisija. Valstybės narės partnerystės sutartį rengia remdamosi skaidriomis visuomenės atžvilgiu procedūromis ir paisydamos savo institucinės ir teisinės sistemos.
3. Partnerystės sutartis taikoma visai ESI fondų paramai atitinkamoje valstybėje narėje.
4. Kiekviena valstybė narė savo partnerystės sutartį pateikia Komisijai ne vėliau kaip 2014 m. balandžio 22 d..
5. Jei ne vėliau kaip 2014 m. vasario 22 d. vienas ar daugiau konkrečiam fondui taikomų reglamentų neįsigalioja arba numatoma, kad toks reglamentas ar reglamentai neįsigalios, nereikalaujama, kad valstybės narės pagal 4 dalį pateiktoje partnerystės sutartyje būtų 15 straipsnio 1 dalies a punkto ii, iii, iv ir v papunkčiuose nurodyti elementai, susiję su atitinkamu ESI fondu, kuriam toks konkrečiam fondui taikomo reglamento įsigaliojimo atidėjimas ar numanomas atidėjimas turi poveikio.

*15 straipsnis***Partnerystės sutarties turinys**

1. Partnerystės sutartyje nustatoma:
 - a) tvarka, kuria užtikrinamas derėjimas su Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategija, konkrečių fondų uždaviniais pagal Sutartimi grindžiamus jų tikslus, įskaitant ekonominę, socialinę ir teritorinę sanglaudą, taip pat:
 - i) netolygumų, vystymosi poreikių ir augimo potencialo analizė atsižvelgiant į teminius tikslus ir teritorinius uždavinius ir atitinkamais atvejais atsižvelgiant į nacionalinę reformų programą, taip pat į atitinkamas konkrečiai šaliai skirtas rekomendacijas, priimtas pagal SESV 121 straipsnio 2 dalį, ir atitinkamas Tarybos rekomendacijas, priimtas pagal SESV 148 straipsnio 4 dalį;

▼B

- ii) programų *ex ante* vertinimų santrauka arba partnerystės sutarties *ex ante* vertinimų, jeigu valstybė narė tą vertinimą vykdo savo iniciatyva, pagrindinės išvados;
 - iii) atrinkti teminiai tikslai ir kiekvieno iš atrinktų teminių tikslų pagrindinių įgyvendinimo rezultatų kiekvieno ESI fondo atžvilgiu santrauka;
 - iv) Sąjungos paramos iš kiekvieno ESI fondo preliminarus paskirstymas nacionaliniu lygmeniu pagal teminį tikslą, taip pat visa preliminarai paramos, numatytos klimato kaitos tikslams, suma;
 - v) ESI fondų įgyvendinimo horizontaliųjų principų, nurodytų 5, 7 ir 8 straipsniuose, ir politikos tikslų taikymas;
 - vi) pagal ERPF, ESF ir Sanglaudos fondą įgyvendinamų programų sąrašas, išskyrus Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo programas, ir EŽŪFKP ir EJŖŽF programų sąrašas, nurodant preliminarų lėšų paskirstymą pagal ESI fondą ir pagal metus;
 - vii) pagal ESI fondą ir, prireikus, regionų kategoriją suskirstyta informacija apie asignavimus, susijusius su veiklos lėšų rezervu, ir informacija apie sumas, kurios buvo atimtos apskaičiuojant veiklos lėšų rezervą pagal 20 straipsnį;
- b) veiksmingo ESI fondų paramos įgyvendinimo užtikrinimo tvarka, įskaitant:
- i) tvarką, atitinkančią institucinės valstybių narių sistemos nuostatas, kuria užtikrinamas ESI fondų koordinavimas su kitomis Sąjungos ir nacionalinėmis finansavimo priemonėmis ir su EIB;
 - ii) informaciją, kuri reikalinga siekiant *ex ante* patikrinti, ar laikomasi papildomumo taisyklių, nustatytų šio reglamento trečiojoje dalyje;
 - iii) nacionaliniu lygmeniu taikytinų *ex ante* sąlygų pagal 19 straipsnį ir XI priedą įgyvendinimo vertinimo santrauką ir, tais atvejais, kai taikytinos *ex ante* sąlygos neįgyvendintos, įgyvendintinių veiksmų santrauką, už jų įgyvendinimą atsakingas institucijas ir tų veiksmų įgyvendinimo grafiką;
 - iv) metodiką ir priemones, naudojamas siekiant užtikrinti ►C1 veiklos peržiūros plano ◀ pagal 21 straipsnį naudojimo nuoseklumą;
 - v) vertinimą, ar reikia stiprinti programų valdymo ir kontrolės veikloje dalyvaujančių institucijų ir atitinkamais atvejais paramos gavėjų administracinius gebėjimus, taip pat, jei būtina, atitinkamų veiksmų, kurių reikia imtis tuo tikslu, santrauką;

▼B

- vi) pagal programas planuojamų veiksmų santrauką, įskaitant orientacinį tvarkaraštį dėl siekio sumažinti paramos gavėjam tenkančią administracinę naštą;
- c) 5 straipsnyje nurodyto partnerystės principo įgyvendinimo tvarka;
- d) orientacinis 5 straipsnyje nurodytų partnerių sąrašas ir veiksmų, kurių imtasi siekiant juos įtraukti pagal 5 straipsnį, santrauka bei jų vaidmens ruošiant partnerystės sutartį ir pažangos ataskaitą, kaip nurodyta 52 straipsnyje, santrauka.
2. Partnerystės sutartyje taip pat nurodoma:
- a) integruotas požiūris į ESI fondų remiamą teritorinį vystymąsi arba programų turiniu pagrįsta integruotų teritorinio vystymosi metodų santrauka, išdėstant:
 - i) tvarką, kuria užtikrinamas integruotas požiūris į ESI fondų paramos, skirtos teritoriniam konkrečių subregioninių vietovių vystymuisi, naudojimą, visų pirma 32, 33 ir 36 straipsnių įgyvendinimo tvarka, prie jos pridedant miesto vietovių, kuriose reikia įgyvendinti integruotus tvaraus miestų vystymosi veiksmus, nustatymo principus;
 - ii) pagrindines prioritetas bendradarbiavimo, pasitelkiant ESI fondus, sritis, atitinkamais atvejais atsižvelgiant į makroregionines ir jūrų baseinų strategijas;
 - iii) atitinkamais atvejais – integruotą požiūrį, kurio laikomasi tenkinant specialiuosius geografinių teritorijų, kurios yra labiausiai paveiktos skurdo, arba tikslinių grupių, kurios patiria didžiausią diskriminavimo arba socialinės atskirties riziką, poreikius, ypač daug dėmesio skiriant marginalioms bendruomenėms, neįgaliesiems, ilgalaikiams bedarbiams ir nedirbančiam, nestudijuojančiam ir nesimokančiam jaunimui;
 - iv) atitinkamais atvejais – integruotą požiūrį, kurio laikomasi sprendžiant demografines regionų problemas ar tenkinant geografinių teritorijų, turinčių didelių ir nuolatinių gamtinių arba demografinių trūkumų, kaip nurodyta SESV 174 straipsnyje, specialiuosius poreikius;
 - b) veiksmingo ESI fondų paramos įgyvendinimo užtikrinimo tvarka, įskaitant esamų elektroninio keitimosi duomenimis sistemų vertinimą ir planuojamų veiksmų, kuriais būtų palaipsniui sudarytos sąlygos paramos gavėjams ir už programų valdymą ir kontrolę atsakingoms institucijoms visa informacija keistis elektroninio keitimosi duomenimis priemonėmis, santrauką.

▼B

16 straipsnis

Partnerystės sutarties patvirtinimas ir dalinis keitimas

1. Komisija vertina, ar partnerystės sutartis atitinka šį reglamentą, prireikus atsižvelgdama į nacionalinę reformų programą ir atitinkamas konkrečiai šaliai skirtas rekomendacijas, priimtas pagal SESV 121 straipsnio 2 dalį, atitinkamas Tarybos rekomendacijas, priimtas pagal SESV 148 straipsnio 4 dalį, taip pat programų *ex ante* vertinimą, ir per tris mėnesius nuo dienos, kurią valstybė narė pateikė partnerystės sutartį, pateikia savo pastabas. Atitinkama valstybė narė suteikia visą reikalingą papildomą informaciją ir, kai tinkama, peržiūri partnerystės sutartį.

2. Komisija įgyvendinimo aktais priima sprendimą, kuriuo patvirtinami partnerystės sutarties aspektai, kuriems taikoma 15 straipsnio 1 dalis ir tie, kuriems taikoma 15 straipsnio 2 dalis tuo atveju, kai valstybė narė pasinaudojo 96 straipsnio 8 dalies nuostatomis (aspektai, kuriuos būtina patvirtinti Komisijos sprendimu pagal 96 straipsnio 10 dalį), ne vėliau kaip per keturis mėnesius nuo tos dienos, kai valstybė narė pateikė savo partnerystės sutartį, jeigu į Komisijos pastabas buvo tinkamai atsižvelgta. Partnerystės sutartis įsigalioja ne anksčiau kaip 2014 m. sausio 1 d.

3. Komisija iki 2015 m. gruodžio 31 d. parengia ataskaitą apie derybų dėl partnerystės sutarčių ir programų rezultatus, įskaitant kiekvienos valstybės narės pagrindinių klausimų apžvalgą. Ta ataskaita vienu metu pateikiama Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui.

4. Jeigu valstybė narė siūlo iš dalies keisti partnerystės sutarties aspektus, kuriems taikomas Komisijos sprendimas, kaip nurodyta 2 dalyje, Komisija atlieka 1 dalyje nurodytą vertinimą ir, kai tinkama, per tris mėnesius nuo tos dienos, kai valstybė narė pateikė pasiūlymą dėl keitimo, įgyvendinimo aktais priima sprendimą, kuriuo patvirtina pakeitimą.

▼M6

4a. Kai taikytina, Komisijai praėjusiais kalendoriniais metais patvirtinus vienos ar daugiau programų pakeitimus, valstybė narė kasmet ne vėliau kaip sausio 31 d. pateikia iš dalies pakeistą partnerystės sutartį.

Kasmet ne vėliau kaip kovo 31 d. Komisija priima sprendimą, kuriuo patvirtinama, kad partnerystės sutarties pakeitimai atitinka Komisijos praėjusiais kalendoriniais metais patvirtintus vienos ar daugiau programų pakeitimus.

Į tą sprendimą, remiantis 4 dalyje nurodytu pasiūlymu, gali būti įtraukti kitų partnerystės sutarties elementų pakeitimai, jeigu pasiūlymas Komisijai buvo pateiktas ne vėliau kaip praėjusių kalendorinių metų gruodžio 31 d.

▼B

5. Jeigu valstybė narė iš dalies keičia partnerystės sutarties aspektus, kuriems nėra taikomas 2 dalyje nurodytas Komisijos sprendimas, ji per vieną mėnesį nuo sprendimo dėl pakeitimo priėmimo datos praneša apie tai Komisijai.

*17 straipsnis***Peržiūrėto partnerystės sutarties tvirtinimas atidėjus konkrečiam fondui taikomo reglamento įsigaliojimą**

1. Kai taikoma 14 straipsnio 5 dalis, per du mėnesius nuo konkrečiam fondui taikomo reglamento, kurio įsigaliojimas buvo atidėtas, įsigaliojimo dienos kiekviena valstybė narė pateikia Komisijai peržiūrėtą partnerystės sutartį, į kurią įtraukiami trūkstami partnerystės susitarimo elementai, susiję su atitinkamu ESI fondu.

2. Komisija, laikydamasi 16 straipsnio 1 dalies, įvertina peržiūrėtos partnerystės sutarties atitiktį šiam reglamentui ir įgyvendinimo aktais priima sprendimą, kuriuo patvirtina peržiūrėtą partnerystės sutartį, kaip numatyta 16 straipsnio 2 dalyje.

*III SKYRIUS****Paramos telkimas pagal temas, ex ante sąlygos ir veiklos rezultatų peržiūra****18 straipsnis***Paramos telkimas pagal temas**

Valstybės narės, vadovaudamosi konkrečiam fondui taikomomis taisyklėmis, telkdamos paramą daugiausia dėmesio skiria intervenciniams veiksams, kuriais sukurama didžiausia pridėtinė vertė pagal Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategiją, atsižvelgdamos į pagrindines įvairių kategorijų teritorijų teritorines problemas pagal BSP ir problemas, atitinkamais atvejais nustatytas nacionalinėse reformų programose, atitinkamose konkrečiai šaliai skirtose rekomendacijose pagal SESV 121 straipsnio 2 dalį ir atitinkamose Tarybos rekomendacijose, priimtose pagal SESV 148 straipsnio 4 dalį. Paramos telkimo pagal temas vadovaujantis konkrečiam fondui taikomomis taisyklėmis nuostatos netaikomos techninei paramai.

*19 straipsnis***Ex ante sąlygos**

1. Valstybės narės, paisydamos savo institucinės ir teisinės sistemos ir atsižvelgdamos į programų rengimo ir prireikus partnerystės sutarties sudarymo aplinkybes, įvertina, ar konkrečioms tikslams, kurie įgyvendinami vadovaujantis jų programų prioritetais, taikytinos atitinkamose konkrečiam fondui taikomose taisyklėse nustatytos *ex ante* sąlygos ir XI priedo II dalyje nustatytos bendrosios *ex ante* sąlygos, taip pat, ar taikytinos *ex ante* sąlygos yra įvykdytos.

▼B

Ex ante sąlygos taikomos tik tiek ir tik su sąlyga, kad jos atitinka 2 straipsnio 33 punkte nustatytą apibrėžtį dėl konkrečių tikslų, kurie įgyvendinami vadovaujantis programos prioritetais. Vertinant, ar sąlygos taikomos, nedarant poveikio apibrėžčiai, nustatytai 2 straipsnio 33 punkte, pagal 4 straipsnio 5 dalį prireikus vadovaujasi proporcingumo skiriamos paramos lygiui principu. Vertinant, ar sąlygos įvykdytos, vadovaujasi tik kriterijais, nustatytais konkrečiam fondui taikomomis taisyklėmis XI priedo II dalyje.

2. Partnerystės sutartyje pateikiama vertinimo, ar įvykdytos nacionaliniu lygmeniu taikytinos *ex ante* sąlygos, santrauka, o sąlygų, kurios, kaip nustatyta atlikus 1 dalyje nurodytą vertinimą, partnerystės sutarties pateikimo dieną neįvykdytos, atveju nurodomi veiksmai, kurių būtina imtis, atsakingi subjektai ir tų veiksmų įgyvendinimo grafikas. Kiekvienoje programoje nurodoma, kurios pagal atitinkamas konkrečiam fondui taikomas taisykles nustatytos *ex ante* sąlygos ir XI priedo II dalyje numatytos bendrosios *ex ante* sąlygos jai taikytinos ir kurios iš jų įvykdytos partnerystės sutarties ir programų pateikimo dieną, kaip nustatyta atlikus 1 dalyje nurodytą vertinimą. Jei taikytinos *ex ante* sąlygos neįvykdytos, programoje apibūdinami veiksmai, kurių būtina imtis, nurodomi atsakingi subjektai ir tokių veiksmų įgyvendinimo grafikas. Valstybės narės įvykdo tas *ex ante* sąlygas ne vėliau kaip 2016 m. gruodžio 31 d. ir apie jų įvykdymą praneša ne vėliau kaip 2017 m. metinėje įgyvendinimo ataskaitoje, kaip numatyta 50 straipsnio 4 dalyje, arba 2017 m. pažangos ataskaitoje, kaip numatyta pagal 52 straipsnio 2 dalies c punktą.

3. Komisija įvertina valstybės narės pateiktos informacijos apie *ex ante* sąlygų taikymą ir apie tai, kaip įvykdytos taikytinos *ex ante* sąlygos, nuoseklumą ir tinkamumą, vertindama programas ir prireikus partnerystės sutartį.

Vertindama, ar sąlygos taikomos, pagal 4 straipsnio 5 dalį Komisija prireikus vadovaujasi proporcingumo skiriamos paramos lygiui principu. Vertindama, ar sąlygos įvykdytos, Komisija vadovaujasi tik kriterijais, nustatytais konkrečiam fondui taikomose taisyklėse ir XI priedo II dalyje, o priimant sprendimą dėl konkrečių ir tinkamų politikos priemonių, įskaitant strategijų turinį, paisoma nacionalinės ir regioninės kompetencijos.

4. Jei Komisija ir valstybė narė nesutaria dėl *ex ante* sąlygos taikymo konkrečiam programos prioritetų tikslui arba dėl jos įvykdymo, Komisija turi įrodyti, kad sąlyga taikoma pagal 2 straipsnio 33 punkto apibrėžtį ir kad ji neįvykdyta.

5. Tvirtindama programą Komisija gali nuspręsti sustabdyti visus arba dalį tarpinių mokėjimų pagal atitinkamą tos programos prioritetą, kol bus užbaigti 2 dalyje nurodyti veiksmai, kai būtina išvengti didelės žalos konkrečių atitinkamo prioriteto tikslų įgyvendinimo veiksmingumui ir efektyvumui. Jeigu partnerystės sutarties ir atitinkamos programos pateikimo dieną neįvykdytai taikytinai *ex ante* sąlygai įvykdyti skirti veiksmai

▼B

iki 2 dalyje nustatyto termino neužbaigiami, Komisija turi pagrindą sustabdyti tarpinius mokėjimus susijusiems atitinkamos programos prioritetams. Abiem atvejais sustabdyto mokėjimo apimtis yra proporcinga atsižvelgiant į veiksmus, kurių reikia imtis, ir lėšas, kurioms yra iškilusi rizika.

6. 5 dalis netaikoma tuo atveju, jei Komisija ir valstybė narė susitaria dėl to, kad *ex ante* sąlyga netaikoma, ar dėl to, kad taikytina *ex ante* sąlyga yra įvykdyta, kaip nurodoma patvirtinant programą ar partnerystės sutartį, arba jei Komisija nepateikia pastabų per 60 dienų nuo 2 dalyje nurodytos atitinkamos ataskaitos pateikimo.

7. Komisija nedelsdama atšaukia tarpinių mokėjimų prioritetui sustabdymą, jei valstybė narė baigia vykdyti veiksmus, susijusius su atitinkamai programai taikytinų *ex ante* sąlygų, kurios nebuvo įvykdytos tuo metu, kai Komisijai priėmė sprendimą dėl sustabdymo, įvykdymu. Ji taip pat nedelsdama atšaukia sustabdymą, jei dėl programos dalinio pakeitimo, susijusio su atitinkamu prioritetu, atitinkama *ex ante* sąlyga nebetaikoma.

8. 1–7 dalys netaikomos Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslui skirtoms programoms.

20 straipsnis

Veiklos lėšų rezervas

6 proc. lėšų, pagal šio reglamento 89 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytą investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslą skirtų ERPF, ESF ir Sanglaudos fondui, taip pat EŽŪFKP ir priemonėms, finansuojamoms pagal pasidalijamąjį valdymą pagal EJŖŽF reglamentą, sudaro veiklos lėšų rezervą, kuris nustatomas partnerystės sutartyje ir programose ir skiriamas konkrečioms prioritetams pagal šio reglamento 22 straipsnio nuostatas.

Apskaičiuojant veiklos lėšų rezervą, neatsižvelgiama į šias lėšas:

- a) lėšas, skirtas JUI, kaip apibrėžta veiksmų programoje pagal ESF reglamento 18 straipsnį;
- b) Komisijos iniciatyva teikiamai techninei paramai skirtas lėšas;
- c) iš BŽŪP pirmojo ramsčio EŽŪFKP perkeltas lėšas pagal Reglamento (ES) Nr. 1307/2013 7 straipsnio 2 dalį ir 14 straipsnio 1 dalį;

▼B

- d) EŽŪFKP perkeltas lėšas taikant Tarybos reglamento (EB) Nr. 73/2009 10b straipsnį, 136 straipsnį ir 136b straipsnį atitinkamai 2013 ir 2014 m. kalendoriniais metais;
- e) EITP iš Sanglaudos fondo perkeltas lėšas pagal šio reglamento 92 straipsnio 6 dalį;
- f) Europos pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims fondui perkeltas lėšas pagal šio reglamento 92 straipsnio 7 dalį;
- g) inovatyviems tvarios miestų plėtros veiksams skirtas lėšas pagal šio reglamento 92 straipsnio 8 dalį.

*21 straipsnis***Veiklos rezultatų peržiūra**

1. Komisija, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, 2019 m. atlieka kiekvienos valstybės narės programų įgyvendinimo rezultatų peržiūrą (toliau – rezultatų peržiūra), atsižvelgdama į atitinkamose programose nustatytą ►**C1** veiklos peržiūros planą. ◀ ►**C1** Veiklos peržiūros planas ◀ rengiamas II priede nustatyta tvarka.

2. Per veiklos rezultatų peržiūrą, remiantis valstybių narių 2019 m. pateiktų metinių įgyvendinimo ataskaitų informacija ir vertinimais, nagrinėjama, ar pasiekti programų įgyvendinimo ►**C1** tarpinės reikšmės ◀ prioritetų lygmeniu.

*22 straipsnis***►**C1** Veiklos peržiūros plano ◀ taikymas**

1. Veiklos lėšų rezervą sudaro 5–7 proc. pagal kiekvieną programos prioritetą skirtų asignavimų, išskyrus techninei paramai skirtus prioritetus ir programas, skirtas finansinėms priemonėms pagal 39 straipsnį. Bendra veiklos lėšų rezervui pagal ESI fondą ir regionų kategoriją skirta suma yra 6 proc. Veiklos lėšų rezervui skirtinos sumos nustatomos programose pagal prioritetą ir, jei tinkama, pagal ESI fondą ir regionų kategoriją.

2. Remdamasi veiklos rezultatų peržiūra Komisija per du mėnesius nuo atitinkamų metinių įgyvendinimo ataskaitų gavimo 2019 m. įgyvendinimo aktais priima sprendimą dėl kiekvieno ESI fondo ir valstybės narės, programų ir prioritetų, kurių ►**C1** tarpinės reikšmės ◀ pasiekti, pateikiant tą informaciją pagal ESI fondą ir regionų kategoriją, jei prioritetas apima daugiau nei vieną ESI fondą arba regionų kategoriją.

3. Veiklos lėšų rezervas skiriamas tik toms programoms ir tiems prioritetams, kurių atveju pasiekti jų ►**C1** tarpinės reikšmės. ◀ Jei pasiekti pagal prioritetus nustatyti ►**C1** tarpinės reikšmės, ◀ prioritetui skirto veiklos lėšų rezervo suma laikoma galutinai skirta pagal 2 dalyje nurodytą Komisijos sprendimą.

▼ B

4. Jei nepavyko pasiekti pagal prioritetus nustatytų ► C1 tarpinių reikšmių, ◀ valstybė narė pasiūlo perskirstyti atitinkamą veiklos lėšų rezervo sumą 2 dalyje nurodytu Komisijos sprendimu nustatytiems prioritetams, taip pat valstybė narė pasiūlo kitus dalinius programos pakeitimus, susijusius su veiklos lėšų rezervo perskirstymu, ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo 2 dalyje nurodyto sprendimo priėmimo.

Komisija tvirtinta atitinkamų programų pakeitimus, laikydamosi 30 straipsnio 3 ir 4 dalių nuostatų. Jeigu valstybė narė nepateikia informacijos pagal 50 straipsnio 5 ir 6 dalis, atitinkamoms programoms arba prioritetams numatytas veiklos lėšų rezervas atitinkamoms programoms ar prioritetams neskiriamas.

5. Valstybės narės pasiūlymas perskirstyti veiklos lėšų rezervą atitinka paramos telkimo pagal temas reikalavimus ir minimalius asignavimus, nustatytus pagal šį reglamentą ir konkrečioms fondams taikomas taisykles. Taikant nukrypti leidžiančias nuostatas tais atvejais, kai nepavyko pasiekti ► C1 tarpinių reikšmių ◀ pagal vieną ar daugiau prioritetų, susijusių su paramos telkimo pagal temas reikalavimais arba minimaliais asignavimais, valstybė narė gali pasiūlyti perskirstyti rezervo dalį, kuri neatitinka minėtų reikalavimų ir nesutampa su minimaliais asignavimais.

6. Jeigu atlikus prioriteto peržiūrą paaiškėja, kad dėl aiškiai nustatytų įgyvendinimo trūkumų, apie kuriuos Komisija anksčiau pranešė pagal 50 straipsnio 8 dalį, išsamiai pasikonsultavusi su atitinkama valstybe nare, didelės dalies pagal to prioriteto ► C1 tarpinių reikšmių, ◀ susijusių tik su finansiniais rodikliais, produkto rodikliais ir pagrindiniais įgyvendinimo etapais, įgyvendinti nepavyko, o ta valstybė narė nesiėmė būtinų taisomųjų veiksmų tokiems trūkumams pašalinti, Komisija gali ne anksčiau nei per penkis mėnesius nuo tokio pranešimo sustabdyti visus tarpinius mokėjimus pagal programos prioritetą arba jų dalį, laikydamosi konkrečiam fondui taikomose taisyklėse nustatytos tvarkos.

Valstybei narei ėmusių būtinų taisomųjų veiksmų, Komisija nedelsdama atšaukia tarpinių mokėjimų sustabdymą. Kai taisomieji veiksmai susiję su finansinių asignavimų perkėlimu kitoms programoms ar prioritetams, kurių ► C1 tarpinės reikšmės ◀ pasiekti, Komisija įgyvendinimo aktu patvirtina atitinkamų programų būtiną pakeitimą laikydamosi 30 straipsnio 2 dalies. Nukrypstant nuo 30 straipsnio 2 dalies nuostatų, tokiu atveju Komisija ne vėliau kaip per du mėnesius nuo valstybės narės prašymo pateikimo dienos priima sprendimą dėl pakeitimo.

7. Jeigu Komisija, išnagrinėjusi galutinę programos įgyvendinimo ataskaitą, nustato, kad dėl aiškiai nustatytų įgyvendinimo trūkumų, apie kuriuos Komisija anksčiau pranešė pagal 50 straipsnio 8 dalį, išsamiai pasikonsultavusi su ta atitinkama valstybe nare, nepavyko pasiekti didelės dalies ► C1 veiklos peržiūros plane ◀ nustatytų tikslų, susijusių tik su finansiniais rodikliais, produkto rodikliais ir pagrindiniais įgyvendinimo etapais, o valstybė narė nesiėmė būtinų taisomųjų veiksmų tokiems trūkumams pašalinti, Komisija, nepaisydama 85 straipsnio, gali atitinkamiems prioritetams pritaikyti finansines pataisas, laikydamosi konkrečiam fondui taikomų taisyklių.

▼B

Taikydama finansines pataisas Komisija, deramai laikydamasi proporcingumo principo, atsižvelgia į lėšų panaudojimo lygį ir išorės veiksnius, dėl kurių nepavyko pasiekti tikslų.

Finansinės pataisos netaikomos, jei tikslų nepavyko pasiekti dėl socialinių, ekonominių ar su aplinka susijusių veiksnių poveikio, esminių ekonomikos ar aplinkos sąlygų atitinkamoje valstybėje narėje pasikeitimų, arba dėl *force majeure* priežasčių, darančių didelį poveikį atitinkamų prioritetų įgyvendinimui.

Komisijai pagal 149 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais nustatomos išsamios taisyklės dėl kriterijų, taikomų nustatant taikytinos finansinės pataisos dydį.

Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma išsami tvarka, kuria užtikrinama, kad laikomasi nuoseklaus požiūrio ►C1 veiklos peržiūros plane ◄ nustatant kiekvieno prioriteto ►C1 tarpinės reikšmės ◄ ir tikslus ir vertinant šių ►C1 tarpinių reikšmių ◄ ir tikslų įgyvendinimo padėtį. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 150 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

*IV SKYRIUS**Priemonės, susijusios su ekonomikos valdymu**23 straipsnis***Priemonės, kuriomis ESI fondų efektyvumas susiejamas su patikimu ekonomikos valdymu**

1. Komisija gali paprašyti valstybės narės peržiūrėti savo partnerystės sutartį ir susijusias programas bei pasiūlyti jų pakeitimus, jei tai būtina siekiant remti atitinkamų Tarybos rekomendacijų įgyvendinimą arba kuo labiau padidinti Europos struktūrinių ir investicijų fondų (ESI fondų) poveikį finansavimą gaunančių valstybių narių ekonomikos augimui ir konkurencingumui.

Toks prašymas gali būti pateikiamas šiais tikslais:

- a) norint padėti įgyvendinti atitinkamai valstybei narei skirtą atitinkamą Tarybos rekomendaciją, priimtą pagal SESV121 straipsnio 2 dalį arba atitinkamą Tarybos rekomendaciją, priimtą pagal SESV 148 straipsnio 4 dalį;
- b) padėti įgyvendinti atitinkamai valstybei narei skirtas atitinkamas Tarybos rekomendacijas, priimtas pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1176/2011 ⁽¹⁾ 7 straipsnio 2 dalį arba 8 straipsnio 2 dalį, jeigu tie pakeitimai būtini, norint padėti pašalinti makroekonominis skirtumus; arba
- c) norint padidinti esamų ESI fondų poveikį augimui ir konkurencingumui, jei valstybė narė atitinka vieną iš šių sąlygų:

⁽¹⁾ 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1176/2011 dėl makroekonominės disbalansų prevencijos ir naikinimo (OL L 306, 2011 11 23, p. 25).

▼B

- i) jai teikiama Sąjungos finansinė pagalba pagal Tarybos reglamentą (ES) Nr. 407/2010 ⁽¹⁾;
- ii) jai teikiama finansinė pagalba pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 332/2002 ⁽²⁾;
- iii) jai teikiama finansinė pagalba, dėl kurios taikoma makroekonominio koregavimo programa pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 472/2013 ⁽³⁾ arba priimamas Tarybos sprendimas pagal SESV 136 straipsnio 1 dalį.

►C1 Siekiant antros pastraipos c punkte numatytų tikslų laikoma, kad kiekviena iš tų sąlygų įvykdyta, jei ◀ tokia pagalba buvo teikiama valstybei narai prieš arba po 2013 m. gruodžio 21 d. ir yra toliau jai teikiama.

2. Komisijos prašymas valstybei narai pagal 1 dalį turi būti pagrįstas, nurodant būtinybę deramai remti atitinkamų rekomendacijų įgyvendinimą arba kuo labiau padidinti ESI fondų poveikį ekonomikos augimui ir konkurencingumui, ir jame turi būti nurodytos programos arba prioritetai, kurie, jos manymu, yra svarbūs, ir pakeitimų, kurių tikimasi, pobūdis. Toks prašymas neteikiamas prieš 2015 m. arba po 2019 m., taip pat jis neteikiamas dėl tos pačios programos dvejus metus iš eilės.

3. Valstybė narė savo atsakymą į 1 dalyje nurodytą prašymą pateikia per du mėnesius nuo jo gavimo, nurodydama partnerystės sutarties ir programų pakeitimus, kurie, jos manymu, būtini, tokių pakeitimų priežastis, nurodydama atitinkamas programas ir apibūdindama pasiūlytų pakeitimų pobūdį ir poveikį, kurį, tikėtina, jie turės įgyvendinant rekomendacijas ir ESI fondus. Prireikus Komisija per vieną mėnesį nuo to atsakymo gavimo pateikia savo pastabas.

4. Valstybė narė pasiūlymą iš dalies pakeisti partnerystės sutartį ir atitinkamas programas pateikia per du mėnesius nuo 3 dalyje nurodyto atsakymo pateikimo dienos.

5. Komisijai nepateikus pastabų arba jei Komisija mano, kad į visas pateiktas pastabas buvo tinkamai atsižvelgta, Komisija nedelsdama ir bet kuriuo atveju ►C1 ne vėliau kaip per tris mėnesius po tos dienos, kai valstybė narė juos pateikė pagal 4 dalį, priima sprendimą dėl partnerystės sutarties ir atitinkamų programų pakeitimų patvirtinimo. ◀

6. Jeigu valstybė narė per 3 ir 4 dalyse nustatytus terminus nesiima efektyvių veiksmų dėl prašymo, pateikto pagal 1 dalį, Komisija gali per tris mėnesius nuo jos pastabų pateikimo pagal 3 dalį arba nuo valstybės narės pasiūlymo pateikimo pagal 4 dalį pasiūlyti Tarybai sustabdyti visus atitinkamų programų arba prioritetų mokėjimus arba

⁽¹⁾ 2010 m. gegužės 11 d. Tarybos reglamentas (ES) Nr. 407/2010, kuriuo nustatoma Europos finansinės padėties stabilizavimo priemonė (OL L 118, 2010 5 12, p. 1).

⁽²⁾ 2002 m. vasario 18 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 332/2002 dėl priemonės, teikiančios vidutinės trukmės finansinę pagalbą valstybių narių mokėjimų balansams, sukūrimo (OL L 53, 2002 2 23, p. 1).

⁽³⁾ 2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 472/2013 dėl euro zonos valstybių narių, kurios turi didelių finansinio stabilumo sunkumų arba kurioms tokie sunkumai gresia, ekonominės ir biudžeto priežiūros griežtinimo (OL L 140, 2013 5 27, p. 1).

▼ B

jų dalį. Savo pasiūlyme Komisija nurodo priežastis, dėl kurių ji padarė išvadą, kad valstybė narė nesiėmė efektyvių veiksmų. Pateikdama savo pasiūlymą Komisija atsižvelgia į visą atitinkamą informaciją ir tinkamai atsižvelgia į visus elementus, susijusius su struktūriniu dialogu pagal 15 dalį, ir dialogo metu išreikštas nuomones.

Sprendimą dėl minėto pasiūlymo Taryba priima įgyvendinimo aktu.

► **C1** Tas įgyvendinimo aktas taikomas tik mokėjimo paraiškoms, pateiktoms po to įgyvendinimo akto priėmimo datos. ◀

7. Pagal 6 dalį nustatytų mokėjimų sustabdymų apimtis ir lygis yra proporcingi ir veiksmingi ir juos nustatant užtikrinamas vienodas požiūris į valstybes nares, ypač dėl sustabdymo poveikio atitinkamos valstybės narės ekonomikai. Programos, kurias reikia sustabdyti, nustatomos remiantis 1 ir 2 dalyse nurodytame prašyme nustatytais poreikiais.

Sustabdoma ne daugiau nei 50 proc. kiekvienos atitinkamos programos mokėjimų. Sprendime gali būti numatyta padidinti sustabdymo lygį iki 100 proc., jei valstybė narė per tris mėnesius nuo 1 dalyje nurodyto sprendimo dėl mokėjimų sustabdymo priėmimo nesiima efektyvių veiksmų dėl pagal 6 dalį pateikto prašymo.

8. Jei valstybė narė pateikė pasiūlymą dėl partnerystės sutarties ir atitinkamų programų keitimo, kaip reikalavo Komisija, Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, priima sprendimą dėl mokėjimų sustabdymo panaikinimo.

9. Komisija pateikia pasiūlymą Tarybai sustabdyti visus valstybės narės programų mokėjimus ar išipareigojimų vykdymą, arba jų dalį, jeigu:

- a) pagal SESV 126 straipsnio 8 dalį arba 126 straipsnio 11 dalį Taryba nusprendžia, kad valstybė narė nesiėmė efektyvių veiksmų perviršiniam deficitui ištaisyti,
- b) pagal Reglamento (ES) Nr. 1176/2011 8 straipsnio 3 dalį Taryba priima dvi rekomendacijas iš eilės toje pačioje disbalanso procedūroje, remdamasi tuo, kad valstybė narė pateikė nepakankamą taisomųjų veiksmų planą,
- c) pagal Reglamento (ES) Nr. 1176/2011 10 straipsnio 4 dalį toje pačioje disbalanso procedūroje Taryba priima du sprendimus iš eilės, kuriuose nurodoma, kad valstybė narė nesilaiko reikalavimų, nes nesiėmė rekomenduojamų taisomųjų veiksmų;
- d) Komisija padaro išvadą, kad valstybė narė nesiėmė priemonių Tarybos reglamente (ES) Nr. 407/2010 arba Tarybos reglamente (EB) Nr. 332/2002 nurodytai koregavimo programai įgyvendinti, ir todėl nusprendžia neleisti sumokėti tai valstybei narei skirtos finansinės pagalbos,

▼B

- e) Taryba nusprendžia, kad valstybė narė neįgyvendina Tarybos reglamento (ES) Nr. 472/2013 7 straipsnyje nurodytos makroekonominio koregavimo programos arba netaiko priemonių, kurių reikalaujama pagal Tarybos sprendimą, priimtą pagal SESV 136 straipsnio 1 dalį.

Pateikdama savo pasiūlymą, Komisija laikosi 11 dalies nuostatų ir atsižvelgia į visą atitinkamą informaciją šiuo klausimu ir tinkamai atsižvelgia į visus elementus, susijusius su struktūriniu dialogu pagal 15 dalį, ir dialogo metu išreikštas nuomones.

Pirmenybė turi būti teikiama įsipareigojimų vykdymo sustabdymui; mokėjimai sustabdomi tik tuo atveju, jei prašoma imtis neatidėliotinų veiksmų ir žymaus nesilaikymo atveju. ►**C1** Mokėjimų sustabdymas taikomas mokėjimo paraiškoms, kurios dėl atitinkamų programų pateiktos po sprendimo dėl sustabdymo priėmimo datos. ◀

10. Laikoma, kad Taryba priėmė 9 dalyje nurodytą Komisijos pasiūlymą dėl įsipareigojimų vykdymo sustabdymo, išskyrus atvejus, kai Taryba, priimdama įgyvendinimo aktą, per vieną mėnesį nuo Komisijos pasiūlymo pateikimo kvalifikuota balsų dauguma nusprendžia atmesti tokį pasiūlymą. Įsipareigojimų vykdymo sustabdymas taikomas ESI fondų įsipareigojimų atitinkamai valstybei narei vykdymui nuo metų, kurie eina po sprendimo dėl sustabdymo priėmimo, sausio 1 d.

Taryba įgyvendinimo aktu priima sprendimą dėl mokėjimų sustabdymo, remdamasi 9 dalyje nurodytu Komisijos pasiūlymu.

11. Pagal 10 dalį nustatytų įsipareigojimų vykdymo ar mokėjimų sustabdymo apimtis ir lygis yra proporcingi, juos nustatant užtikrinamas vienodas požiūris į valstybes nares ir atsižvelgiama į atitinkamos valstybės narės ekonomines ir socialines aplinkybes, ypač atitinkamos valstybės narės nedarbo lygį lyginant su Sąjungos vidurkiu ir sustabdymo poveikį atitinkamos valstybės narės ekonomikai. Sustabdymo poveikis programoms, kurios ypatingai svarbios siekiant įveikti nepalankias ekonomines ar socialines sąlygas, yra specialus veiksnys, į kurį reikia atsižvelgti.

Sustabdymo apimtį ir lygį apibrėžiančios išsamios nuostatos išdėstytos III priede.

Įsipareigojimų vykdymas sustabdomas taikant mažesnę iš toliau nurodytų viršutinių ribų:

- a) daugiausiai 50 proc. ESI fondams kitais finansiniais metais numatytų įsipareigojimų, kai pirmą kartą nesilaikoma perviršinio deficito procedūros reikalavimų, kaip nurodyta 9 dalies pirmos pastraipos a punkte, ir daugiausiai 25 proc. ESI fondams kitais finansiniais metais numatytų įsipareigojimų, kai pirmą kartą nesilaikoma reikalavimų, susijusių su taisomųjų veiksmų planu pagal perviršinio disbalanso procedūrą, kaip nurodyta 9 dalies pirmos pastraipos b punkte, arba jei nesiimama rekomenduojamų taisomųjų veiksmų pagal perviršinio disbalanso procedūrą, kaip nurodyta 9 dalies pirmos pastraipos c punkte.

▼B

Sustabdymo lygis palaipsniui didinamas iki daugiausiai 100 proc. ESI fondams kitais finansiniais metais numatytų įsipareigojimų perviršinio deficito procedūros atveju ir iki 50 proc. ESI fondams kitais finansiniais metais numatytų įsipareigojimų perviršinio disbalanso procedūros atveju, atsižvelgiant į reikalavimų nesilaikymo rimtumą;

- b) daugiausiai 0,5 proc. nominaliojo BVP, taikoma pirmą kartą nesilaikant perviršinio deficito procedūros, kaip nurodyta 9 dalies pirmos pastraipos a punkte, ir daugiausiai 0,25 proc. nominaliojo BVP, taikoma pirmą kartą nesilaikant reikalavimų, susijusių su taisomuoju veiksmų planu pagal perviršinio disbalanso procedūrą, kaip nurodyta 9 dalies pirmos pastraipos b punkte, arba nevykdant rekomenduotų taisomųjų veiksmų pagal perviršinio disbalanso procedūrą, kaip nurodyta 9 dalies pirmos pastraipos d punkte.

Jei ir toliau nesilaikoma reikalavimų, susijusių su 9 dalies pirmos pastraipos a, b ir c punktuose nurodytais taisomaisiais veiksmais, to BVP apribojimo procentinė dalis turėtų būti palaipsniui didinama ir:

- sudaryti ne daugiau kaip 1 proc. nominaliojo BVP, ją taikant tuo atveju, jei ir toliau nesilaikoma perviršinio deficito procedūros pagal 9 dalies pirmos pastraipos a punktą;
- sudaryti ne daugiau kaip 0,5 proc. nominaliojo BVP, ją taikant tuo atveju, jei ir toliau nesilaikoma perviršinio disbalanso procedūros pagal 9 dalies pirmos pastraipos b arba c punktus, atsižvelgiant į reikalavimų nesilaikymo rimtumą;

- c) daugiausiai 50 proc. ESI fondams kitais finansiniais metais numatytų įsipareigojimų arba daugiausiai 0,5 proc. nominaliojo BVP, kai pirmą kartą nesilaikoma reikalavimų, kaip nurodyta 9 dalies pirmos pastraipos d ir e punktuose.

Nustatant sustabdymo lygį ir sprendžiant klausimą, ar turi būti sustabdytas įsipareigojimų vykdymas, ar mokėjimai, atsižvelgiama į programos ciklo etapą ir ypač į lėšoms panaudoti likusį laikotarpį po sustabdytų įsipareigojimų pakartotinio įtraukimo į biudžetą.

12. Nedarant poveikio 86–88 straipsniuose nustatytoms įsipareigojimų panaikinimo taisyklėms, Komisija nedelsdama panaikina įsipareigojimų vykdymo sustabdymą, jeigu:

- a) perviršinio deficito procedūra sustabdoma pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 1467/97 ⁽¹⁾ 9 straipsnį arba Taryba pagal SESV 126 straipsnio 12 dalį nusprendė panaikinti sprendimą dėl perviršinio deficito buvimo;
- b) Taryba patvirtino atitinkamos valstybės narės pagal Reglamento (ES) Nr. 1176/2011 8 straipsnio 2 dalį pateiktą taisomųjų veiksmų planą arba perviršinio disbalanso procedūra sustabdoma pagal to reglamento 10 straipsnio 5 dalį, arba Taryba pabaigė perviršinio disbalanso procedūrą pagal to reglamento 11 straipsnį;

⁽¹⁾ Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1467/97 1997 m. liepos 7 d. dėl perviršinio deficito procedūros įgyvendinimo paspartinimo ir paaiškinimo (OL L 209, 1997 8 2, p. 6).

▼B

- c) Komisija nusprendžia, kad atitinkama valstybė narė ėmėsi tinkamų priemonių siekdama įgyvendinti Reglamento (ES) Nr. 472/2013 7 straipsnyje nurodytą koregavimo programą arba priemonių, kurių reikalaujama pagal Tarybos sprendimą, priimtą pagal SESV 136 straipsnio 1 dalį.

Komisija, panaikindama įsipareigojimų vykdymo sustabdymą, įsipareigojimus, kurių vykdymas sustabdytas, pakartotinai įtraukia į biudžetą pagal Tarybos reglamento (ES, Euratom) Nr. 1311/2013 8 straipsnį.

Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, priima sprendimą dėl mokėjimų sustabdymo panaikinimo, kai įvykdytos pirmos pastraipos a, b ir c punktuose nustatytos taikytinos sąlygos.

13. 6–12 dalys netaikomos Jungtinei Karalystei tiek, kiek tai susiję su atvejais, kai įsipareigojimų vykdymo ar mokėjimų sustabdymas susijęs su klausimais, kurie numatyti 1 dalies antros pastraipos a punkte, b punkte ir c punkto iii papunktyje arba 9 dalies pirmos pastraipos a, b ar c punktuose.

14. Šis straipsnis netaikomas Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslui skirtoms programoms.

15. Komisija informuoja Europos Parlamentą apie šio straipsnio įgyvendinimą. Visų pirma, kai valstybė narė tenkina vieną iš 6 dalyje ar 9 dalies pirmos pastraipos a–e punktuose nurodytų sąlygų, Komisija nedelsdama informuoja Europos Parlamentą ir pateikia išsamią informaciją apie ESI fondus ir programas, kurioms galėtų būti taikomas įsipareigojimų vykdymo ar mokėjimų sustabdymas.

Europos Parlamentas gali pakviesti Komisiją dalyvauti struktūriniame dialoge dėl šio straipsnio nuostatų taikymo, visų pirma atsižvelgiant į pirmojoje pastraipoje nurodytos informacijos perdavimą.

Komisija pateikia pasiūlymą dėl įsipareigojimų vykdymo ar mokėjimų sustabdymo arba pasiūlymą panaikinti tokį sustabdymą Europos Parlamentui ir Tarybai iš karto po jo patvirtinimo. Europos Parlamentas gali paprašyti Komisijos paaiškinti jos pasiūlymo priežastis.

16. 2017 m. Komisija atlieka šio straipsnio taikymo peržiūrą. Šiuo tikslu Komisija parengia ataskaitą ir ją, prireikus kartu su pasiūlymu dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, perduoda Europos Parlamentui ir Tarybai.

17. Jeigu Sąjungos socialinė ir ekonominė padėtis iš esmės pasikeičia, Komisija gali pateikti pasiūlymą dėl šio straipsnio taikymo peržiūros arba Europos Parlamentas ar Taryba, veikdami atitinkamai pagal SESV 225 ar 241 straipsnius, gali paprašyti Komisijos pateikti tokį pasiūlymą.

▼M2*24 straipsnis*

Mokėjimų su laikiniais biudžeto sunkumais susiduriančioms valstybėms narėms didinimas

1. Valstybės narės prašymu tarpiniai mokėjimai gali būti padidinti, prie kiekvienam prioritetui pagal ERPF, ESF ir Sanglaudos fondą arba kiekvienai priemonei pagal EŽŪFKP ir EJRŽF taikomos bendro finansavimo normos pridėjus 10 procentinių punktų.

▼M2

Jei po 2013 m. gruodžio 21 d. valstybė narė tenkina vieną iš toliau nurodytų sąlygų, padidinta norma, kuri negali būti didesnė kaip 100 %, taikoma tos valstybės narės mokėjimų paraiškoms, pateiktoms laikotarpiu iki 2016 m. birželio 30 d.:

- a) kai atitinkama valstybė narė gauna paskolą iš Sąjungos pagal Reglamentą (ES) Nr. 407/2010;
- b) kai atitinkama valstybė narė gauna vidutinio laikotarpio finansinę paramą pagal Reglamentą (EB) Nr. 332/2002, susietą su makroekonominio koregavimo programos įgyvendinimo sąlyga;
- c) kai atitinkamai valstybei narei teikiama finansinė parama susieta su makroekonominio koregavimo programos, kaip apibrėžta Reglamente (ES) Nr. 472/2013, įgyvendinimo sąlyga.

Jei vieną iš antroje pastraipoje nurodytų sąlygų valstybė narė tenkina po 2016 m. birželio 30 d., padidinta norma taikoma jos mokėjimų paraiškoms, pateiktoms laikotarpiu iki birželio 30 d. tų metų, kurie eina po kalendorinių metų, kuriais nustojama teikti finansinę paramą.

Ši dalis netaikoma programoms, įgyvendinamoms pagal ETB reglamentą.

2. Nepaisant 1 dalies, Sąjungos parama, mokama kaip tarpiniai ir galutinio likučio mokėjimai, neviršija:

- a) viešųjų išlaidų sumos, arba
- b) programą patvirtinančiame Komisijos sprendime nustatytos didžiausios ESI fondų paramos sumos pagal kiekvieną prioritetą ERPF, ESF ir Sanglaudos fondo atveju arba kiekvieną priemonę EŽŪFKP ir EJRŽF atveju,

priklausomai nuo to, kuri yra mažesnė.

▼B*25 straipsnis***▼M3****Valstybės narėms teikiamos techninės paramos valdymas**

1. Remiantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2017/825 ⁽¹⁾ 11 straipsniu, valstybės narės prašymu dalis pagal šio reglamento 59 straipsnį nustatytą ir pagal konkrečiam fondui taikomas taisykles suplanuotų lėšų Komisijai pritarus gali būti perkelta Komisijos iniciatyva teikiamai techninei paramai finansuoti siekiant įgyvendinti priemones, susijusias su atitinkama valstybe nare, kaip numatyta šio reglamento 58 straipsnio 1 dalies trečios pastraipos 1 punkte, taikant tiesioginį arba netiesioginį šios pagalbos valdymą.

▼B

2. Lėšos, nurodytos 1 dalyje, papildoma suma, nustatytas laikantis Komisijos iniciatyva teikiamai techninei paramai pagal konkrečiam fondui taikomas taisykles numatytą viršutinių ribų. Jei konkrečiam

⁽¹⁾ 2017 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/825 dėl 2017–2020 m. struktūrinių reformų rėmimo programos sudarymo, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1303/2013 ir (ES) Nr. 1305/2013 (OL L 129, 2017 5 19, p. 1)

▼B

fondui taikomose taisyklėse nustatyta valstybės narės iniciatyva teikiamai techninei paramai taikoma viršutinė riba, numatyta perkelti suma įtraukiama apskaičiuojant, ar tos ribos laikomasi.

3. ►**M3** Valstybė narė pateikia prašymą atlikti 1 dalyje nurodytą kalendorinių metų lėšų perkėlimą iki tų metų, kuriais lėšos turi būti perkeltos, sausio 31 d. Kartu su prašymu pateikiamas pasiūlymas iš dalies pakeisti programą arba programas, pagal kurias lėšos bus perkeltamos. Pagal 30 straipsnio 2 dalį atitinkamai iš dalies pakeičiama partnerystės sutartis, kurioje nurodoma visa kiekvienais metais Komisijai perkeliama suma. ◀

Jei valstybė narė 2014 m. sausio 1 d. atitinka 24 straipsnio 1 dalyje nurodytas sąlygas, ji gali perduoti prašymą tiems metams tuo pat metu, kai pateikiama partnerystės sutartis, kurioje nurodoma suma, numatyta perkelti Komisijos iniciatyva teikiamai techninei paramai finansuoti.

▼M3

4. Pagal šio straipsnio 1 dalį valstybės narės perkeliamsiems ištekliams taikoma šio reglamento 136 straipsnyje ir Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 38 straipsnyje nustatyta įsipareigojimų panaikinimo taisyklė.

▼B

III ANTRAŠTINĖ DALIS

PROGRAMAVIMAS

I SKYRIUS

Bendrosios nuostatos dėl ESI fondų

26 straipsnis

Programų rengimas

1. ESI fondų parama įgyvendinama pagal programas laikantis partnerystės sutarties. Kiekviena programa parengiama 2014 m. sausio 1 d.–2020 m. gruodžio 31 d. laikotarpiui.

2. Programas rengia valstybės narės arba jų paskirtos institucijos, bendradarbiaudamos su 5 straipsnyje nurodytais partneriais. Valstybės narės programas rengia laikydamosi skaidrių procedūrų visuomenės atžvilgiu ir paisydamos savo institucinės ir teisinės sistemos.

3. Valstybės narės ir Komisija bendradarbiauja siekdamos užtikrinti veiksmingą koordinavimą rengiant ir įgyvendinant ESI fondams skirtas programas, įskaitant, atitinkamais atvejais, fondams, skirtas kelių fondų finansuojamas programas, atsižvelgiant į proporcingumo principą.

4. Programas valstybės narės Komisijai pateikia per tris mėnesius, kai buvo pateikta partnerystės sutartis. Europos teritorinio bendradarbiavimo programos pateikiamos ne vėliau kaip 2014 m. rugsėjo 22 d.. Prie visų programų pridedamas 55 straipsnyje nurodytas *ex ante* vertinimas.

5. Jei vienas ar daugiau konkrečiam ESI fondui taikomų reglamentų įsigalioja tarp 2014 m. vasario 22 d. ir 2014 m. birželio 22 d., pagal ESI fondą, kuriam toks konkrečiam fondui taikomo reglamento įsigaliojimo atidėjimas turėjo poveikio, remiama programa arba programos pateikiamos per tris mėnesius nuo peržiūrėtos partnerystės sutarties, nurodytos 17 straipsnio 1 dalyje, pateikimo dienos.

▼B

6. Jei vienas ar daugiau konkrečiam ESI fondui taikomų reglamentų įsigalioja vėliau nei 2014 m. birželio 22 d., pagal ESI fondą, kuriam toks konkrečiam fondui taikomo reglamento įsigaliojimo atidėjimas turėjo poveikio, remiama programa arba programos pateikiamos per tris mėnesius nuo konkrečiam fondui taikomo reglamento, kurio įsigaliojimas buvo atidėtas, įsigaliojimo dienos.

*27 straipsnis***Programų turinys**

1. Kiekvienoje programoje nustatoma strategija, kaip įgyvendinant programą prisidedama prie Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijos įgyvendinimo, laikantis šio reglamento, konkrečiam fondui taikomų taisyklių ir atsižvelgiant į partnerystės sutarties turinį.

Kiekvienoje programoje išdėstoma ESI fondų paramos veiksmingo, efektyvaus ir suderinto įgyvendinimo užtikrinimo tvarka ir nurodomi veiksmai, kuriais siekiama mažinti paramos gavėjams tenkančią administracinę naštą.

2. Kiekvienoje programoje apibrėžiami prioritetai, pagal kuriuos nustatomi konkretūs tikslai, ESI fondų paramos finansiniai asignavimai ir atitinkamas nacionalinis bendras finansavimas, įskaitant sumas, susijusias su veiklos lėšų rezervu, kurį gali skirti viešieji ar privatūs subjektai pagal konkrečiam fondui taikomas taisykles.

3. Jei valstybės narės ir regionai dalyvauja įgyvendinant makroregionines ar jūrų baseinų strategijas, atitinkama programa, atsižvelgiant į valstybių narių nustatytus programos įgyvendinimo teritorijos poreikius, reglamentuojamas planuojamų intervencinių veiksmų indėlis į šias strategijas.

4. Kiekvienam prioritetui nurodomi rodikliai ir atitinkamos ►C1 galutinės reikšmės, ◄ išreikštos kokybiškai arba kiekybiškai, laikantis konkrečiam fondui taikomų taisyklių, pagal kuriuos vertinama programos įgyvendinimo pažanga siekiant nustatytų tikslų ir kuriais grindžiama stebėseną, vertinimas ir veiklos rezultatų peržiūra. Tie rodikliai apima:

- a) finansinius rodiklius, susijusius su paskirstytomis išlaidomis;
- b) produkto rodiklius, susijusius su remiamais veiksmais;
- c) rezultato rodiklius, susijusius su atitinkamu prioritetu.

Konkrečiam fondui taikomose taisyklėse nustatomi kiekvienam ESI fondui taikomi bendrieji rodikliai ir gali būti nustatomos su konkrečios programos rodikliais susijusios taisyklės.

5. Kiekvienoje programoje, išskyrus tik techninei paramai skirtas programas, apibūdinami veiksmai, laikantis konkrečiam fondui taikomų taisyklių, kuriais atsižvelgiama į 5, 7 ir 8 straipsniuose nustatytus principus.

6. Kiekvienoje programoje, išskyrus skirtas techninei paramai pagal konkrečią programą teikti, nustatoma preliminarinė paramos klimato kaitos tikslams suma pagal 8 straipsnyje nurodytą metodiką.

7. Valstybės narės rengia programas remdamosi konkrečiam fondui taikomomis taisyklėmis.

▼B

28 straipsnis

Specialios nuostatos dėl programų, skirtų EIB įgyvendinamoms bendroms neribotų garantijų ir pakeitimo vertybiniais popieriais teikiant kapitalo lengvatas priemonėms, turinio

1. Nukrypstant nuo 27 straipsnio, 39 straipsnio 4 dalies pirmos pastraipos b punkte nurodytos specialios programos apima:

- a) 27 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje ir to straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse nurodytus elementus, susijusius su 5 straipsnyje nustatytais principais;
- b) šio reglamento 125, 126 ir 127 straipsniuose ir EŽŪFKP reglamento 65 straipsnio 2 dalyje nurodytų subjektų, susijusių su atitinkamu fondu, nustatymą;
- c) dėl kiekvienos pagal 19 straipsnį ir XI priedą nustatytos *ex ante* sąlygos, kuri taikoma programai, – vertinimą, ar partnerystės sutarties ir programos pateikimo metu įvykdyta *ex ante* sąlyga, o jei *ex ante* sąlygos neįvykdytos – veiksmų, skirtų *ex ante* sąlygai įvykdyti, aprašymą, atsakingus subjektus ir tokių veiksmų tvarkaraštį, atsižvelgiant į partnerystės sutartyje pateiktą santrauką;

2. Nukrypstant nuo 55 straipsnio, 39 straipsnio 4 dalies pirmos pastraipos a punkte nurodytas *ex ante* vertinimas laikomas tokių programų *ex ante* vertinimu.

3. Šio reglamento 39 straipsnio 4 dalies pirmos pastraipos b punkte nurodytoms programoms EŽŪFKP reglamento 6 straipsnio 2 dalis ir 59 straipsnio 5 ir 6 dalys netaikomos. Be šio straipsnio 1 dalyje nurodytų elementų, pagal EŽŪFKP įgyvendinamoms programoms taikomos tik EŽŪFKP reglamento 8 straipsnio 1 dalies c punkto i papunkčio, 8 straipsnio 1 dalies f punkto, 8 straipsnio 1 dalies h punkto, 8 straipsnio 1 dalies i punkto ir 8 straipsnio 1 dalies m punkto i–iii papunkčių nuostatos.

29 straipsnis

Programų patvirtinimo procedūra

1. Komisija vertina programų atitiktį šiam reglamentui ir konkrečiam fondui taikomoms taisyklėms, programų indėlio veiksmingumą siekiant kiekvieno ESI fondo atveju taikomų atrinktų teminių tikslų ir Sąjungos prioritetų, taip pat atitiktį partnerystės sutarčiai, atsižvelgdama į atitinkamas konkrečiai šaliai skirtas rekomendacijas, priimtas pagal SESV 121 straipsnio 2 dalį, ir atitinkamas Tarybos rekomendacijas, priimtas pagal SESV 148 straipsnio 4 dalį, taip pat į *ex ante* vertinimą. Vertinant visų pirma skiriamas dėmesys programos strategijos, atitinkamų uždavinių, rodiklių, ►C1 galutinių reikšmių ◄ ir biudžeto lėšų paskirstymo tinkamumui.

▼B

2. Nukrypstant nuo 1 dalies, Komisijai nereikia vertinti, ar specialios veiksmų programos, skirtos JUI, kaip nurodyta ESF reglamento 18 straipsnio antros pastraipos a punkte, ir specialios veiksmų programos, nurodytos šio reglamento 39 straipsnio 4 dalies pirmos pastraipos b punkte, atitinka partnerystės sutartį, jei tokių specialių veiksmų programų pateikimo dieną valstybė narė nėra pateikusi savo partnerystės sutarties.

3. Komisija per tris mėnesius nuo programos pateikimo dienos pateikia pastabas. Valstybė narė Komisijai suteikia visą reikalingą papildomą informaciją ir, kai tinkama, atnaujiną siūlomą programą.

4. Laikydamosi konkrečiam fondui taikomų taisyklių, Komisija patvirtina kiekvieną programą ne vėliau kaip per šešis mėnesius nuo tos dienos, kai atitinkama (-os) valstybė (-ės) narė (-ės) ją pateikė, jeigu į visas Komisijos pastabas buvo tinkamai atsižvelgta, bet ne anksčiau kaip iki 2014 m. sausio 1 d. arba iki Komisijos sprendimo dėl partnerystės sutarties patvirtinimo.

Nukrypstant nuo pirmos pastraipos reikalavimo, programas, kuriomis siekiama įgyvendinti Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslą, Komisija gali patvirtinti prieš priimdama sprendimą dėl partnerystės sutarties patvirtinimo, o specialias veiksmų programas, skirtas JUI, kaip nurodyta ESF reglamento 18 straipsnio antros pastraipos a punkte, ir specialias veiksmų programas, nurodytas šio reglamento 39 straipsnio 4 dalies pirmos pastraipos b punkte, Komisija gali patvirtinti prieš pateikiant partnerystės sutartį.

*30 straipsnis***Programų keitimas**

1. Valstybių narių pateikti prašymai iš dalies keisti programas tinkamai pagrindžiami ir juose visų pirma nurodomas tikėtinas programos pakeitimų poveikis siekiant Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijos ir konkrečių programoje apibrėžtų tikslų, atsižvelgiant į šį reglamentą ir konkrečiam fondui taikomas taisykles, horizontaliuosius principus, nurodytus 5, 7 ir 8 straipsniuose, ir į partnerystės sutartį. Prašymai teikiami kartu su atnaujinta programa.

2. Komisija vertina pagal 1 dalį pateiktą informaciją, atsižvelgdama į valstybės narės pateiktą pagrindimą. Komisija gali pateikti pastabas per vieną mėnesį nuo atnaujintos programos pateikimo dienos, o valstybė narė Komisijai pateikia visą reikalingą papildomą informaciją. Laikydamosi konkrečiam fondui taikomų taisyklių, Komisija kuo skubiau, bet ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo tos dienos, kai valstybė narė juos pateikė, patvirtina prašymus iš dalies keisti programas, jeigu į Komisijos pastabas buvo tinkamai atsižvelgta.

▼M6

Jeigu programos pakeitimas daro poveikį partnerystės sutartyje pateiktai informacijai, taikoma 16 straipsnio 4a dalyje nustatyta procedūra.

▼B

3. Nukrypstant nuo 2 dalies, kai Komisijai pateikiamas prašymas dėl pakeitimo siekiant perskirstyti veiklos lėšų rezervą atlikus veiklos rezultatų peržiūrą, Komisija pateikia pastabas tik dėl tų atvejų, kuriais, jos manymu, siūlomas lėšų paskirstymas neatitinka taikytinų taisyklių, nedera su valstybės narės ar regiono vystymosi poreikiais arba dėl jo

▼B

kyla didelė rizika, kad pasiūlyme nustatytų tikslų ir uždavinių nebus galima pasiekti. Komisija kuo skubiau patvirtina prašymą iš dalies keisti programas, bet ne vėliau kaip per du mėnesius nuo tos dienos, kai valstybė narė jį pateikė, jeigu į Komisijos pastabas buvo tinkamai atsižvelgta. ► **M6** ◀

4. Nukrypstant nuo 2 dalies, EJŖŽF reglamente gali būti numatytos specialios veiksmų programų keitimo procedūros.

*31 straipsnis***EIB dalyvavimas**

1. Valstybių narių prašymu EIB gali dalyvauti rengiant partnerystės sutartį, taip pat veikloje, susijusioje su veiksmų, visų pirma didelės apimties projektų, rengimu, finansinėmis priemonėmis bei viešojo ir privačiojo sektorių partnerystėmis.

2. Prieš patvirtindama partnerystės sutartį arba programas Komisija gali konsultuotis su EIB.

3. Komisija gali paprašyti EIB išnagrinėti didelės apimties projektų techninę kokybę, ekonominį ir finansinį tvarumą bei gyvybingumą ir padėti jai dėl numatomų įgyvendinti ar tobulinti finansinių priemonių.

4. Įgyvendinama šio reglamento nuostatas Komisija gali skirti subsidijas EIB arba sudaryti paslaugų sutartis su EIB, susijusias su daugiametėmis iniciatyvomis. Įsipareigojimai dėl įnašų iš Sąjungos biudžeto tokioms subsidijoms ar paslaugų sutartims vykdomi kasmet.

*II SKYRIUS****Bendruomenės inicijuota vietos plėtra****32 straipsnis***Bendruomenės inicijuota vietos plėtra**

1. Bendruomenės inicijuota vietos plėtra, kuri yra vietos plėtra pagal iniciatyvą LEADER, remiama EŽŪFKP ir gali būti remiama ERPF, ESF arba EJŖŽF lėšomis. Šiame skyriuje tie fondai – susiję ESI fondai.

2. Bendruomenės inicijuota vietos plėtra:

a) vykdoma konkrečiose subregioninėse vietovėse;

b) inicijuojama vietos veiklos grupių, kurias sudaro viešiesiems ir privatiems vietos socialiniams ir ekonominiams interesams atstovaujantys subjektai, kuriose sprendimų priėmimo lygmeniu nei viešosios valdžios institucijų, kaip apibrėžta nacionalinėse taisyklėse, nei kurios nors vienos interesų grupės atstovai neturi daugiau kaip 49 proc. balsavimo teisių;

▼B

- c) vykdoma įgyvendinant integruotas ir kelis sektorius aprėpiančias vietos plėtros strategijas;
- d) rengiama atsižvelgiant į vietos poreikius ir galimybes, apima vietos inovacijų aspektus, tinklų kūrimą ir, kai tinkama, bendradarbiavimą.

3. Susijusių ESI fondų parama bendruomenės inicijuotai vietos plėtrai turi būti nuosekli ir koordinuojama tarp susijusių ESI fondų. Tai užtikrinama, *inter alia*, koordinuotai stiprinant gebėjimus, atrenkant, tvirtinant ir finansuojant bendruomenės inicijuotas vietos plėtros strategijas ir vietos veiklos grupes.

▼M6

4. Jeigu pagal 33 straipsnio 3 dalį sudarytas bendruomenės inicijuotos vietos plėtros strategijų atrankos komitetas nustato, kad atrinktai bendruomenės inicijuotos vietos plėtros strategijai įgyvendinti reikalinga daugiau negu vieno fondo parama, jis pagal nacionalines taisykles ir procedūras gali paskirti pagrindinį fondą, kuris padengtų visas parengimo, einamąsias ir aktyvaus pritaikymo išlaidas pagal 35 straipsnio 1 dalies a, d ir e punktus, patirtas įgyvendinant bendruomenės inicijuotos vietos plėtros strategiją.

▼B

5. Susijusių ESI fondų remiama bendruomenės inicijuota vietos plėtra vykdoma pagal vieną arba kelis atitinkamos programos arba programų prioritetus, laikantis konkrečioms susijusiems ESI fondams taikomų taisyklių.

*33 straipsnis***Bendruomenės inicijuotos vietos plėtros strategijos**

1. Bendruomenės inicijuotos vietos plėtros strategiją sudaro bent šios sudedamosios dalys:

- a) teritorijos ir gyventojų, kuriems taikoma strategija, apibrėžtis;
- b) teritorijos vystymosi poreikių ir potencialo analizė, taip pat pranašumų, trūkumų, galimybių ir grėsmių analizė;
- c) strategijos ir jos tikslų apibūdinimas, integruoto ir novatoriško strategijos pobūdžio apibūdinimas, tikslų hierarchija, taip pat išmatuojamos produkto arba rezultato ►C1 galutinės reikšmės. ◄ Dėl rezultatų ►C1 galutinės reikšmės ◄ gali būti išreiškiamos kiekybiškai arba kokybiškai. Strategija turi atitikti susijusias visų dalyvaujančių ESI fondų programas;
- d) bendruomenės dalyvavimo proceso rengiant strategiją apibūdinimas;
- e) veiksmų planas, iš kurio būtų matyti, kaip pagal tikslus nustatomi konkretūs veiksmai;
- f) strategijos valdymo ir stebėsenos tvarkos apibūdinimas, iš kurio būtų matyti vietos veiklos grupės gebėjimas įgyvendinti strategiją, ir konkrečios vertinimo tvarkos apibūdinimas;

▼B

g) strategijos finansinis planas, taip pat planuojamas lėšų paskirstymas pagal kiekvieną susijusį ESI fondą.

2. Valstybės narės nustato bendruomenės inicijuotos vietos plėtros strategijų atrankos kriterijus.

3. Bendruomenės inicijuotos vietos plėtros strategijas atranka vadovaujančiosios institucijos arba atsakingų institucijų tuo tikslu sudarytas komitetas ir tvirtina vadovaujančioji institucija arba atsakingos institucijos.

4. Pirmas bendruomenės inicijuotos vietos plėtros strategijų atrankos etapas baigiamas ne vėliau kaip per dvejus metus nuo partnerystės sutarties patvirtinimo datos. Valstybės narės gali po šios datos, bet ne vėliau kaip 2017 m. gruodžio 31 d., atrinkti papildomas bendruomenės inicijuotos vietos plėtros strategijas.

5. Sprendime dėl bendruomenės inicijuotos vietos plėtros strategijos patvirtinimo nustatomas lėšų paskirstymas iš kiekvieno susijusio ESI fondo. Sprendime taip pat apibrėžiama atsakomybė už valdymo ir kontrolės užduotis pagal programą (-as), susijusią (-ias) su bendruomenės inicijuotos vietos plėtros strategija.

6. 1 dalies a punkte nurodytos teritorijos gyventojų skaičius turi būti ne mažesnis kaip 10 000 ir ne didesnis kaip 150 000. Tačiau tinkamai pagrįstais atvejais ir ►C1 remdamasi valstybės narės pasiūlymu, Komisija gali patvirtinti arba iš dalies pakeisti tą gyventojų skaičiaus ribą savo sprendime pagal atitinkamai 16 straipsnio 2 ar 4 dalis ◄ patvirtinti ar iš dalies pakeisti partnerystės sutartį tos valstybės narės atžvilgiu, siekdama atsižvelgti į retai arba tankiai apgyvendintas teritorijas arba siekdama užtikrinti teritorijų, kuriose įgyvendinamos bendruomenės inicijuotos vietos plėtros strategijos, teritorinę sanglaudą.

*34 straipsnis***Vietos veiklos grupės**

1. Vietos veiklos grupės rengia ir įgyvendina bendruomenės inicijuotos vietos plėtros strategijas.

Valstybės narės nustato vietos veiklos grupės ir už atitinkamų programų įgyvendinimą atsakingų institucijų atitinkamas funkcijas įgyvendinant visas su bendruomenės inicijuotos vietos plėtros strategija susijusias užduotis.

2. Vadovaujančioji institucija ar atsakingos institucijos užtikrina, kad vietos veiklos grupės iš grupės išsirinktų vieną pagrindinį partnerį, atsakingą už administracinius ir finansinius reikalus, arba sudarytų teisiškai įformintą bendrą struktūrą.

3. Vietos veiklos grupės užduotys:

▼M6

a) stiprinti vietos subjektų, įskaitant galimus paramos gavėjus, gebėjimus rengti ir įgyvendinti veiksmus, įskaitant jų projektų rengimo ir valdymo gebėjimų stiprinimą;

▼ M6

- b) rengti nediskriminacinę ir skaidrią atrankos procedūrą, kuria išvengiama interesų konfliktų, užtikrinama, kad ne mažiau kaip 50 % balsų priimančiosios institucijos, ir leidžiama atranką vykdyti taikant rašytinę procedūrą;
- c) rengti ir tvirtinti nediskriminacinius objektyvius veiksmų atrankos kriterijus, kuriais užtikrinamas suderinamumas su bendruomenės inicijuota vietos plėtros strategija, pirmenybę tiems veiksams teikiant pagal jų indėlį į strategijos uždavinių ir tikslų įgyvendinimą;
- d) rengti ir skelbti kvietimus teikti pasiūlymus arba tęstinio projektų teikimo procedūrą;

▼ B

- e) priimti ir vertinti paramos paraiškas;
- f) atrinkti veiksmus ir nustatyti paramos sumą arba, kai tinkama, prieš patvirtinant pasiūlymus teikti juos už galutinį tinkamumą finansuoti vertinimą atsakingai institucijai;
- g) vykdyti bendruomenės inicijuotos vietos plėtros strategijos ir remiamų veiksmų įgyvendinimo stebėseną bei atlikti konkrečius vertinimo, susijusio su ta strategija, veiksmus.

▼ M6

Jeigu vietos veiklos grupės atlieka pirmos pastraipos a–g punktuose nenurodytas užduotis, už kurias atsakinga vadovaujančioji ar tvirtinančioji institucijos arba mokėjimo agentūra, tos vietos veiklos grupės pagal konkrečiam fondui taikomas taisykles paskiriamos tarpinėmis institucijomis.

▼ B

4. Nedarant poveikio 3 dalies b punktui, vietos veiklos grupė gali būti paramos gavėjas ir įgyvendinti veiksmus pagal bendruomenės inicijuotos vietos plėtros strategiją.
5. Vietos veiklos grupių bendradarbiavimo veiklos atveju, kaip nurodyta 35 straipsnio 1 dalies c punkte, šio straipsnio 3 dalies f punkte nurodytas užduotis gali atlikti atsakinga vadovaujančioji institucija.

*35 straipsnis***ESI fondų parama bendruomenės inicijuotai vietos plėtrai**

1. Atitinkamų ESI fondų parama bendruomenės inicijuotai vietos plėtrai apima:

- a) parengiamosios paramos išlaidas, kurias sudaro gebėjimų stiprinimas, mokymas ir tinklų kūrimas siekiant parengti ir įgyvendinti bendruomenės inicijuotos vietos plėtros strategiją.

Tokios išlaidos gali apimti vieną ar daugiau šių elementų:

- i) vietos suinteresuotųjų subjektų mokymo veiksmai;
- ii) atitinkamos vietovės tiriamosios studijos;

▼B

- iii) su bendruomenės inicijuotos vietos plėtros strategijos rengimu susijusios išlaidos, įskaitant konsultavimosi išlaidas ir išlaidas veiksmams, kurie susiję su konsultavimusi su suinteresuotaisiais subjektais siekiant parengti strategiją;
- iv) organizacijos, parengiamuoju etapu teikiančios paraišką dėl parengiamosios paramos, administracinės išlaidos (išlaidos veiklai ir personalui);
- v) parama mažos apimties bandomiesiems projektams.

Tokia parengiamoji parama laikoma tinkama finansuoti neatsižvelgiant į tai, ar pagal 33 straipsnio 3 dalį sudarytas atrankos komitetas finansavimui atranka vietos veiklos grupių, gaunančių paramą, parengtą bendruomenės inicijuotos vietos plėtros strategiją.

- b) veiksmų įgyvendinimą pagal bendruomenės inicijuotos vietos plėtros strategiją;
- c) vietos veiklos grupės bendradarbiavimo veiklos rengimą ir įgyvendinimą;
- d) einamąsias išlaidas, susijusias su bendruomenės inicijuotos vietos plėtros strategijos įgyvendinimo valdymu, kurias sudaro veiklos išlaidos, personalo išlaidos, mokymo išlaidos, su viešaisiais ryšiais susijusios išlaidos, finansinės išlaidos bei išlaidos, susijusios su tos strategijos stebėseną ir vertinimu, kaip nurodyta 34 straipsnio 3 dalies g punkte;
- e) bendruomenės inicijuotos vietos plėtros strategijos aktyvų pritaikymą, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos suinteresuotųjų subjektų mainams teikiant informaciją ir skatinant įgyvendinti strategiją, taip pat padėti potencialiems paramos gavėjams plėtoti veiksmus ir rengti paraiškas.

2. Parama einamosioms išlaidoms ir aktyviam pritaikymui, nurodytiems 1 dalies d ir e punktuose, neviršija 25 proc. visų pagal bendruomenės inicijuotos vietos plėtros strategiją patirtų viešųjų išlaidų.

*III SKYRIUS****Teritorinis vystymasis****36 straipsnis***Integruotos teritorinės investicijos**

1. Jeigu pagal miestų plėtros strategiją arba kitą teritorinę strategiją ar teritorinį susitarimą, nurodytus ESF reglamento 12 straipsnio 1 dalyje, reikalaujama laikytis integruoto požiūrio ir iš ESF, ERPF arba Sanglaudos fondo investuojama pagal daugiau negu vieną vienos arba kelių veiksmų programų prioritetinę kryptį, veiksmams gali būti įgyvendinami kaip integruota teritorinė investicija (toliau – ITI).

Pagal ITI vykdomi veiksmams gali būti papildomai remiami iš EŽŪFKP arba EJŖŽF.

▼B

2. Jei ITI remiama iš ESF, ERPF arba Sanglaudos fondo, atitinkamoje veiksmų programoje ar programose apibūdinamas ITI priemonės taikymo metodas ir orientaciniai finansiniai asignavimai pagal kiekvieną prioritetinę kryptį, laikantis konkrečiam fondui taikomų taisyklių.

Jei ITI teikiamas papildomas finansavimas iš EŽŪFKP arba EJŖŽF, susiję orientaciniai finansiniai asignavimai ir priemonės išdėstomi atitinkamoje programoje ar programose, laikantis konkrečiam fondui taikomų taisyklių.

▼M6

3. Valstybė narė arba vadovaujančioji institucija gali pagal konkrečiam fondui taikomas taisykles deleguoti tam tikras užduotis, susijusias su ITI valdymu ir įgyvendinimu, vienai ar daugiau tarpinių institucijų, įskaitant vietos valdžios institucijas, regionines vystymosi įstaigas arba nevyriausybinės organizacijas.

▼B

4. Valstybė narė arba atitinkama vadovaujančioji institucija užtikrina, kad programos ar programų stebėsenos sistema leistų nustatyti prioriteto veiksmus ir produktus, kuriais prisidedama prie ITI.

IV ANTRAŠTINĖ DALIS

FINANSINĖS PRIEMONĖS

*37 straipsnis***Finansinės priemonės**

1. ESI fondai gali būti naudojami finansinėms priemonėms, įgyvendinamoms pagal vieną ar kelias programas remti, tam, kad būtų prisidėta siekiant konkrečių prioriteto tikslų, įskaitant atvejus, kai finansinės priemonės įgyvendinamos per fondų fondus.

Finansinės priemonės įgyvendinamos tam, kad būtų remiamos investicijos, kurios, kaip tikimasi, turėtų būti finansiškai gyvybingos ir kurioms neteikiamas pakankamas finansavimas iš rinkos šaltinių. Taikant šią antraštinę dalį vadovaujančiosios institucijos, fondų fondus ir finansines priemones įgyvendinantys subjektai laikosi taikytinos teisės, visų pirma susijusios su valstybės pagalba ir viešaisiais pirkimais.

2. Finansinių priemonių parama grindžiama *ex ante* vertinimu, kurį atliekant nustatyti rinkos trūkumai arba beveik optimalios investavimo situacijos ir apskaičiuotas viešųjų investicijų poreikių mastas ir apimtis, įskaitant finansuotinių finansinių priemonių tipus. Toks *ex ante* vertinimas apima:

a) rinkos trūkumų, beveik optimalių investavimo situacijų analizę ir investicijų poreikių, atitinkamoms politikos sritims ir teminiams tikslams ar investavimo prioritetams, siekiant prisidėti prie konkrečių

▼B

prioriteto tikslų įgyvendinimo, kurie finansuoti naudojan finansines priemones, analizę. Ta analizė grindžiama turima gerosios patirties metodika;

- b) finansinių priemonių, kurios, kaip manoma, turi būti remiamos iš ESI fondų, pridėtinės vertės suderinamumo su kitomis viešosios intervencinės veiklos formomis, kurios skirtos tai pačiai rinkai, vertinimą galimo valstybės pagalbos buvimo, numatomos intervencinės veiklos proporcingumo ir priemonių, skirtų mažinti rinkos iškreipimą vertinimą;

▼M6

- c) papildomų viešųjų ir privačiųjų lėšų, kurias finansinė priemonė galėtų pritraukti iki galutinio naudos gavėjo lygmens (tikėtinas sverto poveikis), apskaičiavimą, įskaitant, atitinkamai, skirtingų sąlygų taikymo, kaip nurodyta 43a straipsnyje, poreikio ir masto, siekiant iš investuotojų, veikiančių pagal rinkos ekonomikos principą, pritraukti analogiškų lėšų, vertinimą ir (arba) mechanizmų, tokių kaip konkursinis arba deramai nepriklausomas įvertinimas, kurie bus naudojami tokio skirtingų sąlygų taikymo poreikiui ir mastui nustatyti, aprašą;

▼B

- d) patirties, įgytos praityje valstybei narei įgyvendinant panašias priemones ir atliekant *ex ante* vertinimus, įvertinimą ir, kaip tokia patirtis bus pritaikyta ateityje;
- e) siūlomą investavimo strategiją, įskaitant įgyvendinimo sąlygų, kaip apibrėžta 38 straipsnyje, galimybių nagrinėjimą, siūlytinus finansinius produktus, tikslinius galutinius naudos gavėjus ir numatomą derinį su parama subsidijomis, kai taikoma;
- f) laukiamų rezultatų aprašymą ir informaciją apie tai, kaip pasitelkiant atitinkamą finansinę priemonę tikimasi prisidėti įgyvendinant konkrečius susijusio prioriteto tikslus, įskaitant to indėlio rodiklius;
- g) nuostatas, kuriomis leidžiama *ex ante* vertinimą peržiūrėti ir prireikus atnaujinti bet kurios finansinės priemonės, kuri įgyvendinama remiantis tokiu vertinimu, įgyvendinimo metu, jeigu įgyvendinimo etapu vadovaujančioji institucija mano, kad *ex ante* vertinimas nebegali tiksliai atspindėti įgyvendinimo metu esančių rinkos sąlygų.

▼M6

3. Atliekant *ex ante* vertinimą, nurodytą šio straipsnio 2 dalyje, gali būti atsižvelgiama į *ex ante* vertinimą, nurodytą Finansinio reglamento 209 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos h punktą ir antrą pastraipą, ir toks vertinimas gali būti atliekamas etapais. Bet kuriuo atveju jis baigiamas anksčiau nei vadovaujančioji institucija priima sprendimą dėl įnašų pagal programą skyrimo finansinei priemonei.

▼B

Ex ante vertinimų metu nustatytų su finansinėmis priemonėmis susijusių rezultatų apibendrinimas ir išvados skelbiamos per tris mėnesius nuo jų užbaigimo datos.

▼B

Laikantis konkrečiam fondui taikomų taisyklių, *ex ante* vertinimas informavimo tikslais pateikiamas stebėsenos komitetui.

4. Tais atvejais, kai finansinės priemonės skirtos finansuoti įmones, įskaitant MVĮ, tokia parama skiriama naujoms įmonėms steigti, ankstyvosios stadijos kapitalui, t. y. parengiamosios stadijos kapitalui ir veiklos pradžios kapitalui, plėtros kapitalui, įmonės bendros veiklos stiprinimo kapitalui užtikrinti arba naujiems projektams įgyvendinti, patekimui į naujas rinkas arba jau įsteigtų įmonių naujai veiklai vykdyti, nedarant poveikio taikytinoms Sąjungos valstybės pagalbos taisyklėms ir laikantis konkrečiam fondui taikytinų taisyklių. Finansavimas gali apimti investicijas į materialųjį ir nematerialųjį turtą, taip pat apyvartinį kapitalą, neviršijant taikytinomis Sąjungos valstybės pagalbos taisyklėmis nustatytų ribų ir siekiant skatinti privatųjį sektorių įmonėms teikti finansavimą. Be to, finansavimas gali būti teikiamas dengiant nuosavybės teisių perdavimo įmonėse išlaidas, jei toks perdavimas vyksta tarp nepriklausomų investuotojų.

5. Investicijos, kurioms turi būti skiriama finansinių priemonių finansavimas, nėra fiziškai užbaigtos arba visiškai įgyvendintos sprendimo dėl investavimo priėmimo dieną.

6. Jei pagal finansines priemones galutiniams naudos gavėjams teikiama parama, susijusi su investicijomis į infrastruktūrą, kurių tikslas yra remti miestų plėtrą ar miestų atgaivinimą, arba panašiomis investicijomis į infrastruktūrą, kuriomis siekiama įvairinti ne žemės ūkio veiklą kaimo vietovėse, tokia parama gali apimti sumą, būtiną siekiant reorganizuoti skolų portfelį, siejamą su infrastruktūra, kuri yra naujos investicijos dalis, neviršijant 20 proc. visos investicijai skiriamos finansinės priemonės paramos pagal programą sumos.

7. Finansinės priemonės gali būti derinamos su subsidijomis, palūkanų normos subsidijomis arba garantijos mokesčio subsidijomis. Tais atvejais, kai ESI fondų parama teikiama pasitelkiant finansines priemones ir kai ji, vykdant vieną veiksmą, derinama su kitų formų parama tiesiogiai susieta su finansinėmis priemonėmis, skirtomis tiems patiems galutiniams naudos gavėjams, įskaitant techninę pagalbą, palūkanų normos subsidijas ir garantijos mokesčio subsidijas, finansinėms priemonėms taikytinos nuostatos taikomos visų formų paramai, teikiamai tam veiksmui. Tokiais atvejais laikomasi taikytinų Sąjungos valstybės pagalbos taisyklių ir kiekvienos formos paramos atveju tvarkoma atskira apskaita.

▼M6

8. Pagal ESI fondo finansinę priemonę remiami galutiniai naudos gavėjai gali gauti pagalbą ir pagal kitą ESI fondų prioritetą ar programą arba pagal kitą Sąjungos biudžeto lėšomis remiamą priemonę, be kita ko, iš Europos strateginių investicijų fondo (ESIF), įsteigto Europos

▼ M6

Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2015/1017 ⁽¹⁾, atitinkamai laikantis taikytinų Sąjungos valstybės pagalbos taisyklių. Tuo atveju tvarkoma atskira kiekvieno pagalbos šaltinio apskaita, o ESI fondų finansinės priemonės parama turi sudaryti dalį veiksmo, kurio tinkamos finansuoti išlaidos atskirtos nuo kitų finansavimo šaltinių.

▼ B

9. Derinant subsidijomis ir finansinėmis priemonėmis teikiamą finansavimą, kaip nurodyta 7 ir 8 dalyse nurodytas jei laikomasi taikytinų Sąjungos valstybės pagalbos taisyklių, galima finansuoti tą patį išlaidų elementą, jei visų derinamų formų paramos suma neviršija visos atitinkamo išlaidų elemento sumos. Subsidijos nenaudojamos finansavimui, gautam pagal finansines priemones, apmokėti. Finansinės priemonės nenaudojamos iš anksto, kol negautas subsidijų finansavimas.

10. Nepiniginiai įnašai nėra laikomi tinkamomis finansuoti išlaidomis naudojant finansines priemones, išskyrus įnašus žeme arba nekilnojamojo turtu tais atvejais, kai investicijų tikslas yra remti kaimo ir miesto vystymąsi arba miestų atkūrimą, kai žemė arba nekilnojamas turtas yra investicijos dalis. Tokie įnašai žeme arba nekilnojamojo turtu yra tinkami finansuoti, jei įvykdomos 69 straipsnio 1 dalyje nustatytos sąlygos.

11. PVM nėra tinkamos finansuoti veiksmo išlaidos, išskyrus atvejį, kai PVM nėra susigrąžinamas remiantis nacionaliniais PVM teisės aktais. Kai siekiama nustatyti, ar išlaidos tinkamos finansuoti pagal finansinę priemonę, nuostatos dėl PVM netaikomos galutinių naudos gavėjų investicijų lygmenyje. Tačiau kai finansinės priemonės derinamos su subsidijomis pagal šio straipsnio 7 ir 8 dalis, subsidijai taikomos 69 straipsnio 3 dalies nuostatos.

12. Taikant šį straipsnį taikytinomis Sąjungos valstybės pagalbos taisyklėmis laikomos taisyklės, kurios galioja tuo metu, kai vadovaujančioji institucija ar fondų fondą įgyvendinantis subjektas sutartimi įsipareigoja skirti programos įnašus finansinei priemonei arba, atitinkamai, kai programos įnašus pagal finansinę priemonę sutartimi įsipareigojama paskirti galutiniams naudos gavėjams.

13. Komisijai pagal 149 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais nustatomos papildomos konkrečios žemės pirkimo, taip pat techninės paramos ir finansinių priemonių derinimo taisyklės.

*38 straipsnis***Finansinių priemonių įgyvendinimas**

1. Įgyvendindamos 37 straipsnį, vadovaujančiosios institucijos gali skirti finansinį įnašą šioms finansinėms priemonėms:

⁽¹⁾ 2015 m. birželio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2015/1017 dėl Europos strateginių investicijų fondo, Europos investavimo konsultacijų centro ir Europos investicinių projektų portalo, kuriuo iš dalies keičiamos reglamentų (ES) Nr. 1291/2013 ir (ES) Nr. 1316/2013 nuostatos dėl Europos strateginių investicijų fondo (OL L 169, 2015 7 1, p. 1).

▼B

- a) Sąjungos lygmeniu nustatytoms finansinėms priemonėms, kurias tiesiogiai arba netiesiogiai valdo Komisija;
- b) nacionaliniu, regioniniu, tarptautiniu ar tarpvalstybiniu lygmenimis nustatytoms finansinėms priemonėms, kurias valdo arba už kurių valdymą atsako vadovaujančioji institucija;

▼M6

- c) finansinėms priemonėms, kai toks įnašas derinamas su EIB finansiniais produktais, finansuojamais ESIF lėšomis pagal 39a straipsnį.

▼B

2. 1 dalies a punkte nurodytoms finansinėms priemonėms skirti ESI fondų įnašai tvarkomi atskirose sąskaitose ir naudojami, laikantis atitinkamo ESI fondo tikslų, veikloms ir galutiniams naudos gavėjams finansuoti, derantiems su programa arba programomis, pagal kurią ar kurias tie įnašai buvo skirti.

Pirmoje pastraipoje nurodytoms finansinėms priemonėms skirtiems įnašams taikomas šis reglamentas, nebent būtų aiškiai numatytos išimtys.

Antra pastraipa nedaro poveikio pagal Finansinį reglamentą įgyvendinamų finansinių priemonių nustatymą ir veikimą reglamentuojančioms taisyklėms, nebent tos taisyklės prieštarautų šio reglamento taisyklėms; tokiu atveju taikomas šis reglamentas.

3. 1 dalies b punkte nurodytų finansinių priemonių atveju vadovaujančioji institucija gali skirti finansinį įnašą šioms finansinėms priemonėms:

- a) finansinėms priemonėms, kurios atitinka Komisijos nustatytas standartinės sąlygas pagal šios dalies antrą pastraipą;
- b) esamoms arba naujoms finansinėms priemonėms, kurios yra specialiai skirtos konkrečioms pagal atitinkamą prioritetą nustatytiems tikslams pasiekti.

Komisija priima įgyvendinimo aktus dėl standartinių sąlygų, kurias turi atitikti finansinės priemonės pagal pirmos pastraipos a punktą. Tie įgyvendinimo aktai, priimami laikantis 150 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros,

4. Remdama 1 dalies b punkte nurodytas finansines priemones vadovaujančioji institucija gali:

- a) investuoti į esamų arba naujų juridinių asmenų, taip pat ir tų, kurie finansuojami kitų ESI fondų lėšomis, kurių paskirtis – įgyvendinti finansines priemones suderintas su atitinkamų ESI fondų tikslais, ir kurie imsis vykdyti įgyvendinimo užduotis, kapitalą; finansavimas šiems subjektams neviršija sumų, reikalingų naujoms investicijoms įgyvendinti pagal 37 straipsnį ir teikiamas laikantis šio reglamento tikslų;

▼ **M6**

b) tiesiogiai skiriant sutartį įgyvendinimo užduotis pavesti vykdyti:

- i) EIB;
- ii) tarptautinei finansų įstaigai, kurioje valstybė narė yra akcininkė;
- iii) valstybiniam bankui arba įstaigai, kurie įsteigti kaip profesinę finansinę veiklą vykdančys juridiniai asmenys ir kurie atitinka visas šias sąlygas:

- juose nėra tiesioginio privataus kapitalo dalyvavimo, išskyrus atvejus, kai kontrolės ir teisės blokuoti nesuteikiantis privataus kapitalo dalyvavimas yra reikalaujamas pagal nacionalinės teisės aktų nuostatas laikantis Sutarčių ir jis nedaro lemiamos įtakos atitinkamo banko arba įstaigos sprendimams, ir išskyrus atvejus, kai privataus kapitalo dalyvavimas nedaro įtakos sprendimams dėl kasdienio ESI fondais remiamos finansinės priemonės valdymo,
- jie veikia nacionaliniu arba regioniniu lygmeniu pagal atitinkamos valstybės narės institucijos suteiktus viešosios politikos įgaliojimus, pagal kuriuos jie, be kita ko, vykdo ekonominės plėtros veiklą, kuria prisidedama prie ESI fondų tikslų, ir tokia veikla sudaro visą jų veiklą arba jos dalį,
- jie vykdo ekonominės plėtros veiklą, kuria prisidedama prie ESI fondų tikslų siekimo, regionuose, politikos srityse arba sektoriuose, kuriuose paprastai nėra galimybių gauti finansavimą iš rinkos šaltinių arba jos yra nepakankamos, ir tokia veikla sudaro visą jų veiklą arba jos dalį,
- vykdančią veiklą jų pagrindinis siekis nėra gauti kuo daugiau pelno, tačiau jie užtikrina ilgalaikį finansinį savo veiklos tvarumą,
- jie imdamiesi atitinkamų priemonių pagal taikytiną teisę užtikrina, kad dėl šio tiesioginio sutarties, nurodytos b punkte, skyrimo nebūtų suteikta tiesioginės ar netiesioginės naudos komercinei veiklai vykdyti,
- juos pagal taikytiną teisę prižiūri nepriklausoma institucija;

c) įgyvendinimo užduotis pavesti vykdyti kitam subjektui, kurio veiklą reglamentuoja viešoji ar privatinė teisė; arba

d) imtis įgyvendinimo užduotis vykdyti tiesiogiai, kai finansines priemones sudaro tik paskolos arba garantijos. Tuo atveju vadovaujanti institucija laikoma paramos gavėju, kaip apibrėžta 2 straipsnio 10 punkte.

Įgyvendindami finansinę priemonę šios dalies pirmos pastraipos a–d punktuose nurodyti subjektai užtikrina, kad būtų laikomasi taikytinos teisės ir Finansinio reglamento 155 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatytų reikalavimų.

▼B

Komisijai pagal 149 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais nustatomos papildomos konkrečios taisyklės dėl finansines priemones įgyvendinančių subjektų vaidmens, išipareigojimų ir atsakomybės, susijusių atrankos kriterijų ir produktų, kurie gali būti teikiami taikant finansines priemones pagal 37 straipsnį. Apie tuos deleguotuosius aktus Komisija ne vėliau kaip 2014 m. balandžio 22 d. vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.

▼M6

5. Šio straipsnio 4 dalies pirmos pastraipos a, b ir c punktuose nurodyti subjektai, įgyvendindami fondų fondus, dalį įgyvendinimo užduočių gali pavesti vykdyti finansų tarpininkams, jeigu tie subjektai savo atsakomybe užtikrina, kad finansų tarpininkai atitiktų Finansinio reglamento 33 straipsnio 1 dalyje ir 209 straipsnio 2 dalyje nustatytus kriterijus. Finansų tarpininkai pasirenkami taikant atviras, skaidrias, proporcingas ir nediskriminacines procedūras, vengiant interesų konflikto.

6. 4 dalies pirmos pastraipos b ir c punktuose nurodyti subjektai, kuriems pavesta vykdyti įgyvendinimo užduotis, savo vardu vadovaujančiosios institucijos naudai atidaro patikos sąskaitas arba įsteigia finansinę priemonę kaip atskirą finansų padalinį įstaigoje. Atskiro finansų padalinio atveju į finansinę priemonę investuotos programos lėšos nuo kitų įstaigos turimų lėšų atskiriamos vedant atskirą apskaitą. Patikos sąskaitose laikomos lėšos ir tokie atskiri finansų padaliniai valdomi pagal patikimo finansų valdymo principą, laikantis atitinkamų prudencinių taisyklių, ir yra tinkamo likvidumo.

7. Kai finansinė priemonė įgyvendinama pagal 4 dalies pirmos pastraipos a, b ir c punktus, atsižvelgiant į finansinės priemonės įgyvendinimo struktūrą, programų įnašų skyrimo finansinėms priemonėms sąlygos nustatomos finansavimo susitarimuose pagal IV priedą, sudaromuose tokiais lygmenimis:

▼B

- a) atitinkamais atvejais – tarp deramai įgaliotų vadovaujančiosios institucijos ir fondų fondą įgyvendinančio subjekto atstovų; taip pat
- b) tarp deramai įgaliotų vadovaujančiosios institucijos atstovų arba, kai taikoma, fondų fondą įgyvendinančio subjekto atstovų ir finansinę priemonę įgyvendinančio subjekto atstovų.

▼M6

8. Kai finansinės priemonės įgyvendinamos pagal 4 dalies pirmos pastraipos d punktą, programų įnašų skyrimo finansinėms priemonėms sąlygos nustatomos strateginiame dokumente, kaip nurodyta IV priede, kurį turi išnagrinėti stebėsenos komitetas.

▼B

9. Nacionaliniai viešieji ir privatieji įnašai, tam tikrais atvejais įskaitant atitinkamus nepiniginius įnašus, kaip nurodyta 37 straipsnio 10 dalyje, gali būti suteikti fondų fondo, finansinės priemonės ar galutinio naudos gavėjo lygmenyje, laikantis konkrečiam fondui taikomų taisyklių.

▼ **M6**

10. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos vienodos sąlygos, susijusios su šio straipsnio 4 dalies pirmoje pastraipoje ir 39a straipsnio 5 dalyje nurodytų subjektų valdomų programų įnašų pervedimo jiems ir šių įnašų valdymo išsamia tvarka. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 150 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

▼ **B***39 straipsnis*

ERPF ir EŽŪFKP įnašas EIB įgyvendinamoms bendroms neribotų garantijų ir pakeitimo vertybiniais popieriais finansinėms priemonėms, skirtoms MVĮ

1. Šiame straipsnyje skolų finansavimas reiškia paskolas, išperkamąją nuomą arba garantijas.

▼ **M6**

2. Valstybės narės gali naudotis ERPF ir EŽŪFKP tinkamumo finansuoti laikotarpiu, nustatytu šio reglamento 65 straipsnio 2 dalyje, siekdamos skirti finansinį įnašą šio reglamento 38 straipsnio 1 dalies a punkte nurodytoms finansinėms priemonėms, kurias pagal Finansinio reglamento 62 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos c punkto iii papunktį ir Finansinio reglamento 208 straipsnio 4 dalį netiesiogiai įgyvendina Komisija kartu su EIB, kai vykdoma ši veikla:

▼ **B**

- a) išduodamos neribotos garantijos teikiant kapitalo lengvatas finansiniams tarpininkams, siekiant kurti naujus skolų finansavimo portfelius, skirtus tinkamoms finansuoti MVĮ, kaip numatyta pagal šio reglamento 37 straipsnio 4 dalį;
- b) vykdomas pakeitimas vertybiniais popieriais, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 575/2013 ⁽¹⁾ 4 straipsnio 1 dalies 61 punkte, kai vertybiniais popieriais pakeičiamas vienas šių elementų:
 - i) esami skolų finansavimo portfeliai, skirti MVĮ ir kitoms įmonėms, turinčioms mažiau kaip 500 darbuotojų;
 - ii) nauji MVĮ skirti skolų finansavimo portfeliai.

Šios dalies pirmos pastraipos a ir b punktuose nurodytu finansiniu įnašu prisidedama prie tuose punktuose nurodytų portfelių subordinuotųjų ir (arba) tarpinio pobūdžio segmentų su sąlyga, kad atitinkamas finansinis tarpininkas išlaiko pakankamą portfelio rizikos dalį, bent jau lygiavertę Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2013/36/ES ⁽²⁾ ir Reglamente (ES) Nr. 575/2013 nustatytam rizikos išlaikymo reikalavimui,

⁽¹⁾ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 575/2013 dėl prudencinių reikalavimų kredito įstaigoms ir investicinėms įmonėms ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 648/2012 (OL L 176, 2013 6 27, p. 1).

⁽²⁾ 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/36/ES dėl galimybės verstis kredito įstaigų veikla ir dėl riziką ribojančios kredito įstaigų ir investicinių įmonių priežiūros, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2002/87/EB ir panaikinamos direktyvos 2006/48/EB bei 2006/49/EB (OL L 176, 2013 6 27, p. 338).

▼B

siekiant užtikrinti tinkamą interesų suderinimą. Pakeitimo vertybiniais popieriais pagal šios dalies pirmos pastraipos b punktą atveju finansinis tarpininkas įpareigojamas sukurti naują skolų finansavimą, skirtą tinkamoms finansuoti MVĮ, kaip numatyta pagal šio reglamento 37 straipsnio 4 dalį.

Kiekviena valstybė narė, ketinanti dalyvauti įgyvendinant tokias finansines priemones, prisideda suma, kuri atitinka MVĮ skolų finansavimo poreikius toje valstybėje narėje ir numatomą tokio MVĮ skolų finansavimo paklausą, atsižvelgiant į 4 dalies pirmos pastraipos a punkte nurodytą *ex ante* vertinimą ir jokia būdu neviršijant 7 proc. ERPF ir EŽŪFKP fondų asignavimo tai valstybei narei. Bendram visų dalyvaujančių valstybių narių įnašui iš ERPF ir EŽŪFKP fondų taikoma bendra 8 500 000 000 EUR viršutinė riba (2011 m. kainomis).

Jei Komisija, pasikonsultavusi su EIB, mano, kad priemonei skiriamas minimalus bendras įnašas, kurį sudaro visų dalyvaujančiųjų valstybių narių įnašų suma, nėra pakankamas deramai atsižvelgiant į minimalią kritinę masę, apibrėžtą atliekant 4 dalies pirmos pastraipos a punkte nurodytą *ex ante* vertinimą, finansinės priemonės vykdymas nutraukiamas ir įnašai grąžinami valstybėms narėms.

Jei valstybė narė ir EIB negali susitarti dėl 4 dalies pirmos pastraipos c punkte nurodyto finansavimo susitarimo sąlygų, valstybė narė pateikia prašymą iš dalies pakeisti 4 dalies pirmos pastraipos b punkte nurodytą programą ir perskirti įnašą kitoms programoms ir prioritetams, laikydamosi paramos telkimo pagal temas reikalavimų.

Jei tenkinamos sąlygos nutraukti valstybės narės įnašo, skirto pagal 4 dalies pirmos pastraipos c punkte nurodytą atitinkamos valstybės narės ir EIB finansavimo susitarimą nustatytai priemonei, mokėjimą, valstybė narė pateikia prašymą iš dalies pakeisti 4 dalies pirmos pastraipos b punkte nurodytą programą ir perskirti įnašo likutį kitoms programoms ir prioritetams, laikydamosi paramos telkimo pagal temas reikalavimų.

Kai valstybės narės dalyvavimas nebėsimas, ta valstybė narė pateikia prašymą iš dalies pakeisti programą. Jei nepanaudoti biudžetiniai įsipareigojimai panaikinami, panaikinti įsipareigojimai iš naujo nustatomi atitinkamai valstybei narei, kad būtų perskirstyti kitoms programoms ir prioritetams, laikantis paramos telkimo pagal temas reikalavimų.

3. MVĮ, kurios gauna naują skolų finansavimą finansiniam tarpininkui sukūrus naują portfelių pagal 2 dalyje nurodytą finansinę priemonę, laikomos galutinėmis ERPF ir EŽŪFKP įnašo, skirto atitinkamai finansinei priemonei, gavėjomis.

4. 2 dalyje nurodytas finansinis įnašas atitinka šias sąlygas:

▼ **M6**

- a) nukrypstant nuo 37 straipsnio 2 dalies, šis įnašas grindžiamas EIB ir Komisijos atliktu Sąjungos lygmens *ex ante* vertinimu arba, jeigu yra naujesnių duomenų, Sąjungos, nacionalinio arba regioninio lygmens *ex ante* vertinimu.

Remiantis turimais duomenų šaltiniais dėl bankų vykdomo skolų finansavimo ir MVĮ, *ex ante* vertinimas, *inter alia*, apima atitinkamo lygmens MVĮ finansavimo poreikių, MVĮ finansavimo sąlygų ir poreikių analizę, taip pat MVĮ finansavimo stygiaus nustatymą, atitinkamo lygmens MVĮ sektoriaus ekonominės ir finansinės padėties apžvalgą, minimalią kritinę bendrų įnašų masę, numatomą bendrą paskolų, sukuriamų tokias įnašais, mastą ir pridėtinę vertę;

- b) šį įnašą skiria kiekviena dalyvaujančioji valstybė narė pagal atskirą programos prioritetinę kryptį ERPF įnašo atveju arba pagal atskirai kiekvienam ERPF ir EŽŪFKP finansiniam įnašui, kuriuo remiami 9 straipsnio pirmos pastraipos 3 punkte nustatyti teminiai tikslai, nustatytą bendrą specialią nacionalinę programą;

▼ **B**

- c) šiam įnašui taikomos kiekvienos dalyvaujančiosios valstybės narės ir EIB sudarytame finansavimo susitarime nustatytos sąlygos, įskaitant, *inter alia*:

- i) EIB užduotis ir įsipareigojimus, įskaitant atlygį;
- ii) minimalų sverto poveikį, kuris turi būti pasiektas per 65 straipsnio 2 dalyje nurodytą tinkamumo finansuoti laikotarpį laikantis tiksliai apibrėžtų ►C1 tarpinių reikšmių; ◄
- iii) sąlygas naujam skolų finansavimui sukurti;
- iv) nuostatas, susijusias su netinkama finansuoti veikla ir atmetimo kriterijais;
- v) mokėjimų grafiką;
- vi) baudas, taikomas tuo atveju, jei finansų tarpininkai nevykdo susitarimo;
- vii) finansų tarpininkų atranką;
- viii) stebėseną, ataskaitų teikimą ir auditą;
- ix) matomumą;
- x) susitarimo nutraukimo sąlygas.

Įgyvendindamas priemonę EIB sudarys sutartis su atrinktais finansiniais tarpininkais;

- d) jei c punkte nurodytas finansavimo susitarimas nesudaromas per šešis mėnesius nuo tada, kai patvirtinama b punkte nurodyta programa, valstybė narė turi teisę perskirti tokį įnašą kitoms programoms ir prioritetams, laikydamosi paramos telkimo pagal temas reikalavimų.

Komisija, siekdama užtikrinti vienodas šio straipsnio įgyvendinimo sąlygas, priima įgyvendinimo aktą, kuriuo nustato pirmos pastraipos c punkte nurodyto finansavimo susitarimo modelį. Tas įgyvendinimo aktas priimamas laikantis 150 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

▼B

5. Kiekviena dalyvaujančioji valstybė narė turi pasiekti minimalų svarto poveikį, laikydamosi 4 dalies pirmos pastraipos c punkte nurodytame finansavimo susitarime nustatytą ►C1 tarpinių reikšmių, ◄ apskaičiuotą kaip naujo skolų finansavimo, kurį finansiniai tarpininkai turi sukurti tinkamoms finansuoti MVĮ, ir atitinkamo ERPF ir EŽŪFKP įnašo, kurį susijusi valstybė narė skiria finansinėms priemonėms, santykis. Toks minimalus svarto poveikis gali būti skirtingas įvairioms dalyvaujančiosioms valstybėms narėms.

Jei finansinis tarpininkas nepasiekia minimalaus svarto poveikio, nustatyto šio straipsnio 4 dalies pirmos pastraipos c punkte nurodytame finansavimo susitarime, pagal sutartinius įsipareigojimus jis privalo dalyvaujančiajai valstybei narei sumokėti baudas, laikydamasis finansavimo susitarimo nuostatų ir sąlygų.

Finansinio tarpininko nesugebėjimas pasiekti pagal finansavimo susitarimą nustatyto minimalaus svarto poveikio neturi neigiamos įtakos nei išduotoms garantijoms, nei atitinkamiems pakeitimo vertybiniais popieriais sandoriams.

6. Nukrypstant nuo 38 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos, šio straipsnio 2 dalyje nurodyti finansiniai įnašai gali būti tvarkomi kiekvienos valstybės narės atskirose sąskaitose arba, jei dvi ar daugiau dalyvaujančiųjų valstybių narių duoda sutikimą, – vienoje visoms tokioms valstybėms narėms bendroje sąskaitoje ir naudojami pagal konkrečius tikslus, nustatytą programose, pagal kurias tie įnašai buvo skirti.

▼M6

7. Nukrypstant nuo 41 straipsnio 1 ir 2 dalių, šio straipsnio 2 dalyje nurodytų finansinių įnašų atveju valstybės narės Komisijai teikiamoje mokėjimo paraiškoje nurodoma 100 % sumos, kurią valstybė narė, laikydamosi šio straipsnio 4 dalies pirmos pastraipos c punkte nurodytame finansavimo susitarime nustatyto grafiko, turi sumokėti EIB. Tokios mokėjimo paraiškos grindžiamos EIB prašomomis sumokėti sumomis, kurios laikomos būtinomis įsipareigojimams, susijusiems su susitarimais dėl garantijų arba pakeitimo vertybiniais popieriais sandoriais, kurie bus atlikti per kitus tris mėnesius, padengti. Valstybių narių mokėjimai EIB atliekami nedelsiant ir bet koku atveju prieš EIB prisiimant įsipareigojimus.

8. Programos užbaigimo metu tinkamos finansuoti išlaidos, kaip nurodyta 42 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a ir b punktuose, yra visa finansinei priemonei sumokėta programos įnašų suma, kuri atitinka:

- a) kai vykdoma šio straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos a punkte nurodyta veikla – 42 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos b punkte nurodytas lėšas;
- b) kai vykdoma šio straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos b punkte nurodyta veikla – bendrą naujo skolų finansavimo, sukurto vykdant pakeitimo vertybiniais popieriais sandorius, sumą, sumokėtą tinkamoms finansuoti MVĮ arba jų naudai per 65 straipsnio 2 dalyje nustatytą tinkamumo finansuoti laikotarpį.

▼B

9. Taikant 44 ir 45 straipsnius nepareikalausios garantijos ir susigrąžintos sumos, susijusios atitinkamai su neribotomis garantijomis ir pakeitimo vertybiniais popieriais sandoriais, laikomos finansinėms priemonėms grąžinamomis lėšomis. Likviduojant finansines priemones,

▼B

grynosios likvidavimo pajamos, atskaičiavus išlaidas, mokesčius ir kreditoriams mokėtinas sumas, kurioms teikiama pirmenybė palyginti su ERPF ir EŽŪFKP įnašu, grąžinamos atitinkamoms valstybėms narėms proporcingai pagal jų įnašus, skirtus finansinei priemonei.

10. Į 46 straipsnio 1 dalyje nurodytą ataskaitą įtraukiami šie papildomi elementai:

- a) visa finansinei priemonei pagal programą, prioritetą arba priemonę sumokėta ERPF ir EŽŪFKP paramos suma, susijusi su neribotomis garantijomis arba pakeitimo vertybiniais popieriais sandoriais;
- b) pažanga kuriant tinkamoms finansuoti MVĮ skirtą naują skolų finansimą, kaip numatyta 37 straipsnio 4 dalyje.

11. Nepaisant 93 straipsnio 1 dalies, pagal šio straipsnio 2 dalį priemonėms skirtos lėšos gali būti naudojamos siekiant sukurti naują MVĮ skolų finansimą visoje valstybės narės teritorijoje, neatsižvelgiant į regionų kategorijas, jeigu šio straipsnio 4 dalies pirmos pastraipos c punkte nurodytame finansavimo susitarime nenumatyta kitaip.

12. 70 straipsnis netaikomas programoms, sukurtoms siekiant įgyvendinti finansines priemones pagal šį straipsnį.

▼M6*39a straipsnis*

ESI fondų įnašas finansinėms priemonėms, kai toks įnašas derinamas su EIB finansiniais produktais, finansuojamais Europos strateginių investicijų fondo lėšomis

1. Siekiant pritraukti papildomų privačiojo sektoriaus investicijų, vadovaujančiosios institucijos gali pasinaudoti ESI fondais, norėdamos skirti įnašą finansinėms priemonėms, nurodytoms 38 straipsnio 1 dalies c punkte, jei tuo padedama, *inter alia*, siekti ESI fondų tikslų ir įgyvendinti Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategiją.

2. 1 dalyje nurodytas įnašas neviršija 25 % visos galutiniam naudos gavėjams teikiamos paramos. Mažiau išsivysčiusiuose regionuose, nurodytuose 120 straipsnio 3 dalies pirmos pastraipos b punkte, finansinis įnašas gali viršyti 25 %, jeigu tai tinkamai pagrįsta 37 straipsnio 2 dalyje arba šio straipsnio 3 dalyje nurodytais vertinimais, tačiau negali viršyti 40 %. Šioje dalyje nurodytą visą paramą sudaro bendra galutiniam naudos gavėjams suteiktų naujų paskolų ir garantuotų paskolų, taip pat investicijų į nuosavą kapitalą ir kvaziniuosavą kapitalą suma. Į šioje dalyje nurodytas garantuotas paskolas atsižvelgiama, tik jei ESI fondų lėšos skiriamos garantijų sutartims, kurių vertė apskaičiuota remiantis apdairiu *ex ante* rizikos vertinimu, apimančiu daug naujų paskolų.

▼ M6

3. Nukrypstant nuo 37 straipsnio 2 dalies, įnašai pagal šio straipsnio 1 dalį gali būti grindžiami parengiamuoju vertinimu, įskaitant išsamų patikrinimą, kurį atlieka EIB, skirdamas įnašą ESIF finansiniam produktui.

4. Vadovaujančiosios institucijos pagal šio reglamento 46 straipsnį teikiama veiksmų, kuriuose naudojamos finansinės priemonės pagal šį straipsnį, ataskaita yra grindžiama informacija, kurią EIB laiko savo ataskaitų teikimo pagal Reglamento (ES) 2015/1017 16 straipsnio 1 ir 2 dalis tikslais ir kuri papildyta papildoma informacija, kurią reikia pateikti pagal šio reglamento 46 straipsnio 2 dalį. Šioje dalyje nustatyti reikalavimai suteikia galimybę taikyti vienodas ataskaitų teikimo sąlygas pagal šio reglamento 46 straipsnio 3 dalį.

5. Skirdama įnašą 38 straipsnio 1 dalies c punkte nurodytoms finansinėms priemonėms, vadovaujančioji institucija gali:

- a) investuoti į esamo arba naujai įsteigto juridinio asmens, kurio paskirtis – laikantis atitinkamų ESI fondų tikslų investuoti į galutinius naudos gavėjus, kurie imsis vykdyti įgyvendinimo užduotis, kapitalą;
- b) įgyvendinimo užduotis pavesti vykdyti pagal 38 straipsnio 4 dalies pirmos pastraipos b ir c punktus.

Subjektas, kuriam pavedamos vykdyti įgyvendinimo užduotys, kaip nurodyta šios dalies pirmos pastraipos b dalyje, savo vardu atidaro patikos sąskaitą vadovaujančiosios institucijos naudai arba įsteigia programos įnašui skirtą atskirą finansų padalinį įstaigoje. Atskiro finansų padalinio atveju į finansinę priemonę investuotos programos lėšos nuo kitų įstaigos turimų lėšų atskiriamos vedant atskirą apskaitą. Patikos sąskaitose laikomos lėšos ir tokie atskiri finansų padaliniai valdomi pagal patikimo finansų valdymo principą, laikantis atitinkamų praudcinių taisyklių, ir yra tinkamo likvidumo.

Taikant šį straipsnį, finansinė priemonė taip pat gali būti investavimo platforma arba jos dalis pagal Reglamento (ES) 2015/1017 2 straipsnio 4 dalį, jeigu investavimo platforma yra specialiosios paskirties vienetas arba valdoma sąskaita.

6. Įgyvendindami finansines priemones pagal šio reglamento 38 straipsnio 1 dalies c punktą, šio straipsnio 5 dalyje nurodyti subjektai užtikrina, kad būtų laikomasi taikytinos teisės ir Finansinio reglamento 155 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatytų reikalavimų.

7. Ne vėliau kaip 2018 m. lapkričio 3 d. Komisija pagal 149 straipsnį priima deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant papildomas konkrečias taisykles dėl finansines priemones įgyvendinančių subjektų vaidmens, išipareigojimų ir atsakomybės, susijusių atrankos kriterijų ir produktų, kurie gali būti teikiami naudojant finansines priemones pagal 38 straipsnio 1 dalies c punktą.

▼ **M6**

8. Šio straipsnio 5 dalyje nurodyti subjektai, įgyvendindami fondų fondus, dalį įgyvendinimo užduočių gali savo ruožtu pavesti vykdyti finansų tarpininkams, jeigu tie subjektai savo atsakomybe užtikrina, kad finansų tarpininkai atitiktų Finansinio reglamento 33 straipsnio 1 dalyje ir 209 straipsnio 2 dalyje nustatytus kriterijus. Finansų tarpininkai pasirenkami taikant atviras, skaidrias, proporcingas ir nediskriminacines procedūras, vengiant interesų konflikto.

9. Kai vadovaujančiosios institucijos 38 straipsnio 1 dalies c punkte nurodytų finansinių priemonių įgyvendinimo tikslu skiria ESI fondų programos lėšas esamai priemonei, kurios fondo valdytoją jau yra pasirinkęs EIB, tarptautinės finansų įstaigos, kuriose valstybė narė yra akcininkė, arba valstybinis bankas ar įstaiga, įsteigti kaip profesinę finansinę veiklą vykdančius juridiniai asmenys ir atitinkantys 38 straipsnio 4 dalies pirmos pastraipos b punkto iii papunktyje nustatytas sąlygas, jos paveda tam fondo valdytojui vykdyti įgyvendinimo užduotis skirdamos tiesioginę sutartį.

10. Nukrypstant nuo 41 straipsnio 1 ir 2 dalių, įnašų finansinėms priemonėms pagal šio straipsnio 9 dalį atveju tarpinio mokėjimo paraiškos teikiamos laipsniškai, laikantis finansavimo susitarime nustatyto mokėjimų grafiko. Mokėjimų grafikas, nurodytas šios dalies pirmame sakinyje, atitinka mokėjimų grafiką, kurį susitarta taikyti kitiems į tą pačią finansinę priemonę investuojantiems investuotojams.

11. Įnašų skyrimo pagal 38 straipsnio 1 dalies c punktą sąlygos nustatomos finansavimo susitarimuose pagal IV priedą šiais lygmenimis:

- a) kai taikytina – tarp deramai įgaliotų vadovaujančiosios institucijos ir fondų fondą įgyvendinančio subjekto atstovų;
- b) tarp deramai įgaliotų vadovaujančiosios institucijos atstovų arba, kai taikytina, tarp fondų fondą įgyvendinančio subjekto ir finansinę priemonę įgyvendinančio subjekto.

12. Jeigu įnašai pagal šio straipsnio 1 dalį skiriami investavimo platformoms, kurioms skiriami įnašai pagal Sąjungos lygmeniu nustatytas priemones, atitiktis valstybės pagalbos taisyklėms užtikrinama pagal Finansinio reglamento 209 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos c punktą.

13. Jeigu taikomos 38 straipsnio 1 dalies c punkte nurodytos finansinės priemonės, kurios yra garantijų priemonės, valstybės narės gali nuspręsti, kad ESI fondų lėšomis atitinkamai būtų prisidedama prie skirtingų paskolų portfelių segmentų, kurie taip pat dengiami ES garantija pagal Reglamentą (ES) 2015/1017.

14. Siekiant remti veiksmus, įgyvendinamus naudojant 38 straipsnio 1 dalies c punkte nurodytas finansines priemones, ERPF, ESF, Sanglaudos fondo ir EJRF atveju programoje gali būti nustatytas atskiras prioritetas, o EŽŪFKP atveju – atskira veiksmo rūšis, kurių bendro finansavimo norma – iki 100 %.

▼ M6

15. Nepaisant 70 straipsnio ir 93 straipsnio 1 dalies, įnašai pagal šio straipsnio 1 dalį gali būti naudojami siekiant sukurti naują skolų ir nuosavo kapitalo finansavimą visoje valstybės narės teritorijoje, neatsižvelgiant į regionų kategorijas, jeigu kitaip nenumatyta finansavimo susitarime.

16. Ne vėliau kaip 2019 m. gruodžio 31 d. Komisija peržiūri, kaip taikomas šis straipsnis, ir, kai tinkama, pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto.

▼ B*40 straipsnis***Finansinių priemonių valdymas ir kontrolė****▼ M6**

1. Institucijos, paskirtos pagal šio reglamento 124 straipsnį ir pagal EŽŪFKP reglamento 65 straipsnį, neatlieka patikrų vietoje EIB arba kitų tarptautinių finansų įstaigų, kuriose valstybė narė yra akcininkė, lygmeniu jų įgyvendinamų finansinių priemonių atžvilgiu.

Tačiau paskirtosios institucijos atlieka patikras pagal šio reglamento 125 straipsnio 5 dalį ir patikras pagal Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 59 straipsnio 1 dalį kitų finansines priemones įgyvendinančių subjektų lygmeniu jų atitinkamos valstybės narės jurisdikcijoje.

EIB ir kitos tarptautinės finansų įstaigos, kuriose valstybė narė yra akcininkė, kartu su kiekviena mokėjimo paraiška paskirtosioms institucijoms pateikia kontrolės ataskaitą. Jie taip pat pateikia Komisijai ir paskirtosioms institucijoms jų išorės auditorių parengtą metinę audito ataskaitą. Tomis ataskaitų teikimo pareigomis nedaromas poveikis ataskaitų teikimo pareigoms, be kita ko, susijusioms su finansinių priemonių veiklos rezultatais, kaip nustatyta šio reglamento 46 straipsnio 1 ir 2 dalyse.

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti įgyvendinimo aktą dėl kontrolės ataskaitų ir metinių audito ataskaitų, nurodytų šios dalies trečiojoje pastraipoje, modelių.

Tas įgyvendinimo aktas priimamas laikantis 150 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamąsios procedūros.

2. Nedarant poveikio šio reglamento 127 straipsniui ir Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 9 straipsniui, subjektai, atsakingi už programų auditą, neatlieka auditų EIB arba kitų tarptautinių finansų įstaigų, kuriose valstybė narė yra akcininkė, lygmeniu, kiek tai susiję su jų įgyvendinamomis finansinėmis priemonėmis.

Už programų auditą atsakingi subjektai atlieka veiksmų ir valdymo bei kontrolės sistemų auditus kitų finansines priemones įgyvendinančių subjektų lygmeniu savo atitinkamose valstybėse narėse ir galutinių naudos gavėjų lygmeniu, jeigu įvykdytos 3 dalyje nustatytos sąlygos.

Komisija gali atlikti auditus 1 dalyje nurodytų subjektų lygmeniu, jeigu ji padaro išvadą, kad atsižvelgiant į nustatytą riziką tai būtina siekiant gauti pagrįstą užtikrinimą.

▼ M6

2a. 38 straipsnio 1 dalies a punkte ir 39 straipsnyje nurodytų finansinių priemonių, kurios buvo nustatytos anksčiau nei 2018 m. rugpjūčio 2 d. pasirašytu finansavimo susitarimu, atveju, nukrypstant nuo šio straipsnio 1 ir 2 dalių, taikomos šiame straipsnyje nustatytos finansavimo susitarimo pasirašymo momentu taikytinos taisyklės.

▼ B

3. Už programų auditą atsakingi subjektai gali atlikti auditą galutinių naudos gavėjų lygmeniu tik tuo atveju, jeigu susiklosto viena ar daugiau iš šių padėčių:

- a) vadovaujančiosios institucijos arba finansines priemones įgyvendinančių subjektų lygmeniu nėra pagrindžiančių dokumentų, įrodančių, kad galutiniams naudos gavėjams buvo skirtas finansinių priemonių finansavimas ir kad jis buvo panaudotas pagal numatytą paskirtį, laikantis taikytinos teisės;
- b) esama įrodymų, kad vadovaujančiosios institucijos ar finansines priemones įgyvendinančių subjektų lygmeniu turimuose dokumentuose nepateikiami teisingi ir tikslūs duomenys apie suteiktą finansavimą.

▼ M6

4. Ne vėliau kaip 2018 m. lapkričio 3 d. Komisija pagal 149 straipsnį priima deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant papildomas konkrečias taisykles dėl 38 straipsnio 1 dalies b ir c punktuose nurodytų finansinių priemonių valdymo ir kontrolės, kontrolės, kurią turi vykdyti vadovaujančiosios ir audito institucijos, rūšių, patvirtinamųjų dokumentų saugojimo tvarkos ir patvirtinamaisiais dokumentais įrodomų elementų.

▼ B

5. Finansines priemones įgyvendinantys subjektai privalo užtikrinti, kad būtų prieinami pagrindžiantys dokumentai, ir nenustatyti galutiniams naudos gavėjams apskaitos duomenų saugojimo reikalavimų, kurie nėra būtini siekiant jiems įvykdyti tą pareigą.

▼ M6

5a. Nukrypstant nuo šio reglamento 143 straipsnio 4 dalies ir Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 56 straipsnio antros pastraipos, veiksmų, kuriuose naudojamos finansinės priemonės, atveju, įnašas, panaikintas dėl pavienio pažeidimo pagal šio reglamento 143 straipsnio 2 dalį arba Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 56 straipsnio pirmą pastraipą, gali būti dar kartą panaudotas tam pačiam veiksmui šiomis sąlygomis:

- a) jeigu pažeidimas, dėl kurio panaikintas įnašas, yra nustatytas galutinio naudos gavėjo lygmeniu, panaikintas įnašas gali būti dar kartą panaudotas tik kitiems galutiniams naudos gavėjams pagal tą pačią finansinę priemonę;
- b) jeigu pažeidimas, dėl kurio panaikintas įnašas, yra nustatytas finansų tarpininko lygmeniu fondų fonde, panaikintas įnašas gali būti dar kartą panaudotas tik kitiems finansų tarpininkams.

▼ M6

Jeigu pažeidimas, dėl kurio panaikintas įnašas, yra nustatytas fondų fondą įgyvendinančio subjekto lygmeniu arba finansines priemones įgyvendinančio subjekto lygmeniu, kai finansinė priemonė įgyvendinama naudojant struktūrą be fondų fondo, panaikintas įnašas negali būti dar kartą panaudotas tam pačiam veiksmui.

Jeigu finansinė pataisa atlikta dėl sisteminio pažeidimo, panaikintas įnašas negali būti dar kartą panaudotas jokiame sisteminio pažeidimo paveiktame veiksmui.

▼ B*41 straipsnis***▼ C1****Mokėjimo paraiškos, įskaitant finansinių priemonių išlaidas****▼ M6**

1. 38 straipsnio 1 dalies a ir c punktuose nurodytų finansinių priemonių ir 38 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytų finansinių priemonių, įgyvendinamų pagal 38 straipsnio 4 dalies pirmos pastraipos a, b ir c punktus, atveju laipsniškos tarpinio mokėjimo paraiškos dėl finansinei priemonei mokamų programos įnašų tinkamumo finansuoti laikotarpiu, nustatytu 65 straipsnio 2 dalyje (tinkamumo finansuoti laikotarpis), teikiamos laikantis šių sąlygų:

▼ B

- a) į kiekvieną tinkamumo finansuoti laikotarpiu pateiktą tarpinio mokėjimo paraišką įtraukta finansinei priemonei mokamo programos įnašo suma neviršija 25 proc. visos pagal atitinkamą finansavimo sutartį finansinei priemonei įsipareigotos programos įnašų sumos, atitinkančios tinkamumo finansuoti laikotarpiu mokėtinas 42 straipsnio 1 dalies a, b ir d punktuose apibrėžtas išlaidas. Į tarpinio mokėjimo paraiškas, pateiktas po tinkamumo finansuoti laikotarpio, įtraukiama visa tinkamų finansuoti išlaidų suma, kaip apibrėžta 42 straipsnyje;
- b) į kiekvieną šios pastraipos a punkte nurodytą tarpinio mokėjimo paraišką gali būti įtraukta iki 25 proc. visos nacionalinio bendro finansavimo sumos, kaip nurodyta 38 straipsnio 9 dalyje, kurią numatoma sumokėti finansinei priemonei, arba galutinių naudos gavėjų lygmeniu – išlaidoms, kaip apibrėžta 42 straipsnio 1 dalies a, b ir d punktuose, patirtoms per tinkamumo finansuoti laikotarpį, padengti;
- c) vėlesnės tarpinio mokėjimo paraiškos, pateiktos tinkamumo finansuoti laikotarpiu, teikiamos tik tokiais atvejais:
 - i) antrosios tarpinio mokėjimo paraiškos atveju – kai ne mažiau kaip 60 proc. į pirmąją tarpinio mokėjimo paraišką įtrauktos sumos išleista kaip tinkamos finansuoti išlaidos, kaip nurodyta 42 straipsnio 1 dalies a, b ir d punktuose;
 - ii) trečiosios ir vėlesnės tarpinio mokėjimo paraiškos atveju – kai ne mažiau kaip 85 proc. į ankstesnes tarpinio mokėjimo paraiškas įtrauktų sumų išleista kaip tinkamos finansuoti išlaidos, kaip nurodyta 42 straipsnio 1 dalies a, b ir d punktuose;

▼B

- **C1** d) kiekvienoje tarpinio mokėjimo paraiškoje, į kurią įtrauktos su finansinėmis priemonėmis susijusios išlaidos, atskirai nurodoma visa finansinėms priemonėms sumokėtų programos įnašų suma ir sumos, sumokėtos kaip tinkamos finansuoti išlaidos, ◀ kurios apibrėžtos 42 straipsnio 1 dalies a, b ir d punktuose.

Užbaigiant programą į galutinio likučio mokėjimo paraišką įtraukiama visa tinkamų finansuoti išlaidų, apibrėžtų 42 straipsnyje, suma.

▼M6

2. 38 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytų finansinių priemonių, įgyvendinamų pagal 38 straipsnio 4 dalies pirmos pastraipos d punktą, atveju į tarpinio mokėjimo paraišką ir galutinio likučio mokėjimo paraišką įtraukiama visa vadovaujančiosios institucijos atliktų mokėjimų investicijoms į galutinius naudos gavėjus, kaip nurodyta 42 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a ir b punktuose, suma.

▼B

3. Komisijai pagal 149 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais nustatomos taisyklės dėl išmokėjimų finansinėms priemonėms išėmimo bei paskesnio koregavimo, taikytino mokėjimo paraiškoms.

4. Komisija, siekdama užtikrinti vienodas šio straipsnio įgyvendinimo sąlygas, priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomi modeliai, naudotini kai su mokėjimo paraiškomis Komisijai teikiama papildoma informacija apie finansines priemones. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 150 straipsnio 3 dalyje nustatytos nagrinėjimo procedūros.

*42 straipsnis***Tinkamos finansuoti išlaidos užbaigimo metu**

1. Programos užbaigimo metu tinkamos finansuoti finansinės priemonės išlaidos yra visa faktiškai įgyvendinant finansinę priemonę per tinkamumo finansuoti laikotarpį išmokėta programos įnašų suma arba, garantijų atveju, suma, dėl kurios prisiimti įsipareigojimai, kuri yra:

- a) mokėjimai galutiniams naudos gavėjams, o 37 straipsnio 7 dalyje nurodytais atvejais – mokėjimai galutiniams naudos gavėjų naudai;
- b) lėšos, kurias įsipareigota skirti pagal garantijų sutartis, nepaisant to, ar garantijų sutartys dar galioja, ar jų galiojimas yra pasibaigęs, kurios skirtos galimiems nuostoliams pagal garantiją apmokėti, apskaičiuotiems pagal protingą *ex ante* rizikos vertinimą, taikytą atitinkamai padaugintam naujų paskolų arba kitų rizikos padalinimu grindžiamų priemonių, skirtų naujoms investicijoms į galutinius naudos gavėjus, skaičiui;
- c) kapitalizuotos palūkanų normų subsidijos arba garantijos mokesčio subsidijos, kurias reikia sumokėti per ne ilgesnį kaip 10 metų laikotarpį po tinkamumo finansuoti laikotarpio ir kurios yra naudojamos kartu su finansinėmis priemonėmis, mokamos į tam tikslui atidarytą sąlyginio deponavimo sąskaitą ir bus faktiškai išmokėtos pasibaigus tinkamumo finansuoti laikotarpiui, bet susijusios tik su paskolomis ir kitomis rizikos priemonėmis, kurios buvo išmokėtos išmokėtų investicijoms į galutinius naudos gavėjus per tinkamumo finansuoti laikotarpį;

▼B

- d) patirtų finansinės priemonės valdymo kaštų padengimas arba valdymo mokesčių sumokėjimas.

Komisijai pagal 149 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais nustatomos konkrečios taisyklės dėl palūkanų normos subsidijų ir garantijos mokesčio subsidijų metinių išmokų kapitalizavimo, kaip nurodyta pirmos pastraipos c punkte, sistemos sukūrimo.

2. Nuosavu kapitalu grindžiamų priemonių ir mikrokreditų atveju kapitalizuotos valdymo išlaidos arba mokesčiai, kurie, pasibaigus tinkamumo finansuoti laikotarpiui, ne ilgesnį kaip šešerių metų laikotarpį bus mokami už per tinkamumo finansuoti laikotarpį įvykdytas investicijas į galutinius naudos gavėjus ir kuriems negalima taikyti 44 ar 45 straipsnių, gali būti laikomi tinkamomis finansuoti išlaidomis, jei sumokami į tam tikslui atidarytą sąlyginio deponavimo sąskaitą.

▼M6

3. Nuosavu kapitalu grindžiamų priemonių, numatytų 37 straipsnio 4 dalyje nurodytoms įmonėms, kurioms skirtas 38 straipsnio 7 dalies b punkte nurodytas finansavimo susitarimas buvo pasirašytas anksčiau nei 2018 m. gruodžio 31 d. ir kurios iki tinkamumo finansuoti laikotarpio pabaigos investavo bent 55 % programos lėšų, įsipareigotų skirti pagal atitinkamą finansavimo susitarimą, atveju ribota investicijoms į galutinius naudos gavėjus skirtų mokėjimų, kurie pasibaigus tinkamumo finansuoti laikotarpiui turi būti mokami ne ilgesnį nei ketverių metų laikotarpį, suma gali būti laikoma tinkamomis finansuoti išlaidomis, jei ji sumokama į tam tikslui atidarytą sąlyginio deponavimo sąskaitą, su sąlyga, kad laikomasi valstybės pagalbos taisyklių ir įvykdomos visos toliau nurodytos sąlygos.

▼B

Į sąlyginio deponavimo sąskaitą sumokėta suma:

- a) naudojama vien tik paskesnėms investicijoms į galutinius naudos gavėjus, kuriems per tinkamumo finansuoti laikotarpį pagal finansinę priemonę buvo skirtos pradinės nuosavu kapitalu grindžiamos investicijos, dar nesumokėtos visiškai arba iš dalies;
- b) naudojama tik paskesnėms investicijoms, kurios turi būti vykdomos laikantis rinkos standartų ir rinkos standartų sutartinių sąlygų ir neturi viršyti minimalios sumos, kuri būtina privačiojo sektoriaus bendram investavimui skatinti, kartu užtikrinant tikslinių įmonių finansavimo tęstinumą, kad investicijos būtų naudingos tiek viešojo, tiek privačiojo sektoriaus investuotojams,
- c) neviršija 20 proc. tinkamų finansuoti 1 dalies pirmos pastraipos a punkte nurodytų nuosavu kapitalu grindžiamų priemonių išlaidų, iš kurių išskaitomi nuosavu kapitalu grindžiamai priemonei tinkamumo finansuoti laikotarpiu teikiantys grąžą ribiniai kapitalo ištekliai ir pelnas.

Bet kurios į sąlyginio deponavimo sąskaitą sumokėtos sumos, kurios nėra naudojamos investicijoms į galutinius naudos gavėjus pirmoje pastraipoje nurodytu laikotarpiu, naudojamos pagal 45 straipsnį.

►C1 4. Pagal 1, 2 ir 3 dalis nurodytos tinkamos finansuoti išlaidos negali viršyti toliau nurodytų sumų sumos: ◀

▼ **B**

► **C1** a) visos ESI fondų paramos, išmokėtos 1, 2 ir 3 dalių tikslais, ◀ sumos ir

b) atitinkamo nacionalinio bendro finansavimo sumos.

▼ **M6**

5. Jeigu fondų fondą įgyvendinantis subjektas arba finansines priemones įgyvendinantys subjektai, kaip numatyta 38 straipsnio 1 dalies c punkte ir 38 straipsnio 4 dalies pirmos pastraipos a, b ir c punktuose, reikalauja atlyginti šio straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos d punkte ir šio straipsnio 2 dalyje nurodytas valdymo išlaidas ir mokesčius, jie turi neviršyti šio straipsnio 6 dalyje nurodytame deleguotajame akte nustatytų ribinių dydžių. Valdymo išlaidas sudaro tiesioginės arba netiesioginės išlaidos, kurios atlyginamos įrodžius išlaidas, o valdymo mokesčiais laikoma sulygta kaina už suteiktas paslaugas, kai taikytina, nustatyta konkurencingos rinkos proceso metu. Valdymo išlaidos ir mokesčiai pagrįsti veiklos rezultatais grindžiama apskaičiavimo metodika.

▼ **B**

Į valdymo išlaidos ir mokesčius galima įtraukti administravimo mokesčius. Tais atvejais, kai administravimo mokesčiai arba jų dalis renkami iš galutinių naudos gavėjų, jie nedeklaruojami kaip tinkamos finansuoti išlaidos.

Valdymo išlaidos ir mokesčiai, įskaitant valdymo išlaidas ir mokesčius už parengiamąjį darbą, susijusį su finansine priemone, prieš pasirašant atitinkamą finansavimo susitarimą, laikomi tinkamais finansuoti nuo atitinkamo finansavimo susitarimo pasirašymo dienos.

6. Komisijai pagal 149 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais nustatomos konkrečios valdymo išlaidų ir mokesčių nustatymo kriterijų taisyklės, remiantis rezultatais ir taikomais ribiniais dydžiais, taip pat kapitalizuotų valdymo išlaidų ir mokesčių atlyginimo nuosavu kapitalu grindžiamų priemonių ir mikrokreditų atveju taisyklės.

43 straipsnis

Palūkanos ir kitas pelnas, gauti iš ESI fondų paramos finansinėms priemonėms

1. Finansinėms priemonėms sumokėta ESI fondų parama pervedama į sąskaitas valstybės narės finansų įstaigose ir laikinai investuojama laikantis patikimo finansų valdymo principų.

► **C1** 2. Palūkanos ir kitas pelnas, priskiriami prie finansinėms priemonėms sumokėtos ESI fondų paramos, panaudojami tiems patiems tikslams, įskaitant patirtų valdymo išlaidų atlyginimą arba finansinės priemonės valdymo mokesčių sumokėjimą pagal 42 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos d punktą ir pagal 42 straipsnio 2 ir 3 dalis, kaip pradinė ESI fondų parama toje pačioje finansinėje priemonėje arba, pasibaigus finansinei priemonei, kitose finansinėse priemonėse, arba kitų formų paramai, ◀ vadovaujantis konkrečiais pagal prioritetą nustatytais tikslais, iki tinkamumo finansuoti laikotarpio pabaigos.

▼B

3. Vadovaujančioji institucija užtikrina, kad palūkanų ir kito pelno naudojamas būtų tinkamai apskaitomas.

▼M6*43a straipsnis***Skirtingų sąlygų taikymas investuotojams**

1. Į galutinius naudos gavėjus investuota ESI fondų parama finansinėms priemonėms ir pelnas bei kitos pajamos arba uždarbis, pavyzdžiui, palūkanos, garantijų mokesčiai, dividendai, kapitalo prieaugis arba visos kitos pajamos iš tų investicijų, kurie priskiriami prie ESI fondų paramos, gali būti naudojami taikant skirtingas sąlygas investuotojams, veikiantiems pagal rinkos ekonomikos principą, taip pat EIB, kai pagal Reglamentą (ES) 2015/1017 naudojama ES garantija. Toks skirtingų sąlygų taikymas pateisinamas poreikiu pritraukti analogiškų privačių lėšų ir suteikti postūmį viešajam finansavimui.

2. Į 37 straipsnio 2 dalyje ir 39a straipsnio 3 dalyje nurodytus vertinimus atitinkamai įtraukiamas šio straipsnio 1 dalyje nurodyto skirtingų sąlygų taikymo poreikio ir masto įvertinimas ir (arba) mechanizmų, kurie bus taikomi siekiant nustatyti tokio skirtingų sąlygų taikymo poreikį ir mastą, aprašas.

3. Skirtingos sąlygos netaikomos daugiau, nei būtina, kad būtų sukurtos paskatos analogiškomis privačioms lėšoms pritraukti. Jas taikant nepermokamos kompensacijos pagal rinkos ekonomikos principą veikiantiems investuotojams arba EIB, kai pagal Reglamentą (ES) 2015/1017 naudojama ES garantija. Interesų suderinimas užtikrinamas tinkamai pasidalijant riziką ir pelną.

4. Taikant skirtingas sąlygas pagal rinkos ekonomikos principą veikiantiems investuotojams nedaromas poveikis Sąjungos valstybės pagalbos taisyklėms.

▼B*44 straipsnis***Prie ESI fondų paramos priskiriamų lėšų pakartotinis panaudojimas iki tinkamumo finansuoti laikotarpio pabaigos****▼M6**

1. Nedarant poveikio 43a straipsniui, lėšos, kurios finansinėms priemonėms grąžinamos iš investicijų, arba leistos naudoti lėšos, kurias buvo įsipareigota skirti pagal garantijų sutartis, įskaitant kapitalo grąžinimą, pelną ir kitas pajamas ar uždarbį, pavyzdžiui, palūkanas, garantijų mokesčius, dividendus, kapitalo prieaugį arba visas kitas pajamas iš investicijų, kurios priskiriamos prie ESI fondų paramos, pakartotinai panaudojamos toliau išvardytiems tikslams, neviršijant reikalingos sumos ir laikantis tvarkos, dėl kurios susitarta atitinkamuose finansavimo susitarimuose:

- a) tolesnėms investicijoms pagal tas pačias arba kitas finansines priemones, vadovaujantis konkrečiais pagal prioritetą nustatytais tikslais;
- b) kai taikytina, finansinei priemonei skirto ESI fondų įnašo nominaliąja suma išreikštiems nuostoliams, atsiradusiems dėl neigiamų palūkanų, padengti, jeigu tokie nuostoliai atsiranda nepaisant finansinės priemonės įgyvendinančių subjektų vykdomo aktyvaus išdovaldymo;

▼ M6

- c) kai taikytina, patirtoms valdymo išlaidoms atlyginti ir finansinės priemonės valdymo mokesčiams sumokėti.

▼ C1

- 2. Vadovaujančioji institucija užtikrina, kad 1 dalyje nurodytų lėšų pakartotinis panaudojimas būtų tinkamai apskaitomas.

▼ B*45 straipsnis***► C1 Lėšų pakartotinis panaudojimas po tinkamumo finansuoti laikotarpio pabaigos**

Valstybės narės imasi reikiamų priemonių, užtikrinančių, kad finansinėms priemonėms grąžinamos lėšos, įskaitant kapitalo grąžinimą, pelną ir kitas pajamas ar uždarbį, gautus per ne trumpesnę kaip aštuonerių metų laikotarpį nuo tinkamumo finansuoti laikotarpio pabaigos, kurios priskirtos prie ESI fondų paramos finansinėms priemonėms pagal 37 straipsnį, būtų pakartotinai panaudojamos laikantis programos ar programų tikslų ◀ arba toje pačioje finansinėje priemonėje, arba, nutraukus tas lėšas finansinei priemonei, – kitose finansinėse priemonėse su sąlyga, kad abiem atvejais rinkos sąlygų vertinimo rezultatai rodo, jog ir toliau reikia tokių investicijų ar kitų formų paramos.

*46 straipsnis***Finansinių priemonių įgyvendinimo ataskaita**

- 1. Vadovaujančioji institucija siunčia Komisijai specialią veiksmų, kuriuose naudojamos finansinės priemonės, ataskaitą, pridedamą prie metinės įgyvendinimo ataskaitos.

- 2. 1 dalyje nurodytoje specialioje ataskaitoje pateikiama ši informacija apie kiekvieną finansinę priemonę:

- a) nurodoma programa, prioritetas arba priemonė, kuriems teikiama ESI fondų parama;
- b) apibūdinama finansinė priemonė ir jos įgyvendinimo tvarka;

▼ M6

- c) nurodomi subjektai, įgyvendinantys finansines priemones, ir, kai taikytina, – fondų fondus įgyvendinantys subjektai, kaip nurodyta 38 straipsnio 1 dalies a, b ir c punktuose;

▼ B

- d) nurodoma visa finansinei priemonei sumokėta programos įnašų pagal prioritetą ar priemonę suma;

▼B

- e) nurodoma visa pagal finansinę priemonę galutiniams naudos gavėjams arba galutinių naudos gavėjų naudai sumokėta arba išsipareigota skirti pagal garantijų sutartis paramos suma pagal programą, prioritetą arba priemonę, skirta investicijoms į galutinius naudos gavėjus, taip pat susidariusios valdymo išlaidos ar sumokėti valdymo mokesčiai;
- f) nurodomi finansinės priemonės veiklos rezultatai, įskaitant pažangą, padarytą steigiant finansinę priemonę ir atrenkant ją įgyvendinančius subjektus, įskaitant fondų fondą įgyvendinantį subjektą;

▼M6

- g) palūkanos ir kitas pelnas, gautas iš ESI fondų paramos finansinėms priemonėms ir programos lėšos, finansinėms priemonėms grąžintos iš investicijų, kaip nurodyta 43 ir 44 straipsniuose, ir sumos, naudotos taikant skirtingas sąlygas, kaip nurodyta 43a straipsnyje;
- h) nurodoma pažanga, padaryta siekiant tikėtino naudojant finansinę priemonę padarytų investicijų svėro poveikio;

▼B

- i) nurodoma investicijų į nuosavą kapitalą vertė, lyginant su ankstesniaisiais metais;
- j) nurodomas finansinės priemonės indėlis siekiant atitinkamo prioriteto ar atitinkamos priemonės rodiklių.

Informaciją, nurodytą pirmos pastraipos h ir j punktuose, galima pateikti tik 2017 ir 2019 m. pateikiamų metinių įgyvendinimo ataskaitų priede, taip pat galutinėje įgyvendinimo ataskaitoje. Galutinių naudos gavėjų lygmeniu netaikomos pirmos pastraipos a–j punktuose išdėstytos su ataskaitų teikimu susijusios prievolės.

3. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomi modeliai, naudotini teikiant ataskaitas apie finansines priemones Komisijai. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 150 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

4. Kiekvienais metais, pradedant 2016 m., per šešis mėnesius nuo metinių įgyvendinimo ataskaitų, nurodytų 111 straipsnio 1 dalyje (ERPF, ESF ir Sanglaudos fondo atveju), EŽŪFKP reglamento 75 straipsnyje (EŽŪFKP atveju) ir atitinkamose konkrečių EJŖŽF taikomų taisyklių nuostatose, pateikimo termino, Komisija pateikia duomenų apie padarytą pažangą finansuojant ir įgyvendinant finansines priemones, kuriuos remdamosi šiuo straipsniu pateikė vadovaujančiosios institucijos, suvestinę. Tos suvestinės teikiamos Europos Parlamentui ir Tarybai ir skelbiamos viešai.

V ANTRAŠTINĖ DALIS STEBĖSENA IR VERTINIMAS

1 SKYRIUS

Stebėsena

I Skirsnis

Programų stebėsena

47 straipsnis

Stebėsenos komitetas

1. Valstybė narė, susitarusi su vadovaujančiąja institucija, per tris mėnesius nuo tos dienos, kai valstybei narei buvo pranešta apie Komisijos sprendimą, kuriuo patvirtinama programa, paisydama savo institucinės, teisinės ir finansinės sistemos, sudaro stebėsenos komitetą programos įgyvendinimo stebėsenai vykdyti (toliau – stebėsenos komitetas).

Valstybė narė gali sudaryti vieną bendrą stebėsenos komitetą, skirtą apimti daugiau nei vieną programą, bendrai finansuojamą iš ESI fondų.

2. Kiekvienas stebėsenos komitetas parengia ir patvirtina savo darbo tvarkos taisykles pagal atitinkamos valstybės narės institucinę, teisinę ir finansinę sistemą.

3. Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo programos stebėsenos komitetą įsteigia bendradarbiavimo programoje dalyvaujančios valstybės narės ir trečiosios šalys, jei jos priėmė kvietimą dalyvauti bendradarbiavimo programoje, susitarus su vadovaujančiąja institucija per tris mėnesius nuo tos dienos, kai valstybėms narėms buvo pranešta apie sprendimą patvirtinti bendradarbiavimo programą. Tas stebėsenos komitetas parengia ir patvirtina savo darbo tvarkos taisykles.

48 straipsnis

Stebėsenos komiteto sudėtis

1. Dėl stebėsenos komiteto sudėties nusprendžia valstybė narė su sąlyga, kad stebėsenos komitetą sudaro atitinkamų valstybių narių institucijų atstovai ir tarpininkai bei 5 straipsnyje nurodytų partnerių atstovai. Partnerių atstovus į stebėsenos komitetą deleguoja atitinkami partneriai, ir šis procesas vykdomas skaidriai. Kiekvienas stebėsenos komiteto narys gali turėti balsavimo teisę.

Dėl Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo programos stebėsenos komiteto sudėties susitaria programoje dalyvaujančios valstybės narės ir trečiosios šalys, jei jos priėmė kvietimą dalyvauti bendradarbiavimo programoje. Į stebėsenos komitetą įtraukiami atitinkami tų valstybių narių ir trečiųjų šalių atstovai. Į stebėsenos komitetą gali būti įtraukiami ETBG atstovai, programos įgyvendinimo teritorijoje vykdančys su programa susijusią veiklą.

▼B

2. Stebėsenos komiteto narių sąrašas skelbiamas viešai.
3. Komisija dalyvauja stebėsenos komiteto veikloje patariamąja teise.
4. Jeigu prie programos prisideda EIB, jis gali dalyvauti stebėsenos komiteto veikloje patariamąja teise.
5. Stebėsenos komitetui pirmininkauja valstybės narės arba vadovaujančiosios institucijos atstovas.

*49 straipsnis***Stebėsenos komiteto funkcijos**

1. Stebėsenos komiteto posėdžiai šaukiami bent kartą per metus, per juos apžvelgiamas programos įgyvendinimas ir pažanga, padaryta siekiant jos tikslų. Tai atlikdamas jis atsižvelgia į finansinius duomenis, bendruosius ir konkrečios programos rodiklius, taip pat rezultato rodiklių reikšmės pokyčius, pažangą, padarytą siekiant kiekybinių ►C1 galutinių reikšmių, ◄ 21 straipsnio 1 dalyje nurodytame ►C1 veiklos peržiūros plane ◄ nustatytų ►C1 tarpinių reikšmių ◄ ir, prireikus, į kokybinių analizių rezultatus.

▼C1

2. Stebėsenos komitetas nagrinėja visus klausimus, turinčius poveikį programos įgyvendinimui, įskaitant veiklos peržiūros išvadas.

▼B

3. Su stebėsenos komitetu konsultuojamasi ir jei šis komitetas mano, kad tai tinkama, jis pateikia nuomonę dėl bet kokių vadovaujančiosios institucijos siūlomų programos pakeitimų.

▼M6

4. Stebėsenos komitetas gali vadovaujančiajai institucijai teikti pastabas dėl programos įgyvendinimo ir vertinimo, taip pat dėl veiksmų, susijusių su paramos gavėjų administracinės naštos mažinimu. Jis taip pat gali teikti pastabas dėl iš ESI fondų skiriamos paramos matomumo ir informavimo apie tokios paramos rezultatus didinimo. Jis vykdo veiksmų, kurių imtasi atsižvelgiant į jo pastabas, stebėseną.

▼B*50 straipsnis***Įgyvendinimo ataskaitos**

1. Nuo 2016 m. iki 2023 m. (imtinai) kiekviena valstybė narė Komisijai teikia metinę programos įgyvendinimo ankstesniais finansiniais metais ataskaitą. Kiekviena valstybė narė, laikydamosi konkrečioms fondams taikomose taisyklėse nustatytų terminų, pateikia Komisijai ERPF, ESF ir Sanglaudos fondo programų galutinę įgyvendinimo ataskaitą ir metinę EŽŪFKP ir EJŖŽF įgyvendinimo ataskaitą.

▼B

2. Metinėse įgyvendinimo ataskaitose pateikiama pagrindinė informacija apie programos ir jos prioritetų įgyvendinimą remiantis finansiniais duomenimis, bendraisiais ir konkrečios programos rodikliais, kiekybinėmis ►C1 galutinėmis reikšmėmis, ◄ taip pat, tam tikrais atvejais, informacija apie rezultato rodiklių reikšmės pokyčius ir, pradedant 2017 m. pateikiama metinė įgyvendinimo ataskaita, apie ►C1 veiklos peržiūros plane ◄ nustatytų ►C1 tarpinių reikšmių ◄ pokyčius. Pateikti duomenys siejami su rodiklių reikšmėmis iš visiškai įgyvendintų veiksmų ir, kai įmanoma atsižvelgiant į įgyvendinimo etapą, iš atrinktų projektų. Ataskaitose taip pat pateikiama visų programos vertinimų išvadų, gautų per ankstesnius finansinius metus, santrauka, visi klausimai, darantys poveikį programos įgyvendinimui, ir priemonės, kurių imtasi. Pririnkus 2016 m. pateiktinoje metinėje įgyvendinimo ataskaitoje taip pat galima nurodyti veiksmus, kurių imtasi *ex ante* sąlygoms įvykdyti.

3. Nukrypstant nuo 2 dalies, ESF reglamentu gali būti nustatytos specialios taisyklės dėl duomenų, kurie turi būti pateikiami ESF fondo atveju.

4. 2017 m. pateiktinoje metinėje įgyvendinimo ataskaitoje pateikiama ir įvertinama 2 dalyje nurodyta informacija ir programos tikslų įgyvendinimo pažanga, taip pat tai, kaip ESI fondai prisidėjo prie rezultato rodiklių reikšmės pokyčių, kai turimi patvirtinantys atitinkamo vertinimo duomenys. Toje metinėje įgyvendinimo ataskaitoje taip pat nurodomi veiksmai, kurių imtasi siekiant įvykdyti *ex ante* sąlygas, kurios nebuvo įvykdytos patvirtinant programas. Joje taip pat įvertinamas veiksmų, kuriais siekiama atsižvelgti į 7 ir 8 straipsniuose nustatytus principus, įgyvendinimas, 5 straipsnyje nurodytų partnerių vaidmuo įgyvendinant programą ir pateikiama paramos klimato kaitos tikslams ataskaita.

►C1 5. 2019 m. pateiktinoje metinėje įgyvendinimo ataskaitoje ir galutinėje įgyvendinimo ataskaitoje dėl ESI fondų, be 2 ir 4 dalyse nurodytos informacijos ir vertinimo, pateikiama informacija apie ◄ programos tikslų įgyvendinimo pažangą, apie jos indėlį siekiant Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijos ir ši pažanga įvertinama.

6. Kad būtų laikomos priimtinos, 1–5 dalyse nurodytose metinėse įgyvendinimo ataskaitose pateikiama visa tose dalyse ir konkrečiam fondui taikomose taisyklėse nurodyta informacija.

Komisija per 15 darbo dienų nuo metinės įgyvendinimo ataskaitos gavimo dienos valstybei narei praneša, jei ataskaita nepriimtina, o jei to nepadaro, ataskaita laikoma priimtina.

7. Komisija išnagrinėja metinę ir galutinę įgyvendinimo ataskaitą ir savo pastabas dėl jos valstybei narei pateikia per du mėnesius nuo metinės įgyvendinimo ataskaitos gavimo dienos ir per penkis mėnesius nuo galutinės įgyvendinimo ataskaitos gavimo dienos. Jei Komisija per šį terminą nepateikia pastabų, laikoma, kad ataskaitos priimtinos.

▼B

8. Komisija vadovaujančiajai institucijai gali teikti pastabas dėl klausimų, kurie daro didelį poveikį programos įgyvendinimui. Jei tokios pastabos pateikiamos, vadovaujančioji institucija pateikia visą reikalingą su tokiomis pastabomis susijusią informaciją ir atitinkamais atvejais per tris mėnesius informuoja Komisiją apie tai, kokių priemonių imtasi.

9. Metinės ir galutinės įgyvendinimo ataskaitos ir piliečiams skirta jų turinio santrauka skelbiamos viešai.

*51 straipsnis***Metinis peržiūros posėdis****▼M6**

1. Metiniai Komisijos ir kiekvienos valstybės narės peržiūros posėdžiai organizuojami kasmet nuo 2016 iki 2023 m. (imtinai), juose svarstomi kiekvienos programos įgyvendinimo rezultatai, atsižvelgiant į metinę įgyvendinimo ataskaitą ir Komisijos pastabas, kai taikytina. Posėdžiuose taip pat apžvelgiama su programa susijusi komunikacijos ir informavimo veikla, visų pirma priemonių, kurių buvo imtasi siekiant informuoti visuomenę apie iš ESI fondų skirtos paramos rezultatus ir pridėtinę vertę, rezultatai ir veiksmingumas.

▼B

2. Metiniame peržiūros posėdyje gali būti aptariama daugiau negu viena programa. 2017 ir 2019 m. metiniuose peržiūros posėdžiuose aptariamos visos valstybės narės programos, taip pat atsižvelgiama į valstybės narės pagal 52 straipsnį tais metais pateiktas pažangos ataskaitas.

3. Nukrypstant nuo 1 dalies, valstybė narė ir Komisija gali susitarti neorganizuoti metinio peržiūros posėdžio programai aptarti, išskyrus 2017 m. ir 2019 m. posėdžius.

4. Metiniams peržiūros posėdžiams pirmininkauja Komisija arba, valstybės narės prašymu, posėdžiams bendrai pirmininkauja valstybė narė ir Komisija.

5. Valstybė narė užtikrina, kad būtų tinkamai atsižvelgta į po metinio peržiūros posėdžio Komisijos pateiktas pastabas dėl klausimų, kurie daro didelį poveikį programos įgyvendinimui, ir atitinkamais atvejais per tris mėnesius praneša Komisijai apie priemones, kurių imtasi.

II Skirsnis**Strateginė pažanga***52 straipsnis***Pažangos ataskaita**

1. Iki 2017 m. rugpjūčio 31 d. ir iki 2019 m. rugpjūčio 30 d. valstybė narė Komisijai pateikia partnerystės sutarties įgyvendinimo atitinkamai iki 2016 m. gruodžio 31 d. ir 2018 m. gruodžio 31 d. pažangos ataskaitas.

▼B

2. Pažangos ataskaitoje pateikiama ši informacija ir įvertinami šie aspektai:

- a) valstybės narės vystymosi poreikių pokyčiai nuo partnerystės sutarties patvirtinimo;
- b) pažanga, padaryta įgyvendinant Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategiją ir taip pat 4 straipsnio 1 dalyje nurodytus konkrečių fondų uždavinius, pasitelkiant ESI fondų įnašą siekiant pasirinktų teminių tikslų ir, visų pirma, kiekvienos programos ►C1 veiklos peržiūros plane ◄ nustatytą ►C1 tarpinių reikšmių ◄ ir teikiant klimato kaitos tikslams panaudotą paramą;
- c) tai, ar veiksmai, kurių imtasi siekiant įvykdyti iki partnerystės sutarties patvirtinimo dienos neįvykdytas partnerystės sutartimi nustatytas taikytinas *ex ante* sąlygas, buvo įvykdyti pagal nustatytą grafiką. Šis punktas taikomas tik 2017 m. pateiktinai pažangos ataskaitai;
- d) priemonių, kuriomis užtikrinamas ESI fondų ir kitų Sąjungos ir nacionalinių finansavimo priemonių bei EIB koordinavimas, įgyvendinimas;
- e) integruoto požiūrio į teritorinį vystymąsi įgyvendinimas arba programomis pagrįstų integruotų metodų įgyvendinimo santrauka, įskaitant pažangą, padarytą įgyvendinant nustatytą bendradarbiavimo prioritetinių sričių tikslus;
- f) atitinkamais atvejais veiksmai, kurių imtasi siekiant stiprinti valstybės narės institucijų ir paramos gavėjų gebėjimus administruoti ir naudoti ESI fondų paramą;
- g) veiksmai, kurių imtasi, ir pažanga, padaryta siekiant sumažinti paramos gavėjų administracinę naštą;
- h) 5 straipsnyje nurodytų partnerių vaidmuo įgyvendinant partnerystės sutartį;
- i) veiksmų, kurių imtasi taikant ESI fondų įgyvendinimo horizontaliuosius principus, nurodytus 5, 7 ir 8 straipsniuose, ir politikos tikslus, santrauka.

3. Jeigu Komisija per du mėnesius nuo pažangos ataskaitos pateikimo nustato, kad pateikta informacija yra neišsami arba neaiški tokiu mastu, kad tai turi didelio poveikio atitinkamo vertinimo kokybei ir patikimumui, ji gali, su sąlyga, kad prašymu nesukeliami nepagrįsti vėlavimai ir, kad Komisija nurodo tariamo kokybės ir patikimumo trūkumą pagrindžiančias priežastis, prašyti, kad valstybė narė pateiktų papildomos informacijos. Valstybė narė prašomą informaciją Komisijai pateikia per tris mėnesius ir, jei reikia, atitinkamai patikslina pažangos ataskaitą.

▼B

4. Komisija, siekdama užtikrinti vienodas šio straipsnio įgyvendinimo sąlygas, priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomas pateikiant pažangos ataskaitą naudotinas modelis. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 150 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamąsios procedūros.

*53 straipsnis***Komisijos ataskaitos ir diskusijos dėl ESI fondų**

1. Komisija kasmet nuo 2016 m. Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui perduoda apibendrinamąją ataskaitą apie ESI fondų programas, pagrįstą metinėmis valstybių narių įgyvendinimo ataskaitomis, pateiktomis pagal 50 straipsnį, taip pat apibendrintus duomenis apie turimus programų vertinimus. 2017 m. ir 2019 m. apibendrinamoji ataskaita sudaro 2 dalyje nurodytos strateginės ataskaitos dalį.

2. 2017 ir 2019 m. Komisija parengia strateginę ataskaitą, kurioje apibendrina valstybių narių pažangos ataskaitas, ir ją atitinkamai iki 2017 m. gruodžio 31 d. ir 2019 m. gruodžio 31 d. pateikia Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui, o tos institucijos raginamos surengti diskusijas šiuo klausimu.

3. Taryba aptaria strateginę ataskaitą, ypač atsižvelgdama į ESI fondų indėlį įgyvendinant Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategiją, ir raginama prisidėti prie pavasarį vykstančio Europos Vadovų Tarybos susitikimo.

4. Kas dvejus metus nuo 2018 m. Komisija į savo metinę pažangos ataskaitą, kurią teikia pavasarį vykstančio Europos Vadovų Tarybos susitikimo metu, įtraukia skirsnį, kuriame apibendrina naujausias iš 1 ir 2 dalyse nurodytų ataskaitų, visų pirma įvertindama ESI fondų indėlį prisidedant prie Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijos įgyvendinimo pažangos.

*II SKYRIUS***Vertinimas***54 straipsnis***Bendrosios nuostatos**

1. Vertinant siekiama, kad programos būtų kokybiškiau rengiamos ir įgyvendinamos, taip pat kad būtų įvertintas jų efektyvumas, veiksmingumas ir poveikis. Programų poveikis vertinamas atsižvelgiant į kiekvieno ESI fondo paskirtį, susijusią su Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijos tikslais, ir atitinkamais atvejais atsižvelgiant į programos apimtį BVP ir nedarbo atžvilgiu atitinkamoje programos įgyvendinimo teritorijoje.

▼C1

2. Valstybės narės suteikia išteklius, kurių reikia vertinimams atlikti, ir užtikrina, kad būtų nustatytos vertinimams reikalingų duomenų, įskaitant duomenis apie bendrus ir, kai tinkama, konkrečių programų rodiklius, parengimo ir surinkimo procedūros.

▼B

3. Vertinimus atlieka vidaus arba išorės ekspertai, funkcinio požiūriu nepriklausomi nuo institucijų, atsakingų už programos įgyvendinimą. Iškart po šio reglamento įsigaliojimo Komisija pateikia gaires, kaip atlikti vertinimus.

4. Visi vertinimai skelbiami viešai.

*55 straipsnis***Ex ante vertinimas**

1. Valstybės narės atlieka *ex ante* vertinimus, kad pagerintų kiekvienos programos rengimo kokybę.

2. Už *ex ante* vertinimų atlikimą atsako už programų parengimą atsakinga institucija. *Ex ante* vertinimai Komisijai pateikiami kartu su programa ir santrauka. Konkrečiam fondui taikomose taisyklėse gali būti nustatyti ribiniai dydžiai, kurių neviršijant *ex ante* vertinimas gali būti derinamas su kitos programos vertinimu.

3. Atliekant *ex ante* vertinimus vertinama:

a) kaip prisidedama prie Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijos, atsižvelgiant į pasirinktus teminius tikslus ir prioritetus bei nacionalinius ir regionų poreikius ir vystymosi potencialą, taip pat ankstesniais programavimo laikotarpiais įgytą patirtį;

b) siūlomos programos ar veiklos vidaus nuoseklumas ir jos ryšys su kitomis susijusiomis priemonėmis;

c) paskirtų biudžeto lėšų derėjimas su programos tikslais;

d) atrinktų teminių tikslų, prioritetų ir susijusių tikslų derėjimas su BSP, partnerystės sutartimi, atitinkamomis konkrečioms šalims skirtomis rekomendacijomis, priimtomis pagal SESV 121 straipsnio 2 dalį ir, atitinkamais atvejais nacionaliniu lygmeniu su nacionaline reformų programa;

e) siūlomų programos rodiklių tinkamumas ir aiškumas;

f) kaip numatomi produktai prisidės prie rezultatų;

▼B

- g) ar rodiklių kiekybinės ►C1 galutinės reikšmės ◀ yra realistiškos atsižvelgiant į numatomą ESI fondų paramą;
- h) siūlomos paramos formos loginis pagrindimas;
- i) ar žmoniškųjų išteklių ir administracinių gebėjimų pakanka programai valdyti;
- j) ar tinkamos programos stebėsenai ir vertinimams reikalingų duomenų rinkimo procedūros;
- k) ar ►C1 veiklos peržiūros plane ◀ pasirinktas ►C1 tarpinės reikšmės ◀ yra tinkamos;
- l) ar suplanuotos priemonės pakankamos siekiant skatinti lygias moterų ir vyrų galimybes ir užkirsti kelią bet kokiai diskriminacijai, ypač prieinamumo neįgaliesiems aspektu;
- m) ar suplanuotos priemonės tinkamos darniam vystymuisi skatinti;
- n) ar suplanuotos priemonės tinkamos paramos gavėjų administracinei naštai mažinti.

4. Kai tinkama, į *ex ante* vertinimus įtraukiami reikalavimai dėl strateginio poveikio aplinkai vertinimo, kaip nustatyta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2001/42/EB ⁽¹⁾, atsižvelgiant į būtinybę švelninti klimato kaitą.

56 straipsnis

Vertinimas per programavimo laikotarpį

1. Vadovaujančioji institucija arba valstybė narė parengia vertinimo planą, kuris gali apimti daugiau nei vieną programą. Vertinimo planas pateikiamas remiantis konkrečiam fondui taikomomis taisyklėmis.
2. Valstybės narės užtikrina tinkamus vertinimo gebėjimus.
3. Programavimo laikotarpiu vadovaujančioji institucija užtikrina, kad būtų atliekami kiekvienos programos vertinimai, įskaitant veiksmingumo, efektyvumo ir poveikio vertinimus, remiantis vertinimo planu, ir kad kiekvienam vertinimui būtų taikomos atitinkamos tolesnės priemonės, laikantis konkrečiam fondui taikomų taisyklių. Bent kartą per programavimo laikotarpį įvertinama, kaip ESI fondų parama prisideda prie kiekvieno prioriteto tikslų įgyvendinimo. Stebėsenos komitetas išnagrinėja visus vertinimus ir siunčia Komisijai.
4. Komisija programas gali vertinti savo iniciatyva. Ji informuoja vadovaujančiąją instituciją, o rezultatai siunčiami vadovaujančiajai institucijai ir pateikiami atitinkamam stebėsenos komitetui.

⁽¹⁾ 2001 m. birželio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/42/EB dėl tam tikrų planų ir programų pasekmių aplinkai vertinimo (OL L 197, 2001 7 21, p. 30).

▼ **M6**▼ **B**

57 straipsnis

Ex post vertinimas

1. *Ex post* vertinimus atlieka Komisija arba valstybės narės, glaudžiai bendradarbiaudamos su Komisija. Per *ex post* vertinimus nagrinėjamas ESI fondų veiksmingumas ir efektyvumas, jų indėlis įgyvendinant Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategiją, atsižvelgiant į toje Sąjungos strategijoje nustatytus tikslus ir laikantis konkrečiam fondui taikomose taisyklėse nustatytų konkrečių reikalavimų.
2. *Ex post* vertinimai užbaigiami ne vėliau kaip 2024 m. gruodžio 31 d.

▼ **M6**

3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalys taip pat taikomos 39 straipsnio 4 dalies pirmos pastraipos b punkte nurodytiems specialioms programoms skirtiems ERPF arba EŽŪFKP įnašams.

▼ **B**

4. Komisija ne vėliau kaip 2025 m. gruodžio 31 d. parengia kiekvieno ESI fondo apibendrinamąją ataskaitą, kurioje pateikiamos pagrindinės *ex post* vertinimų išvados.

IV ANTRAŠTINĖ DALIS

TECHNINĖ PARAMA

58 straipsnis

Komisijos iniciatyva teikiama techninė parama

1. Komisijos iniciatyva iš ESI fondų galima skirti paramą pasiren-gimo, stebėsenos, administravimo ir techninės paramos, vertinimo, audito ir kontrolės priemonėms, reikalingoms šiam reglamentui įgyven-dinti.

Pirmoje pastraipoje nurodytas priemonės gali įgyvendinti arba tiesiogiai – Komisija, arba netiesiogiai – kiti subjektai ir asmenys, išskyrus valstybės nares, kaip apibrėžta ► **M6** Finansinio reglamento 154 straipsnį ◄.

Pirmoje pastraipoje nurodytos priemonės visų pirma gali būti:

- a) parama projektų rengimui ir vertinimui, taip pat tais atvejais, kai dalyvauja EIB;
- b) parama institucijų ir administracinių gebėjimų stiprinimui siekiant veiksmingai valdyti ESI fondus;
- c) tyrimai, susiję su Komisijos teikiamomis ataskaitomis dėl ESI fondų ir su sanglaudos pranešimu;
- d) priemonės, susijusios su ESI fondų analize, valdymu, stebėseną, keitimusi informacija ir įgyvendinimu, bei priemonės, susijusios su kontrolės sistemų ir techninės bei administracinės paramos įgyvendi-nimu;

▼B

- e) vertinimai, ekspertų ataskaitos, statistiniai duomenys ir tyrimai, įskaitant bendro pobūdžio tyrimus, susijusius su dabartine ir būsima ESI fondų veikla, kuriuos, kai tinkama, gali atlikti EIB;

▼M6

- f) veiksmai, skirti informacijai skleisti, tinklų veiklai remti, komunikacijos veiklai vykdyti, ypač daug dėmesio skiriant rezultatams ir paramos iš ESI fondų pridėtinei vertei, informuotumui didinti, bendradarbiavimui bei keitimuisi patirtimi, be kita ko, su trečiosiomis valstybėmis, skatinti;

▼B

- g) kompiuterizuotų valdymo, stebėsenos, audito, kontrolės ir vertinimo sistemų įrengimas, eksploatavimas ir sujungimas;
- h) veiksmai vertinimo metodams tobulinti, dalytis informacija apie vertinimo praktiką;
- i) su auditu susiję veiksmai;
- j) nacionalinių ir regioninių gebėjimų, susijusių su investicijų planavimu, poreikių vertinimu, finansinių priemonių, bendrųjų veiksmų planų ir didelės apimties projektų, įskaitant kartu su EIB įgyvendinamas bendras iniciatyvas, rengimu, kūrimu ir įgyvendinimu, stiprinimas;
- k) gerosios patirties sklaida siekiant padėti valstybėms narėms stiprinti 5 straipsnyje nurodytų atitinkamų partnerių ir jų jungtinių organizacijų gebėjimus;

▼M3

- l) veiksmai, finansuojami pagal Reglamentą (ES) 2017/825, siekiant prisidėti prie Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijos įgyvendinimo.

▼M6

Komisija bent 15 % šiame straipsnyje nurodytų lėšų skiria tam, kad būtų užtikrintas veiksmingesnis visuomenės informavimas ir stipresnė komunikacijos veiklos, vykdomos Komisijos iniciatyva, sinergija, plečiant su rezultatais susijusių žinių bazę, visų pirma užtikrinant veiksmingesnį duomenų rinkimą ir sklaidą, veiksmingesnius vertinimus ir veiksmingesnį ataskaitų teikimą, ypač akcentuojant ESI fondų įnašą gerinant žmonių gyvenimą, ir didinant iš ESI fondų teikiamos paramos matomumą, taip pat didinant informuotumą apie tokios paramos naudojimo rezultatus ir pridėtinę vertę. Užbaigus programas, kai tinkama, informavimo, komunikacijos ir matomumo priemonės, susijusios su iš ESI fondų teikiamos paramos rezultatais ir pridėtine verte, kuriomis ypač akcentuojami veiksmai, įgyvendinamos toliau. Tokiomis priemonėmis taip pat prisidedama prie institucinio informavimo apie Sąjungos politinius prioritetus, kiek jie yra susiję su bendraisiais šio reglamento tikslais.

Atsižvelgiant į jų tikslą, šiame straipsnyje nurodytos priemonės gali būti finansuojamos kaip veiklos arba administracinės išlaidos.

▼B

2. Komisija, priimdama įgyvendinimo aktus, kasmet nustato savo planus dėl veiksmų, susijusių su 1 dalyje išvardytomis priemonėmis, rūšių, kai yra numatyta skirti lėšų iš ESI fondų.

▼B*59 straipsnis***Techninė parama valstybių narių iniciatyva**

1. Valstybės narės iniciatyva iš ESI fondų galima remti pasirengimo, valdymo, stebėsenos, vertinimo, informavimo ir komunikacijos, tinklų kūrimo, skundų sprendimo, kontrolės ir audito veiksmus. ESI fondų paramą valstybė narė gali naudoti remdama veiksmus, kuriais siekiama mažinti paramos gavėjų administracinę naštą, įskaitant elektroninio keitimosi duomenimis sistemas ir veiksmus, kuriais siekiama stiprinti valstybės narės institucijų ir paramos gavėjų gebėjimus administruoti ir naudoti tų fondų paramą. ESI fondus taip pat galima naudoti remiant veiksmus, kuriais siekiama stiprinti atitinkamų partnerių gebėjimus vadovaujantis 5 straipsnio 3 dalies e punktu ir gerinti tokių partnerių tarpusavio keitimąsi gerąja patirtimi. Šioje dalyje nurodyti veiksmai gali būti susiję su ankstesniais ir vėlesniais programavimo laikotarpiais.

▼M6

1a Iš kiekvieno ESI fondo galima finansuoti techninės pagalbos veiksmus, kurie tinkami finansuoti bet kurio kito ESI fondo lėšomis.

▼B

2. Konkrečiam fondui taikomose taisyklėse galima nurodyti arba iš jų išbraukti papildomus veiksmus, kuriuos galima finansuoti kiekvieno ESI fondo techninės paramos lėšomis.

▼M6

3. Nedarant poveikio 2 daliai, valstybės narės gali įgyvendinti 1 dalyje nurodytus veiksmus tiesiogiai skirdamos sutartis:

- a) EIB;
- b) tarptautinei finansų įstaigai, kurioje valstybė narė yra akcininkė;
- c) valstybiniam bankui arba įstaigai, kaip nurodyta 38 straipsnio 4 dalies pirmos pastraipos b punkto iii papunktyje.

▼B

VII ANTRAŠTINĖ DALIS
ESI FONDŲ FINANSAVIMAS

*1 SKYRIUS****ESI fondų parama****60 straipsnis***Bendro finansavimo normų nustatymas**

1. Komisijos sprendime, kuriuo patvirtinama programa, nustatoma bendro finansavimo norma arba normos, ir didžiausia ESI fondų finansavimo suma, remiantis konkrečiam fondui taikomomis taisyklėmis.
2. Komisijos iniciatyva arba jos vardu įgyvendinamos techninės paramos priemonės gali būti finansuojamos 100 proc.

▼B*61 straipsnis***Veiksmai, iš kurių gaunama grynujų pajamų po jų užbaigimo****▼M6**

1. Šis straipsnis taikomas veiksams, kuriuos užbaigus gaunama grynujų pajamų. Šiame straipsnyje gryniosios pajamos – tai piniginės įplaukos, kurias naudotojai tiesiogiai sumoka už įgyvendinant veiksmus suteiktas prekes ar paslaugas, pavyzdžiui, naudotojų tiesiogiai mokami mokesčiai už naudojimąsi infrastruktūra, žemės ar pastatų pardavimas arba nuoma arba mokėjimai už paslaugas, atėmus atitinkamo laikotarpio veiklos išlaidas ir trumpalaikės įrangos pakeitimo išlaidas. Įgyvendinant veiksmus sutaupytos veiklos išlaidos, išskyrus išlaidas, sutaupytas įgyvendinant energijos vartojimo efektyvumo priemones, laikomos grynosiomis pajamomis, išskyrus atvejus, kai jos kompensuojamos tiek pat sumažinant veiklai skirtas subsidijas.

▼B

Tuo atveju, kai ne visos investicinės išlaidos yra tinkamos bendrai finansuoti, gryniosios pajamos proporcingai paskirstomos tinkamų finansuoti ir netinkamų finansuoti investicinių išlaidų dalims.

2. Iš ESI fondų bendrai finansuoti tinkamos veiksmo išlaidos sumažinamos iš anksto, atsižvelgiant į galimybę iš veiksmo gauti grynujų pajamų per konkretų ataskaitinį laikotarpį, kuris apima veiksmo įgyvendinimą ir laikotarpį po jo užbaigimo.

3. Galimos gryniosios pajamos iš veiksmo nustatomos iš anksto, taikant vieną iš toliau nurodytų metodų, kurį pasirenka vadovaujančioji institucija pagal sektorių, subsektorių ar veiksmo pobūdį:

a) sektoriui ar subsektoriui numatytos grynujų pajamų procentais išreikštos fiksuotosios normos, taikytinos V priede arba antroje, trečioje ir ketvirtoje pastraipose nurodytų deleguotųjų aktų apibrėžtam veiksmui, taikymas;

▼M6

aa) valstybės narės nustatytos grynujų pajamų procentais išreikštos fiksuotosios normos taikymas sektoriui ar subsektoriui, kuriam netaikomas a punktas. Prieš taikydama fiksuotąją normą atsakinga audito institucija patikrina, ar fiksuotoji norma nustatyta taikant sąžiningą, teisingą ir patikrinamą metodą, grindžiamą ankstesniais duomenimis arba objektyviais kriterijais;

▼B

b) iš veiksmo gautų diskontuotų grynujų pajamų apskaičiavimas atsižvelgiant į atitinkamam veiksmo sektoriui ar subsektoriui taikytiną ataskaitinį laikotarpį, pelningumą, kurio paprastai tikimasi iš atitinkamos kategorijos investicijų, į principo „teršėjas moka“ taikymą ir atitinkamais atvejais – į teisingumo aspektus, susijusius su atitinkamos valstybės narės arba regiono santykinę gerove.

Tinkamai pagrįstais atvejais Komisijai pagal 149 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiamas V priedas, patikslinant jame nustatytas fiksuotąsias normas, atsižvelgiant į ankstesnius duomenis, galimybę susigrąžinti išlaidas bei atitinkamais atvejais – į principą „teršėjas moka“.

Komisijai pagal 149 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais nustatomos fiksuotosios normos, taikomos sektoriams ir subsektoriams IRT, MTTPI bei energijos vartojimo efektyvumo srityse. Deleguotuosius aktus Komisija ne vėliau kaip 2015 m. birželio 30 d. pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai.

▼B

Be to, tinkamai pagrįstais atvejais Komisijai pagal 149 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, dėl papildomų sektorių arba subsektorių, įskaitant sektorių subsektorius, kurie priklauso 9 straipsnio pirmoje pastraipoje nustatytiems teminiams tikslams ir kuriems teikiama ESI fondų parama, įtraukimo į V priedą.

Tais atvejais, kai taikomas pirmos pastraipos a punkte nurodytas metodas, taikant fiksuotąsias normas atsižvelgiama į visas grynąsias pajamas, gautas įgyvendinant veiksmą ir po jo užbaigimo, todėl šios pajamos vėliau neišskaitomos iš tinkamų finansuoti veiksmo išlaidų;

Jei naujam sektoriui ar subsektoriui taikoma fiksuotoji norma, nustatyta priimant deleguotąjį aktą pagal trečią ir ketvirtą pastraipą, vadovaujanti institucija gali nuspręsti naujiems veiksmams, susijusiems su atitinkamu sektoriumi arba subsektoriumi, taikyti pirmos pastraipos a punkte nustatytą metodą.

Komisijai pagal 149 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais nustatomas pirmos pastraipos b punkte nurodytas metodas. Kai taikomas tas metodas, grynosios pajamos, per veiksmo įgyvendinimo laikotarpį gautos iš pajamų šaltinių, į kuriuos nebuvo atsižvelgta nustatant galimas grynąsias pajamas iš veiksmo, išskaitomos iš tinkamų finansuoti veiksmo išlaidų ne vėliau kaip paramos gavėjui pateikiant galutinį mokėjimo prašymą.

►C1 4. Metodas, pagal kurį grynosios pajamos išskaitomos iš veiksmo išlaidų, įtrauktų į Komisijai pateiktą mokėjimo paraišką, ◄ nustatomas vadovaujantis nacionalinėmis taisyklėmis.

▼M6

5. Kaip alternatyva šio straipsnio 3 dalyje nustatytų metodų taikymui, 60 straipsnio 1 dalyje nurodyta didžiausia bendro finansavimo norma valstybės narės prašymu gali būti sumažinta tam tikram prioritetui ar priemonei, pagal kurią visiems remiamiems veiksmams būtų galima taikyti vienodą fiksuotąją normą pagal šio straipsnio 3 dalies pirmos pastraipos a punktą. Sumažinimas neturi būti mažesnis už sumą, apskaičiuotą didžiausią Sąjungos bendro finansavimo normą, taikytiną pagal konkrečiam fondui taikomas taisykles, padauginus iš tame punkte nurodytos atitinkamos fiksuotosios normos.

▼B

6. Tais atvejais, kai pajamų objektyviai iš anksto nustatyti remiantis vienu iš 3 ar 5 dalyje nurodytų metodų neįmanoma, per trejus metus nuo veiksmo užbaigimo arba iki termino programos užbaigimo dokumentų pateikimui, nustatyto konkrečiam fondui taikomose taisyklėse (taikoma ankstesnė iš šių datų) gautos pajamos išskaitomos iš Komisijai deklaruojamų išlaidų.

7. 1–6 dalys netaikomos:

- a) veiksmams arba jų dalims, remiamiems tik iš ESF,
- b) veiksmams, kurių visos tinkamos finansuoti išlaidos prieš taikant 1–6 dalis taikymą neviršija 1 000 000 EUR;
- c) grąžinamosioms subsidijoms, jeigu nustatyta prievolė grąžinti visą sumą ir apdovanojimus;
- d) techninei paramai;

▼ B

- e) finansinėms priemonėms skirtai paramai arba iš finansinių priemonių gautai paramai;
- f) veiksmams, kuriems viešojo parama skiriama kaip fiksuotosios sumos arba fiksuotieji vieneto įkainiai;
- g) veiksmams, įgyvendinamiems pagal bendrąjį veiksmų planą;

▼ M6

- h) veiksmams, kuriems paramos sumos arba normos yra nustatytos EŽŪFKP reglamento II priede arba EJŖŽF reglamente.

▼ B

Nepaisant šios dalies pirmos pastraipos b punkto, tais atvejais, kai valstybė narė taiko 5 dalį, ji į atitinkamą prioritetą ar priemonę gali įtraukti veiksmus, kurių visos tinkamos finansuoti išlaidos prieš taikant 1–6 dalis neviršija 1 000 000 EUR.

▼ M6

- 8. Be to, 1–6 dalys netaikomos veiksmams, kuriems pagal programą teikiama parama laikoma valstybės pagalba.

▼ B*II SKYRIUS****Specialios taisyklės dėl ESI fondų paramos viešojo ir privačiojo sektorių partnerystėms****62 straipsnis***Viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės**

ESI fondai gali būti naudojami viešojo ir privačiojo sektorių partnerystėms veiksmams remti. Tokie viešojo ir privačiojo sektorių partnerystėms veiksmas atitinka taikytiną teisę, visų pirma dėl valstybės pagalbos ir viešųjų pirkimų.

*63 straipsnis***Paramos gavėjas įgyvendinant viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės veiksmus**

- 1. Viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės veiksmo atveju ir nukryptant nuo 2 straipsnio 10 punkto, paramos gavėjas gali būti:

- a) veiksmą inicijuojantis viešosios teisės subjektas; arba
- b) valstybės narės privačiosios teisės subjektas (privatusis partneris), kuris pasirinktas arba turi būti pasirinktas veiksmui įgyvendinti.

- 2. Veiksmą inicijuojantis viešosios teisės subjektas gali pasiūlyti, kad privatusis partneris, kuris turi būti pasirinktas patvirtinus veiksmą, būtų ESI fondų paramos gavėjas. Tuo atveju sprendimas dėl patvirtinimo priimamas, jei vadovaujančioji institucija įsitikina, kad pasirinktas privatusis partneris prisiima ir įvykdo visas atitinkamas paramos gavėjo pareigas pagal šį reglamentą.

- 3. Veiksmui įgyvendinti pasirinktas privatusis partneris, kaip paramos gavėjas, gali būti pakeistas per įgyvendinimo laikotarpį, jeigu to reikalaujama pagal viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės sąlygas arba tarp privačiojo partnerio ir finansų įstaigos, bendrai finansuojančių

▼B

veiksma, finansavimo susitarimą. Tuo atveju pakaitinis privatusis partneris arba viešosios teisės subjektas tampa paramos gavėju, jeigu vadovaujančioji institucija įsitikina, kad pakaitinis partneris prisiima ir įvykdo visas atitinkamas paramos gavėjo prievolės pagal šį reglamentą.

4. Komisijai pagal 149 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais nustatomos papildomos taisyklės dėl paramos gavėjo pakeitimo ir dėl su tuo susijusios atsakomybės.

5. Paramos gavėjo pakeitimas nelaikomas nuosavybės teisių pakeitimu, kaip apibrėžta 71 straipsnio 1 dalies b punkte, jei tas pakeitimas padarytas laikantis taikytinų šio straipsnio 3 dalyje išdėstytų sąlygų ir deleguotojo akto, priimto laikantis šio straipsnio 4 dalies.

*64 straipsnis***Parama viešojo ir privačiojo sektorių partnerystėms**

►C1 1. Viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės veiksmo atveju, kai paramos gavėjas yra viešosios teisės subjektas, įgyvendinant viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės veiksmą susidariusios išlaidos, kurias patyrė ir apmokėjo privatusis partneris, nukrypstant nuo 65 straipsnio 2 dalies, gali būti laikomos paramos gavėjo patirtomis bei sumokėtomis išlaidomis ir įtraukiamos į Komisijai skirtą mokėjimo paraišką, ◀ jeigu įvykdytos šios sąlygos:

- a) paramos gavėjas sudarė viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės sutartį su privačiuoju partneriu;
- b) vadovaujančioji institucija patikrina, ar privatusis partneris sumokėjo paramos gavėjo deklaruotas išlaidas ir ar veiksmas atitinka taikytiną Sąjungos ir nacionalinę teisę, programą ir paramos veiksmui sąlygas.

►C1 2. Paramos gavėjams sumokėtos išmokos, susijusios su mokėjimo paraiškoje nurodytomis išlaidomis pagal 1 dalį, ◀ sumokamos į sąlyginio deponavimo sąskaitą, šiuo tikslu atidarytą paramos gavėju vardu.

3. Lėšos, sumokėtos į 2 dalyje nurodytą sąlyginio deponavimo sąskaitą, naudojamos išmokoms pagal viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės sutartį, įskaitant išmokas, kurios turi būti sumokėtos viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės sutarties nutraukimo atveju.

4. Komisijai pagal 149 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais nustatomi minimalūs reikalavimai, kurie turi būti įtraukti į viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės sutartis, kurios yra būtinos norint taikyti šio straipsnio 1 dalyje numatytą nukrypti leidžiančią nuostatą, įskaitant nuostatas, susijusias su viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės sutarties nutraukimu, ir siekiant užtikrinti tinkamą audito seką.

*III SKYRIUS****Išlaidų tinkamumas finansuoti ir trukmė****65 straipsnis***Tinkamumas finansuoti**

1. Išlaidų tinkamumas finansuoti nustatomas pagal nacionalines taisykles, išskyrus tuos atvejus, kai šiame reglamente arba konkrečiam fondui taikomose taisyklėse nustatomos konkrečios taisyklės.

▼B

2. Išlaidos laikomos tinkamomis finansuoti iš ESI fondų, jeigu paramos gavėjas jas faktiškai patyrė ir jei jos apmokėtos per laikotarpį nuo programos pateikimo Komisijai arba 2014 m. sausio 1 d. (taikoma ankstesnė iš šių datų) iki 2023 m. gruodžio 31 d. Be to, išlaidos laikomos tinkamomis finansuoti iš EŽŪFKP tik tuo atveju, jeigu mokėjimo agentūra faktiškai sumokėjo atitinkamos pagalbos lėšas per laikotarpį nuo 2014 m. sausio 1 d. iki 2023 m. gruodžio 31 d.

3. Nukrypstant nuo 2 dalies, išlaidos pagal JUI laikomos tinkamomis finansuoti nuo 2013 m. rugsėjo 1 d.

4. Jeigu išlaidos atlyginamos remiantis 67 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos b ir c punktais, veiksmai, kurių išlaidos atlyginamos, vykdomi nuo 2014 m. sausio 1 d. iki 2023 m. gruodžio 31 d.

5. Nukrypstant nuo 3 dalies, pagal JUI įgyvendinamų veiksmų, susijusių su išlaidomis, kurios atlyginamos remiantis 67 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos b ir c punktais, vykdymo pradžios diena yra 2013 m. rugsėjo 1 d.

6. Veiksmai negali būti atrinkti, kad jiems būtų teikiama ESI fondų parama, jeigu iki paramos gavėjo paraiškos skirti finansavimą pagal programą pateikimo vadovaujančiajai institucijai jie buvo fiziškai baigti arba visiškai įgyvendinti, nepaisant to, ar paramos gavėjas atliko visus su jais susijusius mokėjimus.

7. Šis straipsnis nedaro poveikio 58 straipsniu nustatytoms Komisijos iniciatyva teikiamos techninės paramos tinkamumo finansuoti taisyklėms.

8. Ši dalis taikoma veiksams, iš kurių per jų įgyvendinimo laikotarpį gaunamos grynosios pajamos ir kuriems netaikomos 61 straipsnio 1–6 dalys.

Tinkamos finansuoti veiksmo išlaidos, kurios turi būti bendrai finansuojamos iš ESI fondų, ne vėliau kaip paramos gavėjui pateikiant galutinį mokėjimo prašymą sumažinamos grynujų pajamų suma, į kurią veiksmo patvirtinimo metu nebuvo atsižvelgta, tiesiogiai gauta tik per jo įgyvendinimo laikotarpį. Tuo atveju, kai ne visos išlaidos atitinka bendro finansavimo reikalavimus, grynosios pajamos proporcingai paskirstomos tinkamų ir netinkamų finansuoti išlaidų dalims.

Ši dalis netaikoma:

- a) techninei paramai;
- b) finansinėms priemonėms;
- c) grąžinamosioms subsidijoms, jeigu nustatyta prievolė grąžinti visą sumą;
- d) apdovanojimams;
- e) veiksams, kuriems taikomos valstybės pagalbos taisyklės;
- f) veiksams, kuriems viešojo parama teikiama fiksuotomis sumomis arba pagal fiksuotuosius vieneto įkainius, jei į grynąsias pajamas atsižvelgta *ex ante*;

▼B

g) veiksmams, įgyvendinamiems pagal bendrąjį veiksmų planą, jei į grynąsias pajamas atsižvelgta *ex ante*;

▼M6

h) veiksmams, kuriems paramos sumos arba normos yra nustatytos EŽŪFKP reglamento II priede arba EJŖŽF reglamente, išskyrus tuos veiksmus, dėl kurių EJŖŽF reglamente daroma nuoroda į šią dalį, arba;

i) veiksmams, kuriems įgyvendinti visos tinkamos finansuoti išlaidos neviršija 100 000 EUR.

▼B

Šiame straipsnyje ir 61 straipsnyje visos išmokos, paramos gavėjo gautos kaip sutartinės netesybos dėl paramos gavėjo ir trečiosios šalies ar trečiųjų šalių sutarties pažeidimo arba kurios gautos dėl to, kad trečioji šalis atsiėmė pasiūlymą (užstatą) pasirinkdama viešųjų pirkimų taisyklėse numatytą galimybę, nėra laikomos pajamomis ir neišskaitomos iš tinkamų finansuoti veiksmo išlaidų.

9. Išlaidos, kurios tampa tinkamos finansuoti dėl programos pakeitimų, laikomos tinkamomis finansuoti tik nuo prašymo iš dalies keisti programą pateikimo Komisijai arba, jei taikoma 96 straipsnio 11 dalis, nuo sprendimo, kuriuo iš dalies keičiama programa, įsigaliojimo dienos.

Konkrečiai EJŖŽF taikomos taisyklės gali nukrypti nuo pirmos pastraipos.

10. Nukrypstant nuo 9 dalies, EŽŪFKP reglamente gali būti numatytos specialios nuostatos dėl tinkamumo finansuoti pradžios dienos.

▼M6

11. Veiksmai gali būti skiriami vieno ar daugiau ESI fondų arba vienos ar daugiau programų parama ir kitų Sąjungos priemonių parama, jeigu mokėjimo paraiškoje dėl vieno ESI fondo deklaruotos išlaidos nėra deklaruotos dėl paramos iš kito fondo arba Sąjungos priemonės, arba dėl paramos iš to paties fondo pagal kitą programą. Išlaidų suma, kuri turi būti įtraukta į ESI fondo mokėjimo paraišką, gali būti proporcingai apskaičiuota kiekvienam ESI fondui ir atitinkamai programai ar programoms pagal dokumentą, kuriuo nustatomos paramos sąlygos.

▼B*66 straipsnis***Paramos formos**

Iš ESI fondų parama teikiama kaip subsidijos, apdovanojimai, grąžinamosios subsidijos ar finansinės priemonės arba šių priemonių derinys.

Grąžinamųjų subsidijų atveju paramą suteikusiai įstaigai arba kitai valstybės narės įstaigai grąžinta parama laikoma atskiroje sąskaitoje arba atskiriama apskaitos kodais ir pakartotinai panaudojama tam pačiam tikslui arba laikantis programos tikslų.

*67 straipsnis***Subsidijų formos ir grąžinamosios subsidijos**

1. Subsidijos ir grąžinamosios subsidijos gali būti teikiamos taip:

▼ B

- a) atlyginant tinkamas finansuoti faktiškai patirtas ir apmokėtas išlaidas kartu atlyginant, jei yra, nepiniginius įnašus ir nusidėvėjimą;
- b) pagal fiksuotuosius vieneto įkainius;

▼ M6

- c) pagal fiksuotąsias sumas;

▼ B

- d) pagal fiksuotąsias normas, kai finansavimas apskaičiuojamas kaip procentinė vienos ar daugiau nurodytų kategorijų išlaidų dalis;

▼ M6

- e) finansavimu, kuris nėra siejamas su atitinkamų veiksmų išlaidomis, o yra grindžiamas sąlygų, susijusių su padaryta įgyvendinimo pažanga arba pažanga siekiant programos tikslų, kaip nustatyta pagal 5a dalį priimtame deleguotajame akte.

▼ B

Konkrečioms fondams taikomos taisyklės gali apriboti subsidijų ar grąžinamųjų subsidijų formas, taikytinas tam tikriems veiksmams.

▼ M6

Pirmos pastraipos e punkte nurodytos rūšies finansavimo atveju atliekant auditą išimtinai siekiama patikrinti, ar įvykdytos išlaidų kompensavimo sąlygos.

▼ B

2. Nukrypstant nuo 1 dalies, EJŖŽF reglamente gali būti numatytos papildomų formų subsidijos ir apskaičiavimo metodai.

▼ M6

2a. Veiksmų arba projektų, kuriems netaikomas 4 dalies pirmas sakinytis ir kurie remiami iš ERPF ir ESF, atveju subsidijos ir grąžinamosios subsidijos, kurių viešosios paramos dalis neviršija 100 000 EUR, skiriamos taikant fiksuotuosius vieneto įkainius, fiksuotąsias sumas arba fiksuotąsias normas, išskyrus veiksmus, kurie remiami pagal valstybės pagalbą, kuri nėra laikoma *de minimis* pagalba.

Kai finansuojama taikant fiksuotąsias normas, išlaidų kategorijos, kurioms taikoma fiksuotoji norma, gali būti kompensuojamos pagal 1 dalies pirmos pastraipos a punktą.

EŽŪFKP, ERPF arba ESF remiamų veiksmų atveju, kai taikoma 68b straipsnio 1 dalyje nurodyta fiksuotoji norma, dalyviams išmokamos išmokos ir atlyginimai gali būti kompensuojami pagal šio straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a punktą.

Šiai daliai taikomos 152 straipsnio 7 dalyje nustatytos pereinamojo laikotarpio nuostatos.

▼ B

3. 1 dalyje nurodytos galimybės gali būti derinamos tik tada, kai kiekviena tų galimybių taikoma skirtingos kategorijos išlaidoms arba kai yra taikomos skirtingiems veiksmų sudarantiems projektams arba nuosekliems veiksmo etapams.

▼ M6

4. Jeigu veiksmas arba veiksmo dalį sudarantis projektas įgyvendinamas išimtinai rengiant darbų, prekių arba paslaugų viešuosius pirkimus, taikomi tik 1 dalies pirmos pastraipos a ir e punktai. Jeigu

▼ M6

viešieji pirkimai pagal veiksmą arba veiksmo dalį sudarantį projektą apsiriboja tik tam tikrų kategorijų išlaidomis, visam veiksmui arba veiksmo dalį sudarančiam projektui galima taikyti visas 1 dalyje nurodytas galimybes.

▼ B

5. 1 dalies pirmos pastraipos b, c ir d punktuose nurodyti dydžiai nustatomi vienu iš šių būdų:

▼ M6

- a) sąžiningu, teisingu ir patikrinamu skaičiavimo metodu, pagrįstu bet kuriuo iš toliau nurodytų dalykų:
 - i) statistiniais duomenimis, kita objektyvia informacija arba ekspertų vertinimu;
 - ii) patikrintais ankstesniais atskirų paramos gavėjų duomenimis;
 - iii) įprasta atskirų paramos gavėjų taikoma išlaidų apskaitos praktika;
- aa) biudžeto projektu, kuris nustatomas kiekvienu konkrečiu atveju atskirai ir kuriam *ex ante* pritarė vadovaujančioji institucija, o EŽŪFKP atveju – už veiksmų atranką atsakinga institucija, kai viešoji parama neviršija 100 000 EUR;

▼ B

- b) remiantis atitinkamų pagal Sąjungos politikos sritis panašaus pobūdžio veiksmui ir panašioms paramos gavėjams taikomų fiksuotųjų vieneto įkainių, fiksuotųjų sumų ir fiksuotųjų normų taikymo taisyklėmis;
- c) remiantis atitinkamų pagal valstybių narių visiškai finansuojamas subsidijų programas panašaus pobūdžio veiksmui ir panašioms paramos gavėjams taikomų fiksuotųjų vieneto įkainių, fiksuotųjų sumų ir fiksuotųjų normų taikymo taisyklėmis;
- d) šiame reglamente arba konkrečiam fondui taikomose taisyklėse nustatytomis normomis;
- e) specialiais metodais, taikomais siekiant nustatyti dydžius, numatytus pagal konkrečiam fondui taikomas taisykles.

▼ M6

5a. Komisijai pagal 149 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais papildomos šio reglamento nuostatos dėl šio straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos b ir d punktuose nurodyto finansavimo taikant fiksuotuosius vieneto įkainius arba fiksuotąsias normas, šio straipsnio 5 dalies a punkte nurodytų susijusių metodų ir šio straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos e punkte nurodytos paramos rūšies apibrėžties, išdėstant išsamią finansavimo sąlygų ir jų taikymo tvarką.

▼ B

6. Dokumente, kuriame nustatomos kiekvieno veiksmo rėmimo sąlygos, nurodomas metodas, taikytinas nustatant veiksmo išlaidas, ir subsidijos mokėjimo sąlygos.

▼ **M6***68 straipsnis***Netiesioginių išlaidų finansavimas taikant fiksuotąsias normas subsidijų ir grąžinamųjų subsidijų atveju**

Jeigu įgyvendinant veiksmą patiriamos netiesioginės išlaidos, jas galima apskaičiuoti taikant fiksuotąsias normas vienu iš šių būdų:

- a) taikant fiksuotąją normą, kurią sudaro iki 25 % tinkamų finansuoti tiesioginių išlaidų, su sąlyga, kad ta norma apskaičiuojama taikant sąžiningą, nešališką ir patikrinamą apskaičiavimo metodą arba metodą, taikomą įgyvendinant tik valstybės narės finansuojamas subsidijų schemas, skirtas panašaus pobūdžio veiksmui ir panašiam paramos gavėjui;
- b) taikant fiksuotąją normą, kurią sudaro 15 % tinkamų finansuoti tiesioginių personalo išlaidų, nereikalaujant, kad valstybė narė atliktų skaičiavimą taikytinai normai nustatyti;
- c) taikant fiksuotąją normą, taikomą tinkamoms finansuoti išlaidoms, remiantis esamais metodais ir atitinkamomis normomis, kurios Sąjungos politikoje taikomos panašaus pobūdžio veiksmui ir panašiam paramos gavėjui.

Komisijai pagal 149 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus siekiant papildyti nuostatas dėl fiksuotosios normos ir susijusių metodų, nurodytų šios dalies pirmos pastraipos c punkte.

*68a straipsnis***Personalo išlaidos subsidijų ir grąžinamųjų subsidijų atveju**

1. Veiksmo tiesiogines personalo išlaidas gali būti apskaičiuojamos taikant fiksuotąją normą, kurią sudaro iki 20 % tiesioginių išlaidų, išskyrus to veiksmo personalo išlaidas. Valstybių narių nereikalaujama atlikti skaičiavimą taikytinai normai nustatyti, su sąlyga, kad į tiesiogines veiksmo išlaidas nebus įtrauktos viešojo darbų pirkimo sutartys, kurių vertė viršija Direktyvos 2014/24/ES 4 straipsnio a punkte nustatytą vertės ribą.

2. Nustatant personalo išlaidas, valandinis įkainis gali būti apskaičiuojamas vėliausias į apskaitą įtrauktas metines bendrąsias darbo išlaidas padalijant iš 1 720 valandų visą darbo dieną dirbantiems darbuotojams arba iš atitinkamo 1 720 valandų proporcingo skaičiaus ne visą darbo dieną dirbantiems darbuotojams.

3. Taikant pagal 2 dalį apskaičiuotą valandinį įkainį, bendras deklaruotų valandų skaičius vienam asmeniui per atitinkamus metus turi neviršyti valandų skaičiaus, naudojamo tam valandiniam įkainiui apskaičiuoti.

Pirma pastraipa netaikoma programų, kuriomis siekiama Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo, personalo išlaidoms, susijusioms su asmenimis, kurie įgyvendindami veiksmą dirba ne visą darbo dieną.

▼M6

4. Jeigu duomenų apie metines bendrąsias darbo išlaidas nėra, jos gali būti nustatomos remiantis turimomis į apskaitą įtrauktomis bendrosiomis darbo išlaidomis arba darbo sutartimis, tinkamai pakoregavus tas išlaidas 12 mėnesių laikotarpiui.

5. Personalo išlaidos, susijusios su asmenimis, kurie įgyvendindami veiksmą dirba ne visą darbo dieną, gali būti apskaičiuojamos kaip fiksuotoji bendrųjų darbo išlaidų procentinė dalis, atitinkanti fiksuotąją įgyvendinant veiksmą per mėnesį dirbto laiko procentinę dalį, neįpareigojant įdiegti atskiros darbo laiko registravimo sistemos. Darbdavys parengia darbuotojams skirtą dokumentą, kuriame nurodoma ta fiksuotoji procentinė dalis.

*68b straipsnis***Išlaidų, išskyrus personalo išlaidas, finansavimas taikant fiksuotąją normą**

1. Fiksuotoji norma, kurią sudaro iki 40 % tinkamų finansuoti tiesioginių personalo išlaidų, gali būti taikoma likusioms tinkamoms finansuoti veiksmo išlaidoms finansuoti, nereikalaujant, kad valstybė narė atliktų skaičiavimą taikytinai normai nustatyti.

Veiksmų, remiamų iš ESF, ERPF arba EŽŪFKP, atveju dalyviams mokami atlyginimai ir išmokos laikomi papildomomis tinkamomis finansuoti išlaidomis, neįskaičiuotomis į fiksuotąją normą.

2. Fiksuotoji norma, nurodyta 1 dalyje, netaikoma remiantis fiksuotąja norma apskaičiuotoms personalo išlaidoms.

▼B*69 straipsnis***Specialiosios subsidijų ir grąžinamųjų subsidijų tinkamumo finansuoti taisyklės**

1. Nepiniginiai įnašai, kai įvykdomi darbai, suteikiamos prekės, paslaugos, žemė ir nekilnojamasis turtas, už kuriuos neatliekami piniginiai mokėjimai, pagrįsti sąskaitomis faktūromis arba lygiaverčiais įrodomaisiais dokumentais, gali būti tinkami finansuoti, su sąlyga, kad tai leidžiama pagal ESI fondų ir programos tinkamumo finansuoti taisyklės ir jeigu tenkinami visi šie kriterijai:

- a) veiksmui sumokėta viešojo parama, kurią taip pat sudaro nepiniginiai įnašai, baigiant įgyvendinti veiksmą neviršija visos tinkamų finansuoti išlaidų sumos, neįskaitant nepiniginio įnašo;
- b) nepiniginiams įnašams priskiriama vertė nėra didesnė už atitinkamas rinkoje paprastai pripažįstamas išlaidas;
- c) įnašų vertę ir suteikimą galima įvertinti ir patikrinti remiantis nepriklausomais šaltiniais;
- d) jeigu suteikiama žemė arba nekilnojamasis turtas, išperkamosios nuomos susitarimo tikslais gali būti kasmet sumokama nominali suma, neviršijanti vieno valstybės narės valiutos vieneto dydžio;
- e) jeigu nepiniginis įnašas sudaro neapmokamas darbas, to darbo vertė nustatoma atsižvelgiant į patikrintą jam skirtą laiką ir atlygio už lygiavertį darbą dydį.

▼B

Žemės arba nekilnojamojo turto vertę, nurodytą šios dalies pirmos pastraipos d punkte, patvirtina nepriklausomas kvalifikuotas ekspertas arba tinkamai įgaliota oficiali įstaiga, ir ta vertė neviršija 3 dalies b punkte nustatytos ribos.

2. Nusidėvėjimo išlaidos gali būti laikomos tinkamomis finansuoti, jei įvykdomos šios sąlygos:

- a) tai leidžiama programos tinkamumo finansuoti taisyklėse;
- b) išlaidų suma yra tinkamai pagrįsta patvirtinančiaisiais dokumentais, kurių įrodomoji galia prilygsta tinkamų finansuoti išlaidų sąskaitų faktūrų įrodomajai galiai, jei išlaidos atlyginamos 67 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a punkte nustatyta tvarka;
- c) išlaidos susijusios tik su paramos veiksmui galiojimo laikotarpiu;
- d) nudėvimam turtui įsigyti nebuvo panaudotos viešosios subsidijos.

3. Šios išlaidos nėra tinkamos finansuoti iš ESI fondų ir iš paramos sumos, pervestos iš Sanglaudos fondo EITP, kaip nurodyta 92 straipsnio 6 dalyje:

- a) skolos palūkanos, išskyrus dėl subsidijų, suteiktų kaip palūkanų normos subsidija ar garantinio mokesčio subsidija;
- b) neužstatytos ir užstatytos žemės pirkimas už sumą, viršijančią 10 proc. atitinkamo veiksmo visų tinkamų finansuoti išlaidų. Apleistų ir ankstesnės pramoninės paskirties vietovių, kuriose yra pastatų, atveju ta riba padidinama iki 15 proc. Išskirtiniais ir tinkamai pagrįstais atvejais, įgyvendinant veiksmus, susijusius su aplinkos apsauga, galima taikyti už atitinkamas nurodytas procentines dalis didesnę ribą;
- c) pridėtinės vertės mokestis, išskyrus tuos atvejus, kai jo negalima susigrąžinti pagal nacionalinius PVM teisės aktus.

▼M6*70 straipsnis***Veiksmų tinkamumas finansuoti atsižvelgiant į jų vykdymo vietą**

1. Laikantis 2 dalyje nurodytų nukrypti leidžiančių nuostatų ir konkrečiam fondui taikomų taisyklių, iš ESI fondų remiami veiksmai vykdomi programos įgyvendinimo teritorijoje.

Veiksmai, susiję su paslaugų teikimu piliečiams ar įmonėms ir apimančys visą valstybės narės teritoriją, laikomi vykdomais visose valstybėje esančiose programos įgyvendinimo teritorijose. Tokiais atvejais išlaidos atitinkamoms programos įgyvendinimo teritorijoms skiriamos proporcingai, remiantis objektyviais kriterijais.

Šios dalies antra pastraipa netaikoma nacionalinei programai, nurodytai Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 6 straipsnio 2 dalyje, ar konkrečiai nacionalinio kaimo tinklo sukūrimo ir veikimo programai, nurodytai to reglamento 54 straipsnio 1 dalyje.

2. Vadovaujančioji institucija gali sutikti, kad veiksmas būtų įgyvendinamas ne programos įgyvendinimo teritorijoje, tačiau Sąjungoje, jei įvykdomos visos šios sąlygos:

- a) veiksmas naudingas programos įgyvendinimo teritorijai;

▼M6

- b) visa iš ERPF, Sanglaudos fondo, EŽŪFKP arba EJŖŽF veiksmams, įgyvendinamiems ne programos įgyvendinimo teritorijoje, pagal programą skirta suma programos patvirtinimo metu neviršija 15 % paramos iš ERPF, Sanglaudos fondo, EŽŪFKP arba EJŖŽF prioritetų lygmeniu;
- c) stebėsenos komitetas pritarė atitinkamam veiksmui arba atitinkamų rūšių veiksmams;
- d) programos institucijų pareigos, susijusios su veiksmo valdymu, kontrole ir auditu, už programą, pagal kurią tam veiksmui suteikta parama, atsakingų institucijų yra įvykdytos arba šios institucijos yra sudariusios susitarimus su teritorijos, kurioje įgyvendinamas veiksmas, institucijomis.

Tais atvejais, kai iš fondų ir EJŖŽF finansuojami veiksmas pagal šią dalį įgyvendinami ne programos įgyvendinimo teritorijoje ir yra naudingi tiek ne programos įgyvendinimo teritorijoje, tiek programos įgyvendinimo teritorijoje, tokios išlaidos toms teritorijoms skiriamos proporcingai, remiantis objektyviais kriterijais.

Tais atvejais, kai veiksmas yra susijęs su 9 straipsnio pirmos pastraipos 1 punkte nurodytu teminiu tikslu ir yra įgyvendinami ne atitinkamoje valstybėje narėje, bet Sąjungoje, taikomi tik šios dalies pirmos pastraipos b ir d punktai.

3. Veiksmų, susijusių su technine pagalba arba informavimo, komunikacijos bei matomumo priemonėmis ir populiarinimo veikla, ir veiksmų, susijusių su 9 straipsnio pirmos pastraipos 1 punkte nurodytu teminiu tikslu, išlaidos gali būti patirtos ne Sąjungoje, jei išlaidos yra būtinos, kad veiksmas būtų sėkmingai įgyvendintas.

4. 1, 2 ir 3 dalys netaikomos programoms, kuriomis siekiama Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo. 2 ir 3 dalys netaikomos ESF remiamiems veiksmams.

▼B*71 straipsnis***Veiksmų tęstinumas**

1. Pagal veiksmą, kurį sudaro investicijos į infrastruktūrą arba gamybinės investicijos, skirtas ESI fondų įnašas grąžinamas, jeigu per penkerius metus nuo galutinio mokėjimo paramos gavėjui arba per valstybės pagalbos taisyklėse, jei jos taikomos, nustatytą laikotarpį, įvyksta bet kuris iš šių veiksnių:

- a) gamybinė veikla nutraukiama arba perkeliama už programos įgyvendinimo teritorijos ribų;
- b) pasikeičia infrastruktūros objekto nuosavybės teisės, todėl įmonė arba viešojo sektoriaus subjektas įgyja nederamą pranašumą;
- c) iš esmės pasikeičia veiksmo pobūdis, tikslai arba įgyvendinimo sąlygos ir tai pakenkia pradiniais jo tikslams.

Neteisėtai pagal veiksmą sumokėtas sumas valstybė narė susigrąžina proporcingai laikotarpiui, kuriuo reikalavimai nebuvo įvykdyti.

▼B

Valstybės narės gali sutrumpinti pirmoje pastraipoje nustatytą terminą iki trejų metų atvejais, susijusiais su MVI padarytų investicijų arba sukurtų darbo vietų išlaikymu.

2. Pagal veiksmą, kurį sudaro investicijos į infrastruktūrą arba gamybinės investicijos, skirtas ESI fondų įnašas grąžinamas, jeigu per 10 metų nuo galutinio mokėjimo paramos gavėjui gamybinė veikla perkeliamą už Sąjungos ribų, išskyrus tą atvejį, jei paramos gavėjas yra MVI. Jei ESI fondų įnašas mokamas kaip valstybės pagalba, 10 metų laikotarpis pakeičiamas pagal valstybės pagalbos taisykles taikomu terminu.

3. Pagal ESF remiamus veiksmus ir kitų ESI fondų remiamus veiksmus, kurie nėra investicijos į infrastruktūrą arba gamybinės investicijos, skirtas fondų įnašas grąžinamas tik tada, jei pagal juos taikoma prievolė išlaikyti investiciją pagal taikomas valstybės pagalbos taisykles ir jei gamybinė veikla nutraukiama arba perkeliama per tose taisyklėse nustatytą laikotarpį.

▼M6

4. Šio straipsnio 1, 2 ir 3 dalys netaikomos finansinėms priemonėms skirtiems įnašams ar finansinių priemonių įnašams arba išperkamajai nuomai pagal Reglamento (ES) Nr. 1305/2013 45 straipsnio 2 dalies b punktą skirtiems įnašams, arba veiksmui skirtiems įnašams, jeigu su tuo veiksmu susijusi gamybinė veikla nutraukiama dėl netyčinio bankroto.

▼B

5. 1, 2 ir 3 dalys netaikomos investicinę paramą gaunantiems fiziniams asmenims, kurie pasibaigus investiciniam veiksmui tampa atitinkančiais Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1309/2013 paramos reikalavimus ir ją gauna, jeigu ta investicija yra tiesiogiai susijusi su tam tikro pobūdžio veikla, tinkama Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo paramai gauti.

VIII ANTRAŠTINĖ DALIS

VALDYMAS IR KONTROLĖ

I SKYRIUS

Valdymo ir kontrolės sistemos

72 straipsnis

Bendrieji valdymo ir kontrolės sistemų principai

Valdymo ir kontrolės sistemas atsižvelgiant į 4 straipsnio 8 dalį sudaro:

- a) kiekvienos institucijos valdymo ir kontrolės funkcijų bei funkcijų pasiskirstymo toje institucijoje apibūdinimas;
- b) funkcijų atskyrimo tarp šių institucijų ir šių institucijų viduje principo laikymasis;
- c) procedūros, užtikrinančios deklaruojamų išlaidų teisingumą ir tvaringumą;

▼B

- d) kompiuterizuotos apskaitos sistemos, skirtos finansiniams duomenims ir duomenims apie rodiklius stebėsenos ir atsiskaitymo tikslais saugoti ir perduoti;
- e) atsiskaitymo ir stebėsenos sistema, kai atsakingoji institucija patiki vykdyti funkcijas kitai institucijai;
- f) valdymo ir kontrolės sistemų veikimo audito tvarka;
- g) tinkamos audito sekos užtikrinimo sistemos ir procedūros;
- h) pažeidimų, įskaitant sukčiavimą, prevencijos, nustatymo ir taisymo priemonės ir netinkamai išmokėtų lėšų kartu su delspinigiais susigrąžinimo tvarka.

*73 straipsnis***Pareigos taikant pasidalijamojo valdymo principą**

Pagal pasidalijamojo valdymo principą valstybės narės ir Komisija atsako už programų valdymą ir kontrolę pagal atitinkamas savo pareigas, nustatytas šiuo reglamentu ir konkrečiam fondui taikomose taisyklėse.

*74 straipsnis***Valstybių narių pareigos**

1. Valstybės narės vykdo valdymo, kontrolės ir audito prievoles ir priima atitinkamą atsakomybę, kurie yra nustatyti pasidalijamojo valdymo taisyklėse, išdėstytose Finansiniame reglamente ir konkrečiam fondui taikomose taisyklėse.
2. Valstybės narės užtikrina, kad programų valdymo ir kontrolės sistemos būtų nustatytos laikantis konkrečiam fondui taikomų taisyklių ir kad šios sistemos būtų veiksmingos.
3. Valstybės narės užtikrina, kad būtų numatyta veiksminga su ESI fondais susijusių skundų nagrinėjimo tvarka. Atsakomybė už taikymo sritį, taisykles ir procedūras, susijusias su tokia tvarka, tenka valstybės narėms, atsižvelgiant į jų institucinę ir teisinę sistemą. Paprašius Komisijai valstybės narės nagrinėja Komisijai pateiktus skundus, kurie patenka į jų tvarkos taikymo sritį. Gavusios prašymą valstybės narės informuoja Komisiją apie to nagrinėjimo rezultatus.
4. Visa oficialia informacija tarp valstybės narės ir Komisijos keičiamasi elektroninio keitimosi duomenimis sistema. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos sąlygos, kurias turi atitikti ta elektroninio keitimosi duomenimis sistema. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 150 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

▼ B

II SKYRIUS

Komisijos įgaliojimai ir pareigos

75 straipsnis

Komisijos įgaliojimai ir pareigos

1. Komisija, remdamasi turima informacija, įskaitant informaciją apie už valdymą ir kontrolę atsakingų institucijų skyrimą, dokumentus, kuriuos, remiantis ► **M6** Finansinio reglamento 63 straipsnio 5, 6 ir 7 dalis ◀, kiekvienais metais teikia tos paskirtos institucijos, kontrolės ataskaitas, metines įgyvendinimo ataskaitas ir nacionalinių bei Sąjungos institucijų atliktą auditą, įsitikina, ar valstybės narės yra nustačiusios šį reglamentą ir konkrečiam fondui taikomas taisykles atitinkančias valdymo ir kontrolės sistemas ir ar tos sistemos įgyvendinant programas yra veiksmingos.

2. Komisijos pareigūnai arba įgaliotieji Komisijos atstovai gali atlikti auditą arba patikrinimus vietoje, kompetentingai nacionalinei institucijai apie tai pranešę bent prieš 12 darbo dienų, išskyrus skubius atvejus. Komisija laikosi proporcingumo principo, atsižvelgdama į poreikį vengti nepagrįsto valstybių narių vykdomo audito ar patikrinimų dubliavimosi, rizikos Sąjungos biudžetui lygį ir poreikį kuo labiau sumažinti paramos gavėjams tenkančią administracinę naštą, laikantis konkrečiam fondui taikomų taisyklių. Per tokį auditą arba patikrinimus gali būti visų pirma tikrinama, ar programos arba jos dalies ar veiksmų valdymo ir kontrolės sistemos yra veiksmingos, ir vertinama, ar veiksmų arba programų finansų valdymas yra patikimas. Valstybės narės pareigūnai arba įgaliotieji atstovai gali dalyvauti atliekant tokį auditą ar patikrinimus.

Komisijos pareigūnai ar įgaliotieji Komisijos atstovai, tinkamai įgalioti atlikti auditą ar patikrinimus vietoje, turi teisę susipažinti su visais būtinais duomenimis, dokumentais ir metaduomenimis, susijusiais su ESI fondų remiamais veiksmais arba valdymo ir kontrolės sistemomis, nepaisant to, kokioje terpėje jie yra saugomi. Valstybės narės, gavusios prašymą, Komisijai pateikia tokių duomenų, dokumentų ir metaduomenų kopijas.

Šioje dalyje nurodyti įgaliojimai neturi poveikio nacionalinių nuostatų, pagal kurias tam tikrus veiksmus atlieka tik specialiai pagal nacionalinės teisės aktus paskirti atstovai, taikymui. Komisijos pareigūnai ir įgaliotieji atstovai, *inter alia*, nedalyvauja gyvenamojoje vietoje atliekamuose patikrinimuose ar oficialiose asmenų apklausose pagal nacionalinės teisės aktus. Tačiau tokie pareigūnai ir įgaliotieji atstovai turi teisę naudotis tokiu būdu gauta informacija, nedarant poveikio nacionalinių teismų kompetencijai ir visapusiškai gerbiant atitinkamų teisės subjektų pagrindines teises.

▼ M6

2a. Komisija valstybės narės kompetentingai nacionalinei institucijai pateikia:

- a) per tris mėnesius nuo audito ar patikrinimo vietoje pabaigos – to audito ar patikrinimo audito ataskaitos projektą;

▼M6

- b) per tris mėnesius nuo dienos, kai gaunamas išsamus kompetentingos nacionalinės institucijos atsakymas dėl atitinkamo audito ar patikrinimo vietoje audito ataskaitos projekto – galutinę audito ataskaitą.

Pirmos pastraipos a ir b punktuose nurodytos ataskaitos pateikiamos per tuose punktuose nustatytus terminus bent viena iš Sąjungos institucijų oficialių kalbų.

Pirmos pastraipos a ir b punktuose nustatytas terminas neapima laikotarpio, kuris prasideda kitą dieną po dienos, kurią Komisija nusiunčia valstybei narei prašymą dėl papildomos informacijos, ir trunka tol, kol valstybė narė atsako į tą prašymą.

Ši dalis netaikoma EŽŪFKP.

▼B

3. Komisija gali reikalauti, kad valstybė narė imtųsi veiksmų, kurių reikia siekiant užtikrinti, kad jų valdymo ir kontrolės sistemos veiktų efektyviai arba išlaidos atitiktų konkrečiam fondui taikomas taisykles.

IX ANTRAŠTINĖ DALIS

FINANSŲ VALDYMAS, SĄSKAITŲ TIKRINIMAS IR PRIPAŽINIMAS,
FINANSINĖS PATAISOS IR ĮSIPAREIGOJIMŲ PANAIKINIMAS

I SKYRIUS

Finansų valdymas

76 straipsnis

Biudžetiniai įsipareigojimai

Sąjungos biudžetiniai įsipareigojimai dėl kiekvienos programos 2014 m. sausio 1 d.–2020 m. gruodžio 31 d. laikotarpiu vykdomi kiekvienam fondui skirtomis metinėmis išmokomis. Biudžetiniai įsipareigojimai, susiję su kiekvienos programos veiklos lėšų rezervu, vykdomi atskirai nuo likusių programai skirtų asignavimų.

►**C1** Komisijos sprendimas, kuriuo patvirtinama programa, yra finansavimo sprendimas pagal ►**M6** Finansinio reglamento 110 straipsnio 1 dalį ◀, ◀ ir pranešus apie jį susijusiai valstybei narei jis tampa teisiniu įsipareigojimu pagal tą reglamentą.

Komisijai patvirtinus programą prisiimami pirmosios išmokos biudžetiniai įsipareigojimai dėl tos programos.

Komisija prisiima biudžetinius įsipareigojimus dėl paskesnių išmokų iki kiekvienų metų gegužės 1 d., remdamasi šio straipsnio antroje pastraipoje nurodytu sprendimu, išskyrus tuos atvejus, kai taikomas Finansinio reglamento 16 straipsnis.

Pagal 22 straipsnį stebėdama, kaip taikomas ►**C1** veiklos peržiūros planas, ◀ jei pagal prioritetus nustatytas ►**C1** tarpinės reikšmės ◀ nepasiektas, Komisija prirėikęs panaikina atitinkamus asignavimus, kurie buvo numatyti atitinkamoms programoms kaip veiklos lėšų rezervų dalis, ir leidžia juos naudoti programoms, kurioms skiriamos lėšos padidintos dėl Komisijos pagal 22 straipsnio 5 dalį patvirtinto pakeitimo.

▼B*77 straipsnis***Bendros mokėjimų taisyklės**

1. Komisija ESI fondų įnašus kiekvienai programai moka pagal biudžeto asignavimus ir atsižvelgdama į turimas lėšas. Kiekvienas mokėjimas priskiriamas pirmiausia dar neįvykdytam atitinkamo fondo biudžetiniam įsipareigojimui.
2. Mokėjimai, susiję su veiklos lėšų rezervo įsipareigojimais, nevykdomi tol, kol galutinai nepaskirstomas veiklos lėšų rezervas pagal 22 straipsnio 3 ir 4 dalis.
3. Mokėjimai vykdomi kaip išankstiniai, tarpiniai ir galutinio likučio mokėjimai.
4. 67 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos b, c ir d punktuose bei 68 ir 69 straipsniuose nurodytos paramos atveju, taikytinu pagrindu apskaičiuotos išlaidos yra laikomos tinkamomis finansuoti išlaidomis.

*78 straipsnis***Bendros tarpinių ir galutinio likučio mokėjimų apskaičiavimo taisyklės**

Sumos, atlyginamos kaip tarpiniai ir galutinio likučio mokėjimai, apskaičiuojamos pagal konkrečiam fondui taikomas taisykles. Tos sumos nustatomos kaip tinkamoms finansuoti išlaidoms taikytinos konkrečios bendro finansavimo normos funkcija.

*79 straipsnis***▼C1****Mokėjimo paraiškos****▼B**

- C1 1. Konkreti mokėjimo paraiškų teikimo procedūra ir teiktina informacija dėl kiekvieno ESI fondo ◀ nustatomos konkrečiam fondui taikomose taisyklėse.
- C1 2. Komisijai teiktinoje mokėjimo paraiškoje ◀ nurodoma visa informacija, būtina Komisijai sąskaitoms pagal ►M6 Finansinio reglamento 82 straipsnio 2 dalį ◀ parengti.

*80 straipsnis***Euro naudojimas**

Valstybių narių pateiktose programose, ►C1 išlaidų sąmatose, mokėjimo paraiškose, sąskaitose pateikiamos sumos ir metinėje bei galutinėje įgyvendinimo ataskaitose pateikiamos išlaidos nurodomos eurai. ◀

*81 straipsnis***Pradinio išankstinio finansavimo mokėjimas**

1. Komisijai priėmus sprendimą, kuriuo patvirtinama programa, Komisija sumoka pradinę išankstinio finansavimo sumą už visą programavimo laikotarpį. Pradinė išankstinio finansavimo suma mokama dalimis, atsižvelgiant į biudžeto poreikius. Dalių lygis nustatomas konkrečiam fondui taikomose taisyklėse.
2. Pradinis išankstinis finansavimas naudojamas tik mokėjimams paramos gavėjams įgyvendinant programą. Jis nedelsiant suteikiamas už tą tikslą atsakingai institucijai.

▼B*82 straipsnis***Pradinio išankstinio finansavimo patvirtinimas**

Sumokėta išankstinio finansavimo suma Komisijos sąskaitose visiškai patvirtinama ne vėliau kaip užbaigus programą.

*83 straipsnis***Mokėjimo termino pertraukimas**

1. Tarpinio mokėjimo prašymo terminą Finansiniame reglamente nurodytas įgaliotasis leidimus suteikiantis pareigūnas gali pertraukti ne ilgesniam kaip šešių mėnesių laikotarpiui, jei:

- a) iš nacionalinės arba Sąjungos audito institucijos pateiktos informacijos akivaizdžiai matyti, kad esama didelių valdymo ir kontrolės sistemų veikimo trūkumų;

▼C1

- b) įgaliotasis leidimus suteikiantis pareigūnas turi atlikti papildomus patikrinimus, nes gavo informacijos, kad mokėjimo paraiškoje nurodytos išlaidos yra susijusios su pažeidimu, turinčiu sunkių finansinių pasekmių;

▼B

- c) nepateikiamas kuris nors iš ►**M6** Finansinio reglamento 63 straipsnio 5, 6 ir 7 dalis ◀ nurodytų dokumentų.

Valstybė narė gali sutikti pertraukimo laikotarpį pratęsti dar trimis mėnesiams.

Konkrečiai EJRF taikomose taisyklėse gali būti nustatyti specialūs mokėjimų pertraukimo pagrindai, susiję su pagal bendrą žuvininkystės politiką taikytinų taisyklių nevykdymo, kurie yra proporcingi atsižvelgiant į nevykdymo pobūdį, sunkumą, trukmę ir pasikartojimą.

2. Įgaliotasis leidimus suteikiantis pareigūnas pertraukimą taiko tik tai mokėjimo prašyme nurodytų išlaidų daliai, kuriai turėjo poveikio 1 dalies pirmoje pastraipoje nurodyti veiksniai, išskyrus atvejus, kai susijusios išlaidų dalies nustatyti neįmanoma. Įgaliotasis leidimus suteikiantis pareigūnas nedelsdamas raštu informuoja valstybę narę ir vadovaujančiąją instituciją apie pertraukimo priežastį ir prašo ištaisyti padėtį. Įgaliotasis leidimus suteikiantis pareigūnas pertraukimą atšaukia iš karto, kai įvykdomos reikiamos priemonės.

*II SKYRIUS****Sąskaitų tikrinimas ir pripažinimas****84 straipsnis***Sąskaitų tikrinimo ir pripažinimo Komisijoje terminas**

Iki kitų metų pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui gegužės 31 d. Komisija pagal ►**M6** Finansinio reglamento 63 straipsnio 8 dalį ◀ taiko sąskaitų tikrinimo ir pripažinimo procedūras bei informuoja valstybę narę, ar ji pripažįsta, kad sąskaitos yra išsamios, tikslios ir teisingos pagal konkrečiam fondui taikomas taisykles.

III SKYRIUS

Finansinės pataisos

85 straipsnis

Komisijos atliekamos finansinės pataisos

1. Komisija atlieka finansines pataisas, panaikindama visą Sąjungos įnašą programai arba jo dalį ir susigrąžindama lėšas iš valstybės narės, kad Sąjungos lėšomis nebūtų finansuojamos išlaidos, kuriomis pažeidžiama taikytina teisė.

2. Pažeidus taikytiną teisę finansinės pataisos taikomos tik Komisijai deklaruotų išlaidų atžvilgiu ir jeigu įvykdoma viena iš šių sąlygų:

- a) pažeidimas paveikė už ESI fondų paramą atsakingos institucijos vykdomą veiksmo atranką arba, kai dėl pažeidimo pobūdžio neįmanoma nustatyti to poveikio, bet yra didelė rizika, kad pažeidimas turėjo tokį poveikį;
- b) pažeidimas paveikė išlaidų sumą, pateiktą atlyginti iš Sąjungos biudžeto arba, kai dėl pažeidimo pobūdžio neįmanoma nustatyti jo finansinio poveikio, bet yra didelė rizika, kad pažeidimas turėjo tokį poveikį.

3. Nustatydamą finansinę pataisą pagal 1 dalį, Komisija laikosi proporcingumo principo, atsižvelgdama į taikytinos teisės pažeidimo pobūdį ir sunkumą bei jo finansines pasekmes Sąjungos biudžetui. Komisija informuoja Europos Parlamentą apie sprendimus, priimtus siekiant taikyti finansines pataisas.

4. Finansinių pataisų taikymo kriterijai ir tvarka nustatomi konkrečiam fondui taikomose taisyklėse.

IV SKYRIUS

Įsipareigojimų panaikinimas

86 straipsnis

Principai

►C1 1. Įsipareigojimų panaikinimo procedūra taikoma visoms programoms ir nustatoma remiantis tuo, kad įsipareigojimas panaikinamas, jeigu su įsipareigojimu susijusios sumos per nustatytą laikotarpį nepadengtos išankstiniu finansavimu arba nenurodytos mokėjimo paraiškoje, įskaitant bet kokią mokėjimo paraišką, kurioje ◀ nurodytoms visoms sumoms arba jų daliai taikomas mokėjimų termino pertraukimas ar mokėjimų sustabdymas.

2. Su paskutiniais laikotarpio metais susijęs įsipareigojimas panaikinamas laikantis programų užbaigimo taisyklių.

▼B

3. Tiksliai įsipareigojimų panaikinimo taisyklės taikymo kiekvienam ESI fondui tvarka nustatoma konkrečiam fondui taikomose taisyklėse.

4. Bet kuri įsipareigojimų dėl dar neįvykdytų įsipareigojimų dalis panaikinama, jei per konkrečiam fondui taikomose taisyklėse nustatytus terminus Komisijai nepateikiami užbaigti būtini dokumentai.

5. Su veiklos lėšų rezervu susijusiems biudžetiniams įsipareigojimams taikoma tik 4 dalyje nurodyta įsipareigojimų panaikinimo procedūra.

*87 straipsnis***Įsipareigojimų panaikinimo išimtis**

1. Iš panaikinamų įsipareigojimų sumos atimamos sumos atitinka tą biudžetinių įsipareigojimų dalį:

a) kurios veiksmai sustabdyti dėl teismo proceso arba sustabdomąjį poveikį turinčio administracinio skundo, arba

► **C1** b) dėl kurios nebuvo įmanoma pateikti mokėjimo paraiškos dėl ◀ *force majeure* aplinkybių, kurios labai paveikė visos programos ar jos dalies įgyvendinimą.

Force majeure aplinkybes pagal pirmos pastraipos b punktą nurodančios nacionalinės valdžios institucijos turi įrodyti tiesioginį *force majeure* poveikį visos programos arba jos dalies įgyvendinimui.

Pirmos pastraipos a ir b punktų tikslais atimti šias sumas galima prašyti vieną kartą, jei sustabdymas arba *force majeure* aplinkybės truko ne ilgiau kaip vienerius metus, arba tiek kartų, kiek tai atitinka *force majeure* trukmę, arba metų praėjusių nuo teismo ar administracinio sprendimo sustabdyti veiksmo įgyvendinimą datos iki galutinio teismo ar administracinio sprendimo datos, skaičių.

2. Valstybė narė iki sausio 31 d. pateikia Komisijai 1 dalies pirmos pastraipos a ir b punktuose nurodytą informaciją apie išimtis dėl sumų, kurias reikėjo deklaruoti iki praėjusių metų pabaigos.

*88 straipsnis***Procedūra**

1. Komisija iš anksto informuoja atitinkamą valstybę narę ir vadovaujančiąją instituciją, jei esama rizikos, kad bus taikoma taisyklė dėl panaikinimo pagal 86 straipsnį.

2. Komisija, remdamasi sausio 31 d. gauta informacija, informuoja valstybę narę ir vadovaujančiąją instituciją apie tai, kokia įsipareigojimų suma bus panaikinta pagal tą informaciją.

3. Valstybė narė per du mėnesius pritaria panaikintų įsipareigojimų sumai arba pateikia savo pastabas.

▼B

4. Valstybė narė iki birželio 30 d. pateikia Komisijai patikslintą finansavimo planą, kuriame atsižvelgiama į sumažintą atitinkamų finansinių metų vienos arba daugiau programos prioritetų paramos sumą, atitinkamais atvejais atsižvelgiant į asignavimą pagal fondą ir pagal regiono kategoriją. Jei toks planas nepateiktas, Komisija peržiūri finansinį planą, sumažindama atitinkamų finansinių metų ESI fondų įnašą. Tas kiekvienam prioritetui numatytas asignavimas mažinamas proporcingai.

5. Komisija, priimdama įgyvendinimo aktus, ne vėliau kaip rugsėjo 30 d. iš dalies keičia sprendimą, kuriuo patvirtinama programa.

TREČIOJI DALIS**ERPF, ESF IR SANGLAUDOS FONDUI TAIKOMOS BENDROSIOS NUOSTATOS****I ANTRAŠTINĖ DALIS****TIKSLAI IR FINANSINĖ PROGRAMA***1 SKYRIUS**Paskirtis, tikslai ir geografinė paramos teikimo aprėptis**89 straipsnis***Paskirtis ir tikslai**

1. Pagal SESV 174 straipsnį fondai padeda plėtoti ir vykdyti Sąjungos veiklą, kuria stiprinama jos ekonominė, socialinė ir teritorinė sanglauda.

Fondų remiama veikla taip pat padedama įgyvendinti Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategiją.

2. Įgyvendinant 1 dalyje nurodytą paskirtį siekiama šių tikslų:

- a) investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą valstybėse narėse ir regionuose – šis tikslas remiamas iš visų fondų, ir
- b) Europos teritorinio bendradarbiavimo – šis tikslas remiamas iš ERPF.

*90 straipsnis***Investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslas**

1. Struktūrinių fondų parama investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslui skiriama visuose regionuose, kurie pagal Reglamente (EB) Nr. 1059/2003, iš dalies pakeistame Reglamente (EB) Nr. 105/2007, nustatytą bendrą teritorinių statistinių vienetų klasifikatorių priskiriami prie 2 lygio regionų (NUTS 2 lygio regionai).

2. Lėšos investicijų į ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo tikslui paskirstomos tarp šių trijų NUTS 2 lygio regionų kategorijų:

▼B

- a) mažiau išsivysčiusiems regionams, kurių BVP vienam gyventojui yra mažesnis kaip 75 proc. ES-27 BVP vidurkio;
- b) pereinamojo laikotarpio regionams, kurių BVP vienam gyventojui yra 75–90 proc. ES-27 BVP vidurkio;
- c) labiau išsivysčiusiems regionams, kurių BVP vienam gyventojui yra didesnis kaip 90 proc. ES-27 BVP vidurkio.

Regionų klasifikacija pagal vieną iš trijų regionų kategorijų nustatoma palyginant kiekvieno regiono BVP vienam gyventojui, apskaičiuotą perkamosios galios paritetais (PGP) pagal 2007–2009 m. Sąjungos rodiklius, ir ES-27 to paties ataskaitinio laikotarpio BVP vidurkį.

3. Iš Sanglaudos fondo parama skiriama toms valstybėms narėms, kurių vienam gyventojui tenkančios BNP, apskaičiuotos PGP pagal 2008 m. –2010 m. Sąjungos rodiklius, yra mažesnės kaip 90 proc. ES-27 to paties ataskaitinio laikotarpio BNP vienam gyventojui vidurkio.

Valstybės narės, kurios 2013 m. atitinka Sanglaudos fondo paramos reikalavimus, bet kurių vienam gyventojui tenkančios nominaliosios BNP, apskaičiuotos pirmoje pastraipoje nurodytu būdu, yra didesnės kaip 90 proc. ES-27 BNP vienam gyventojui vidurkio, paramą iš Sanglaudos fondo gauna laikinai ir specialiomis sąlygomis.

4. Įsigaliojus šiam reglamentui, Komisija įgyvendinimo aktu priima sprendimą, kuriame paskelbia regionų, kurie atitinka 2 dalyje nurodytų trijų regionų kategorijų kriterijus, ir valstybių narių, kurios atitinka 3 dalyje nustatytus kriterijus, sąrašą. Tas sąrašas galioja nuo 2014 m. sausio 1 d. iki 2020 m. gruodžio 31 d.

5. 2016 m. Komisija peržiūri, kaip valstybės narės atitinka tinkamumo finansuoti iš Sanglaudos fondo kriterijus, remdamasi 2012 m. –2014 m. laikotarpio ES-27 Sąjungos BNP rodikliais. Valstybės narės, kurių vienam gyventojui tenkančios nominaliosios BNP yra mažesnės kaip 90 proc. ES-27 vienam gyventojui tenkančių BNP vidurkio, tampa naujai atitinkančios paramos iš Sanglaudos fondo kriterijus, o tos valstybės narės, kurios atitiko tinkamumo finansuoti iš Sanglaudos fondo kriterijus ir kurių vienam gyventojui tenkančios nominaliosios BNP yra didesnės kaip 90 proc., nebeatitinka tinkamumo finansuoti kriterijų ir paramą iš Sanglaudos fondo gauna laikinai ir specialiomis sąlygomis.

*II SKYRIUS****Finansinė programa****91 straipsnis***Lėšos ekonominei, socialinei ir teritorinei sanglaudai****▼M5**

1. Biudžetiniams įsipareigojimams 2014–2020 m. laikotarpiu esamų lėšų ekonominei, socialinei ir teritorinei sanglaudai numatyta 329 978 401 458 EUR 2011 m. kainomis pagal VI priede nustatytą metinį paskirstymą, iš kurių 325 938 694 233 EUR yra ERPF, ESF

▼ M5

ir Sanglaudos fondui skirtos visos lėšos, o 4 039 707 225 EUR yra specialus asignavimas JUI. Lėšas programuojant ir vėliau įtraukiant į Sąjungos biudžetą, lėšų ekonominei, socialinei ir teritorinei sanglaudai suma yra indeksuojama 2 % per metus.

▼ B

2. Nedarydama poveikio šio straipsnio 3 daliai ar 92 straipsnio 8 daliai, Komisija įgyvendinimo aktais priima sprendimą, kuriuo kiekvienai valstybei narei kasmet paskirsto visas lėšas pagal investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslą ir Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslą, ir kasmet kiekvienai valstybei narei paskirsto specialaus asignavimo JUI lėšas ir pateikia reikalavimus atitinkančių regionų sąrašą, atsižvelgdama į atitinkamai VII ir VIII prieduose nustatytus kriterijus ir metodiką.

▼ M3

3. Atskaičius paramą EITP, nurodytą 92 straipsnio 6 dalyje, ir pagalbą labiausiai skurstantiems, nurodytą 92 straipsnio 7 dalyje, 0,35 % bendrųjų išteklių skiriama Komisijos iniciatyva teikiamai techninei pagalbai finansuoti; iš jų iki 112 233 000 EUR dabartinėmis kainomis skiriama struktūrinių reformų rėmimo programai, sudarytai Reglamentu (ES) 2017/825, finansuoti, atsižvelgiant į tos programos aprėptį ir paskirtį.

▼ B*92 straipsnis*

Investicijoms į ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo tikslą ir Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslui skiriamos lėšos

▼ M5

1. Investicijoms į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą skiriama 96,09 % visų lėšų (t. y. iš viso 317 103 114 309 EUR) ir jos paskirstomos taip:

- a) 48,64 % (t. y. iš viso 160 498 028 177 EUR) – mažiau išsivysčiusiems regionams;
- b) 10,19 % (t. y. iš viso 33 621 675 154 EUR) – pereinamojo laikotarpio regionams;
- c) 15,43 % (t. y. iš viso 50 914 723 304 EUR) – labiau išsivysčiusiems regionams;
- d) 20,01 % (t. y. iš viso 66 029 882 135 EUR) – iš Sanglaudos fondo remiamoms valstybėms narėms;
- e) 0,42 % (t. y. iš viso 1 378 882 914 EUR) – kaip papildomas finansavimas SESV 349 straipsnyje nurodytiems atokiausiems regionams ir NUTS 2 lygio regionams, atitinkantiems 1994 m. stojimo akto Protokolo Nr. 6 2 straipsnyje nustatytus kriterijus.

▼ B

2. Be 91 straipsnyje ir šio straipsnio 1 dalyje nustatytų sumų, 2014 m. ir 2015 m. atitinkamai dar skiriama 94 200 000 EUR ir 92 400 000 EUR suma, kaip numatyta pagal VII priedo skiltį „Papildomi patikslinimai“. Tos sumos nustatomos 91 straipsnio 2 dalyje nurodytame Komisijos sprendime.

►C1 3. 2016 m. Komisija, atlikdama 2017 m. techninį patikslinimą, kaip numatyta pagal Reglamento (ES, Euratom) Nr. 1311/2013, 6 ir 7 straipsnius, peržiūri visoms valstybėms narėms pagal 2017–2020 m. investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslą skirtą

▼B

bendrą asignavimų sumą, taikydama VII priedo 1–16 dalyse nustatytą lėšų paskirstymo metodą, remdamasi tuo metu turimais naujausiais statistiniais duomenimis ir, valstybių narių, kurioms nustatytos ribos, atveju, – 2014–2015 m. bendro nacionalinio BVP ir 2012 m. tam pačiam laikotarpiui numatyto bendro nacionalinio BVP palyginimu, kaip nurodyta pagal VII priedo 10 dalį. Jei bendras nuokrypis tarp peržiūrėtų asignavimų ir bendros asignavimų sumos didesnis nei +/-5 proc., bendra asignavimų suma atitinkamai pakoreguojama. Remiantis Reglamento (ES, Euratom) Nr. 1311/2013 7 straipsniu, patikslinimai paskirstomi lygiomis dalimis ◀ 2017–2020 m. ir atitinkamai pakeičiamos atitinkamos finansinėje programoje nustatytos viršutinės ribos. Bendras grynasis patikslinimų poveikis – teigiamas ar neigiamas – negali viršyti 4 000 000 000 EUR. Komisija, atlikusi techninį patikslinimą, įgyvendinimo aktais priima sprendimą, kuriuo nustatomas peržiūrėtas kasmetinis visų lėšų paskirstymas kiekvienai valstybei narei.

4. Siekiant užtikrinti, kad jaunimo užimtumo, darbo jėgos judumo, žinių, socialinės įtraukties ir kovos su skurdu sritims būtų skiriama pakankamai investicijų, kiekvienoje valstybėje narėje ESF skiriama struktūrinių fondų lėšų dalis, numatyta veiksmų programų programavimui pagal investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslą, negali būti mažesnė nei tai valstybei narei skirta atitinkama ESF dalis, nustatyta 2007 m. –2013 m. programavimo laikotarpiu konvergencijos ir regioninio konkurencingumo ir užimtumo tikslams skirtose veiksmų programose. Prie tos dalies kiekvienai valstybei narei pridedama papildoma suma, nustatyta vadovaujantis IX priede nurodytu metodu, siekiant užtikrinti, kad ESF dalis, kaip visų fondų ir Sąjungos lygmeniu procentinė dalis, išskyrus Sanglaudos fondo paramą transporto infrastruktūrai pagal EITP, kaip nurodyta 6 dalyje, ir struktūrinių fondų paramą labiausiai skurstantiems, kaip nurodyta 7 dalyje, valstybėse narėse būtų ne mažesnė nei 23,1 proc. Šios dalies tikslais JUI skiriamos ESF investicijos laikomos struktūrinių fondų ESF skirtų lėšų dalimi.

▼M5

5. JUI skiriama 4 039 707 225 EUR lėšų pagal specialų asignavimą JUI ir mažiausiai 4 039 707 225 EUR iš ESF tikslinių investicijų.

▼B

6. Iš Sanglaudos fondo EITP pervestina paramos suma yra 10 000 000 EUR. Ji panaudojama tik valstybėse narėse, atitinkančiose Sanglaudos fondo finansavimo reikalavimus, siekiant remti transporto infrastruktūros projektus, kaip numatyta pagal Reglamentą (ES) Nr. 1316/2013.

Komisija įgyvendinimo aktu priima sprendimą, kuriame nustatoma iš kiekvienos valstybės narės Sanglaudos fondo asignavimų EITP pervestinių lėšų suma, kuri turi būti nustatoma proporcingai visam laikotarpiui. Sanglaudos fono asignavimai kiekvienai valstybei narei atitinkamai sumažinami.

Metiniai asignavimai, atitinkantys pirmoje pastraipoje nurodytą Sanglaudos fondo paramą, nuo 2014 biudžetinių metų įtraukiami į atitinkamas EITP biudžeto eilutes.

▼B

Iš Sanglaudos fondo EITP pervesta pirmoje pastraipoje nurodyta suma įgyvendinama skelbiant specialius kvietimus projektams, kuriais kuriami pagrindiniai tinklai, arba Reglamento (ES) Nr. 1316/2013 priedo I dalyje nurodytiems projektams ir horizontaliesiems veiksams.

Pagal Reglamentą (ES) Nr. 1316/2013 transporto sektoriui taikytinos taisyklės taikomos specialiams kvietimams, nurodytiems ketvirtoje pastraipoje. Iki 2016 m. gruodžio 31 d., vykdant finansavimo reikalavimus atitinkančių projektų atranką, atsižvelgiama į nacionalinius asignavimus pagal Sanglaudos fondą. Nuo 2017 m. sausio 1 d. į EITP pervestos lėšos, kurios nebuvo skirtos transporto infrastruktūros projektui, yra prieinamos visoms valstybėms narėms, atitinkančioms finansavimo iš Sanglaudos fondo reikalavimus, transporto infrastruktūros projektams finansuoti pagal Reglamentą (ES) Nr. 1316/2013.

Siekiant remti valstybes nares, atitinkančias finansavimo iš Sanglaudos fondo reikalavimus, kurios gali susidurti su sunkumais kurdamos pakankamai parengtus, kokybiškus, arba ir pakankamai parengtus, ir kokybiškus bei pakankamą Sąjungos pridėtinę vertę turinčius projektus, išskirtinis dėmesys skiriamas pagalbiniais programos veiksams, kuriais siekiama stiprinti institucinius gebėjimus ir didinti su Reglamento (ES) Nr. 1316/2013 I priedo I priede nurodytų projektų rengimu ir įgyvendinimu susijusių viešojo administravimo įstaigų bei viešųjų paslaugų efektyvumą. Siekdama užtikrinti kuo didesnę pervestų lėšų panaudojimą visose valstybėse narėse, atitinkančiose finansavimo iš Sanglaudos fondo reikalavimus, Komisija gali skelbti papildomus kvietimus.

7. Pagal investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslą pagalbai labiausiai skurstantiems skirta struktūrinių fondų parama yra ne mažesnė kaip 2 500 000 000 EUR, šią sumą valstybės narės, skirdamos papildomą paramą, gali nuspręsti savanoriškai padidinti ne daugiau kaip 1 000 000 000 EUR.

Komisija įgyvendinimo aktu priima sprendimą, kuriame nustatoma iš kiekvienos valstybės narės struktūrinių fondų asignavimo pagalbai labiausiai skurstantiems pervestinių lėšų suma visam laikotarpiui. Kiekvienai valstybei narei skirtas struktūrinių fondų asignavimas atitinkamai sumažinamas proporcingai sumažinus jį pagal regiono kategoriją.

Metiniai asignavimai, atitinkantys pirmoje pastraipoje nurodytą struktūrinių fondų paramą, nuo 2014 m. biudžetinių metų įtraukiami į atitinkamas pagalbos labiausiai skurstantiems asmenims priemonės biudžeto eilutes.

8. 330 000 000 EUR struktūrinių fondų lėšų, skiriamų investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslui, skiriama tvarios miestų plėtros srities novatoriškiems veiksams, Komisijai atliekant tiesioginį arba netiesioginį valdymą.

▼M5

9. Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslui skiriamos lėšos sudaro 2,69 % fondų biudžetiniams įsipareigojimams 2014–2020 m. numatytų visų lėšų (t. y. iš viso 8 865 148 841 EUR).

▼B

10. Taikant šį straipsnį, šio reglamento 18, 91, 93, 95, 99, 120 straipsnius, I priedą ir X priedą, ERPF reglamento 4 straipsnį, ESF reglamento 4 straipsnį, ESF reglamento 4 straipsnį ir 16–23 straipsnius, ETB reglamento 3 straipsnio 3 dalį, atokiausias Majoto regionas laikomas NUTS 2 lygio regionu, patenkančiu į mažiau išsivysčiusių regionų kategoriją. Taikant ETB reglamento 3 straipsnio 1 ir 2 dalis, Majotas ir Sen Martenas laikomi NUTS 3 lygio regionais.

*93 straipsnis***Draudimas perskirstyti lėšas tarp regionų kategorijų**

1. Visų asignavimų, skirtų valstybių narių mažiau išsivysčiusiems regionams, pereinamojo laikotarpio regionams ir labiau išsivysčiusiems regionams, tarp tų regionų kategorijų perskirstyti negalima.

2. Nukrypdama nuo 1 dalies, Komisija tinkamai pagrįstais atvejais, susijusiais su vieno arba kelių teminių tikslų įgyvendinimu, gali sutikti su valstybės narės pasiūlymu, šiai pirmą kartą teikiant partnerystės sutartį, arba tinkamai pagrįstomis aplinkybėmis – paskirstant veiklos lėšų rezervą arba atliekant partnerystės sutarties esminę peržiūrą, iki 3 proc. viso vienos kategorijos regionams skirto asignavimo perskirstyti kitų kategorijų regionams.

*94 straipsnis***Draudimas perskirstyti lėšas tarp tikslų**

1. Visų asignavimų, skirtų kiekvienai valstybei narei siekiant investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslu ir Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslu, tarp tų tikslų perskirstyti negalima.

2. Nukrypdama nuo 1 dalies, Komisija, siekdama užtikrinti veiksmingą fondų indėlį siekiant vykdyti 89 straipsnio 1 dalyje nurodytas užduotis, tinkamai pagrįstais atvejais ir laikydamasi 3 dalyje nustatytos sąlygos, priimdama įgyvendinimo aktą sutinka su valstybės narės pasiūlymu, šiai pirmą kartą teikiant partnerystės sutartį, dalį Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslui skirtų jos asignavimų perkelti investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslui.

3. Valstybės narės, teikiančios 2 dalyje nurodytą pasiūlymą, Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslui skirta dalis yra ne mažesnė nei 35 proc. visų tai valstybei narei skirtų asignavimų, susijusių su investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslu ir Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslu, o atlikus perkėlimą – ne mažesnė kaip 25 proc. tų visų asignavimų.

95 straipsnis

Papildomumas

1. Šiame straipsnyje ir X priede vartojamų terminų apibrėžtys:
 - 1) bendrasis pagrindinio kapitalo formavimas – suma, apskaičiuojama iš per tam tikrą laikotarpį gamintojų rezidentų įsigyto ilgalaikio turto atėmus nurašytą ilgalaikį turtą ir pridėjus tam tikrus nesukurto turto vertės padidėjimus dėl gamintojo arba institucinių vienetų gamybinės veiklos, kaip apibrėžta Tarybos reglamente (EB) Nr. 2223/96 ⁽¹⁾;
 - 2) ilgalaikis turtas – visas materialusis arba nematerialusis turtas, kuris sukuriamas per gamybos procesą ir gamybos procese pats pakartotinai arba nuolat naudojamas ilgiau kaip vienus metus;
 - 3) valdžios sektorius – institucijų, kurios, be savo politinių ir ekonomikos reguliavimo funkcijų, teikia daugiausia ne rinkos paslaugas (gali būti prekės) asmeniniam arba kolektyviniam naudojimui ir perskirsto pajamas ir turtą, visuma;
 - 4) viešosios arba joms lygiavertės struktūrinės išlaidos – valdžios sektoriaus bendrojo pagrindinio kapitalo formavimas.
2. Investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimo tikslo parama negali pakeisti valstybės narės viešųjų arba joms lygiaverčių struktūrinių išlaidų.
3. Valstybės narės 2014–2020 m. laikotarpiu užtikrina, kad metinės vidutinės viešosios arba joms lygiavertės struktūrinės išlaidos būtų bent jau lygios partnerystės sutartyje nurodytam orientaciniam lygiui.

Nustatydamos pirmoje pastraipoje nurodytą orientacinį lygį, Komisija ir valstybės narės atsižvelgia į bendras makroekonominės sąlygas, konkrečias arba išskirtines aplinkybes, pavyzdžiui, privatizavimą, valstybės narės išskirtinį viešųjų arba lygiaverčių išlaidų lygį 2007 m.–2013 m. programavimo laikotarpiu ir kitų viešųjų investicijų rodiklių raidą. Jos taip pat atsižvelgia į nacionalinių asignavimų iš fondų pokyčius, palyginti su 2007–2013 m.

4. Tai, ar viešųjų arba joms lygiaverčių struktūrinių išlaidų pagal investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimo tikslą lygis per laikotarpį buvo išlaikytas, tikrinama tik tose valstybėse narėse, kurių mažiau išsivysčiusiuose regionuose gyvena ne mažiau kaip 15 proc. visų gyventojų.

Tose valstybėse narėse, kurių mažiau išsivysčiusiuose regionuose gyvena ne mažiau kaip 65 proc. visų gyventojų, tikrinimas vykdomas nacionaliniu lygmeniu.

⁽¹⁾ 1996 m. birželio 25 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2223/96 dėl Europos nacionalinių ir regioninių sąskaitų sistemos Bendrijoje (OL L 310, 1996 11 30, p. 1).

▼B

Tose valstybėse narėse, kurių mažiau išsivysčiusiuose regionuose gyvena daugiau kaip 15 proc., bet mažiau kaip 65 proc. visų gyventojų, tikrinimas vykdomas nacionaliniu ir regioniniu lygmenimis. Tuo tikslu valstybės narės Komisijai teikia informaciją apie išlaidas mažiau išsivysčiusiuose regionuose kiekvienu tikrinimo proceso etapu.

5. Tai, ar viešųjų arba joms lygiaverčių struktūrinių išlaidų pagal investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimo tikslą lygis išlaidų, tikrinama partnerystės sutarties pateikimo metu (*ex ante* tikrinimas), 2018 m. (laikotarpio vidurio tikrinimas) ir 2022 m. (*ex post* tikrinimas).

Išsamios papildomumo tikrinimo taisyklės išdėstytos X priedo 2 punkte.

6. Jeigu atlikdama *ex post* tikrinimą Komisija nustato, kad valstybė narė neišlaikė partnerystės sutartyje nustatyto orientacinio viešųjų arba joms lygiaverčių struktūrinių išlaidų pagal investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimo tikslą lygio, ir kaip nurodyta X priede, Komisija, atsižvelgdama į nesilaikymo sunkumą, gali atlikti finansinę pataisą, įgyvendinimo aktu priimdama sprendimą. Spręsdama, ar atlikti finansinę pataisą, Komisija atsižvelgia į tai, ar valstybės narės ekonominė padėtis nuo laikotarpio vidurio tikrinimo reikšmingai pasikeitė. Išsamios finansinės pataisos normų taisyklės išdėstytos X priedo 3 punkte.

7. 1–6 dalys netaikomos Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslui skirtoms programoms.

II ANTRAŠTINĖ DALIS

PROGRAMAVIMAS

1 SKYRIUS

Bendrosios nuostatos dėl fondų

96 straipsnis

Investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslo veiksmų programų turinys, tvirtinimas ir keitimas

1. Veiksmų programą sudaro prioritetinės kryptys. Prioritetinė kryptis nustatoma vienam fondui ir vienai regionų kategorijai, išskyrus Sanglaudos fondo atveju, ir, nedarant poveikio 59 straipsniui, atitinka vieną teminių tikslą, jį sudaro vienas arba keli to teminio tikslo investavimo prioritetai, laikantis konkrečiam fondui taikomų taisyklių. Atitinkamais atvejais ir teminiu požiūriu nuosekliu integruotu požiūriu siekiant padidinti savo poveikį ir veiksmingumą, prioritetinė kryptis gali:

a) būti nustatoma daugiau kaip vienai regionų kategorijai;

▼B

- b) apimti vieną arba kelis vienas kitą papildančius ERPF, Sanglaudos fondą ir ESF investavimo prioritetus pagal vieną teminį tikslą;
- c) tinkamai pagrįstais atvejais apimti vieną arba kelis vienas kitą papildančius skirtingų teminių tikslų investavimo prioritetus, siekiant maksimalaus indėlio įgyvendinant tą prioritetinę kryptį;
- d) ESF atveju apimti skirtingų 9 straipsnio pirmos pastraipos 8, 9, 10 ir 11 punktuose nurodytų teminių tikslų investavimo prioritetus, siekiant, kad jais būtų paprasčiau prisidedama prie kitų prioritetinių kryptų įgyvendinimo, taip pat siekiant diegti socialines inovacijas ir vykdyti tarptautinį bendradarbiavimą.

Valstybės narės gali derinti dvi ar daugiau a–d punktuose nurodytų galimybių.

2. Veiksmų programa prisidedama prie Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijos įgyvendinimo ir siekiant ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos, ir joje išdėstoma:

a) teminių tikslų, atitinkamų investavimo prioritetų ir finansinių asignavimų, susijusių su partnerystės sutartimi, pasirinkimo pagrindimas remiantis nustatytais regioniniais ir, kai tinkama, nacionaliniais poreikiais, įskaitant poreikį spręsti problemas, nustatytas atitinkamose konkrečioms šalims skirtose rekomendacijose, priimtose pagal SESV 121 straipsnio 2 dalį, ir atitinkamose Tarybos rekomendacijose, priimtose pagal SESV 148 straipsnio 4 dalį, atsižvelgiant į *ex ante* vertinimą pagal 55 straipsnį;

b) pagal kiekvieną prioritetinę kryptį, išskyrus techninę paramą:

i) investiciniai prioritetai ir atitinkami konkretūs tikslai;

ii) siekiant užtikrinti geresnį programavimo orientavimą į rezultatus, tikėtini konkrečių tikslų įgyvendinimo rezultatai ir atitinkami rezultato rodikliai, nurodant jų bazinę vertę ir ►C1 galutinę reikšmę, ◄ atitinkamais atvejais išreikštą kiekybiniais rodikliais, laikantis konkrečiam fondui taikomų taisyklių;

iii) pagal kiekvieną investavimo prioritetą remtinų projektų rūšies bei pavyzdžių ir jų tikėtino indėlio siekiant i punkte nurodytų konkrečių tikslų, įskaitant pagrindinius projektų atrankos principus, apibūdinimas ir, kai tinkama, pagrindinių tikslinių grupių, konkrečių tikslinių teritorijų ir paramos gavėjų tipų nustatymas, planuojamas finansinių priemonių bei didelės apimties projektų naudojimas;

iv) produkto rodikliai kiekvienam investavimo prioritetui, įskaitant kiekybinę ►C1 galutinę reikšmę, ◄ kuriais, kaip tikimasi, bus prisidėta siekiant rezultatų, laikantis konkrečiam fondui taikomų taisyklių;

▼B

- v) įgyvendinimo etapų ir finansinių bei produkto rodiklių, ir, kai taikoma, rezultato rodiklių, kurie būtų laikomi ►C1 veiklos peržiūros plano ◄ ►C1 tarpinėmis reikšmėmis ◄ ir tikslais pagal 21 straipsnio 1 dalį ir II priedą, nustatymas;
 - vi) atitinkamų intervencinių veiksmų kategorijos, pagrįstos nomenklatūra, patvirtinta Komisijos, taip pat programuojamų lėšų preliminarus paskirstymas;
 - vii) kai tinkama, planuojamo techninės paramos naudojimo, įskaitant, jei reikia, veiksmus, kuriais siekiama stiprinti institucijų, dalyvaujančių valdant ir kontroliuojant programas, ir paramos gavėjų administracinius gebėjimus, santrauka;
- c) pagal kiekvieną prioritetinę kryptį, susijusią su technine parama:
- i) konkretūs tikslai;
 - ii) tikėtini kiekvieno konkretaus uždavinio įgyvendinimo rezultatai ir, kai tai objektyviai pateisinama atsižvelgiant į veiklų turinį, atitinkami rezultato rodikliai, nurodant jų pradinę reikšmę ir ►C1 galutinę reikšmę, ◄ laikantis konkrečiam fondui taikomų taisyklių;
 - iii) remtinų projektų ir jų tikėtino indėlio siekiant i punkte nurodytų konkrečių tikslų apibūdinimas;
 - iv) produkto rodikliai, kuriais, kaip tikimasi, bus prisidėta siekiant rezultatų;
 - v) atitinkamos intervencinių veiksmų kategorijos, pagrįstos nomenklatūra, patvirtinta Komisijos patvirtinta, taip pat programuojamų lėšų preliminarus paskirstymas.

Tais atvejais, kai prioritetinei kryptčiai ar kryptims skirtas Sąjungos įnašas, susijęs su technine parama įgyvendinant veiksmų programą, neviršija 15 000 000 EUR, ii punktas netaikomas.

d) finansavimo planas, kurį sudaro šios lentelės:

- i) lentelės, kuriose pagal 60, 120 ir 121 straipsnius pagal metus suskirstomi iš kiekvieno fondo numatomi skirti visi finansavimo asignavimai, kuriose nurodytos sumos, skirtos veiklos lėšų rezervui;
- ii) lentelės, kuriose nurodyta visa viso programavimo laikotarpio kiekvieno fondo paramos ir nacionalinio bendro finansavimo finansinių asignavimų suma pagal veiksmų programą ir kiekvieną prioritetinę kryptį, ir kuriose nurodytos sumos, skirtos veiklos lėšų rezervui. Prioritetinių kryptčių, susijusių su keliomis regionų kategorijomis, atveju lentelėse nurodoma visa fondų finansinių asignavimų ir nacionalinio bendro finansavimo finansinių asignavimų suma pagal kiekvieną regionų kategoriją.

Prioritetinių kryptčių, apimančių skirtingų teminių tikslų investavimo prioritetus, atveju lentelėje nurodoma visa kiekvieno fondo finansinių asignavimų ir nacionalinio bendro finansavimo suma pagal kiekvieną atitinkamą teminį tikslą.

▼B

Jeigu nacionalinį bendrą finansavimą sudaro viešasis ir privatusis bendras finansavimas, lentelėje nurodomos preliminarios viešojo ir privačiojo finansavimo dalys. Joje informavimo tikslais nurodoma numatoma EIB dalyvavimo dalis;

- e) didelės apimties projektų, kuriuos įgyvendinti planuojama programavimo laikotarpiu, sąrašas.

Komisija priima įgyvendinimo aktus dėl pirmos pastraipos b punkto vi papunktyje ir c punkto v papunktyje nurodytos nomenklatūros. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis nagrinėjimo procedūros, nurodytos 150 straipsnio 3 dalyje.

3. Atsižvelgiant į jos turinį ir tikslus, veiksmų programoje, apibūdinamas integruotas požiūris į teritorinį vystymąsi, susijęs su partnerystės sutartimi, ir parodoma, kaip ta veiksmų programa padeda siekti jos tikslų ir tikėtinų rezultatų, prireikus nurodant šiuos aspektus:

- a) požiūris į bendruomenės inicijuotos vietos plėtros priemonių naudojimą ir principai, kuriais remiantis nustatomos sritys, kuriose jis bus įgyvendinamas;

- C1 b) preliminarai ERPF paramos integruotiesiems tvaraus miestų vystymosi projektams, kurie bus įgyvendinami pagal ERPF Reglamento 7 straipsnio 4 dalį, ◀ suma ir orientaciniai ESF paramos integruotiesiems projektams asignavimai;

- c) požiūris į integruotų teritorinių investicijų priemonės naudojimą, išskyrus atvejus, kuriems taikomas b punktas, ir orientaciniai finansiniai asignavimai pagal kiekvieną prioritetinę kryptį;

- d) tarpregioninių ir tarpvalstybinių projektų, vykdančių veiksmų programas drauge su paramos gavėjais, įsisteigusiais bent vienoje kitoje valstybėje narėje, įgyvendinimo tvarka;

- e) valstybėms narėms ir regionams įgyvendinant makroregionines strategijas ir jūros baseino strategijas, priklausomai nuo programos įgyvendinimo teritorijos poreikių, kuriuos nustato valstybė narė, planuojamų intervencinių veiksmų indėlis į tokias strategijas.

4. Be to, veiksmų programoje nurodomi šie aspektai:

- a) atitinkamais atvejais – ar ja tenkinami geografinių vietovių, kurios yra labiausiai paveiktos skurdo, arba tikslinių grupių, kurios patiria didžiausią diskriminavimo arba socialinės atskirties riziką, poreikiai ir kaip jie yra tenkinami, ypač daug dėmesio skiriant marginalioms bendruomenėms ir neįgaliesiems, ir, kai tinkama, nurodant indėlį į partnerystės sutartyje nustatytą integruotą požiūrį;

- b) atitinkamais atvejais – ar ja sprendžiamos regionų demografinės problemos ar tenkinami specialūs vietovių, turinčių ypač didelių ir nuolatinių gamtinių arba demografinių trūkumų, kaip nurodyta SESV 174 straipsnyje, poreikiai, ir indėlis prisidedant prie partnerystės sutartyje šiuo tikslu nustatyto integruoto požiūrio įgyvendinimo.

▼B

5. Veiksmų programoje nurodoma:

- a) vadovaujančioji institucija, tvirtinančioji institucija ir, jei taikoma, audito institucija;
- b) subjektas, kuriam Komisija turi pervesti mokėjimus;
- c) veiksmai, kurių imtasi siekiant į veiksmų programos rengimą įtraukti 5 straipsnyje nurodytus partnerius, ir partnerių vaidmuo įgyvendinant veiksmų programą, vykdant jos stebėjimą ir ją vertinant.

6. Atsižvelgiant į partnerystės sutarties turinį ir valstybių narių institucinę ir teisinę sistemą, veiksmų programoje taip pat išdėstoma:

- a) priemonės, kuriomis užtikrinamas fondų, EŽŪFKP ir EJŖŽF koordinavimas ir koordinavimas su kitomis Sąjungos bei nacionalinėmis finansavimo priemonėmis ir EIB, atsižvelgiant į susijusias nuostatas, nustatytas BSP;
- b) dėl kiekvienos pagal 19 straipsnį ir XI priedą nustatytos *ex ante* sąlygos, kuri yra taikytina veiksmų programai – vertinimas, ar partnerystės sutarties ir veiksmų programos pateikimo metu įvykdyta *ex ante* sąlyga, o jei *ex ante* sąlygos neįvykdytos – veiksmų, skirtų tokiai sąlygai įvykdyti, aprašymas, atsakingi subjektai ir tokių veiksmų tvarkaraštis, atsižvelgiant į partnerystės sutartyje pateiktą santrauką;
- c) paramos gavėjų administracinės naštos įvertinimo santrauka ir, jei reikalinga, planuojami veiksmai, ir preliminarus tvarkaraštis sumažinti administracinę naštą.

7. Į kiekvieną veiksmų programą, išskyrus tas veiksmų programas, kurių atveju techninė parama teikiama pagal specialią veiksmų programą, atsižvelgiant į tai, kaip valstybė narė tinkamai pagrįstai yra įvertinusi veiksmų programų turinio ir tikslų aktualumą, įtraukiamas aprašymas:

- a) konkrečių priemonių, kuriomis atrenkant projektus atsižvelgiama į aplinkos apsaugos reikalavimus, efektyvų išteklių naudojimą, klimato kaitos švelninimą ir prisitaikymą prie jos, atsparumą nelaimėms ir rizikos prevenciją ir valdymą;
- b) konkrečių priemonių, kuriomis rengiant, planuojant ir įgyvendinant veiksmų programą skatinamos lygios galimybės, užkertamas kelias diskriminacijai dėl lyties, rasinės arba etninės kilmės, religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus arba seksualinės orientacijos, ypač galimybių naudotis finansavimu srityje, atsižvelgiant į įvairių tikslinių tokio diskriminavimo rizikos grupių poreikius ir ypač į reikalavimus užtikrinti prieinamumą neįgaliesiems;

▼B

- c) veiksmų programos indėlio skatinant moterų ir vyrų lygybę, ir, jei tinkama, tvarkos, kuria užtikrinamas lyčių lygybės aspekto integravimas veiksmų programos ir veiksmo lygmenimis.

Valstybės narės kartu su pasiūlymu dėl veiksmų programos pagal investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslą gali pateikti nacionalinių už lygias galimybes atsakingų subjektų nuomonę apie pirmos pastraipos b ir c punktuose nurodytas priemones.

8. Kai valstybė narė parengia ne daugiau kaip vieną veiksmų programą kiekvienam fondui, tos veiksmų programos aspektai, patenkantys į 2 dalies pirmos pastraipos a punkto, 3 dalies a, c ir d punktų, 4 dalies ir 6 dalies taikymo sritį, gali būti įtraukiami vien tik pagal atitinkamas partnerystės sutarties nuostatas.

9. Veiksmų programa parengiama pagal modelį. Komisija, siekdama užtikrinti vienodas šio straipsnio įgyvendinimo sąlygas, priima įgyvendinimo aktą, kuriuo nustatomas tas modelis. Tas įgyvendinimo aktas priimamas laikantis 150 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamąsios procedūros.

10. Komisija įgyvendinimo aktais priima sprendimą, kuriuo patvirtinami visi veiksmų programos aspektai, įskaitant visus jos būsimus pakeitimus, patenkantys į šio straipsnio taikymo sritį, išskyrus aspektus, patenkančius į 2 dalies pirmos pastraipos b punkto vi papunkčio, c punkto v papunkčio ir e punkto, 4 ir 5 dalių, 6 dalies a ir c punktų ir 7 dalies taikymo sritį, už kuriuos atsakingos lieka valstybės narės.

11. Vadovaujančioji institucija per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo datos praneša Komisijai apie bet kokią sprendimą, kuriuo iš dalies keičiami į Komisijos sprendimo, nurodyto 10 dalyje, taikymo sritį nepatenkantys veiksmų programos aspektai. Iš dalies keičiančiame sprendime nurodoma jo įsigaliojimo data, kuri negali būti ankstesnė už priėmimo datą.

97 straipsnis

Specialios nuostatos dėl paramos, skirtos bendroms neribotų garantijų ir pakeitimo vertybiniais popieriais priemonėms pagal investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslą, programavimo

Laikantis 28 straipsnio, 39 straipsnio 4 dalies pirmos pastraipos b punkte nurodytos veiksmų programos apima tik 96 straipsnio 2 dalies b punkto i, ii ir iv papunkčiuose, 96 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos d punkte, 96 straipsnio 5 dalyje ir 96 straipsnio 6 dalies b punkte nurodytus elementus.

98 straipsnis

Jungtinė fondų parama pagal investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslą

1. Investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslo veiksmų programoms gali būti skiriama jungtinė fondų parama.

▼M6

2. Iš ERPF ir ESF lėšų papildomai ir neviršijant 10 % kiekvienai veiksmų programos prioritetinei krypčiai skiriamo Sąjungos finansavimo gali būti finansuojama veiksmo dalis, kurios išlaidos yra tinkamos finansuoti iš kito fondo pagal tam fondui taikomas taisykles, jeigu tokios išlaidos yra būtinos, kad veiksmas būtų sėkmingai įgyvendintas, ir jos yra tiesiogiai su tuo veiksmu susijusios.

▼B

3. 1 ir 2 dalys netaikomos Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslui skirtoms programoms.

*99 straipsnis***Geografinė veiksmų programų įgyvendinimo aprėptis pagal investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslą**

Išskyrus tuos atvejus, kai Komisija ir valstybė narė susitaria kitaip, ERPF ir ESF veiksmų programos rengiamos atitinkamu geografiniu lygiu, ne žemesniu kaip NUTS 2, remiantis tai valstybei narei būdinga institucine sistema.

Veiksmų programos, kurioms teikiama parama iš Sanglaudos fondo, rengiamos nacionaliniu lygmeniu.

*II SKYRIUS****Didelės apimties projektai****100 straipsnis***Turinys**

Pagal veiksmų programą arba veiksmų programas, kurioms buvo taikomas Komisijos sprendimas pagal šio reglamento 96 straipsnio 10 dalį arba ETB reglamento 8 straipsnio 12 dalį, iš ERPF ir Sanglaudos fondo gali būti remiamas projektas, kurį sudaro grupė darbų, veiksmų ar paslaugų, skirtų nedalomam tiksliai nustatyto ekonominio arba techninio pobūdžio uždaviniui, kuriuo siekiama aiškiai nustatytų tikslų, atlikti, o bendros tinkamos finansuoti išlaidos yra didesnės kaip 50 000 000 EUR, ir projektai, kuriais prisidedama prie 9 straipsnio pirmos pastraipos 7 punkte nurodyto teminio tikslo įgyvendinimo, kai visos tinkamos finansuoti išlaidos yra didesnės kaip 75 000 000 EUR (toliau – didelės apimties projektas). Finansinės priemonės didelės apimties projektais nelaikomos.

*101 straipsnis***Didelės apimties projektui patvirtinti būtina informacija**

Prieš patvirtinant didelės apimties projektą, vadovaujančioji institucija užtikrina, kad būtų prieinama ši informacija:

- a) detali informacija apie subjektą, kuris atsako už didelės apimties projekto įgyvendinimą, ir jo pajėgumus;
- b) investicijos ir jos vietos apibūdinimas;

▼B

- c) visos išlaidos ir visos tinkamos finansuoti išlaidos, atsižvelgiant į 61 straipsnyje nustatytus reikalavimus;
- d) atliktos galimybių studijos, įskaitant alternatyvų analizę ir jų rezultatus;
- e) išlaidų ir naudos analizė, įskaitant ekonominę ir finansinę analizę, ir rizikos vertinimą;
- f) poveikio aplinkai analizė atsižvelgiant į prisitaikymą prie klimato kaitos padarinių, poreikį juos mažinti ir atsparumą nelaimėms;
- g) detali informacija apie tai, kaip didelės apimties projektas atitinka atitinkamos veiksmų programos arba veiksmų programų prioritetines kryptis, ir tikėtinas jo indėlis siekiant įgyvendinti tų prioritetinių krypčių konkrečius tikslus ir tikėtinas indėlis į socialinį ir ekonominį vystymąsi;
- h) finansavimo planas, kuriame nurodomi visi planuojami finansiniai išteklių ir planuojama fondų ir EIB parama, taip pat visi kiti finansavimo šaltiniai ir fiziniai bei finansiniai pažangos stebėsenos rodikliai atsižvelgiant į nustatytą riziką;
- i) didelės apimties projekto įgyvendinimo tvarkaraštis ir, jei numatomas įgyvendinimo laikotarpis yra ilgesnis už programavimo laikotarpį, etapai, kuriems prašoma fondų paramos 2014–2020 m. programavimo laikotarpiu.

Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma pirmos pastraipos e punkte nurodytos išlaidų ir naudos analizės atlikimo metodika, pagrįsta pripažinta geriausia patirtimi pagrįsta metodika. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 150 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamąsios procedūros.

Valstybės narės iniciatyva pirmos pastraipos a–i punktuose nurodytą informaciją gali būti vertinama nepriklausomų ekspertų, kuriems bus teikiama Komisijos techninė parama, arba, Komisijai pritarus, kiti nepriklausomi ekspertai (kokybės vertinimas). Kitais atvejais valstybė narė pateikia Komisijai pirmos pastraipos a–i punktuose nurodytą informaciją iškart po to, kai ją gauna.

Komisijai pagal 149 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais nustatoma metodika, taikytina atliekant didelės apimties projekto kokybės vertinimą.

Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma teiktinos informacijos, nurodytos pirmos dalies a–i punktuose, forma. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 150 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamąsios procedūros.

102 straipsnis

Sprendimas dėl didelės apimties projekto

1. Jei didelės apimties projektą nepriklausomi ekspertai, atlikdami kokybės vertinimą, įvertino teigiamai, remdamasi ekspertų pateiktu 101 straipsnio pirmoje pastraipoje nurodytos informacijos vertinimu, vadovaujančioji institucija gali pradėti didelės apimties projekto atranką pagal 125 straipsnio 3 dalį. Vadovaujančioji institucija praneša Komisijai apie atrinktą didelės apimties projektą. Tokį pranešimą sudaro šie elementai:

- a) 125 straipsnio 3 dalies c punkte nurodytas dokumentas, kuriame:
 - i) nurodomas už didelės apimties projekto įgyvendinimą atsakingas subjektas;
 - ii) pateikiamas investicijos ir jos vietos apibūdinimas, įgyvendinimo tvarkaraštis ir numatomas didelės apimties projekto indėlis siekiant atitinkamos prioritetinės krypties arba kryptių konkrečių tikslų;
 - iii) nurodomos visos išlaidos ir visos tinkamos finansuoti išlaidos, atsižvelgiant į 61 straipsnyje nustatytus reikalavimus;
 - iv) pateikiamas finansavimo planas ir fiziniai ir finansiniai pažangos stebėsenos rodikliai, atsižvelgiant į nustatytą riziką;
- b) pateikiamas nepriklausomų ekspertų atliktas kokybės vertinimas, aiškiai nurodant didelės apimties projekto investicijų pagrįstumą ir ekonominį gyvybingumą.

Jei Komisija per tris mėnesius nuo pranešimo, nurodyto pirmoje pastraipoje, dienos įgyvendinimo aktu nepriima sprendimo, kuriuo atsisako patvirtinti finansinį įnašą, laikoma, kad valstybės narės pasirinkto didelės apimties projekto finansinis įnašas yra patvirtintas nesant Komisijos sprendimo. Komisija atsisako patvirtinti finansinį įnašą remdamasi tik tuo, kad ji yra nustačiusi didelių trūkumų, susijusių su nepriklausomų ekspertų atliktas kokybės vertinimas.

Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatoma pranešimo, nurodyto pirmoje pastraipoje, forma. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 150 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

2. Kitais nei šio straipsnio 1 dalyje nurodytais atvejais Komisija didelės apimties projektą įvertina remdamasi 101 straipsnyje nurodyta informacija, siekdama nustatyti, ar prašomas finansinis įnašas didelės apimties projektui, kurį laikydamosi 125 straipsnio 3 dalies pasirinkto vadovaujančioji institucija, yra pagrįstas. Komisija ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo 101 straipsnyje nurodytos informacijos pateikimo dienos įgyvendinimo aktu priima sprendimą dėl finansinio įnašo, skirtą pasirinktam didelės apimties projektui, patvirtinimo.

3. Komisijos patvirtinimas pagal 1 dalies antrą pastraipą ir 2 dalį suteikiamas su sąlyga, kad sudaryta pirma darbų sutartis, arba, jei projektai įgyvendinami pagal viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės struktūrą, kad viešojo sektoriaus subjektas ir privačiojo sektoriaus subjektas viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės sutartį pasirašys per trejus metus nuo patvirtinimo dienos. Valstybei narei per trejų metų laikotarpį pateikus tinkamai pagrįstą prašymą, visų pirma, kai dėl administracinių ir teisinių procedūrų, susijusių su didelės apimties projektų įgyvendinimu, yra vėluojama, Komisija įgyvendinimo aktu gali priimti sprendimą dėl laikotarpio pratęsimo ne ilgesniam nei dvejų metų laikotarpiui.

▼B

4. Jei Komisija nepatvirtina finansinio įnašo pasirinktam didelės apimties projektui, savo sprendime ji nurodo atsisakymo priežastis.

5. Didelės apimties projektai, apie kuriuos pranešta Komisijai pagal 1 dalį arba kurie jai pateikti tvirtinti pagal 2 dalį, įtraukiami į veiksmų programos didelės apimties projektų sąrašą.

▼M6

6. Didelės apimties projekto išlaidos gali būti įtraukiamos į mokėjimo paraišką po to, kai projektas buvo pateiktas tvirtinti pagal 2 dalį. Jei Komisija nepatvirtina vadovaujančiosios institucijos pasirinkto didelės apimties projekto, išlaidų deklaracija atitinkamai pataisoma valstybei narei atsiėmus paraišką arba Komisijai priėmus sprendimą.

7. Jei didelės apimties projektą pagal šio straipsnio 1 dalį vertina nepriklausomi ekspertai, su tuo didelės apimties projektu susijusios išlaidos gali būti įtrauktos į mokėjimo paraišką, vadovaujančiajai institucijai informavus Komisiją apie pagal 101 straipsnį reikalaujamos informacijos pateikimą nepriklausomiems ekspertams.

Nepriklausomų ekspertų atliktas kokybės vertinimas pateikiamas Komisijai per šešis mėnesius nuo tos informacijos pateikimo nepriklausomiems ekspertams.

Atitinkamos išlaidos panaikinamos ir išlaidų deklaracija atitinkamai pataisoma šiais atvejais:

- a) kai pasibaigus antroje pastraipoje nurodytam terminui per tris mėnesius Komisijai nėra pranešama apie nepriklausomą kokybės įvertinimą arba
- b) jei valstybė narė atšaukia pateiktą informaciją; arba
- c) jei atitinkamas vertinimas yra neigiamas.

▼B*103 straipsnis***Sprendimas dėl didelės apimties projekto, kuris įgyvendinamas etapais**

1. Nukrypstant nuo 101 straipsnio trečios pastraipos ir 102 straipsnio 1 ir 2 dalių, šio straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse nustatytos procedūros taikomos projektui, kuris atitinka šias sąlygas:

- a) projektas susijęs su antruoju ar vėlesniu didelės apimties projekto etapu pagal ankstesnį programavimo laikotarpį, kurio ankstesnį etapą ar etapus Komisija patvirtina ne vėliau kaip 2015 m. gruodžio 31 d. pagal Reglamentą (EB) Nr. 1083/2006; valstybių narių, įstojusių į Sąjungą po 2013 m. sausio 1 d., atveju ne vėliau kaip 2016 m. gruodžio 31 d.;
- b) didelės apimties projekto visų tinkamų finansuoti išlaidų visais etapais suma viršija 100 straipsnyje nustatytus atitinkamus lygius;
- c) didelės apimties projekto paraiška ir Komisijos atliktas vertinimas pagal ankstesnį programavimo laikotarpį apėmė visus suplanuotus etapus;
- d) nėra esminių šio reglamento 101 straipsnio pirmoje pastraipoje nurodytos informacijos apie didelės apimties projektą ir informacijos, numatytos didelės apimties projekto paraiškai, pateikiamai pagal Reglamentą (EB) Nr. 1083/2006, skirtumų, visų pirma visų tinkamų finansuoti išlaidų atžvilgiu;

▼B

e) pagal ankstesnį programavimo laikotarpį įgyvendintino didelės apimties projekto etapas yra arba bus parengtas įgyvendinti pagal Komisijos sprendime nurodytą jam numatytą paskirtį iki atitinkamos veiksmų programos arba programų užbaigimo dokumentų pateikimui nustatyto termino.

2. Vadovaujančioji institucija gali pradėti didelės apimties projekto atranką pagal 125 straipsnio 3 dalį ir pateikti pranešimą, kuriame pateikiami visi 102 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a punkte išdėstyti elementai, taip pat savo patvirtinimą, kad yra įvykdyta šio straipsnio 1 dalies d punkte nurodyta sąlyga. Nereikalaujama, kad nepriklausomi ekspertai atliktų informacijos kokybės vertinimą.

3. Jei Komisija per tris mėnesius nuo pranešimo, nurodyto 2 dalyje, dienos įgyvendinimo aktu nepriima sprendimo, kuriuo atsisakoma patvirtinti finansinį įnašą, laikoma, kad vadovaujančiosios institucijos pasirinkto didelės apimties projekto finansinis įnašas yra patvirtintas nesant Komisijos sprendimo. Komisija atsisako patvirtinti finansinį įnašą remdamasi tik tuo, kad iš esmės pasikeitė 1 dalies d punkte nurodyta informacija arba didelės apimties projektas neatitinka atitinkamos veiksmų programos ar programų atitinkamos prioritetinės krypties.

4. 102 straipsnio 3–6 dalys taikomos sprendimams dėl didelės apimties projekto, kuris įgyvendinamas etapais.

*III SKYRIUS****Bendrasis veiksmų planas****104 straipsnis***Taikymo sritis**

1. Bendrasis veiksmų planas – tai veiksmas, kurio apimtis yra nustatyta ir kuris valdomas pagal pasiektiną produktų ir rezultatų lygį. Jį sudaro projektas arba grupė projektų, nesusijusių su infrastruktūros teikimu, už kurių vykdymą yra atsakingas paramos gavėjas, ir kuris sudaro veiksmų programos arba programų dalį. Bendrojo veiksmų plano produkto ir rezultato rodikliai suderinami tarp valstybės narės ir Komisijos, jie padeda siekti konkrečių veiksmų programų tikslų ir sudaro pagrindą skirti fondų paramą. Rezultatai – tai tiesioginiai bendrojo veiksmų plano įgyvendinimo padariniai. Bendrojo veiksmų plano paramos gavėjas yra viešosios teisės subjektas. Bendrieji veiksmų planai nėra laikomi didelės apimties projektais.

▼M6

2. Bendrajam veiksmų planui skirtos viešosios išlaidos yra ne mažesnės kaip 5 000 000 EUR arba sudaro ne mažiau kaip 5 % veiksmų programos arba vienos iš taikomų programų viešosios paramos, atsižvelgiant į tai, kuri suma yra mažesnė.

3. 2 dalis netaikoma veiksmams, kurie remiami pagal Jaunimo užimtumo iniciatyvą, pirmam bendrajam veiksmų planui, kurį valstybė narė pateikė pagal investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslą, ir pirmam bendrajam veiksmų planui, kuris pateiktas pagal Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo programą.

▼ B*105 straipsnis***Bendrojo veiksmų plano rengimas**

1. Valstybė narė, vadovaujančioji institucija arba bet kuris paskirtas viešosios teisės subjektas gali pateikti pasiūlymą dėl bendrojo veiksmų plano kartu su atitinkama veiksmų programa arba vėliau. Tame pasiūlyme pateikiama visa 106 straipsnyje nurodyta informacija.
2. Bendrasis veiksmų planas parengiamas daliai 2014 m. sausio 1 d. – 2023 m. gruodžio 31 d. laikotarpiu. ► **M6** ————— ◀

*106 straipsnis***Bendrijų veiksmų planų turinys**

Bendrajame veiksmų plane pateikiama:

▼ M6

- (1) aprašomi bendrojo veiksmų plano tikslai ir kaip juo siekiama programos tikslų arba įgyvendinamos atitinkamos konkrečioms šalims skirtos rekomendacijos ir valstybių narių ir Sąjungos ekonomikos politikos bendros gairės pagal SESV 121 straipsnio 2 dalį bei atitinkamos Tarybos rekomendacijos, į kurias valstybės narės turi atsižvelgti savo užimtumo politikoje, pateiktos pagal SESV 148 straipsnio 4 dalį;

- (3) aprašomi numatomi projektai arba projektų rūšys ir, kai aktualu, orientyrai, taip pat produkto ir rezultatų tikslai, susiję su bendraisiais rodikliais, kai aktualu, pagal prioritetines kryptis;

▼ B

- (4) informacija apie jo geografinę įgyvendinimo aprėptį ir tikslines grupes;
- (5) numatomas jo įgyvendinimo laikotarpis;

▼ M6

- (6) patvirtinama, kad juo bus prisidedama prie požiūrio į vyrų ir moterų lygybės skatinimą, kaip nustatyta atitinkamoje programoje arba partnerystės sutartyje;
- (7) patvirtinama, kad juo bus prisidedama prie požiūrio į darnų vystymąsi, kaip nustatyta atitinkamoje programoje arba partnerystės sutartyje;
- (8) jo įgyvendinimo nuostatos, įskaitant nuostatas dėl:
 - a) informacijos apie vadovaujančiosios institucijos atrinktą bendrąjį veiksmų planą pagal 125 straipsnio 3 dalį;
 - b) bendrojo veiksmų plano valdymo tvarkos pagal 108 straipsnį;
 - c) bendrojo veiksmų plano stebėsenos ir vertinimo tvarkos, įskaitant orientyrų, produkto ir rezultatų pasiekimo duomenų kokybės, rinkimo ir saugojimo užtikrinimo tvarką;

▼B

(9) jo finansavimo tvarka, taip pat:

▼M6

- a) išlaidos orientyrų, produktų ir rezultatų tikslams pasiekti fiksuotųjų vieneto įkainių ir fiksuotųjų sumų atveju remiantis šio reglamento 67 straipsnio 5 dalyje ir ESF reglamento 14 straipsnyje nurodytais metodais;

▼B

- c) veiksmų programos ir prioritetinės krypties finansavimo planas, įskaitant visą tinkamą finansuoti sumą ir viešųjų išlaidų sumą.

Komisija, siekdama užtikrinti vienodas šio straipsnio įgyvendinimo sąlygas, priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomas bendrojo veiksmų plano modelio formatas. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 150 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamąsios procedūros.

*107 straipsnis***Sprendimas dėl bendrojo veiksmų plano**

1. Komisija bendrąjį veiksmų planą vertina remdamasi 106 straipsnyje nurodyta informacija, kad nustatytų, ar fondų parama yra pagrįsta.

Jeigu Komisija per du mėnesius nuo pasiūlymo dėl bendrojo veiksmų plano pateikimo nusprendžia, kad jis neatitinka vertinimo reikalavimų, nurodytų 104 straipsnyje, ji pateikia pastabas valstybei narei. Valstybė narė Komisijai suteikia visą prašomą reikalingą papildomą informaciją ir, jei reikia, atitinkamai peržiūri bendrąjį veiksmų planą.

2. Jeigu į visas pastabas tinkamai atsižvelgiama, Komisija įgyvendinimo aktu priima sprendimą, kuriuo bendrąjį veiksmų planą patvirtina ne vėliau kaip per keturis mėnesius nuo tos dienos, kai valstybė narė jį pateikia, bet ne anksčiau kaip iki atitinkamų veiksmų programų patvirtinimo.

▼M6

3. 2 dalyje nurodytame sprendime nurodomas bendrojo veiksmų plano paramos gavėjas ir tikslai, orientyrai, kai aktualu, taip pat produkto ir rezultatų tikslai, tų orientyrų, produkto ir rezultatų tikslų įgyvendinimo išlaidos, finansavimo planas pagal veiksmų programą ir prioritetinę kryptį, įskaitant visą tinkamą finansuoti sumą ir viešųjų išlaidų sumą, bendrojo veiksmų plano įgyvendinimo laikotarpis ir, kai aktualu, bendrojo veiksmų plano geografinė aprėptis ir tikslinės grupės.

▼B

4. Jei Komisija, priimdama įgyvendinimo aktą, atsisako leisti skirti fondų paramą bendrajam veiksmų planui, per 2 dalyje nustatytą laikotarpį ji praneša valstybei narei savo priežastis.

▼B*108 straipsnis***Valdymo komitetas ir bendrojo veiksmų plano pakeitimai****▼M6**

1. Valstybė narė arba vadovaujančioji institucija sudaro bendrojo veiksmų plano valdymo komitetą, kuris gali būti atskiras nuo atitinkamų veiksmų programų stebėsenos komiteto. Valdymo komitetas posėdžiauja ne rečiau kaip du kartus per metus ir teikia ataskaitas vadovaujančiajai institucijai. Kai aktualu, vadovaujančioji institucija informuoja atitinkamą stebėsenos komitetą apie valdymo komiteto darbo rezultatus ir pažangą įgyvendinant bendrąjį veiksmų planą pagal 110 straipsnio 1 dalies e punktą ir 125 straipsnio 2 dalies a punktą.

▼B

Dėl valdymo komiteto sudėties sprendžia valstybė narė, pasitarusi su atitinkama vadovaujančiąja institucija ir laikydamasi partnerystės principo.

Komisija gali dalyvauti valdymo komiteto veikloje patariamąja teise.

2. Valdymo komitetas atlieka šias užduotis:

- a) vykdo bendrojo veiksmų plano ►**C1** tarpinių reikšmių, ◀ produkto ir rezultatų įgyvendinimo pažangos peržiūrą;
- b) svarsto ir tvirtina visus pasiūlymus dėl bendrojo veiksmų plano keitimo, kad būtų atsižvelgta į visus aspektus, darančius įtaką jo vykdymui.

3. Valstybės narės Komisijai pateikiami prašymai dėl bendrųjų veiksmų planų keitimo tinkamai pagrindžiami. Komisija, atsižvelgdama į valstybės narės pateiktą informaciją, vertina, ar prašymas dėl pakeitimo yra pagrįstas. Komisija gali pateikti pastabas, o valstybė narė Komisijai pateikia visą reikalingą papildomą informaciją. Komisija įgyvendinimo aktu priima sprendimą dėl keitimo prašymo ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo tos dienos, kai valstybė narė jį pateikė, jeigu į Komisijos pastabas buvo tinkamai atsižvelgta. Pakeitimas įsigalioja nuo sprendimo dienos, jeigu sprendime nenurodoma kitaip.

*109 straipsnis***Bendrojo veiksmų plano finansų valdymas ir kontrolė**

1. Mokėjimai paramos gavėjui pagal bendrąjį veiksmų planą vykdomi kaip fiksuotosios sumos arba pagal fiksuotuosius vieneto įkainius 67 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos c punkte nustatytos fiksuotųjų sumų ribos netaikomos.

2. Bendrojo veiksmų plano finansų valdymu, kontrole ir auditu siekiama tik tikrinti, ar sprendime, kuriuo patvirtinamas bendrasis veiksmų planas, nurodytos mokėjimų sąlygos įvykdytos.

3. Paramos gavėjas pagal bendrąjį veiksmų planą ir jo atsakomybe veikiantys subjektai veiksmų įgyvendinimo išlaidas gali nustatyti taikydami savo apskaitos normas. Audito institucija arba Komisija nevykdo tų apskaitos normų ir faktiškai paramos gavėjo patirtų išlaidų audito.

▼B

III ANTRAŠTINĖ DALIS

STEBĖSENA, VERTINIMAS, INFORMAVIMAS IR KOMUNIKACIJA

I SKYRIUS

Stebėseną ir vertinimą

110 straipsnis

Stebėsenos komiteto funkcijos

1. Stebėsenos komitetas visų pirma nagrinėja:
 - a) visus klausimus, kurie daro poveikį veiksmų programos įgyvendinimo rezultatams;
 - b) pažangą įgyvendinant vertinimo planą ir tolesnius veiksmus atsižvelgiant į vertinimų išvadas;

▼M6

- c) komunikacijos strategijos, be kita ko, informavimo ir komunikacijos priemonių ir fondų matomumo didinimo priemonių, įgyvendinimą;

▼B

- d) didelės apimties projektų įgyvendinimą;
- e) bendrųjų veiksmų planų įgyvendinimą;
- f) projektus, skirtus moterų ir vyrų lygybei, lygioms galimybėms ir nediskriminavimui skatinti, įskaitant prieigą neįgaliesiems;
- g) projektus, skirtus darniam vystymuisi skatinti;
- h) tam tikrais atvejais, kai *ex ante* sąlygos neįvykdytos partnerystės sutarties ir veiksmų programos pateikimo dieną, pažangą įgyvendinant projektus, kurių imamasi taikytinoms *ex ante* sąlygoms įvykdyti;
- i) finansines priemones.

2. Nukrypstant nuo 49 straipsnio 3 dalies, stebėsenos komitetas nagrinėja ir tvirtina:

▼M6

- a) veiksmų atrankos metodiką ir kriterijus, išskyrus atvejus, kai tuos kriterijus tvirtina vietos veiklos grupės pagal 34 straipsnio 3 dalies c punktą;

▼B

- b) metinę ir galutinę įgyvendinimo ataskaitas;
- c) veiksmų programos vertinimo planą ir visus vertinimo plano pakeitimus, įskaitant atvejus, kai toks planas yra bendro vertinimo plano dalis pagal 114 straipsnio 1 dalį;
- d) veiksmų programos komunikacijos strategiją ir visus jos pakeitimus;
- e) visus vadovaujančiosios institucijos pasiūlymus dėl veiksmų programos pakeitimų.

▼B

*111 straipsnis***Investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslo įgyvendinimo ataskaitos**

1. Ne vėliau kaip 2016 m. gegužės 31 d. ir kiekvienų paskesnių metų iki 2023 m. (imtinai) gegužės 31 d. tą pačią datą valstybė narė Komisijai pateikia metinę įgyvendinimo ataskaitą, kaip nustatyta 50 straipsnio 1 dalyje. 2016 m. teikiama ataskaita apima 2014 ir 2015 finansinius metus, taip pat laikotarpį nuo išlaidų tinkamumo finansuoti pradžios iki 2013 m. gruodžio 31 d.

2. 2017 m. ir 2019 m. pateiktoms ataskaitoms 1 dalyje nurodytas terminas yra birželio 30 d.

3. Metinėse įgyvendinimo ataskaitose pateikiama informacija apie:

- a) veiksmų programos įgyvendinimą pagal 50 straipsnio 2 dalį;
- b) didelės apimties projektų ir bendrųjų veiksmų planų rengimo ir įgyvendinimo pažangą.

4. 2017 ir 2019 m. teikiamose metinėse įgyvendinimo ataskaitose pateikiama ir įvertinama informacija, nurodyta atitinkamai 50 straipsnio 4 ir 5 dalyse, ir šio straipsnio 3 dalyje nurodyta informacija ir ši informacija:

- a) vertinimo plano įgyvendinimo pažanga ir paskesni veiksmai, kurių imtasi atsižvelgiant į vertinimų išvadas;
- b) informavimo apie fondus ir jų viešinimo priemonių rezultatai, pasiekti įgyvendinant komunikacijos strategiją;
- c) partnerių dalyvavimas įgyvendinant, stebint ir vertinant veiksmų programą.

2017 m. ir 2019 m. teikiamose metinėse įgyvendinimo ataskaitose, priklausomai nuo veiksmų programų turinio ir tikslų, gali būti pateikiama ir įvertinama ši informacija:

- a) pažanga, padaryta įgyvendinant integruotą teritorinio vystymosi principą, įskaitant su demografinėmis problemomis susiduriančių ir nuolatinių arba gamtinių trūkumų turinčių teritorijų plėtrą, tvarią miestų plėtrą ir bendruomenės inicijuotą vietos plėtrą pagal veiksmų programą;
- b) veiksmų, kuriais stiprinami valstybės narės institucijų ir paramos gavėjų gebėjimai administruoti ir naudoti fondų paramą, įgyvendinimo pažanga;
- c) tarpregioninių ir tarpvalstybinių veiksmų įgyvendinimo pažanga;
- d) atitinkamais atvejais indėlis įgyvendinant makroregionines ir jūrų baseinų strategijas;

▼B

- e) konkretūs veiksmai, kurių imtasi siekiant skatinti moterų ir vyrų lygybę, užkirsti kelią diskriminacijai, visų pirma prieinamumo neįgaliesiems srityje, taip pat tai, kokia tvarka buvo siekiama užtikrinti, kad veiksmų programoje ir veiksmuose būtų atsižvelgiama į lyčių aspektą;
- f) veiksmai, kurių imtasi darniam vystymuisi skatinti pagal 8 straipsnį;
- g) veiksmų socialinių inovacijų srityje, jei tinkama, įgyvendinimo pažanga;
- h) pažanga, padaryta įgyvendinant priemones, skirtas specifiniams geografinių vietovių, kurios yra labiausiai paveiktos skurdo, arba tikslinių grupių, kurios patiria didžiausią skurdo, diskriminavimo arba socialinės atskirties riziką, poreikiams tenkinti, ypač didelį dėmesį skiriančioms marginalioms bendruomenėms, neįgaliesiems, ilgalaikiams bedarbiams bei nedirbantiems jaunuoliams, įskaitant, kai tinkama, panaudotus finansinius išteklius.

Nukrypstant nuo pirmos ir antros pastraipų ir siekiant užtikrinti partnerystės sutarties ir pažangos ataskaitos suderinamumą ► **C1**, valstybės narės, parengusios ne daugiau kaip vieną veiksmų programą kiekvienam fondui, gali įtraukti 50 straipsnio 4 dalyje nurodytą informaciją apie *ex ante* sąlygas, pagal 50 straipsnio 5 dalį reikalaujamą pateikti informaciją ◀ ir šios dalies antros pastraipos a, b, c ir h punktuose nurodytą informaciją į pažangos ataskaitą, o ne į metines įgyvendinimo ataskaitas, pateikiamas atitinkamai 2017 ir 2019 m., ir atitinkamai į galutinę įgyvendinimo ataskaitą, nedarant poveikio 110 straipsnio 2 dalies b punkto taikymui.

5. Komisija, siekdama užtikrinti vienodas šio straipsnio įgyvendinimo sąlygas, priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomi metinės ir galutinės įgyvendinimo ataskaitos modeliai. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 150 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamąsios procedūros.

*112 straipsnis***Finansinių duomenų teikimas**

1. Iki sausio 31 d., liepos 31 d. ir spalio 31 d. valstybė narė elektroniniu būdu Komisijai stebėsenos tikslais apie kiekvieną veiksmų programą pateikia šiuos duomenis pagal prioritetines kryptis:

- a) visas ir viešąsias tinkamas finansuoti veiksmų išlaidas ir paramai atrinktų veiksmų skaičių;
- b) visas paramos gavėjų vadovaujančiajai institucijai deklaruotas tinkamas finansuoti išlaidas.

2. Be to, iki sausio 31 d. pateikti duomenys skirstomi pagal intervencinės veiklos kategorijas. Tie pateikti duomenys laikomi atitinkančiais 50 straipsnio 2 dalyje nurodytus finansinių duomenų pateikimo reikalavimus.

▼B

3. Kartu su sausio 31 d. ir liepos 31 d. pateikiamais duomenimis pateikiama prognozė, kokią sumą valstybės narės numato nurodyti einamųjų finansinių metų ir ateinančių finansinių metų mokėjimo paraiškose.

4. Pagal šį straipsnį teikiamų duomenų laikotarpio pabaiga yra mėnesio, einančio prieš duomenų pateikimo mėnesį, pabaiga.

5. Komisija, siekdama užtikrinti vienodas šio straipsnio įgyvendinimo sąlygas, priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomas modelis, kurį reikia naudoti Komisijai teikiant finansinius duomenis stebėsenos tikslais. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 150 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

*113 straipsnis***Sanglaudos pranešimas**

SESV 175 straipsnyje nurodytame Komisijos pranešime pateikiama:

- a) informacija apie pažangą, padarytą siekiant ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos, taip pat informacija apie regionų socialinę ir ekonominę padėtį bei vystymąsi ir apie tai, kaip atsižvelgiama į Sąjungos prioritetus;
- b) informacija apie tai, kaip prie padarytos pažangos prisidėjo fondai, EIB finansavimas ir kitos priemonės ir kokį poveikį jai turėjo kita Sąjungos ir nacionalinė politika;
- c) prireikus, nuoroda į būsimas Sąjungos priemones ir politikos kryptis, kurių reikia ekonominei, socialinei ir teritorinei sanglaudai stiprinti ir Sąjungos prioritetams įgyvendinti.

*114 straipsnis***Vertinimas****▼M6**

1. Vadovaujančioji institucija arba valstybė narė parengia vienos arba daugiau veiksmų programų vertinimo planą. Vertinimo planas stebėsenos komitetui pateikiamas ne vėliau kaip per vienus metus nuo veiksmų programos patvirtinimo. Prieš 2018 m. rugpjūčio 2 d. priimtų specialių programų, nurodytų 39 straipsnio 4 dalies pirmos pastraipos b punkte, atveju vertinimo planas stebėsenos komitetui pateikiamas ne vėliau kaip per vienus metus nuo tos datos.

▼B

2. Iki 2022 m. gruodžio 31 d. vadovaujančiosios institucijos Komisijai pateikia kiekvienos veiksmų programos ataskaitą, kurioje apibendrina programavimo laikotarpiu atliktų vertinimų išvadas ir pagrindinius veiksmų programų produktus ir rezultatus, pateikdamos pastabas apie praneštą informaciją.

3. Komisija atlieka *ex post* vertinimus glaudžiai bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis ir vadovaujančiosiomis institucijomis.

▼M6

▼ B*II SKYRIUS***▼ M6***Informavimas, komunikacija ir matomumas***▼ B***115 straipsnis***▼ M6****Informavimas, komunikacija ir matomumas****▼ B**

1. Valstybės narės ir vadovaujančiosios institucijos yra atsakingos už tai, kad:

- a) būtų parengtos komunikacijos strategijos;
- b) užtikrintų, kad būtų sukurta viena bendra interneto svetainė arba portalas, kur būtų skelbiama informacija apie visas tos valstybės narės veiksmų programas ir galimybę jomis naudotis, įskaitant informaciją apie programų įgyvendinimo terminus ir visas susijusias viešąsias konsultacijas;
- c) galimi paramos gavėjai būtų informuojami apie finansavimo pagal veiksmų programas galimybes;

▼ M6

- d) įgyvendinant partnerystės susitarimų, veiksmų programų ir veiksmų rezultatų ir poveikio matomumo didinimo priemones, Sąjungos piliečiai būtų informuojami apie sanglaudos politikos ir fondų vaidmenį ir pasiekimus.

▼ B

2. Kad užtikrintų fondų suteiktos paramos skaidrumą, valstybės narės arba vadovaujančiosios institucijos sudaro ir pildo veiksmų pagal veiksmų programas ir fondus sąrašą lentelinės skaičiuoklės formatu, kuris sudaro galimybę duomenis rūšiuoti, atlikti jų paiešką, juos gauti, palyginti ir nesunkiai skelbti internete, pavyzdžiui, CSV arba XML formatais. Šis veiksmų sąrašas skelbiamas vienoje bendroje interneto svetainėje arba viename bendrame portale, kur pateikiamas visų tos valstybės narės veiksmų programų sąrašas ir santrauka.

Siekiant toliau paskatinti privatųjį sektorių, pilietinę visuomenę ar nacionalinius viešojo administravimo subjektus veiksmų sąrašu naudotis ne vieną kartą, interneto svetainėje galima aiškiai nurodyti taikytinas licencijavimo taisykles, pagal kurias duomenys skelbiami aiškiu būdu.

Veiksmų sąrašas atnaujinamas ne rečiau kaip kas šešis mėnesius.

Būtiniausia informacija, kurią reikia pateikti veiksmų sąrašė, nurodyta XII priede.

▼ M6

3. Išsamios taisyklės dėl informavimo, komunikacijos ir matomumo priemonių, skirtų visuomenei, ir informavimo priemonių, skirtų galimiems paramos gavėjams ir paramos gavėjams, išdėstytos XII priede.

▼ B

4. Komisija priima įgyvendinimo aktus dėl veiksmui skirtų informavimo ir komunikacijos priemonių techninėms charakteristikoms ir nurodymams dėl skiriamą ženklo sukūrimo ir standartinių spalvų apibrėžimo. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 150 straipsnio 3 dalyje nustatytos nagrinėjimo procedūros.

▼ B*116 straipsnis***Komunikacijos strategija**

1. Valstybė narė arba vadovaujančiosios institucijos parengia kiekvienos veiksmų programos komunikacijos strategiją. Kelioms veiksmų programoms gali būti parengta bendra komunikacijos strategija. Komunikacijos strategijoje atsižvelgiama į atitinkamos veiksmų programos ar programų apimtį, laikantis proporcingumo principo.

Į komunikacijos strategiją įtraukiamos XII priede nurodytos sudedamosios dalys.

2. Komunikacijos strategija pateikiama stebėsenos komitetui patvirtinti pagal 110 straipsnio 2 dalies d punktą ne vėliau kaip per šešis mėnesius nuo atitinkamos veiksmų programos ar programų patvirtinimo.

Jei bendra komunikacijos strategija parengiama kelioms veiksmų programoms ir yra susijusi su keliais stebėsenos komitetais, valstybė narė gali paskirti vieną stebėsenos komitetą, konsultuojantis su kitais susijusiais stebėsenos komitetais atsakingą už bendros komunikacijos strategijos ir vėlesnius tos strategijos pakeitimus.

Prireikus valstybė narė arba vadovaujančiosios institucijos programavimo laikotarpiu gali iš dalies pakeisti komunikacijos strategiją. Vadovaujančioji institucija pateikia iš dalies pakeistą komunikacijos strategiją stebėsenos komitetui patvirtinti pagal 110 straipsnio 2 dalies d punktą.

▼ M6

3. Nukrypstant nuo šio straipsnio 2 dalies trečios pastraipos, vadovaujančioji institucija bent kartą per metus informuoja atsakingą stebėsenos komitetą ar komitetus apie pažangą įgyvendinant komunikacijos strategiją, kaip nurodyta 110 straipsnio 1 dalies c punkte, ir apie to įgyvendinimo rezultatų analizę, taip pat apie numatomą informavimo ir komunikacijos veiklą ir priemones, kuriomis bus padidintas fondų matomumas ir kurios bus vykdomos kitais metais. Stebėsenos komitetas pateikia nuomonę dėl kitais metais numatomos veiklos ir priemonių, be kita ko, dėl to, kaip padidinti visuomenei skirtos komunikacijos veiklos veiksmingumą.

▼ B*117 straipsnis***Už informavimą ir komunikaciją atsakingi pareigūnai ir jų tinklai**

1. Kiekviena valstybė narė paskiria už informavimą ir komunikaciją atsakingą pareigūną, kuris koordinuoja informavimo ir komunikacijos veiksmus, susijusius su vienu arba daugiau fondais, įskaitant susijusias programas pagal Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslą, ir atitinkamai informuoja Komisiją.

2. Už informavimą ir komunikaciją atsakingas pareigūnas yra atsakingas už nacionalinio su fondais susijusių už komunikaciją atsakingų asmenų tinklo, jei tokio tinklo esama, veiklos koordinavimą, už XII priede nurodytos interneto svetainės arba portalo sukūrimą ir tvarkymą ir už komunikacijos priemonių, kurių imtasi valstybės narės lygmeniu, apžvalgos pateikimą.

▼B

3. Kiekviena vadovaujančioji institucija paskiria po vieną asmenį, atsakingą už informavimą ir komunikaciją veiksmų programos lygmeniu, ir apie paskirtus asmenis praneša Komisijai. Atitinkamais atvejais kelioms veiksmų programoms galima paskirti vieną asmenį.

▼M6

4. Komisija įsteigia Sąjungos tinklus (jų narius paskiria valstybės narės), kad būtų galima užtikrinti keitimąsi informacija apie komunikacijos strategijų įgyvendinimo rezultatus, keitimąsi informavimo ir komunikacijos priemonių įgyvendinimo patirtimi bei gerąja patirtimi ir sudaryti sąlygas bendram komunikacijos veiklos planavimui ar koordinavimui, kai tikslinga, tarp valstybių narių ir su Komisija. Tinkluose bet kartą per metus aptariamas ir įvertinamas informavimo ir komunikacijos priemonių veiksmingumas ir pasiūlomos rekomendacijos, kaip didinti komunikacijos veiklos aprėptį ir poveikį ir kaip didinti informuotumą apie tos veiklos rezultatus ir pridėtinę vertę.

▼B

IV ANTRAŠTINĖ DALIS

TECHNINĖ PARAMA

*118 straipsnis***Komisijos iniciatyva teikiama techninė parama**

Atsižvelgiant į atskaitymus, įvykdytus pagal 91 straipsnio 3 dalį, fondų lėšomis galima remti techninę paramą, neviršijant 0,35 proc. metinių konkrečiam fondui skirtų asignavimų.

*119 straipsnis***Valstybių narių techninė parama****▼M6**

1. Fondų lėšų suma, skiriama techninei paramai valstybėje narėje, neturi viršyti 4 % visos fondų lėšų, skirtų veiksmų programoms pagal investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslą sumos.

▼B

Nustatydamos visos kiekvienai valstybei narei skiriamos techninės paramos lėšų sumos ribą, valstybės narės gali atsižvelgti į specialų asignavimą JUI.

2. ►**M6** ————— ◀ Nedarant poveikio 1 daliai, techninei paramai iš vieno fondo skirtos lėšos neviršija 10 proc. visų lėšų, skirtų iš to fondo valstybės narės veiksmų programoms pagal kiekvieną regionų, kuriuose, jei tinkama, įgyvendinamas investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslas, kategoriją.

3. Nukrypstant nuo 70 straipsnio 1 ir 2 dalių, techninės paramos veiksmai gali būti įgyvendinami ne programos įgyvendinimo, bet Sąjungos teritorijoje, su sąlyga, kad veiksmai yra naudingi veiksmų programai, o techninės paramos veiksmų programos atveju – kitoms atitinkamoms programoms.

▼M6

4. Kalbant apie struktūrinius fondus, kai 1 dalyje nurodyti asignavimai naudojami su daugiau kaip viena regionų kategorija susijusiems techninės paramos veiksams remti, su veiksmis susijusios išlaidos gali būti vykdomos atsižvelgiant į prioritetinę kryptį, apimančią skirtingas regionų kategorijas, ir priskirtos proporcingai, atsižvelgiant arba į atitinkamus asignavimus skirtingoms veiksmų programų regionų kategorijoms, arba į asignavimą pagal kiekvieną regionų kategoriją kaip į visų valstybei narei skirtų asignavimų dalį.

▼B

5. Nukrypstant nuo 1 dalies, tais atvejais, kai visa fondų lėšų, skiriamų valstybei narei pagal investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslą, suma neviršija 1 000 000 000 EUR, techninei paramai skiriamą sumą galima padidinti iki 6 proc. tos visos sumos arba 50 000 000 EUR sumos, atsižvelgiant į tai, kuri iš šių sumų yra mažesnė.

▼M6

5a. Procentų laikymosi įvertinimas vykdomas veiklos programos patvirtinimo metu.

▼B

6. Techninė parama teikiama kaip vieno fondo prioritetinė kryptis pagal veiksmų programą arba specialią veiksmų programą, arba pagal abi programas.

V ANTRAŠTINĖ DALIS

FONDŲ FINANSAVIMAS

*120 straipsnis***Bendro finansavimo normų nustatymas**

1. Komisijos sprendime, kuriuo patvirtinama veiksmų programa, nustatoma bendro finansavimo norma ir didžiausia galimas fondų finansavimas kiekvienai prioritetinei kryptčiai. Jei prioritetinė kryptis susijusi su daugiau kaip vienos kategorijos regionais arba daugiau kaip vienu fondu, Komisijos sprendimu prireikus nustatoma bendro finansavimo norma pagal regiono kategoriją ir fondą.

2. Dėl kiekvienos prioritetinės krypties Komisijos sprendime nurodoma, ar tai prioritetinei kryptčiai nustatyta bendro finansavimo norma turi būti taikoma:

a) visoms tinkamoms finansuoti išlaidoms, įskaitant viešąsias ir privačiąsias išlaidas, arba

b) viešosioms tinkamoms finansuoti išlaidoms.

3. Pagal investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslą įgyvendinamų veiksmų programų, ir kai tinkama, pagal regiono kategoriją ir fondą, kiekvienos prioritetinės krypties bendro finansavimo norma, negali būti didesnė kaip:

a) Sanglaudos fondui – 85 proc.,

b) valstybių narių, kurių 2007–2009 m. laikotarpiu BVP vienam gyventojui vidurkis buvo mažesnis kaip 85 proc. ES-27 vidurkio tuo laikotarpiu, mažiau išsivysčiusiems regionams ir atokiausiems regionams – 85 proc., įskaitant pagal ETB reglamento 92 straipsnio 1 dalies e punktą ir 4 straipsnio 2 dalį atokiausiems regionams numatytą papildomą asignavimą;

▼B

- c) valstybių narių mažiau išsivysčiusiems regionams, išskyrus nurodytus b punkte, ir visiems regionams, kurių BVP vienam gyventojui, naudojamas kaip tinkamumo finansuoti kriterijus, 2007–2013 m. programavimo laikotarpiu buvo mažesnis kaip 75 % ES 25 vidurkio tuo laikotarpiu, tačiau kurių BVP vienam gyventojui yra didesnis kaip 75 % ES 27 BVP vidurkio, taip pat regionams, apibrėžtiems Reglamento (ES) Nr. 1083/2006 8 straipsnio 1 dalyje, gaunantiems pereinamojo laikotarpio paramą 2007–2013 m. programavimo laikotarpiu, – 80 %;
- d) pereinamojo laikotarpio regionams, išskyrus nurodytus c punkte, – 60 proc.,
- e) labiau išsivysčiusiems regionams, išskyrus nurodytus c punkte, – 50 proc.

▼M2

Laikotarpiu nuo 2014 m. sausio 1 d. iki veiksmų programos užbaigimo kiekvieno prioriteto bendro finansavimo norma visoms Kipre vykdomoms veiksmų programoms yra ne didesnė kaip 85 %.

▼B

Komisija atlieka peržiūrą, kad įvertintų priežastis, ar reikia toliau taikyti bendro finansavimo normą, nurodytą antroje pastraipoje, po 2017 m. birželio 30 d., ir prireikus iki 2016 m. birželio 30 d. pateikia pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto.

Pagal Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslą įgyvendinamų veiksmų programų kiekvienos prioritutinės krypties bendro finansavimo norma negali būti didesnė kaip 85 proc.

Didžiausia bendro finansavimo norma pagal pirmos pastraipos b, c, d, ir e punktus padidinama kiekvienai prioritetinei kryptčiai, kuria įgyvendinama JUI, ir tuo atveju, jei prioritutinė krypttis yra susijusi su socialinėmis inovacijomis ar tarpvalstybiniu bendradarbiavimu arba abiejų šių elementų deriniu. Tas padidėjimas nustatomas pagal su konkrečiais fondams taikomas taisykles.

4. NUTS 2 lygio regionams, atitinkantiems 1994 m. stojimo akto Protokole Nr. 6 išdėstytus kriterijus, pagal 92 straipsnio 1 dalies e punktą skiriamo papildomo asignavimo bendro finansavimo norma yra ne didesnė kaip 50 proc.

5. Didžiausia galima bendro finansavimo norma pagal 3 dalį prioritutinės kryptties lygmeniu padidinama dešimčia procentinių punktų, jeigu visa prioritutinė krypttis yra įgyvendinama naudojant finansines priemones arba bendruomenės inicijuotos vietos plėtros veiksmams.

6. Fondų įnašas kiekvienai prioritetinei kryptčiai yra ne mažesnis kaip 20 proc. tinkamų finansuoti viešųjų išlaidų.

7. Veiksmų programoje gali būti numatyta atskira iki 100 proc. bendrai finansuojama prioritutinė krypttis, skirta veiksmams, įgyvendinamiems naudojant Sąjungos lygmeniu nustatytas ir tiesiogiai arba netiesiogiai Komisijos valdomas finansines priemones, remti. Nustačius tokią atskirą prioritutinę kryptį, atitinkamos kryptties paramos negalima įgyvendinti kitais būdais.

▼M4

8. Veiksmų programoje gali būti numatyta atskira iki 95 proc. bendrai finansuojama prioritutinė krypttis, skirta veiksmams, atitinkantiems visas toliau išvardytas sąlygas, remti:

▼M4

- a) veiksmus vadovaujančiosios institucijos pasirenka reaguodamos į dideles ar regionines stichines nelaimes, kaip apibrėžta Tarybos reglamento (EB) Nr. 2012/2002 ⁽¹⁾ 2 straipsnio 2 ir 3 dalyse;
- b) veiksmų tikslas – atstatymas po stichinės nelaimės ir
- c) veiksmai yra remiami pagal ERPF investavimo prioritetą.

Pirmoje pastraipoje minimiems veiksams skirta suma neviršija 5 proc. visų ERPF asignavimų valstybėje narėje 2014–2020 programavimo laikotarpiui.

Nukrypstant nuo 65 straipsnio 9 dalies, pagal šią prioritetinę kryptį remiamų veiksmų išlaidos yra tinkamos finansuoti nuo tos dienos, kurią įvyko stichinė nelaimė.

Kai išlaidos, susijusios su pirmoje pastraipoje nurodytais veiksmais, įtraukiamos į mokėjimo paraišką, kuri Komisijai pateikiama dar nenumačius atskiros prioritetinės krypties, valstybė narė, rengdama kitą mokėjimo paraišką ir, kai tinkama, kitas sąskaitas, teikiamas priėmus programos pakeitimą, atlieka būtinus koregavimus.

▼B*121 straipsnis***Bendro finansavimo normų moduliavimas**

Prioritetinei kryptčiai taikoma fondų bendro finansavimo norma gali būti pritaikoma atsižvelgiant į:

- 1) prioritetinės krypties svarbą Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijos įgyvendinimui, atsižvelgiant į konkrečias spragas, kurias reikia pašalinti;
- 2) aplinkos apsaugą ir jos gerinimą, pirmiausia taikant atsargumo principą, prevencinių veiksmų principą ir principą „teršėjas moka“;
- 3) mobilizuotą privataus finansavimo dalį;
- 4) tai, ar įtraukiamos šios vietovės, kurios turi didelių ir nuolatinių gamtinių arba demografinių trūkumų:
 - a) salose esančios valstybės narės, kurios atitinka Sanglaudos fondo finansavimo reikalavimus, ir kitos salos, išskyrus salas, kuriose yra valstybės narės sostinė arba kurias su pagrindine valstybės teritorija jungia nuolatinė jungtis;
 - b) kalnuotos vietovės, apibrėžtos valstybės narės nacionalinės teisės aktuose;
 - c) retai (mažiau kaip 50 gyventojų viename kvadratiniam kilometre) ir labai retai (mažiau kaip 8 gyventojai viename kvadratiniam kilometre) apgyvendintos vietovės;
 - d) įtraukiami atokiausi regionai, kaip nustatyta SESV 349 straipsnyje.

⁽¹⁾ 2002 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2012/2002, įsteigiantis Europos Sąjungos solidarumo fondą (OL L 311, 2002 11 14, p. 3).

▼B

KETVIRTOJI DALIS
FONDAMS IR EJŖŽF TAIKOMOS BENDROSIOS NUOSTATOS

I ANTRAŠTINĖ DALIS
VALDYMAS IR KONTROLĖ

I SKYRIUS

Valdymo ir kontrolės sistemos

122 straipsnis

Valstybių narių pareigos

1. Valstybės narės užtikrina, kad veiksmų programų valdymo ir kontrolės sistemos būtų nustatytos laikantis 72, 73 ir 74 straipsnių.

2. Valstybės narės užkerta kelią pažeidimams, juos nustato ir ištaiso bei susigražina neteisėtai sumokėtas sumas ir visus delspinigius.
 ►C1 Jos informuoja Komisiją apie pažeidimus, kurie 10 000 EUR viršija bet kurio iš fondų arba EJŖŽF įnašą, ir ◄ nuolat ją informuoja apie tai, ar įgyvendinant susijusias administracines ir teisine procedūras daroma didelė pažanga.

Valstybės narės Komisijai apie pažeidimus nepraneša:

- a) atvejais, kai pažeidimas yra tik visiškasis ar dalinis veiksmo, įtraukto į bendrai finansuojamą veiksmų programą, neįvykdymas dėl paramos gavėjo bankroto;
- b) atvejais, į kuriuos vadovaujančios institucijos ar tvirtinančios institucijos dėmesį savo noru atkreipė paramos gavėjas prieš kuriai nors institucijai nustatant pažeidimą iki viešųjų lėšų išmokėjimo ar po jo;

▼C1

- c) atvejais, kuriuos nustato ir ištaiso vadovaujančioji arba tvirtinančioji institucija prieš atitinkamas išlaidas įtraukiant į Komisijai teikiamą mokėjimo paraišką.

▼B

Visais kitais atvejais, ypač atvejais iki bankroto arba įtariamo sukčiavimo atvejais, apie nustatytus pažeidimus ir su jais susijusias prevencines arba taisomąsias priemones pranešama Komisijai.

▼M6

Kai paramos gavėjui už veiksmą nepagrįstai išmokėtų sumų susigražinti neįmanoma ir lėšos buvo išmokėtos dėl valstybės narės kaltės arba aplaidumo, ta valstybė narė yra atsakinga už atitinkamų sumų grąžinimą į Sąjungos biudžetą. Valstybės narės gali nuspręsti nesusigražinti nepagrįstai išmokėtos sumos, jei iš paramos gavėjo susigražintina suma, neskaitant palūkanų, ataskaitiniais metais neviršija 250 EUR fondų įnašo veiksmui.

▼B

Komisijai pagal 142 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais nustatomos papildomos išsamios taisyklės, susijusios su kriterijais, taikomais pažeidimo atvejams, apie kuriuos turi būti pranešta, teiktiniams duomenims, taip pat sąlygoms ir procedūroms, taikytinoms siekiant nustatyti, ar nesusigražinamas sumas kompensuoja valstybės narės, apibrėžti.

▼B

Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomas atskaitomybės periodiškumas ir naudotina pažeidimų ataskaitų teikimo forma. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 150 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamąsios procedūros.

3. Valstybės narės užtikrina, kad ne vėliau kaip 2015 m. gruodžio 31 d. visa informacija tarp paramos gavėjų ir vadovaujančiosios, tvirtinančiosios, audito institucijos ir tarpinių institucijų būtų galima keistis per elektroninio keitimosi duomenimis sistemas.

Pirmoje pastraipoje nurodytos sistemos palengvina sąveiką su nacionalinėmis ir Sąjungos sistemomis, ir jomis paramos gavėjams sudaromos sąlygos visą pirmoje pastraipoje nurodytą informaciją pateikti vienu perdavimu.

Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos išsamios keitimosi informacija pagal šią dalį taisyklės. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 143 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

4. 3 dalis netaikoma EJŖŽF.

*II SKYRIUS**Valdymo ir kontrolės institucijos**123 straipsnis***Institucijų paskyrimas**

1. Kiekviena valstybė narė paskiria kiekvienos veiksmų programos nacionalinę, regioninę arba vietos valdžios instituciją ar subjektą arba privatųjį subjektą, kuri ar kuris veikia kaip vadovaujančioji institucija. Ta pati vadovaujančioji institucija gali būti paskirta daugiau nei vienai veiksmų programai.

2. Nedarant poveikio 3 daliai, valstybė narė paskiria kiekvienos veiksmų programos nacionalinę, regioninę arba vietos valdžios instituciją arba subjektą, kuri arba kuris veikia kaip tvirtinančioji institucija. Ta pati tvirtinančioji institucija gali būti paskirta daugiau nei vienai veiksmų programai.

3. Valstybė narė gali paskirti veiksmų programos vadovaujančiąją instituciją, kuri yra valdžios institucija arba subjektas, papildomai atlikti tvirtinančiosios institucijos funkcijas.

4. Valstybė narė paskiria kiekvienos veiksmų programos nacionalinę, regioninę arba vietos valdžios instituciją arba subjektą, funkcinio požiūriu nepriklausomą nuo vadovaujančiosios institucijos ir tvirtinančiosios institucijos, kuri veikia kaip audito institucija. Tą pačią audito instituciją galima skirti daugiau nei vienai veiksmų programai.

▼M6

5. Fondų ir EJŖŽF atveju vadovaujančiosios institucijos, jei taikytina, tvirtinančiosios institucijos ir audito institucijos funkcijas gali vykdyti ta pati valdžios institucija arba įstaiga, jeigu laikomasi funkcijų atskyrimo principo.

▼B

Tuo atveju, kai veiksmų programai visa skiriama fondų paramos suma yra daugiau kaip 250 000 000 EUR arba EJŖŽF atveju – daugiau kaip 100 000 000 EUR, ta pati viešosios valdžios institucija arba tas pats subjektas, kuri arba kuris vykdo vadovaujančiosios institucijos funkcijas, gali vykdyti audito institucijos funkcijas, jei pagal ankstesniam programavimo laikotarpiui taikomas nuostatas Komisija prieš atitinkamos veiksmų programos patvirtinimo dieną informavo valstybę narę

▼B

apie savo išvadą, kad ji iš esmės gali pasitikėti jos audito nuomone, arba jei Komisija, remdamasi ankstesnio programavimo laikotarpio patirtimi, sutinka, kad dėl audito institucijos institucinės struktūros ir atskaitomybės suteikiamos tinkamos jos funkcinio nepriklausomumo ir patikimumo garantijos.

6. Valstybė narė gali paskirti vieną ar kelias tarpines institucijas, kurios vykdytų tam tikras vadovaujančiosios arba tvirtinančiosios institucijos funkcijas tos institucijos atsakomybe. Atitinkami vadovaujančiosios arba tvirtinančiosios institucijos ir tarpinių institucijų susitarimai įforminami raštu.

7. Valstybė narė arba vadovaujančioji institucija gali dalies veiksmų programos valdymą patikėti tarpinei institucijai pagal rašytinį valstybės narės arba vadovaujančiosios institucijos ir tarpinės institucijos susitarimą (visuotinė dotacija). Tarpinė institucija pateikia garantijas dėl savo mokumo ir kompetencijos atitinkamoje srityje ir jos administracinio bei finansų valdymo gebėjimų.

8. Valstybė narė gali savo iniciatyva paskirti koordinavimo instituciją, kurios pareiga yra palaikyti ryšius su Komisija ir teikti jai informaciją, koordinuoti kitų susijusių paskirtų institucijų veiklą ir skatinti suderintai taikyti taikytiną teisę.

9. Valstybė narė raštu nustato taisykles, reglamentuojančias jos santykius su vadovaujančiosiomis, tvirtinančiosiomis ir audito institucijomis, šių institucijų tarpusavio santykius ir santykius su Komisija.

124 straipsnis

Vadovaujančiosios institucijos ir tvirtinančiosios institucijos paskyrimo procedūra

1. Iki pirmo tarpinio mokėjimo paraiškos pateikimo Komisijai valstybė narė informuoja Komisiją apie tinkamu lygiu atliekamo vadovaujančiosios institucijos ir, atitinkamais atvejais, tvirtinančiosios institucijos paskyrimo datą bei formą.

2. 1 dalyje nurodytas paskyrimas grindžiamas nepriklausomos audito institucijos, kuri vertina institucijų XIII priede išdėstytų kriterijų dėl vidaus kontrolės aplinkos, rizikos valdymo, valdymo ir kontrolės veiklos ir stebėsenos, tenkinimą, ataskaita ir nuomone. Nepriklausoma audito institucija yra audito institucija arba kitas viešosios ar privačios teisės reglamentuojamas subjektas, turintis būtinus gebėjimus atlikti auditus, kuris yra nepriklausomas nuo vadovaujančiosios įstaigos ir, atitinkamais atvejais, tvirtinančiosios įstaigos, ir kuris vykdo veiklą vadovaudamasis tarptautiniu mastu pripažintais audito standartais. Jei nepriklausoma audito institucija padaro išvadą, kad valdymo ir kontrolės sistemos dalis, susijusi su vadovaujančiąja arba tvirtinančiąja įstaiga, iš esmės yra ta pati, kaip ir ankstesniu programavimo laikotarpiu, ir jei, remiantis audito darbu, atliktu laikantis atitinkamų Reglamento (EB) Nr. 1083/2006 ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1198/2006 ⁽¹⁾ nuostatų, yra įrodymų, kad tuo laikotarpiu jos funkcionavo veiksmingai, ji, neatlikdama papildomų audito darbų, gali padaryti išvadą, kad atitinkami kriterijai yra įgyvendinti.

⁽¹⁾ 2006 m. liepos 27 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1198/2006 dėl Europos žuvininkystės fondo (OL L 223, 2006 8 15, p. 1).

▼B

3. Jeigu visa fondų paramos veiksmų programai suma yra didesnė kaip 250 000 000 EUR arba EJRF paramos suma didesnė kaip 1 000 000 000 EUR, Komisija gali paprašyti per mėnesį nuo 1 dalyje nurodytos informacijos apie paskyrimą pranešimo pateikti 2 dalyje nurodytą nepriklausomos audito institucijos ataskaitą ir nuomonę bei vadovaujančiosios institucijos ir, kai tinkama, tvirtinančiosios institucijos atliekamų funkcijų ir procedūrų aprašymą. Komisija nusprendžia, ar paprašyti pateikti tuos dokumentus, remdamasi rizikos vertinimu ir atsižvelgdama į informaciją apie vadovaujančiosios institucijos ar, atitinkamais atvejais, tvirtinančiosios institucijos funkcijų ir procedūrų reikšmingus pakeitimus palyginti su galiojusiais ankstesniuoju programavimo laikotarpiu ir atitinkamus įrodymus apie jų efektyvų veikimą.

Komisija gali pateikti pastabas per du mėnesius nuo pirmoje pastraipoje nurodytų dokumentų gavimo. Nedarant poveikio 83 straipsniui, dėl tų dokumentų nagrinėjimo nenutrūksta paraiškų atlikti tarpinius mokėjimus nagrinėjimas.

4. Jeigu visa fondų paramos veiksmų programai suma yra didesnė kaip 250 000 000 EUR, o vadovaujančiosios institucijos ir, atitinkamais atvejais, tvirtinančiosios institucijos funkcijų ir procedūrų pokyčiai yra reikšmingi palyginti su galiojusiais ankstesniuoju programavimo laikotarpiu, valstybė narė gali savo iniciatyva per du mėnesius nuo pranešimo apie 1 dalyje nurodytą paskyrimą pateikti Komisijai 3 dalyje nurodytus dokumentus. Pastabas dėl tų dokumentų Komisija pateikia per tris mėnesius nuo jų gavimo.

5. Kai turimi audito ir kontrolės rezultatai rodo, kad paskirtoji institucija nebetenkina 2 dalyje nurodytų kriterijų, valstybė narė, atsižvelgdama į problemos sunkumą, atitinkamu lygiu nustato bandomąjį laikotarpį, per kurį imamasi reikiamų taisomųjų veiksmų.

Kai paskirtai institucijai nepavyksta per valstybės narės nustatytą bandomąjį laikotarpį įgyvendinti reikiamų taisomųjų veiksmų, valstybė narė atitinkamu lygiu nutraukia jos paskyrimą.

Valstybė narė nedelsdama informuoja Komisiją, kai paskirtajai institucijai nustatomas bandomasis laikotarpis, suteikdama informaciją apie atitinkamą bandomąjį laikotarpį, kai bandomasis laikotarpis baigiamas įgyvendinus taisomuosius veiksmus, taip pat tais atvejais, kai institucijos paskyrimas yra nutraukiamas. Dėl pranešimo apie tai, kad valstybė narė paskirtajai institucijai nustatė bandomąjį laikotarpį, nedarant poveikio 83 straipsnio taikymui, nenutrūksta paraiškų atlikti tarpinius mokėjimus nagrinėjimas.

6. Kai vadovaujančiosios arba tvirtinančiosios institucijos paskyrimas nutraukiamas, valstybės narės pagal 2 dalyje numatytą procedūrą paskiria naują instituciją perimti vadovaujančiosios arba tvirtinančiosios institucijos funkcijas, ir apie tai informuoja Komisiją.

7. Komisija, siekdama užtikrinti vienodas šio straipsnio įgyvendinimo sąlygas, priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomas nepriklausomos audito institucijos ataskaitos bei nuomonės ir vadovaujančiosios institucijos bei, atitinkamais atvejais tvirtinančiosios institucijos atliekamų funkcijų ir taikomų procedūrų aprašymo modelis. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 150 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

▼B*125 straipsnis***Vadovaujančiosios institucijos funkcijos**

1. Vadovaujančioji institucija atsako už veiksmų programos valdymą laikantis patikimo finansų valdymo principo.
2. Valdydama veiksmų programą vadovaujančioji institucija:
 - a) teikia pagalbą 47 straipsnyje nurodytam stebėsenos komitetui šiam atliekant savo darbą, teikia jam informaciją, kuri yra reikalinga jo funkcijoms vykdyti, visų pirma duomenis, susijusius su veiksmų programos pažanga siekiant jos tikslų, finansinius duomenis bei duomenis apie rodiklius ir ►C1 tarpines reikšmes; ◄
 - b) rengia ir, stebėsenos komitetui patvirtinus, teikia Komisijai 50 straipsnyje nurodytas metinę ir galutinę įgyvendinimo ataskaitas;
 - c) tarpinėms institucijoms ir paramos gavėjams teikia informaciją, kuri yra svarbi jų užduotims vykdyti ir veiksmams įgyvendinti;
 - d) nustato kompiuterizuotų kiekvieno veiksmo duomenų, kurie yra reikalingi stebėsenai, vertinimui, finansų valdymui, tikrinimui ir auditui, įskaitant duomenis apie atskirus veiksmų dalyvius, kai taikytina, kaupimo ir saugojimo sistemą;
 - e) užtikrina, kad d punkte nurodyti duomenys būtų renkami, įvedami į d punkte nurodytą sistemą ir joje saugomi ir kad duomenys apie rodiklius būtų suskirstyti pagal lytis, jei to reikalaujama pagal ESF reglamento I ir II priedus.
3. Veiksmų atrankos srityje vadovaujančioji institucija:
 - a) parengia ir patvirtinusi taiko atitinkamas atrankos procedūras ir kriterijus, kurie:
 - i) padeda užtikrinti, kad veiksmams būtų prisidėta siekiant atitinkamo prioriteto konkrečių tikslų ir rezultatų;
 - ii) yra nediskriminuojantys ir skaidrūs;
 - iii) atitinka 7 ir 8 straipsniuose nustatytus bendruosius principus;

▼C1

- b) užtikrina, kad atrinktas veiksmas atitiktų EJRŽF, atitinkamo fondo arba fondų paramos aprėptį ir gali būti priskirtas intervencijos kategorijai, arba EJRŽF atveju atitinka priemonę, nurodytą pagal veiksmų programos prioritetą arba prioritetus;

▼M6

- c) užtikrina, kad paramos gavėjui būtų pateiktas dokumentas, kuriame išdėstomos paramos teikimo kiekvienam veiksmui sąlygos, įskaitant konkrečius reikalavimus dėl pagal veiksmą teiktinų prekių arba teiktinų paslaugų, finansavimo plano, įvykdymo termino, taip pat reikalavimus dėl informavimo, komunikacijos ir matomumo;

▼B

- d) prieš patvirtindama veiksmą įsitikina, ar paramos gavėjas turi administracinius, finansinius ir veiklos gebėjimus įvykdyti c punkte nurodytas sąlygas;

▼B

- e) jeigu veiksmą pradėta vykdyti prieš pateikiant finansavimo paraišką vadovaujančiai institucijai, įsitikina, kad buvo laikomasi veiksmui taikytinos teisės;
 - f) užtikrina, kad veiksmas, kurie buvo atrinkti siekiant teikti fondų paramą, neapimtų veiklos, įtrauktos į veiksmus, kuriems buvo arba turėjo būti taikoma lėšų susigrąžinimo procedūra pagal 71 straipsnį dėl to, kad buvo pakeista gamybinės veiklos vieta perkeltiant ją už programos įgyvendinimo teritorijos ribų;
 - g) nustato intervencijos kategorijas arba EJRF atveju – priemones, prie kurių priskiriamos veiksmo išlaidos.
4. Veiksmų programos finansų valdymo ir kontrolės srityje vadovaujančioji institucija:

▼M6

- a) tikrina, ar bendrai finansuojami produktai ir paslaugos suteikti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę, veiksmų programą ir paramos veiksmui sąlygas, taip pat
 - i) tuo atveju, jei išlaidos turi būti atlygintos pagal 67 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos a punktą, ar su tomis išlaidomis susijusių paramos gavėjų deklaruotų išlaidų suma buvo apmokėta;
 - ii) tuo atveju, jei išlaidos buvo atlygintos pagal 67 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos b–e punktus, ar buvo įvykdytos išlaidų atlyginimo paramos gavėjui sąlygos;

▼B

- b) užtikrina, kad veiksmą įgyvendinant dalyvaujantys paramos gavėjai, kuriems atlyginamos tinkamos finansuoti faktiškai patirtos išlaidos, turėtų atskirą apskaitos sistemą arba tinkamą visų su veiksmu susijusių sandorių apskaitos kodą;
- c) atsižvelgdama į nustatytą riziką nustato veiksmingas ir proporcingas kovos su sukčiavimu priemones;
- d) nustato procedūras, užtikrinančias, kad visi su išlaidomis ir audитаис susiję dokumentai, reikalingi tinkamai audito sekai garantuoti, būtų saugomi laikantis 72 straipsnio g punkto reikalavimų;
- e) rengia valdymo pareiškimą ir metinę galutinių audito ataskaitų ir atliktų patikrinimų santrauką, nurodytą ►M6 Finansinio reglamento 63 straipsnio 5 dalies a ir b punktus ir 63 straipsnio 6 ir 7 dalis ◄.

Nukrypstant nuo pirmos pastraipos a punkto, ETB reglamentu gali būti nustatytos specialios bendradarbiavimo programoms taikytinos tikrinimo taisyklės.

5. Tikrinant pagal 4 dalies pirmos pastraipos a punktą atliekamos šios procedūros:

- a) atliekamas kiekvienos paramos gavėjų pateiktos išlaidų atlyginimo paraiškos administracinis tikrinimas;
- b) atliekamos veiksmų patikros vietoje.

Patikrų vietoje dažnumas ir aprėptis turi proporcingai atitikti viešosios paramos veiksmui dydį bei per tokias patikras ir audito institucijos atliktą visos valdymo ir kontrolės sistemos auditą nustatytą rizikos lygį.

▼B

6. Pagal 5 dalies pirmos pastraipos b punktą atliekant pavienių veiksmų patikras vietoje jas galima atlikti naudojant imtis.

7. Jeigu vadovaujančioji institucija pagal veiksmų programą taip pat yra ir paramos gavėja, 4 dalies pirmos pastraipos a punkte nurodyta tikrinimų tvarka užtikrinamas tinkamas funkcijų atskyrimas.

8. Komisijai pagal 149 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais nustatomos taisyklės, skirtos informacijai, susijusiai su įrašomais ir kompiuterizuota forma stebėsenos sistemoje, sukurtoje pagal šio straipsnio 2 dalies d punktą, saugomais duomenimis, apibrėžti.

Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomos pagal šio straipsnio 2 dalies d punktą sukurtos sistemos techninės specifikacijos. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 143 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

9. Komisijai pagal 142 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais nustatomi išsamūs šio straipsnio 4 dalies pirmos pastraipos d punkte nurodytos audito sekos būtiniausi reikalavimai, susiję su apskaitos duomenimis ir patvirtinamaisiais dokumentais, kuriuos turi saugoti tvirtinančioji institucija, vadovaujančioji institucija, tarpinės institucijos ir paramos gavėjai.

10. Komisija, siekdama užtikrinti vienodas šio straipsnio įgyvendinimo sąlygas, priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomas šio straipsnio 4 dalies pirmos pastraipos e punkte nurodyto valdymo pareiškimo modelis. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 150 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamąsios procedūros.

*126 straipsnis***Tvirtinančiosios institucijos funkcijos**

Veiksmų programos tvirtinančioji institucija visų pirma yra atsakinga už:

- a) mokėjimo paraiškų parengimą ir pateikimą Komisijai bei patvirtinimą, kad jos parengtos naudojant patikimas apskaitos sistemas, yra pagrįstos patikrinamais patvirtinamaisiais dokumentais ir buvo vadovaujančiosios institucijos patikrintos;
- b) ►**M6** Finansinio reglamento 63 straipsnio 5 dalies a punktą ir 63 straipsnio 6 dalį ◀ nurodytų sąskaitų parengimą;
- c) patvirtinimą, kad sąskaitos yra išsamios, tikslios ir teisingos ir kad į sąskaitas įtrauktos išlaidos atitinka taikytiną teisę, buvo patirtos vykdant veiksmus, atrinktus finansavimui pagal veiksmų programai taikytinus kriterijus bei laikantis taikytinos teisės;
- d) užtikrinimą, kad veiktų sistema, kurioje kompiuterizuota forma būtų registruojami ir saugomi kiekvieno veiksmo apskaitos duomenys, saugomi mokėjimo paraiškoms ir sąskaitoms parengti reikalingi duomenys, įskaitant duomenis apie susigrąžintinų sumų apskaitą ir išimtų sumų apskaitą panaikinus dalį veiksmui skirtos paramos arba visą paramą;

▼B

- e) užtikrinimą mokėjimo paraiškų rengimo ir teikimo tikslais, kad iš vadovaujančiosios institucijos gauta tinkama informacija apie įvykdytas su išlaidomis susijusias procedūras ir patikrinimus;
- f) tai, kad mokėjimo paraiškų rengimo ir teikimo tikslais būtų atsižvelgta į visų auditų, kuriuos atliko audito institucija arba kurie buvo atlikti jos atsakomybe, rezultatus;
- g) Komisijai deklaruotų išlaidų ir atitinkamo viešojo paramos gavėjams sumokėto įnašo apskaitos įrašų saugojimą kompiuterizuota forma;
- h) susigrąžintinų sumų apskaitą ir anuliuotų sumų apskaitą, panaikinus dalį veiksmui skirtą įnašo arba visą įnašą. ►**C1** Susigrąžintos sumos iki veiksmų programos užbaigimo sugrąžinamos į Sąjungos biudžetą, išskaitant jas iš kitos mokėjimo paraiškos. ◄

*127 straipsnis***Audito institucijos funkcijos**

1. Audito institucija užtikrina, kad veiksmų programos valdymo ir kontrolės sistemos tinkamo veikimo ir tinkamos veiksmų imties auditas būtų atliekamas remiantis deklaruotomis išlaidomis. Deklaruotų išlaidų auditas atliekamas remiantis reprezentatyviaja imtimi ir, kaip įprasta, taikant statistinius imties metodus.

Nestatistinis imties metodas gali būti naudojamas tada, kai tinkamai pagrįstais atvejais audito institucija, vadovaudamasi tarptautiniu mastu priimtinais audito standartais, priima tokį profesinį sprendimą, ir bet kuriuo atveju, kai ataskaitinių metų veiksmų skaičius nepakankamas, kad būtų galima naudoti statistinį metodą.

Tokiais atvejais imties dydis turi būti pakankamas, kad audito institucija galėtų parengti pagrįstą audito nuomonę remdamasi ►**M6** Finansinio reglamento 63 straipsnio 7 dalį ◄.

Nestatistinis veiksmų atrankos metodas apima bent 5 proc. veiksmų, kurių išlaidos per ataskaitinius metus buvo deklaruotos Komisijai, ir 10 proc. per ataskaitinius metus Komisijai deklaruotų išlaidų.

2. Jeigu auditą atlieka ne audito institucija, o kitas subjektas, audito institucija užtikrina, kad tas subjektas funkcinio požiūriu būtų nepriklausomas tiek, kiek reikia.

3. Audito institucija užtikrina, kad atliekant auditą būtų atsižvelgiama į tarptautiniu mastu pripažintus audito standartus.

4. Audito institucija per aštuonis mėnesius nuo veiksmų programos patvirtinimo parengia audito strategiją. Audito strategijoje išdėstoma audito metodika, veiksmų atrankos auditui metodas ir audito planavimas

▼B

per einamuosius ir dvejus paskesnius ataskaitinius metus. Audito strategija nuo 2016 iki 2024 m. imtinai kasmet atnaujinama. Jeigu bendra valdymo ir kontrolės sistema taikoma daugiau kaip vienai veiksmų programai, atitinkamoms veiksmų programoms gali būti parengta viena bendra audito strategija. Audito institucija, gavusi prašymą, audito strategiją pateikia Komisijai.

5. Audito institucija parengia:

- a) audito nuomonę pagal ►**M6** Finansinio reglamento 63 straipsnio 7 dalį ◀;
- b) kontrolės ataskaitą, kurioje pateikiamos pagrindinės pagal 1 dalį atlikto audito išvados, įskaitant išvadas, susijusias su nustatytais valdymo ir kontrolės sistemų trūkumais, ir siūlomi bei įgyvendinti taisomieji veiksmai.

Jeigu bendra valdymo ir kontrolės sistema taikoma daugiau negu vienai veiksmų programai, pirmos pastraipos b punkte nurodyta informacija gali būti grupuojama vienoje ataskaitoje.

6. Komisija, siekdama užtikrinti vienodas šio straipsnio įgyvendinimo sąlygas, priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomi audito strategijos, audito nuomonės ir kontrolės ataskaitos modeliai. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 150 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamiosios procedūros.

7. Komisijai pagal 149 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais nustatoma veiksmų audito ir sąskaitų audito aprėptis ir turinys ir šio straipsnio 1 dalyje nurodyta veiksmų imties atrankos metodika.

8. Komisijai pagal 149 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais nustatomos išsamios taisyklės dėl Komisijos pareigūnų arba įgaliotų Komisijos atstovų atliekamo audito metu surinktų duomenų naudojimo.

III SKYRIUS

Bendradarbiavimas su audito institucijomis

128 straipsnis

Bendradarbiavimas su audito institucijomis

1. Komisija bendradarbiauja su audito institucijomis, derindama savo audito planus ir metodus, ir su tomis institucijomis nedelsdama pasikeičia atlikto valdymo ir kontrolės sistemų audito rezultatais.

2. Siekdama sudaryti palankesnes sąlygas šiam bendradarbiavimui tais atvejais, kai valstybė narė skiria daugiau negu vieną audito instituciją, valstybė narė gali skirti koordinavimo įstaigą.

▼B

3. Komisija, audito institucijos ir koordinavimo įstaiga reguliariai, paprastai bent kartą per metus, šaukia susitikimus, jeigu nesusitarta kitaip, per kuriuos nagrinėja metinę kontrolės ataskaitą, audito nuomonę ir audito strategiją, keičiasi nuomonėmis su valdymo ir kontrolės gerinimu susijusiais klausimais.

II ANTRAŠTINĖ DALIS

▼C1**FINANSŲ VALDYMAS, SĄSKAITŲ RENGIMAS, TIKRINIMAS IR PRIPAŽINIMAS BEI FINANSINĖS PATAISOS****▼B***1 SKYRIUS**Finansų valdymas**129 straipsnis***Bendros mokėjimų taisyklės****▼C1**

Valstybė narė užtikrina, kad viešųjų išlaidų suma, išmokėta paramos gavėjams ne vėliau kaip veiksmų programos užbaigimo dieną, yra bent lygi Komisijos tai valstybei narei išmokėtam fondų ir EJŖŽF įnašui.

▼B*130 straipsnis***Bendros tarpinių mokėjimų ir galutinio likučio mokėjimų apskaičiavimo taisyklės**

1. Tarpiniais mokėjimais Komisija atlygina 90 proc. sumos, gautos veiksmų programą patvirtinančiame sprendime nurodytoms į mokėjimo paraišką įtraukto prioriteto tinkamoms finansuoti išlaidoms pritaikius bendro finansavimo normą. Komisija nustato likusias sumas, kurios turi būti atlyginamos kaip tarpiniai mokėjimai arba turi būti susigrąžinamos pagal 139 straipsnį.

▼C1

2. Fondų arba EJŖŽF įnašas prioritetui mokant tarpinius mokėjimus ir galutinį likutį negali viršyti:

- a) mokėjimo paraiškose nurodytų prioritetui skirtų tinkamų finansuoti viešųjų išlaidų arba
- b) veiksmų programą patvirtinančiame Komisijos sprendime nustatyto prioritetui skirtų fondų arba EJŖŽF įnašo.

Taikant mažesnįjį.

▼M6*131 straipsnis***Mokėjimo paraiškos**

1. Mokėjimo paraiškose pagal kiekvieną prioritetą nurodoma:

- a) visa įgyvendinant veiksmus paramos gavėjų turėtų ir apmokėtų tinkamų finansuoti išlaidų suma, įtraukta į tvirtinančiosios institucijos apskaitos sistemą;

▼ M6

- b) visa įgyvendinant veiksmus turėtų viešųjų išlaidų suma, įtraukta į tvirtinančiosios institucijos apskaitos sistemą.

Nurodant sumas mokėjimo paraiškose dėl 67 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos e punkte nurodytos paramos formos, į mokėjimo paraiškas įtraukiami pagal 67 straipsnio 5a dalį priimtuose deleguotuose aktuose išdėstyti elementai ir naudojamas pagal šio straipsnio 6 dalį priimtame įgyvendinimo akte nustatytas mokėjimo paraiškų modelis.

2. Į mokėjimo paraišką įtraukiamos tinkamos finansuoti išlaidos pagrindžiamos apmokėtomis sąskaitomis faktūromis arba lygiaverčiais įrodomaisiais apskaitos dokumentais, išskyrus paramos formas, nurodytas šio reglamento 67 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos b–e punktuose, šio reglamento 68 straipsnyje, 68a straipsnyje, 68b straipsnyje, šio reglamento 69 straipsnio 1 dalyje ir 109 straipsnyje bei ESF reglamento 14 straipsnyje. Tų formų paramos atveju mokėjimo paraiškoje nurodytos sumos yra taikytinu pagrindu apskaičiuotos išlaidos.

3. Valstybės pagalbos atveju viešąją įnašą, atitinkantį į mokėjimo paraišką įtrauktas išlaidas, paramos gavėjams turi apmokėti pagalbą teikianti institucija arba, jei valstybės narės yra nusprendusios, kad paramos gavėjas yra pagalbą teikianti institucija pagal 2 straipsnio 10 punkto a papunktį, turi apmokėti paramos gavėjas pagalbą gaunančiam subjektui.

4. Nukrypstant nuo šio straipsnio 1 dalies, valstybės pagalbos atveju į mokėjimo paraišką gali būti įtraukti pagalbą teikiančios institucijos paramos gavėjui sumokėti avansai arba, jei valstybės narės nusprendžia, kad paramos gavėjas yra pagalbą teikianti institucija pagal 2 straipsnio 10 punkto a papunktį, paramos gavėjo pagalbą gaunančiam subjektui sumokėti avansai, jei tenkinamos visos šios sąlygos:

- a) tie avansai užtikrinami valstybėje narėje įsteigto banko ar kitos finansų įstaigos suteikta garantija arba padengiami kaip garantija viešojo subjekto arba valstybės narės suteikta finansavimo priemonė;
- b) tie avansai neviršija 40 % visos paramos gavėjui konkrečiam veiksmui teiktinos pagalbos sumos arba, jei valstybės narės yra nusprendusios, kad paramos gavėjas yra pagalbą teikianti institucija pagal 2 straipsnio 10 punkto a papunktį, visos pagalbą gaunančiam subjektui konkrečiam veiksmui teiktinos pagalbos sumos;
- c) tie avansai padengiami išlaidomis, kurias apmokėjo paramos gavėjas, arba, jei valstybės narės yra nusprendusios, kad paramos gavėjas yra pagalbą teikianti institucija pagal 2 straipsnio 10 punkto a papunktį – pagalbą gaunantis subjektas įgyvendinant veiksmą, ir kurios yra pagrįstos apmokėtomis sąskaitomis faktūromis arba lygiaverčiais įrodomaisiais apskaitos dokumentais, per trejus metus po tų metų, kuriais sumokėtas avansas, arba 2023 m. gruodžio 31 d. (priklausomai nuo to, kuri data ankstesnė);

Jei netenkinamos pirmos pastraipos c punkte nustatytos sąlygos, kita mokėjimo paraiška turi būti atitinkamai ištaisoma.

▼M6

5. Kiekvienoje mokėjimo paraiškoje, į kurią įtraukti šio straipsnio 4 dalyje nurodytos rūšies avansai:

- a) atskirai nurodoma iš veiksmų programos kaip avansai sumokėta bendra suma;
- b) suma, kuri per trejus metus nuo avanso sumokėjimo pagal 4 dalies pirmos pastraipos c punktą buvo padengta išlaidomis, kurias apmokėjo paramos gavėjas arba, jei valstybės narės nusprendžia, kad paramos gavėjas yra pagalbą teikianti institucija pagal 2 straipsnio 10 punkto a papunktį – pagalbą gaunantis subjektas, ir
- c) suma, nepadengta išlaidomis, kurias apmokėjo paramos gavėjas, arba, jei valstybės narės nusprendžia, kad paramos gavėjas yra pagalbą teikianti institucija pagal 2 straipsnio 10 punkto a papunktį – pagalbą gaunantis subjektas, ir kurių atžvilgiu trejų metų laikotarpis nėra pasibaigęs.

6. Komisija, siekdama užtikrinti vienodas šio straipsnio įgyvendinimo sąlygas, priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomas mokėjimo paraiškų modelis. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 150 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

▼B*132 straipsnis***Mokėjimas paramos gavėjams**

1. Jei turima pradiniam ir metiniam išankstiniam finansavimui ir tarpiniams mokėjimams skirtų lėšų, vadovaujančioji institucija užtikrina, kad paramos gavėjas gautų visą tinkamų finansuoti viešųjų išlaidų sumą, kuri turi būti sumokėta visa ir ne vėliau kaip per 90 dienų nuo tos dienos, kurią paramos gavėjas pateikia mokėjimo prašymą.

Neatimamos ir neišskaičiuojamos jokios sumos ir neimamas joks papildomas specialus mokestis ar kitas lygiavertį poveikį turintis mokestis, kuris sumažintų paramos gavėjams skirtas sumas.

2. 1 dalyje nurodytą mokėjimo terminą vadovaujančioji institucija gali pertraukti bet kuriuo iš šių tinkamai pagrįstų atvejų, kai:

- a) mokėjimo prašyme nurodyta suma nepagrįsta arba nebuvo pateikti tinkami patvirtinamieji dokumentai, įskaitant dokumentus, būtinus siekiant atlikti valdymo patikrinimą, kaip numatyta 125 straipsnio 4 dalies pirmos pastraipos a punkte;
- b) pradėtas galimo pažeidimo, turinčio poveikio atitinkamoms išlaidoms, tyrimas.

Atitinkamas paramos gavėjas raštu informuojamas apie šį pertraukimą ir jo priežastis.

*133 straipsnis***Euro naudojimas**

1. Valstybės narės, kurios mokėjimo paraiškos pateikimo metu nėra įsivedusios euro kaip savo valiutos, nacionaline valiuta patirtas išlaidų sumas konvertuoja į eurus. Tos sumos konvertuojamos į eurus taikant

▼B

Komisijos mėnesinį buhalterinį valiutos kursą, galiojantį tą mėnesį, kai išlaidos buvo įtrauktos į atitinkamos veiksmų programos tvirtinančiosios institucijos sąskaitas. Kursą Komisija kiekvieną mėnesį skelbia elektroniniu būdu.

2. Nukrypstant nuo 1 dalies, ETB reglamentu gali būti nustatytos specialios taisyklės dėl to, koku metu konvertuojama į eurus.

3. Kai euras tampa valstybės narės valiuta, 1 dalyje nustatyta konvertavimo tvarka toliau taikoma visoms išlaidoms, į tvirtinančiosios institucijos sąskaitas įtrauktoms iki fiksuoto nacionalinės valiutos ir euro perskaičiavimo kurso įsigaliojimo datos.

*134 straipsnis***Išankstinio finansavimo mokėjimas**

1. Pradinė išankstinio finansavimo suma mokama tokiomis dalimis:

- a) 2014 m.: 1 proc. viso programavimo laikotarpio fondų ir EJŖŽF paramos veiksmų programai sumos ar 1,5 proc. viso programavimo laikotarpio fondų ir EJŖŽF paramos veiksmų programai sumos, jeigu valstybė narė gauna finansavimą nuo 2010 m. pagal SESV 122 ir 143 straipsnius arba paramą iš Europos finansinio stabilumo fondo (EFSF), arba jeigu 2013 m. gruodžio 31 d. ji gauna pagalbą pagal SESV 136 ir 143 straipsnius;
- b) 2015 m.: 1 proc. viso programavimo laikotarpio fondų ir EJŖŽF paramos veiksmų programai sumos ar 1,5 proc. viso programavimo laikotarpio fondų ir EJŖŽF paramos veiksmų programai sumos, jeigu valstybė narė gauna finansavimą paramą nuo 2010 m. pagal SESV 122 ir 143 straipsnius arba paramą iš EFSF, arba jeigu 2014 m. gruodžio 31 d. ji gauna paramą pagal SESV 136 ir 143 straipsnius;
- c) 2016 m.: 1 proc. viso programavimo laikotarpio fondų ir EJŖŽF paramos veiksmų programai sumos.

Jei veiksmų programa patvirtinta 2015 m. arba vėliau, ankstesnės dalys išmokamos patvirtinimo metais.

▼M1

1a. Be 1 dalies b ir c punktuose numatytų dalių, 2015 ir 2016 m. kasmet veiksmų programoms Graikijoje mokama 3,5 proc. viso programavimo laikotarpio fondų ir EJŖŽF paramos sumai lygi papildoma pradinio išankstinio finansavimo suma.

Papildomas pradinis išankstinis finansavimas netaikomas programoms, kuriomis siekiama Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo, ir specialiam asignavimui Jaunimo užimtumo iniciatyvai.

Jeigu ne vėliau kaip 2016 m. gruodžio 31 d. visa papildoma pradinio išankstinio finansavimo suma, remiantis šia dalimi fondo, jei taikoma, 2015 ir 2016 m. sumokėta veiksmų programai, nepagrindžiama tvirtinančiosios institucijos dėl tos programos pateiktomis mokėjimo paraiškomis, Graikija Komisijai sugrąžina visą atitinkamo fondo tai programai

▼ M1

sumokėtą papildomą pradinio išankstinio finansavimo sumą. Tas grąžinimas nėra finansinė pataisa ir dėl jo fondų ar EJRF parama veiksmų programoms nemažinama. Vadovaujantis Finansinio reglamento 21 straipsnio 3 dalies c punktu, grąžintos sumos sudaro vidaus asignuotąsias įplaukas.

▼ B

2. 2016 m. – 2023 m. metinė išankstinio finansavimo suma sumokama prieš liepos 1 d. Ji sudaro viso programavimo laikotarpio fondų ir EJRF paramos veiksmų programai sumos šią procentinę dalį:

— 2016 m.: 2 proc.

— 2017 m.: 2,625 proc.

— 2018 m.: 2,7 proc.

— 2019 m.: 2,875 proc.

— 2020 m. – 2023 m.: 3 proc.

3. Apskaičiuojant pradinio išankstinio finansavimo sumą, nurodytą 1 dalyje, į viso programavimo laikotarpio paramos sumą neįtraukiamos su veiksmų programa susijusios veiklos lėšų rezervui skirtos sumos.

Apskaičiuojant metinio išankstinio finansavimo sumą, nurodytą 2 dalyje, iki 2020 m. (imtinai), į viso programavimo laikotarpio paramos sumą neįtraukiamos su veiksmų programa susijusios veiklos lėšų rezervui skirtos sumos.

*135 straipsnis***Tarpinio mokėjimo paraiškų pateikimo ir apmokėjimo terminai**

1. Tvirtinančioji institucija reguliariai teikia tarpinio mokėjimo paraiškas pagal 131 straipsnio 1 dalį, į kurias įrašomos sumos, per ataskaitinius metus įtrauktos į jos apskaitos sistemą. Tačiau tvirtinančioji institucija, jei mano, kad tai reikalinga, tokias sumas gali įtraukti į mokėjimo paraiškas, pateikiamas paskesniais ataskaitiniais metais.

2. Tvirtinančioji institucija galutinę tarpinio mokėjimo paraišką pateikia iki liepos 31 d., pasibaigus ankstesniems ataskaitiniams metams, ir bet kuriuo atveju – iki pirmos kitų ataskaitinių metų tarpinio mokėjimo paraiškos pateikimo.

3. Pirmoji tarpinio mokėjimo paraiška neteikiama, kol Komisijai nepranešama apie vadovaujančiosios institucijos ir tvirtinančiosios institucijos paskyrimą pagal 124 straipsnį.

4. Tarpiniai mokėjimai pagal veiksmų programą nemokami, nebent Komisijai buvo pateikta metinė įgyvendinimo ataskaita pagal konkrečiam fondui taikomas taisykles.

5. Atsižvelgdama į turimas lėšas Komisija tarpinį mokėjimą įvykdo ne vėliau kaip per 60 dienų nuo tos dienos, kurią mokėjimo paraiška užregistruota Komisijoje.

▼B

*136 straipsnis***Įsipareigojimų panaikinimas**

1. Komisija panaikina visas veiksmų programai numatytų įsipareigojimų dalis, kurios iki trečiųjų finansinių metų po tų metų, kuriais veiksmų programai priimti biudžetiniai įsipareigojimai, gruodžio 31 d. nebuvo panaudotos pradiniam ir metiniam išankstiniam finansavimui ir tarpiniams mokėjimams arba dėl kurių pagal 131 straipsnį parengta mokėjimo paraiška nebuvo pateikta pagal 135 straipsnį.

2. 2023 m. gruodžio 31 d. dar neįgyvendinti įsipareigojimai panaikinami, jeigu Komisijai iki 141 straipsnio 1 dalyje nustatyto termino nepateikiami kurie nors iš pagal 141 straipsnio 1 dalį reikalaujamų dokumentų.

*II SKYRIUS****Sąskaitų rengimas ir pripažinimas ir veiksmų programų užbaigimas bei mokėjimų sustabdymas*****I Skirsnis****Sąskaitų rengimas, tikrinimas ir pripažinimas***137 straipsnis***Sąskaitų rengimas**

1. Komisijai teikiamos kiekvienos veiksmų programos ► **M6** Finansinio reglamento 63 straipsnio 5 dalies a punktą ir 63 straipsnio 6 dalį ◀ nurodytos sąskaitos. Sąskaitos parengiamos ataskaitiniams metams, į jas įtraukiami šie kiekvieno prioriteto ir prireikus kiekvieno fondo ir kiekvienos kategorijos regionų duomenys:

- a) visa tinkamų finansuoti išlaidų suma, įrašyta į tvirtinančiosios institucijos apskaitos sistemas ir įtraukta į mokėjimo paraiškas, pateiktas Komisijai pagal 131 straipsnį ir 135 straipsnio 2 dalį iki liepos 31 d. pasibaigus ataskaitiniams metams, visa atitinkamų įgyvendinant veiksmus patirtų viešųjų išlaidų suma ir visa atitinkamų mokėjimų, sumokėtų paramos gavėjams pagal 132 straipsnio 1 dalį, suma;
- b) per ataskaitinius metus panaikintos ir susigražintos sumos, iki ataskaitinių metų pabaigos susigražintinos sumos, pagal 71 straipsnį susigražintos sumos ir nesusigražinamos sumos;
- c) finansinėms priemonėms sumokėtos programų įnašų sumos pagal 41 straipsnio 1 dalį ir valstybės pagalbos avansai pagal 131 straipsnio 4 dalį;
- d) kiekvieno prioriteto pagal a punktą nurodytų išlaidų ir už tuos pačius ataskaitinius metus mokėjimo paraiškose deklaruotų išlaidų suderinimas ir visų skirtumų paaiškinimas.

▼B

2. Jeigu valstybė narė į savo sąskaitas neįtraukia išlaidų, kurios anksčiau buvo įtrauktos į tarpinio mokėjimo paraišką už ataskaitinius metus, nes vyksta tų išlaidų teisėtumo ir tvarkingumo vertinimas, visos tokios išlaidos ar jų dalis, kurios, vėliau nustatytos kaip teisėtos ir tvarkingos, gali būti įtrauktos į tarpinio mokėjimo paraišką, susijusią su paskesniais ataskaitiniais metais.

3. Komisija, siekdama nustatyti vienodas šio straipsnio įgyvendinimo sąlygas, priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomas sąskaitų, nurodytų šiame straipsnyje, modelis. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 150 straipsnio 3 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

*138 straipsnis***Informacijos pateikimas**

Nuo 2016 m. iki 2025 m. imtinai valstybės narės, laikydamosi ►**M6** Finansinio reglamento 63 straipsnio 5 dalį ir 63 straipsnio 7 dalies antrą pastraipą ◀ nustatyto termino, teikia tame straipsnyje nurodytus dokumentus už kiekvienus to laikotarpio metus:

- a) už praėjusius ataskaitinius metus – šio reglamento 137 straipsnio 1 dalyje nurodytas sąskaitas;
- b) už praėjusius ataskaitinius metus – šio reglamento 125 straipsnio 4 dalies pirmos pastraipos e punkte nurodytą valdymo pareiškimą ir metinę santrauką;
- c) už praėjusius ataskaitinius metus – šio reglamento 127 straipsnio 5 dalies pirmos pastraipos a ir b punktuose nurodytą audito nuomonę ir kontrolės ataskaitą.

*139 straipsnis***Sąskaitų tikrinimas ir pripažinimas**

1. Komisija tikrina valstybės narės pagal 138 straipsnį pateiktus dokumentus. Komisijos prašymu valstybė narė pateikia visą reikiamą papildomą informaciją, kad Komisija iki 84 straipsnio 1 dalyje nurodyto termino galėtų nustatyti, ar sąskaitos yra išsamios, tikslios ir teisingos.

2. Komisija sąskaitas pripažįsta, jeigu gali padaryti išvadą, kad jos yra išsamios, tikslios ir teisingos. Komisija tokią išvadą padaro, jeigu audito institucija yra pateikusi besąlyginę audito nuomonę dėl sąskaitų išsamumo, tikslumo ir teisingumo, išskyrus atvejus, kai Komisija turi konkrečių įrodymų, kad audito nuomonė dėl sąskaitų yra nepatikima.

3. Komisija iki 84 straipsnio 1 dalyje nustatyto termino informuoja valstybę narę, ar ji gali pripažinti sąskaitas.

4. Jeigu dėl nuo valstybės narės priklausančių priežasčių Komisija negali pripažinti sąskaitų iki 84 straipsnio 1 dalyje nustatyto termino, ji praneša valstybėms narėms apie tai, nurodydama priežastis, kaip numatyta šio straipsnio 2 dalyje, ir veiksmus, kurių reikalaujama imtis, bei jų įvykdymo terminą. Pasibaigus terminui, per kurį turėjo būti įvykdyti tie veiksmai, Komisija praneša valstybei narei, ar ji gali pripažinti sąskaitas.

▼B

5. Sąskaitų pripažinimo tikslais Komisija neatsižvelgia į su į sąskaitas įtrauktomis išlaidomis susijusių pagrindinių sandorių teisėtumo ir tvaringumo klausimus. Nedarant poveikio 83 ir 142 straipsniams, vykstant sąskaitų tikrinimo ir pripažinimo procedūrai tarpinio mokėjimo paraiškų nagrinėjimas nepertraukiamas ir dėl to nesustabdomi mokėjimai.

6. Remdamasi pripažintomis sąskaitomis, Komisija apskaičiuoja iš fondų ir EJRŽF už ataskaitinius metus mokėtiną sumą ir su tuo susijusį mokėjimų valstybei narei koregavimą. Komisija atsižvelgia į:

a) 137 straipsnio 1 dalies a punkte nurodytas į sąskaitas įtrauktas sumas, kurioms turi būti taikoma bendro finansavimo norma pagal kiekvieną prioritetą;

b) bendrą Komisijos per tuos ataskaitinius metus atliktų mokėjimų sumą, kurią sudaro:

i) Komisijos sumokėta tarpinių mokėjimų suma pagal 130 straipsnio 1 dalį ir 24 straipsnį; ir

ii) metinio išankstinio finansavimo suma, sumokėta pagal 134 straipsnio 2 dalį.

7. Apskaičiavusi pagal 6 dalį, Komisija patvirtina atitinkamą metinį išankstinį finansavimą ir sumoka visas mokėtinas papildomas sumas per 30 dienų nuo sąskaitų pripažinimo. Iš valstybės narės susigrąžintinos sumos atveju reikalingas Komisijos išduotas vykdomasis raštas sumoms išieškoti, kuris vykdomas, jei įmanoma, tą sumą išskaitant iš valstybei narei mokėtinų sumų atliekant paskesnius mokėjimus tai pačiai veiksmų programai. ►C1 Toks susigrąžinimas nėra finansinė pataisa ir dėl jo nėra mažinama fondų ir EJRŽF parama veiksmų programai. ◀ Pagal Finansinio reglamento 177 straipsnio 3 dalį susigrąžinamos sumos sudaro asignuotąsias pajamas.

8. ►C1 Jeigu pritaikiusi 4 dalyje nustatytą procedūrą, Komisija negali pripažinti sąskaitų, remdamasi turima informacija ir laikydamosi 6 dalies ji nustato už ataskaitinius metus fondų ir EJRŽF mokėtinas sumas ir apie tai informuoja valstybę narę. Jeigu valstybė narė per du mėnesius nuo Komisijos informacijos perdavimo praneša Komisijai apie savo sutikimą, taikoma 7 dalis. Jei tokio sutikimo nėra, Komisija įgyvendinimo aktais priima sprendimą, kuriuo nustato už ataskaitinius metus fondų ir EJRŽF mokėtiną sumą. Toks sprendimas nėra finansinė pataisa ir dėl jo nėra mažinama fondų ir EJRŽF parama veiksmų programai. ◀. Komisija, remdamasi sprendimu, pagal 7 dalį valstybei narei taiko mokėjimų koregavimą.

9. Komisijos atliktu sąskaitų pripažinimu arba pagal šio straipsnio 8 dalį Komisijos priimtu sprendimu nedaromas poveikis pataisų taikymui pagal 144 ir 145 straipsnius.

▼B

10. Valstybės narės gali pakeisti po sąskaitų pateikimo nustatytas netinkamas finansuoti sumas, darydamos atitinkamus koregavimus tų ataskaitinių metų sąskaitose, kuriose nustatytos tos netinkamos finansuoti sumos, nedarant poveikio 144 ir 145 straipsniams.

*140 straipsnis***Dokumentų pateikimas**

1. Nedarant poveikio valstybės pagalbą reglamentuojančioms taisyklėms ►C1, vadovaujančioji institucija užtikrina, kad Komisijai ir Europos Audito Rūmams paprašius būtų pateikti visi iš fondų ir EJRŽF padengiamas išlaidas patvirtinantys dokumentai ◄ dėl veiksmų, kurių visos tinkamos finansuoti išlaidos neviršija 1 000 000 EUR, už trejų metų laikotarpį nuo gruodžio 31 d. po sąskaitų, į kurias įtrauktos veiksmų išlaidos, pateikimo.

Visų kitų nei pirmoje pastraipoje nurodyti veiksmų atveju visi patvirtinantys dokumentai pateikiami už dvejų metų laikotarpį nuo gruodžio 31 d. po sąskaitų, į kurias įtraukiamos užbaigtų veiksmų galutinės išlaidos, pateikimo.

Vadovaujančioji institucija gali nuspręsti veiksmams, kurių bendros tinkamos finansuoti išlaidos nesiekia 1 000 000 EUR, taikyti visiems kitiems veiksmams taikomą taisyklę, nurodytą antroje pastraipoje.

▼C1

Pirmoje arba antroje pastraipoje nurodytas laikotarpis pertraukiamas dėl teisinių procedūrų arba tinkamai pagrįstu Komisijos prašymu.

▼B

2. Vadovaujančioji institucija praneša paramos gavėjams 1 dalyje nurodyto laikotarpio pradžios datą.

3. Saugomi dokumentų originalai arba patvirtintos tikslios jų kopijos, arba dokumentai saugomi bendrai priimtiniuose duomenų laikmenose, įskaitant elektronines dokumentų originalų versijas ar dokumentus, kurių versijos yra tik elektroninės. ►M6 Jei dokumentai saugomi bendrai priimtiniuose duomenų laikmenose vadovaujantis 5 dalyje nustatyta tvarka, originalų nereikalaujama. ◄

4. Dokumentai saugomi tokia forma, kad būtų galima identifikuoti duomenų subjektus, bet ne ilgiau nei reikalinga tiems tikslams, kuriems tie duomenys buvo surinkti arba dėl kurių jie toliau tvarkomi.

5. Dokumentų, saugomų bendrai priimtiniuose laikmenose, atitikties dokumentų originalams patvirtinimo tvarką nustato nacionalinės valdžios institucijos, ta tvarka užtikrinama, kad saugomos versijos atitiktų nacionalinės teisės aktų reikalavimus ir jas būtų galima naudoti audito tikslais.

6. Jeigu saugoma tik elektroninė dokumento versija, naudojamos kompiuterinės sistemos turi atitikti pripažintus saugumo standartus, kuriais užtikrinama, kad saugomi dokumentai atitiktų nacionalinės teisės aktų reikalavimus ir juos būtų galima naudoti audito tikslais.

▼B

II Skirsnis

Veiksmų programų užbaigimas*141 straipsnis***Užbaigimo dokumentų pateikimas ir galutinio likučio sumokėjimas**

1. Be 138 straipsnyje nurodytų dokumentų, už paskutinius ataskaitinius metus (2023 m. liepos 1 d.–2024 m. birželio 30 d.) valstybės narės pateikia veiksmų programos galutinę įgyvendinimo ataskaitą arba EJŖŽF remiamos veiksmų programos paskutinę metinę įgyvendinimo ataskaitą.

2. Galutinis likutis sumokamas ne vėliau kaip iki vėlesniojo iš šių terminų: per tris mėnesius nuo paskutinių ataskaitinių metų sąskaitų pripažinimo arba per vieną mėnesį nuo galutinės įgyvendinimo ataskaitos priėmimo dienos.

III Skirsnis

Mokėjimų sustabdymas*142 straipsnis***Mokėjimų sustabdymas**

1. Komisija gali sustabdyti visus tarpinius mokėjimus arba jų dalį prioritetų arba veiksmų programų lygmeniu, jei tenkinama viena ar kelios iš šių sąlygų:

a) veiksmų programos valdymo ir kontrolės sistemoje esama didelių veiksmingo veikimo trūkumų, dėl kurių Sąjungos įnašui į veiksmų programą kilo pavojus ir kuriems ištaisyti nebuvo imtasi taisomųjų priemonių;

▼C1

b) mokėjimo paraiškoje pateiktos išlaidos susijusios su pažeidimu, kuris turi svarbių finansinių pasekmių ir kuris nebuvo ištaisytas;

▼B

c) valstybė narė nesiėmė reikiamų veiksmų, kad ištaisyti padėtų, dėl kurios pagal 83 straipsnį sustabdyti mokėjimai;

d) esama didelių stebėsenos sistemos arba duomenų apie bendrus ir konkrečius rodiklius kokybės ir patikimumo trūkumų;

e) neužbaigti veiksmų, skirti *ex ante* sąlygai įvykdyti, laikantis 19 straipsnyje nustatytų sąlygų;

f) per prioriteto veiklos rezultatų peržiūrą nustatyta, kad visiškai nepavyko pasiekti to prioriteto ►C1 tarpinių reikšmių, ◄ susijusių su finansiniais ir produkto rodikliais ir pagrindiniais įgyvendinimo etapais, laikantis 22 straipsnyje nustatytų sąlygų.

▼B

Konkrečiai EJŖŽF taikomose taisyklėse gali būti nustatyti specialūs mokėjimų sustabdymo pagrindai, kai nesilaikoma pagal bendrą žuvininkystės politiką taikomų taisyklių, kurie turi būti proporcingi, atsižvelgiant į taisyklių nesilaikymo pobūdį, svarbą, trukmę ir pasikartojimą.

2. Komisija, priimdama įgyvendinimo aktus, gali nuspręsti sustabdyti visus tarpinius mokėjimus ar jų dalį, prieš tai suteikusi valstybei narei galimybę pateikti pastabas.

3. Komisija nutraukia visų tarpinių mokėjimų ar jų dalies sustabdymą, jei valstybė narė ėmėsi būtinų priemonių, leidžiančių jį nutraukti.

*III SKYRIUS****Finansinės pataisos*****I Skirsnis****Valstybių narių atliekamos finansinės pataisos***143 straipsnis***Valstybių narių atliekamos finansinės pataisos**

1. Atsakomybė už pažeidimų tyrimą, reikiamas finansines pataisas ir lėšų susigrąžinimą visų pirma tenka valstybėms narėms. Sisteminio pažeidimo atveju valstybė narė atlieka visų veiksmų, kuriems pažeidimas galėjo turėti įtakos, tyrimą.

2. Valstybės narės atlieka reikiamas finansines pataisas, kurias reikia atlikti dėl veiksmuose arba veiksmų programose nustatytų pavienių ar sisteminių pažeidimų. Atliekant finansines pataisas panaikinamas visas veiksmui arba veiksmų programai skirtas viešasis įnašas arba jo dalis. Valstybė narė atsižvelgia į pažeidimų pobūdį, sunkumą ir fondų arba EJŖŽF finansinius nuostolius ir taiko proporcingą pataisą. ► **C1** Finansinė pataisa įtraukiama į tų ataskaitinių metų, kuriais priimtas sprendimas dėl panaikinimo, sąskaitas. ◀

3. Pagal 2 dalį panaikintą fondų arba EJŖŽF įnašą valstybė narė gali dar kartą panaudoti atitinkamai veiksmų programai, laikydamasi 4 dalies nuostatų.

4. Pagal 2 dalį panaikintas įnašas negali būti dar kartą panaudotas jokiame veiksmui, kuriam taikyta finansinė pataisa, arba, jei finansinė pataisa taikyta dėl sisteminio pažeidimo, – jokiame veiksmui, kuriam tas sisteminis pažeidimas turėjo poveikio.

5. Konkrečiai EJŖŽF taikomose taisyklėse gali būti nustatyti specialūs pagrindai, kuriais remdamosi valstybės narės atlieka finansines pataisas, kai nesilaikoma pagal bendrą žuvininkystės politiką taikomų taisyklių, kurie turi būti proporcingi, atsižvelgiant į taisyklių nesilaikymo pobūdį, svarbą, trukmę ir pasikartojimą.

▼B

II Skirsnis

Komisijos atliekamos finansinės pataisos

144 straipsnis

Finansinių pataisų kriterijai

1. Komisija, priimdama įgyvendinimo aktus, atlieka finansines pataisas, panaikindama visą Sąjungos įnašą veiksmų programai arba jo dalį, kaip nustatyta 85 straipsnyje, jei, atlikusi būtiną tyrimą, nustato, kad:

- a) esama didelių veiksmų programos valdymo ir kontrolės sistemos veiksmingo veikimo trūkumų, keliančių pavojų Sąjungos įnašui, kuris veiksmų programai jau išmokėtas;
- b) prieš pradėdama taikyti šioje dalyje nustatytą pataisos procedūrą valstybė narė neįvykdė savo prievolių pagal 143 straipsnį;
- c) mokėjimo paraiškoje nurodytos išlaidos yra netinkamos finansuoti ir prieš pradėdama taikyti šioje dalyje nustatyta pataisos procedūrą valstybė narė tų trūkumų neištaisė.

Taikydama finansines pataisas Komisija remiasi konkrečiais nustatytais pažeidimų atvejais ir atsižvelgia į tai, ar pažeidimas yra sisteminis. Jeigu iš fondų arba EJŖŽF prašomų padengti netinkamų finansuoti išlaidų sumos tiksliai kiekybiškai įvertinti neįmanoma, Komisija finansinę pataisą atlieka remdamasi fiksuotąja norma arba finansinę pataisą ekstrapoliuoja.

2. Nustatydama 1 dalyje nurodytą pataisą Komisija laikosi proporcingumo principo, atsižvelgdama į pažeidimo pobūdį ir sunkumą bei į nustatytų atitinkamos veiksmų programos valdymo ir kontrolės sistemos trūkumų mastą ir finansinį poveikį.

3. Jeigu Komisija savo poziciją grindžia ne savo tarnybų auditorių ataskaitomis, savo išvadas dėl finansinių pasekmių ji parengia išnagrinėjusi priemones, kurių atitinkama valstybė narė ėmėsi pagal 143 straipsnio 2 dalį, pagal 122 straipsnio 2 dalį pateiktus pranešimus ir visus valstybės narės atsakymus.

4. Remiantis 22 straipsnio 7 dalimi, jeigu Komisija, išnagrinėjusi fondų galutinę veiksmų programos įgyvendinimo ataskaitą arba EJŖŽF paskutinę metinę įgyvendinimo ataskaitą, nustato, kad iš esmės nepavyko pasiekti ►C1 veiklos peržiūros plane ◄ nustatytų tikslų, atitinkamiems prioritetams ji gali pritaikyti finansines pataisas, priimdama įgyvendinimo aktus.

▼C1

5. Jeigu valstybė narė nevykdo savo prievolių pagal 95 straipsnį, Komisija, atsižvelgdama į tų prievolių nevykdymo laipsnį, gali atlikti finansinę pataisą, panaikindama visą atitinkamai valstybei narei skirtą fondų arba EJŖŽF įnašą arba jo dalį.

▼B

6. Komisijai pagal 149 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais nustatomos išsamios taisyklės, susijusios su kriterijais, taikomais siekiant nustatyti didelius valdymo ir kontrolės sistemų veiksmingo veikimo trūkumus, įskaitant pagrindines tokių trūkumų rūšis, kriterijais, taikomais apskaičiuojant taikytinos finansinės pataisos dydį, ir nustatyto arba ekstrapoliuoto dydžio finansinių pataisų taikymo kriterijais.

7. Konkrečiai EJRŽF taikomose taisyklėse gali būti nustatyti specialūs pagrindai, kuriais remdamasi Komisija taiko finansines pataisas, kai nesilaikoma pagal bendrą žuvininkystės politiką taikomų taisyklių, kurie turi būti proporcingi, atsižvelgiant į taisyklių nesilaikymo pobūdį, svarbą, trukmę ir pasikartojimą.

*145 straipsnis***Procedūra**

1. Prieš priimdama sprendimą dėl finansinės pataisos, Komisija pradeda procedūrą, informuodama valstybę narę apie preliminarines savo tyrimo išvadas ir prašydama jos per du mėnesius pateikti savo pastabas.

2. Jeigu Komisija siūlo finansinę pataisą apskaičiuoti ekstrapoliuojant arba taikant fiksuotą dydį, valstybei narei suteikiama galimybė įrodyti, nagrinėjant atitinkamus dokumentus, kad faktinis pažeidimo mastas buvo mažesnis nei nustatė Komisija. Susitarusi su Komisija, valstybė narė gali nagrinėti tik atitinkamų dokumentų dalį arba atrinktus dokumentus. Išskyrus tinkamai pagrįstus atvejus, laikas, nustatytas tam nagrinėjimui, neturi būti ilgesnis nei dar vienas dviejų mėnesių laikotarpis pasibaigus 1 dalyje minėtam dviejų mėnesių laikotarpiui.

3. Komisija atsižvelgia į visus valstybės narės per 1 ir 2 dalyse nurodytą terminą pateiktus įrodymus.

4. Jeigu valstybė narė nesutinka su preliminarėmis Komisijos išvadomis, ji yra kviečiama į Komisijos posėdį, siekiant užtikrinti, kad Komisija turėtų visą reikiamą informaciją ir pastabas išvadoms dėl finansinės pataisos taikymo pagrįsti.

▼C1

5. Pasiekus susitarimą ir nedarant poveikio šio straipsnio 7 daliai, valstybė narė gali pakartotinai panaudoti atitinkamas fondų ir EJRŽF lėšas, laikydamasi 143 straipsnio 3 dalies.

▼B

6. Norėdama taikyti finansines pataisas Komisija per šešis mėnesius nuo posėdžio dienos arba, jei valstybė narė sutinka po posėdžio pateikti tokią papildomą informaciją – nuo papildomos informacijos gavimo dienos įgyvendinimo aktu priima sprendimą. Komisija atsižvelgia į visą per procedūrą pateiktą informaciją ir pastabas. Jei posėdis neįvyksta, šešių mėnesių laikotarpis pradedamas skaičiuoti praėjus dviem mėnesiams nuo Komisijos kvietimo atvykti į posėdį išsiuntimo dienos.

▼C1

7. Jeigu vykdydama pareigas pagal 75 straipsnį Komisija arba Europos Audito Rūmai nustato pažeidimų, kurie rodo didelius valdymo ir kontrolės sistemų veiksmingo veikimo trūkumus, atliekamos finansinės pataisos, dėl kurių sumažėja fondų ir EJŖŽF parama veiksmų programai.

▼B

Pirma pastraipa netaikoma, jei esama didelių valdymo ir kontrolės sistemų veiksmingo veikimo trūkumų, kurie prieš juos nustatant Komisijai arba Europos Audito Rūmams:

- a) buvo nurodyti valdymo pareiškime, metinėje kontrolės ataskaitoje ar audito nuomonėje, pateiktose Komisijai pagal ►M6 Finansinio reglamento 63 straipsnio 5, 6 ir 7 dalis ◄, arba kitose Komisijai pateiktose audito institucijos audito ataskaitose ir buvo imtasi tinkamų priemonių; arba
- b) jiems panaikinti valstybė narė taikė atitinkamas taisomąsias priemones.

Didelių valdymo ir kontrolės sistemų veiksmingo veikimo trūkumų vertinimas grindžiamas taikytina teise, jei buvo pateikti atitinkami valdymo pareiškimai, metinės kontrolės ataskaitos ir audito nuomonės.

Priimdama sprendimą dėl finansinės pataisos, Komisija:

- a) vadovaujasi proporcingumo principu, atsižvelgdama į didelio valdymo ir kontrolės sistemų veiksmingo veikimo trūkumo pobūdį bei sunkumą ir į jo lemiamas finansines pasekmes Sąjungos biudžetui;
- b) nustatyto arba ekstrapoliuoto dydžio pataisos taikymo tikslais neįtraukia anksčiau valstybės narės nustatytų neteisėtų išlaidų, dėl kurių buvo pakoreguotos sąskaitos pagal 139 straipsnio 10 dalį, taip pat išlaidų, dėl kurių vyksta teisėtumo ir tvarkingumo vertinimas pagal 137 straipsnio 2 dalį;
- c) nustatydamas likutinę riziką Sąjungos biudžetui, atsižvelgia į išlaidoms valstybės narės taikytas nustatyto arba ekstrapoliuoto dydžio pataisas, kurias valstybė narė taikė kitų jos nustatytų didelių trūkumų atveju.

8. Konkrečiai EJŖŽF taikomose taisyklėse gali būti nustatytos papildomos procedūrinės taisyklės dėl finansinių pataisų, nurodytų 144 straipsnio 7 dalyje.

*146 straipsnis***Valstybių narių prievolės**

Komisijos atliekama finansinė pataisa nedaroma poveikio valstybės narės prievolei siekti susigrąžinti sumas pagal šio reglamento 143 straipsnio 2 dalį ir susigrąžinti valstybės pagalbą, kaip apibrėžta SESV 107 straipsnio 1 dalyje ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 659/1999 ⁽¹⁾ 14 straipsnyje.

⁽¹⁾ 1999 m. kovo 22 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 659/1999, nustatantis išsamias EB sutarties 93 straipsnio taikymo taisykles (OL L 83, 1999 3 27, p. 1).

▼ B

147 straipsnis

Gražinimas

► C1 1. Visos Sąjungos biudžetui gražintinos sumos gražinamos prieš pagal ► M6 Finansinio reglamento 98 straipsnį ◀ parengtame vykdomajame rašte sumoms išieškoti nurodytą terminą. ◀ Mokėjimo terminas yra paskutinė antro mėnesio po vykdomojo rašto priėmimo diena.

2. Uždelsus gražinti sumą nustatomi delspinigiai, kurie pradedami skaičiuoti nuo mokėjimo termino iki faktinio sumokėjimo dienos. Tokių delspinigių dydis apskaičiuojamas prie Europos Centrinio Banko savo pagrindiniams perfinansavimo veiksams to mėnesio, kurį sueina mokėjimo terminas, pirmą darbo dieną taikomos normos pridėjus 1,5 procentinio punkto.

III ANTRAŠTINĖ DALIS

PROPORCINGA VEIKSMŲ PROGRAMŲ KONTROLĖ

148 straipsnis

Proporcinga veiksmų programų kontrolė▼ M6

1. Veiksmų, kurių visos tinkamos finansuoti išlaidos ERPF ir Sanglaudos fondo atveju neviršija 400 000 EUR, ESF atveju – 300 000 EUR ar EJŖŽF atveju – 200 000 EUR, auditas atliekamas tik vieną kartą, jį audito institucija arba Komisija atlieka anksčiau nei pateikiamos ataskaitinių metų, kuriais veiksmas buvo užbaigtas, ataskaitos. Kitų veiksmų auditas atliekamas tik kartą per ataskaitinius metus, jį audito institucija arba Komisija atlieka anksčiau nei pateikiamos ataskaitinių metų, kuriais veiksmas buvo užbaigtas, ataskaitos. Komisija ar audito institucija tam tikrais metais veiksmų audito neatlieka, jeigu tais metais auditą jau atliko Europos Audito Rūmai ir jeigu Europos Audito Rūmų atlikto tokių veiksmų audito rezultatus audito institucija arba Komisija gali panaudoti atitinkamoms savo užduotims atlikti.

Nukrypstant nuo pirmos pastraipos, veiksmų, kurių visos tinkamos finansuoti išlaidos ERPF ir Sanglaudos fondo atveju siekia 200 000–400 000 EUR, ESF atveju – 150 000–300 000 EUR ir EJŖŽF atveju – 100 000–200 000 EUR, auditas gali būti atliekamas daugiau kaip vieną kartą, jei audito institucija, remdamasi savo profesiniu sprendimu, padaro išvadą, kad pateikti arba parengti audito nuomonę remiantis 127 straipsnio 1 dalyje nurodytais statistiniais arba nestatistiniais imties metodais neįmanoma neatlikus daugiau nei vieno atitinkamo veiksmo audito.

▼ B

2. Jeigu naujausioje audito nuomonėje apie veiksmų programas nurodoma, kad reikšmingų trūkumų nėra, Komisija gali paskesniame susitikime, nurodytame 128 straipsnio 3 dalyje, susitarti su audito institucija, kad būtino audito veiksmų lygis gali būti sumažintas taip, kad proporcingai atitiktų nustatytą riziką. Tokiais atvejais Komisija pati neatlieka

▼B

audito vietoje, nebent yra faktų, liudijančių, kad esama valdymo ir kontrolės sistemos trūkumų, kurie paveikia Komisijai ataskaitiniais metais, kurių sąskaitas patvirtino Komisija, deklaruotas išlaidas.

3. Jeigu Komisija padaro išvadą, kad gali remtis audito institucijos nuomone apie veiksmų programas, Komisija gali susitarti su audito institucija apriboti pačios Komisijos auditus vietoje ir audituoti tik audito institucijos veiklą, nebent yra faktų, liudijančių, kad audito institucijos veikloje, susijusioje su ataskaitiniais metais, kurių sąskaitas patvirtino Komisija, esama trūkumų.

4. Nepaisant 1 dalies, per 140 straipsnio 1 dalyje nurodytą laikotarpį audito institucija ir Komisija gali atlikti veiksmų auditus, jeigu atliekant rizikos vertinimą arba Europos Audito Rūmų auditą nustatyta konkreti pažeidimo arba sukčiavimo rizika ar yra įrodymų, kad esama didelių atitinkamos veiksmų programos valdymo ir kontrolės sistemos veiksmingo veikimo trūkumų. Komisija, siekdama įvertinti audito institucijos veiklą, gali peržiūrėti audito institucijos audito seką arba dalyvauti audito institucijai atliekant auditus vietoje, o kai pagal tarptautiniu mastu pripažįstamus audito standartus tai būtina siekiant įsitikinti, ar audito institucija dirba veiksmingai, Komisija gali pati atlikti veiksmų auditus.

PENKTOJI DALIS

ĮGALIOJIMŲ SUTEIKIMAS, ĮGYVENDINIMO, PEREINAMOJO LAIKOTARPIO IR BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

I SKYRIUS

Įgaliojimų suteikimas ir įgyvendinimo nuostatos

149 straipsnis

Įgaliojimų delegavimas

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.

▼M6

2. 5 straipsnio 3 dalyje, 12 straipsnio antroje pastraipoje, 22 straipsnio 7 dalies ketvirtoje pastraipoje, 37 straipsnio 13 dalyje, 38 straipsnio 4 dalies trečioje pastraipoje, 39a straipsnio 7 dalyje, 40 straipsnio 4 dalyje, 41 straipsnio 3 dalyje, 42 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje, 42 straipsnio 6 dalyje, 61 straipsnio 3 dalies antroje, trečioje, ketvirtoje ir septintoje pastraipose, 63 straipsnio 4 dalyje, 64 straipsnio 4 dalyje, 67 straipsnio 5a dalyje, 68 straipsnio antroje pastraipoje, 101 straipsnio ketvirtoje pastraipoje, 122 straipsnio 2 dalies penktoje pastraipoje, 125 straipsnio 8 dalies pirmoje pastraipoje, 125 straipsnio 9 dalyje, 127 straipsnio 7 ir 8 dalyse ir 144 straipsnio 6 dalyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami nuo 2013 m. gruodžio 21 d. iki 2020 m. gruodžio 31 d.

▼M6

3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 5 straipsnio 3 dalyje, 12 straipsnio antroje pastraipoje, 22 straipsnio 7 dalies ketvirtoje pastraipoje, 37 straipsnio 13 dalyje, 38 straipsnio 4 dalies trečiojoje pastraipoje, 39a straipsnio 7 dalyje, 40 straipsnio 4 dalyje, 41 straipsnio 3 dalyje, 42 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje, 42 straipsnio 6 dalyje, 61 straipsnio 3 dalies antroje, trečiojoje, ketvirtoje ir septintoje pastraipose, 63 straipsnio 4 dalyje, 64 straipsnio 4 dalyje, 67 straipsnio 5a dalyje, 68 straipsnio antroje pastraipoje, 101 straipsnio ketvirtoje pastraipoje, 122 straipsnio 2 dalies penktoje pastraipoje, 125 straipsnio 8 dalies pirmoje pastraipoje, 125 straipsnio 9 dalyje, 127 straipsnio 7 ir 8 dalyse ir 144 straipsnio 6 dalyje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų įgaliojimui.

3a. Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais.

▼B

4. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.

▼M6

5. Pagal 5 straipsnio 3 dalį, 12 straipsnio antrą pastraipą, 22 straipsnio 7 dalies ketvirtą pastraipą, 37 straipsnio 13 dalį, 38 straipsnio 4 dalies trečią pastraipą, 39a straipsnio 7 dalį, 40 straipsnio 4 dalį ir 41 straipsnio 3 dalį, 42 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą, 42 straipsnio 6 dalį, 61 straipsnio 3 dalies antrą, trečią, ketvirtą ir septintą pastraipas, 63 straipsnio 4 dalį, 64 straipsnio 4 dalį ir 67 straipsnio 5a dalies antrą pastraipą, 68 straipsnio 1 dalies antrą pastraipą, 101 straipsnio ketvirtą pastraipą, 122 straipsnio 2 dalies penktą pastraipą, 125 straipsnio 8 dalies pirmą pastraipą, 125 straipsnio 9 dalį, 127 straipsnio 7 ir 8 dalis ir 144 straipsnio 6 dalį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

▼B*150 straipsnis***Komiteto procedūra**

1. Taikyti šį reglamentą, ERPF Reglamentą, ETB Reglamentą, ESF reglamentą ir Sanglaudos fondo reglamentą Komisijai padeda ESI fondų koordinavimo komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.

2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 4 straipsnis.

3. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

▼B

Jei komitetas nuomonės nepateikia, Komisija įgyvendinimo akto, susijusio su 8 straipsnio trečiojo pastraipoje, 22 straipsnio 7 dalies penktojo pastraipoje, 38 straipsnio 3 dalies antroje pastraipoje, 38 straipsnio 10 dalyje, 39 straipsnio 4 dalies antroje pastraipoje, 46 straipsnio 3 dalyje, 96 straipsnio 2 dalies antroje pastraipoje, 115 straipsnio 4 dalyje ir 125 straipsnio 8 dalies antroje pastraipoje nurodytais įgyvendinimo įgaliojimais, projekto nepriima, ir taikoma Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnio 4 dalies trečia pastraipa.

*II SKYRIUS****Pereinamojo laikotarpio ir baigiamosios nuostatos****151 straipsnis***Peržiūra**

Europos Parlamentas ir Taryba ne vėliau kaip 2020 m. gruodžio 31 d. peržiūri šį reglamentą SESV 177 straipsnyje nustatyta tvarka.

*152 straipsnis***Pereinamojo laikotarpio nuostatos**

1. Šis reglamentas neturi įtakos paramos, kurią Komisija patvirtino remdamasi Reglamentu (EB) Nr. 1083/2006 arba kitais teisės aktais, kurie taikomi tai paramai 2013 m. gruodžio 31 d., tolesniam teikimui arba keitimui, įskaitant visos paramos arba jos dalies nutraukimą. Tas reglamentas ir tokie kiti taikytini teisės aktai ir toliau taikomi tai paramai arba susijusiems veiksams po 2013 m. gruodžio 31 d. iki jų užbaigimo, Taikant šią dalį parama apima veiksmų programas ir didelės apimties projektus.

2. Pagal Reglamentą (EB) Nr. 1083/2006 pateiktos arba patvirtintos paraiškos dėl paramos gavimo ir toliau galioja.

3. Tais atvejais, kai valstybė narė pasinaudoja 123 straipsnio 3 dalyje išdėstyta galimybe, ji gali pateikti prašymą Komisijai dėl to, kad vadovaujančioji institucija vykdytų tvirtinančiosios institucijos funkcijas, nukrypstant nuo Reglamento (EB) Nr. 1083/2006 59 straipsnio 1 dalies b punkto atitinkamų veiksmų programų, įgyvendinamų remiantis Reglamentu (EB) Nr. 1083/2006, atveju. Prie prašymo pridedamas audito institucijos atliktas vertinimas. Tais atvejais, kai Komisija, remdamasi audito institucijos pateikta informacija ir savo pačios atlikto audito rezultatais, įsitikina, kad tų veiksmų programų valdymo ir kontrolės sistemos veikia veiksmingai ir kad jų veikimas nebus sutrikdytas dėl to, kad vadovaujančioji institucija vykdys tvirtinančiosios institucijos funkcijas, ji informuoja valstybę narę apie savo pritarimą per du mėnesius nuo prašymo gavimo dienos.

▼M1

4. Nukrypstant nuo Reglamento (EB) Nr. 1083/2006 79 straipsnio 1 dalies, nustatoma 100 proc. fondų įnašo į veiksmų programas, kuriomis Graikijoje siekiama konvergencijos ir regioninio konkurencingumo bei užimtumo tikslų, lygi išankstinio finansavimo ir tarpinių mokėjimų kaupiamosios bendros sumos viršutinė riba.

▼ M1

5. Nukrypstant nuo Reglamento (EB) Nr. 1083/2006 53 straipsnio 2 dalies ir 77 straipsnio 1 dalies ir nepaisant Komisijos sprendimų, kuriais nustatoma fondų įnašo į kiekvieną Graikijos veiksmų programą ir kiekvieną prioritetinę kryptį didžiausia norma ir didžiausia suma, tarpiniai mokėjimai ir galutinio likučio mokėjimai apskaičiuojami tinkamoms finansuoti išlaidoms, kurios kiekvienoje tvirtinančiosios institucijos patvirtintoje išlaidų ataskaitoje pagal kiekvieną prioritetinę kryptį nurodomos Graikijos veiksmų programoms, kuriomis siekiama konvergencijos ir regioninio konkurencingumo bei užimtumo tikslų, taikant 100 proc. lygią didžiausią bendro finansavimo normą. Reglamento (EB) Nr. 1083/2006 77 straipsnio 2 dalis veiksmų programoms Graikijoje netaikoma.

6. Graikija įdiegia mechanizmą, skirtą užtikrinti, kad dėl šio straipsnio 4 ir 5 dalyse nustatytų priemonių gaunamos papildomos sumos būtų naudojamos tik paramos gavėjams skirtiems mokėjimams atlikti ir jos veiksmų programų veiksmams apmokėti.

Ne vėliau kaip 2016 m. pabaigoje Graikija Komisijai pateikia šio straipsnio 4 ir 5 dalių įgyvendinimo ataskaitą ir vėliau atsiskaito pagal Reglamento (EB) Nr. 1083/2006 89 straipsnio 1 dalies a punktą pateiktinoje galutinėje įgyvendinimo ataskaitoje.

▼ M6

7. Vadovaujančioji institucija arba Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo programų stebėsenos komitetas gali nuspręsti netaikyti 67 straipsnio 2a dalies ne ilgiau kaip 12 mėnesių nuo 2018 m. rugpjūčio 2 d.

Jei vadovaujančioji institucija arba Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo programų stebėsenos komitetas nusprendžia, kad dėl 67 straipsnio 2a dalies sukuriamas neproporcingai didelė administracinė našta, ji gali nuspręsti šios dalies pirmoje pastraipoje nurodytą pereinamąjį laikotarpį pratęsti tiek, kiek ji mano tikslinga. Apie tokį sprendimą ji praneša Komisijai anksčiau nei pasibaigia pradinis pereinamasis laikotarpis.

Pirma ir antra pastraipos netaikomos ESF remiamoms subsidijoms ir grąžinamosioms subsidijoms, kurių viešosios paramos dalis neviršija 50 000 EUR.

▼ B*153 straipsnis***Panaikinimas**

1. Nedarant poveikio 152 straipsnyje išdėstytoms nuostatoms, Reglamentas (EB) Nr. 1083/2006 panaikinamas nuo 2014 m. sausio 1 d.

2. Nuorodos į panaikintą reglamentą laikomos nuorodomis į šį reglamentą ir skaitomos pagal XIV priede pateiktą atitikties lentelę.

*154 straipsnis***Įsigaliojimas**

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

▼B

20–24 straipsniai, 29 straipsnio 3 dalis, 38 straipsnio 1 dalies a punktas, 58, 60, 76–92 straipsniai, 118, 120, 121 straipsniai ir 129–147 straipsniai taikomi nuo 2014 m. sausio 1 d.

39 straipsnio 2 dalies septintos pastraipos antras sakinytis ir 76 straipsnio penkta pastraipa taikomi nuo dienos, kurią įsigalioja Finansinio reglamento pakeitimai, susiję su asignavimų panaikinimu.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

I PRIEDAS

BENDRA STRATEGINĖ PROGRAMA

1. ĮŽANGA

Siekiant skatinti darnų, subalansuotą ir tvarų Sąjungos vystymąsi ir kuo labiau padidinti Europos ESI fondų įnašą į Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategiją ir konkrečių ESI fondų uždavinių vykdymą, įskaitant ekonominę, socialinę ir teritorinę sanglaudą, būtina užtikrinti, kad pagal Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategiją priimti politiniai įsipareigojimai būtų remiami investicijomis iš ESI fondų ir pagal kitas Sąjungos priemones. Todėl pagal 10 straipsnį ir konkrečioms fondams taikomuose reglamentuose nustatytus prioritetus ir tikslus Bendra strategine programa (toliau – BSP) nustatomi strateginiai pagrindiniai principai, kad būtų pasiektas integruotu vystymusi grindžiamas požiūris naudojantis ESI fondais, tai derinant su kitomis Sąjungos priemonėmis ir politikos sritimis, siekiant Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijos ir atitinkamais atvejais pavyzdinių iniciatyvų politikos tikslų ir pagrindinių tikslų, atsižvelgiant į pagrindines teritorines problemas ir konkrečias nacionalines, regiono ir vietos aplinkybes.

2. ESI FONDŲ ĮNAŠAS ĮGYVENDINANT SĄJUNGOS PAŽANGAUS, TVARAUS IR INTEGRACINIO AUGIMO STRATEGIJĄ IR NUOSEKLUMAS SU SĄJUNGOS EKONOMIKOS VALDYMU

1. Siekiant remti veiksmingus pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo tikslus partnerystės sutartyse ir programose, šio reglamento 9 straipsnio pirmoje pastraipoje nustatyta vienuolika teminių tikslų, atitinkančių Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijos prioritetus, kuriems teikiama ESI fondų parama.

2. Atsižvelgdamos į 9 straipsnio pirmoje pastraipoje nustatytus teminius tikslus valstybės narės, siekdamos užtikrinti pakankamai lėšų, būtinų augimui ir darbo vietų kūrimui užtikrinti, telkia paramą pagal šio reglamento 18 straipsnį ir konkrečiam fondui taikomas taisykles dėl paramos telkimo pagal temas ir užtikrina išlaidų veiksmingumą. Valstybės narės ypač teikia pirmenybę augimą skatinančioms išlaidoms, įskaitant išlaidas švietimui, moksliniams tyrimams, inovacijoms ir energijos vartojimo efektyvumui, ir išlaidoms, kuriomis siekiama sudaryti MVĮ palankesnes sąlygas gauti finansavimą ir užtikrinti aplinkos tvarumą, gamtos išteklių ir klimato kaitos valdymą, taip pat modernizuoti viešąjį administravimą. Jos taip pat siekia išlaikyti arba didinti įdarbinimo tarnybų veiklos ir aktyvios darbo rinkos politikos aprėptį bei veiksmingumą siekiant kovoti su nedarbu, daugiau dėmesio skiriant jaunimui, įveikti socialines krizes pasekmes ir skatinti socialinę įtrauktį.

3. Siekdamos užtikrinti derėjimą su prioritetais, nustatytais įgyvendinant Europos semestrą, valstybės narės, rengdamos partnerystės sutartis, planuoja naudotis ESI fondais, atitinkamais atvejais atsižvelgdamos į nacionalines reformų programas ir naujausias konkrečioms šalims skirtas atitinkamas rekomendacijas, priimtas pagal 121 straipsnio 2 dalį, bei atitinkamas Tarybos rekomendacijas, priimtas pagal SESV 148 straipsnio 4 dalį, atlikdamos savo atitinkamą vaidmenį ir prievolės. Valstybės narės prireikus taip pat atsižvelgia į atitinkamas Stabilumo ir augimo pakto pagrįstas Tarybos rekomendacijas ir ekonominio koregavimo programas.

▼B

4. Siekdamas nustatyti, koku būdu ESI fondai gali veiksmingiausiai prisidėti prie Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijos įgyvendinimo, ir atsižvelgti į Sutartyje įtvirtintus tikslus, įskaitant susijusius su ekonomine, socialine ir teritorine sanglauda, valstybės narės, planuodamos naudotis ESI fondais, teminius tikslus pasirenka atsižvelgdamos į atitinkamas nacionalines, regiono ir vietos aplinkybes.

3. INTEGRUOTAS POŽIŪRIS Į ESI FONDŲ LĖŠŲ NAUDOJIMĄ IR ŠIŲ LĖŠŲ NAUDOJIMO TVARKA

3.1 Įžanga

1. Pagal 15 straipsnio 2 dalies a punktą partnerystės sutartyje nurodomas integruotas požiūris į teritorinį vystymąsi. Valstybės narės užtikrina, kad teminių tikslų ir investicijų pasirinkimas ir Sąjungos prioritetai laikantis integruoto požiūrio atitiktų vystymosi poreikius ir teritorines problemas atsižvelgiant į 6.4 skirsnyje nurodytą analizę. Valstybės narės siekia, kad būtų išnaudota kuo daugiau galimybių siekiant užtikrinti koordinuotą ir integruotą ESI fondų lėšų panaudojimą.
2. Valstybės narės ir atitinkamais atvejais pagal 4 straipsnio 4 dalį regionai užtikrina, kad ESI fondų lėšomis remiami intervenciniai veiksmai vienas kitą papildytų, o jų įgyvendinimas būtų koordinuojamas siekiant sukurti sinergiją, kad būtų sumažintos vadovaujančiųjų institucijų ir paramos gavėjų administracinės išlaidos ir našta pagal 4, 15 ir 27 straipsnius.

3.2 Koordinavimas ir papildomumas

1. Valstybės narės ir už ESI fondų įgyvendinimą atsakingos vadovaujančiosios institucijos glaudžiai bendradarbiauja rengdamos, įgyvendindamos, stebėdamos ir vertindamos partnerystės sutartį ir programas. Visų pirma jos užtikrina, kad būtų atlikti šie veiksmai:
 - a) nustatytos intervencinių veiksmų sritys, kuriose, siekiant šiame reglamente nurodytų teminių tikslų, galima derinti ESI fondus, juos tarpusavyje papildant;
 - b) pagal 4 straipsnio 6 dalį užtikrinta, kad būtų nustatyta veiksmingo ESI fondų koordinavimo tvarka, siekiant padidinti šių fondų poveikį ir efektyvumą, įskaitant tam tikrais atvejais kelių fondų programų naudojimą fondams;
 - c) skatinama įtraukti už kitus ESI fondus atsakingas vadovaujančiąsias institucijas ir atitinkamas ministerijas rengiant paramos sistemas ir taip užtikrinti koordinavimą ir sinergiją ir išvengti dubliavimo;
 - d) prireikus įsteigti programų, kuriomis įgyvendinami ESI fondai, jungtiniai stebėsenos komitetai ir nustatyta kita jungtinio valdymo ir kontrolės tvarka, kad būtų palengvintas už ESI fondų įgyvendinimą atsakingų institucijų tarpusavio veiksmų koordinavimas;
 - e) naudojamosi esamais bendrais e. valdymo sprendimais, kurie gali padėti pareiškėjams ir paramos gavėjams, ir kuo plačiau naudojamosi vieno langelio principu, be kita ko, konsultuojant apie galimybes gauti paramą iš kiekvieno ESI fondo;

▼B

- f) nustatyta bendradarbiavimo veiklos, kuri finansuojama iš ERPF ir ESF, ir investicijų, remiamų pagal investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslo programas, koordinavimo tvarka;
- g) skatinama, kad ESI fondai laikytųsi bendro požiūrio į gaires dėl veiksmų vykdymo, kvietimų teikti pasiūlymus ir atrankos procesų ar kitų priemonių, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos fondų lėšas panaudoti integruotiems projektams;
- h) skatinamas skirtingų ESI fondų vadovaujančiųjų institucijų bendradarbiavimas stebėsenos, vertinimo, valdymo ir kontrolės ir audito srityse.

3.3 Integruoto metodo skatinimas

1. Valstybės narės prireikus derina ESI fondų lėšas nacionalinio, regioninio arba vietos lygmens integruotuose paketuose, kurie yra pritaikyti konkrečioms teritorinėms problemoms spręsti, siekdamas padėti įgyvendinti partnerystės sutartyje ir programose nustatytus tikslus. Tai galima padaryti naudojantis integruotomis teritorinėmis investicijomis, integruotais veiksmais, bendraisiais veiksmų planais ir bendruomenės inicijuotos vietos plėtros iniciatyvomis.
 2. Pagal 36 straipsnį, siekiant integruoti teminius tikslus, finansavimas pagal skirtingas prioritetines kryptis arba veiksmų programas, remiant ESF, ERPF ir Sanglaudos fondui, gali būti derinamas pagal integruotų teritorinių investicijų priemonę. Veiksmus, vykdomus pagal integruotų teritorinių investicijų priemonę, galima papildyti atitinkamai EŽŪFKP ar EJŖŽF teikiamu finansavimu pagal programas.
 3. Pagal atitinkamas konkrečioms fondams taikomų taisyklių nuostatas siekiant padidinti poveikį ir efektyvumą taikant teminiu požiūriu suderintą integruotą požiūrį, prioritetinė kryptis gali būti susieta su daugiau nei viena regionų kategorija, apimti vieną ar daugiau ERPF, Sanglaudos fondą ir ESF vienas kitą papildančių investavimo prioritetų pagal vieną teminį tikslą ir tinkamai pagrįstais atvejais apimti vieną ar daugiau vienas kitą papildančių investavimo prioritetų pagal skirtingus teminius tikslus siekiant kuo labiau prisidėti prie tos prioritetinės krypties įgyvendinimo.
 4. Pagal savo institucinę ir teisinę sistemą ir pagal 32 straipsnį valstybės narės skatina vietos ir subregioninio požiūrio plėtojimą. Vykdam bendruomenės inicijuotą vietos plėtrą laikomasi strateginio požiūrio, siekiant užtikrinti, kad vadovaujantis principu „iš apačios į viršų“ nustatyti vietos poreikiai atitiktų aukštesniu lygmeniu nustatytus prioritetus. Todėl pagal 15 straipsnio 2 dalį valstybės narės apibrėžia požiūrį į bendruomenės inicijuotą vietos plėtrą, kurio turi laikytis EŽŪFKP ir atitinkamais atvejais ERPF, ESF ar EJŖŽF, ir partnerystės sutartyje nurodo svarbiausias šiuo būdu spręstinas problemas, pagrindinius bendruomenės inicijuotos vietos plėtros tikslus ir prioritetus, tikslines teritorijų rūšis, konkretų vaidmenį, kuris turi tekti vietos veiklos grupėms įgyvendinant strategijas, ir EŽŪFKP ir atitinkamais atvejais ERPF, ESF ar EJŖŽF fondams numatytą vaidmenį įgyvendinant bendruomenės vykdomas vietos plėtros strategijas įvairių rūšių teritorijose, pavyzdžiui, kaimų, miestų ir pajūrio vietovėse, taip pat atitinkamą koordinavimo tvarką.
4. ESI FONDŲ KOORDINAVIMAS SU KITOMIS SĄJUNGOS POLITIKOS SRITIMIS IR PRIEMONĖMIS IR JŲ SINERGIJA
- Pagal šį skirsnį numatytas valstybių narių koordinavimas vykdomas, jei valstybė narė ketina pasinaudoti ESI fondų ir kitų Sąjungos priemonių

▼B

parama atitinkamoje politikos srityje. Šiame skirsnyje pateiktas Sąjungos programų sąrašas nėra baigtinis.

4.1 Įžanga

1. Valstybės narės ir Komisija, paisydamos atitinkamos savo atsakomybės, atsižvelgia į Sąjungos politikos poveikį nacionaliniu ir regioniniu lygiu ir poveikį socialinei, ekonominei ir teritorinei sanglaudai, siekdamos skatinti sinergiją bei veiksmingą koordinavimą ir nustatyti bei skatinti naudoti tinkamiausius Sąjungos lėšų panaudojimo būdus vietos, regioninėms ir nacionalinėms investicijoms remti. Valstybės narės taip pat užtikrina Sąjungos politikos bei priemonių ir nacionalinių, regionų ir vietos intervencinių veiksmų papildomumą.

2. Valstybės narės ir Komisija pagal 4 straipsnio 6 dalį ir atsižvelgdamos į savo atitinkamą atsakomybę, užtikrina ESI fondų koordinavimą su kitomis susijusiomis Sąjungos priemonėmis Sąjungos ir valstybių narių lygmeniu. Jos imasi reikiamų priemonių siekdamos užtikrinti ESI fondų remiamų intervencinių veiksmų ir kitų Sąjungos politikos sričių tikslų nuoseklumą planavimo ir įgyvendinimo etapais. Todėl jos siekia atsižvelgti į šiuos aspektus:

- a) didinti Sąjungos, nacionaliniu ir regioniniu lygiu įgyvendinamų skirtingų Sąjungos priemonių papildomumą ir sinergiją planavimo ir įgyvendinimo etapais;
- b) optimizuoti esamas ir prireikus sukurti naujas struktūras, kurios padėtų strategiškai nustatyti skirtingų priemonių prioritetus ir koordinavimo Sąjungos ir nacionaliniu lygiu struktūrą, išvengti pastangų dubliavimosi ir nustatyti sritis, kurioms reikia papildomo finansavimo;
- c) išnaudoti galimybes derinti skirtingų priemonių paramą, siekiant remti konkrečius veiksmus ir glaudžiai bendradarbiauti su tais, kurie atsakingi už įgyvendinimą Sąjungos ir nacionaliniu lygmenimis, siekiant, kad paramos gavėjams būtų sudarytos nuoseklios ir racionalios finansavimo galimybės.

4.2 Koordinavimas su bendra žemės ūkio politika ir bendra žuvininkystės politika

1. EŽŪFKP yra neatskiriama bendros žemės ūkio politikos dalis, papildanti Europos žemės ūkio garantijų fondo priemonės, kuriomis teikiama tiesioginė parama ūkininkams ir remiamos rinkos priemonės. Todėl valstybės narės kartu valdo tuos intervencinius veiksmus, siekdamos kuo didesnės jų sinergijos ir Sąjungos paramos pridėtinės vertės.

2. EJŪŽF siekia reformuotos bendros žuvininkystės politikos ir integruotos jūrų politikos tikslų. Todėl valstybės narės naudojasi EJŪŽF parama veiksmams, kuriais tobulinamas duomenų rinkimas ir stiprinama kontrolė, remti ir užtikrina, kad būtų siekiama sinergijos remiant integruotos jūrų politikos prioritetus, susijusius su jūrų pažinimu, jūrų erdvės planavimu, integruotu pakrančių zonų valdymu, integruotu jūrų stebėjimu, jūrinių aplinkosauga, biologinės įvairovės apsauga ir prisitaikymu prie neigiamų klimato kaitos padarinių pakrančių zonose.

▼B

4.3 Programa „Horizontas 2020“ ir kitos centralizuotai valdomos Sąjungos mokslinių tyrimų ir inovacijų programos

1. Valstybės narės ir Komisija stengiasi stiprinti ESI fondų ir programos „Horizontas 2020“, Įmonių konkurencingumo ir mažųjų bei vidutinių įmonių programos (COSME), remiantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1287/2013 ⁽¹⁾ bei kitų atitinkamų centralizuotai valdomų Sąjungos finansavimo programų koordinavimą ir papildomumą, tuo pačiu metu aiškiai atskirdamos sritis, kuriose imasi intervencinių veiksmų.
2. Prireikus valstybės narės, vadovaudamosi nacionaline reformų programa, parengia pažangiosios specializacijos nacionalines ir (arba) regionines strategijas. Tokios strategijos gali būti parengtos kaip pažangiajai specializacijai skirta nacionalinė arba regioninė mokslinių tyrimų ir inovacijų strateginė politikos programa arba įtrauktos į tokią programą. Pažangiosios specializacijos strategijos rengiamos į verslumo galimybių paieškos procesą įtraukiant nacionalines arba regionines vadovaujančiąsias institucijas ir suinteresuotąsias šalis, pavyzdžiui, universitetus ir kitas aukštojo mokslo įstaigas, pramonę ir socialinius partnerius. Tame procese aktyviai dalyvauja tiesiogiai su programa „Horizontas 2020“ susijusios institucijos. Pažangiosios specializacijos strategijos apima:
 - a) parengiamuosius įgyvendinimo veiksmus, kuriais regioniniai MTI srities veikėjai rengiami dalyvauti programos „Horizontas 2020“ projektuose („kompetencijos laiptai“), atitinkamais atvejais plėtojamus stiprinant gebėjimus. Stiprinamas programos „Horizontas 2020“ nacionalinių informacijos centrų ir ESI fondų vadovaujančiųjų institucijų komunikacija ir bendradarbiavimas;
 - b) įgyvendinimo veiksmus, kuriuos vykdant nustatomi būdai rinkoje panaudoti ir skleisti MTI rezultatus, pasiektus įgyvendinant programą „Horizontas 2020“ ir ankstesnes programas, visų pirma siekiant verslui ir pramonei, įskaitant MVĮ, sukurti inovacijoms palankią aplinką ir drauge atsižvelgti į atitinkamoje pažangiosios specializacijos strategijoje teritorijoms nustatytus prioritetus.
3. Valstybės narės skatina naudotis šio reglamento nuostatomis, pagal kurias leidžiama derinti ESI fondų ir programos „Horizontas 2020“ lėšas atitinkamose programose, skirtose įgyvendinti strategijų, nurodytų 2 punkte, dalis. Nacionalinėms ir regioninėms valdžios institucijoms jungtinė parama teikiama tokioms strategijoms rengti ir įgyvendinti, bendro Europai svarbių MTI infrastruktūrų finansavimo galimybėms nustatyti, tarptautiniam bendradarbiavimui skatinti, metodinei paramai pasitelkiant tarpusavio vertinimus teikti, gerosios patirties mainams ir mokymams įvairiuose regionuose rengti.
4. Siekdamas atskleisti savo pažangumo potencialą mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje ir tuo pačiu papildyti programą „Horizontas 2020“ ir sukurti su ja sinergiją, visų pirma pasinaudojant jungtiniu finansavimu, valstybės narės ir tam tikrais atvejais pagal 4 straipsnio 4 dalį regionai apsarsto galimybę priimti toliau išvardytas papildomas priemones. Tomis priemonėmis siekiama:
 - a) susieti itin aukštos kokybės mokslinių tyrimų institutus ir mažiau išsivysčiusius regionus, taip pat prastesnių rezultatų mokslinių tyrimų, technologinės plėtos ir inovacijų (MTTPI) srityse pasiekiančias valstybes nares ir regionus, siekiant kurti naujus arba modernizuoti esamus kompetencijos centrus mažiau išsivysčiusiuose regionuose ir prastesnių rezultatų MTTPI srityse pasiekiančiose valstybėse narėse ir regionuose;
 - b) kurti sąsajas tarp pripažintų novatoriškų kompetencijos grupių mažiau išsivysčiusiuose regionuose ir prastesnių rezultatų MTTPI srityse pasiekiančiose valstybėse narėse ir regionuose;

⁽¹⁾ 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1287/2013, kuriuo sukuriamą 2014–2020 m. įmonių konkurencingumo ir mažųjų bei vidutinių įmonių programa (COSME) ir panaikinamas Sprendimas Nr. 1639/2006/EB (Žr. šio Oficialiojo leidinio p. 33).

▼B

- c) kurti Europos mokslinių tyrimų erdvės (EMTE) atstovų grupę, siekiant pritraukti išskirtinius mokslininkus, ypač mažiau išsivysčiusiose regionuose ir prastesnių rezultatų MTPI srityse pasiekiančiose valstybėse narėse ir regionuose;
- d) remti tyrėjų ir inovacijų kūrėjų, kurie nepakankamai dalyvauja Europos mokslinių tyrimų erdvėje (EMTE) arba yra iš mažiau išsivysčiusių regionų ar prastesnių rezultatų MTPI srityse pasiekiančių valstybių narių ir regionų, galimybes prisijungti prie tarptautinių tinklų;
- e) atitinkamai prisidėti prie Europos inovacijų partnerystės;
- f) parengti nacionalines institucijas ir (arba) kompetencijos grupes dalyvauti Europos inovacijos ir technologijos instituto (EIT) žinių ir inovacijos bendrijose (ŽIB) ir
- g) rengti aukštos kokybės tarptautinių tyrėjų judumo programas, pasinaudojant pagal Marie Skłodowska-Curie veiksmus teikiamu bendru finansavimu.

Valstybės narės prirėmus turėtų stengtis pagal 70 straipsnį pasinaudoti lankstumo galimybėmis, siekdamos paremti veiksmus už programos įgyvendinimo teritorijos, teikdamos pakankamai investicijų kritinei masei pasiekti, kad įgyvendintų pirmoje pastraipoje nurodytas priemonės kaip galima veiksmingiau.

4.4 Parodomųjų projektų finansavimas iš naujiems rinkos dalyviams skirto rezervo (toliau – „NER300“) ⁽¹⁾

1. Valstybės narės užtikrina, kad ESI fondų finansavimas būtų derinamas su parama, skiriama pagal programą „NER300“, kuriai naudojamos pajamos, gautos aukcione pardavus 300 milijonų leidimų, rezervuotų Europos prekybos taršos leidimais sistemos naujiems rinkos dalyviams skirtame rezerve.

4.5 Aplinkos ir klimato politikos programa (LIFE) ⁽²⁾ ir aplinkos *acquis*

1. Valstybės narės ir Komisija, daugiau dėmesio skirdamos programų teminėms sritims ir taikydamos darnaus vystymosi principą pagal 8 straipsnį, siekia pasinaudoti sinergija su Sąjungos politikos priemonėmis (finansavimo ir ne finansavimo priemonėmis), kuriomis siekiama klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie jos, aplinkos apsaugos ir efektyvaus išteklių naudojimo tikslų.
2. Valstybės narės skatina ir tam tikrais atvejais pagal 4 straipsnį užtikrina papildomumą ir koordinavimą su LIFE, visų pirma su gamtos, biologinės įvairovės, vandens, atliekų, oro, klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie klimato kaitos sričių integruotais projektais. Tokio koordinavimo siekiama tokiomis priemonėmis, kaip, pavyzdžiui, skatinant per ESI fondus finansuoti veiklą, kuri papildo pagal LIFE finansuojamus integruotus projektus, kartu skatinant taikyti pagal LIFE patvirtintus sprendimus, metodus ir principus, be kita ko, įskaitant investicijas į ekologišką infrastruktūrą, efektyvų energijos vartojimą, ekologines inovacijas, ekosistema pagrįstus sprendimus ir susijusių naujoviškų technologijų priėmimą.

⁽¹⁾ 2010 m. lapkričio 3 d. Komisijos sprendimas 2010/670/ES, kuriuo nustatomi komercinių parodomųjų projektų, kuriais siekiama užtikrinti aplinkai nežalingą CO₂ surinkimą ir geologinį saugojimą, taip pat inovacinių atsinaujinančių išteklių energijos technologijų naudojimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/87/EB nustatytą Bendrijos šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą, finansavimo kriterijai ir priemonės (OL L 290, 2010 11 6, p. 39).

⁽²⁾ 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1293/2013 dėl aplinkos ir klimato politikos programos (LIFE) įsteigimo ir kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 614/2007 (Žr. šio Oficialiojo leidinio p. 185).

▼B

3. Atitinkami sektorių planai, programos ar strategijos (įskaitant prioritetinių veiksmų programą, upių baseinų valdymo planą, atliekų tvarkymo planą, švelninimo planą arba prisitaikymo strategiją) gali tapti koordinavimo pagrindu, jei atitinkamoms sritims yra numatyta parama.

4.6 ERASMUS + ⁽¹⁾

1. Valstybės narės siekia panaudoti ESI fondus pagal programą „Erasmus +“ parengtoms ir sėkmingai išbandytoms priemonėms ir metodams skleisti, kad socialinis ir ekonominis investicijų poveikis žmonėms būtų kuo didesnis ir, be kita ko, būtų suteiktas postūmis jaunimo iniciatyvoms ir piliečių veiksmams.
2. Pagal 4 straipsnį valstybės narės skatina ir užtikrina veiksmingą ESI fondų ir programos „Erasmus +“ koordinavimą nacionaliniu lygiu, aiškiai atskirdamos investicijų rūšis ir remiamas tikslines grupes. Valstybės narės siekia papildomumo su judumo veiksmų finansavimu.
3. Koordinavimo siekiama nustatant atitinkamą vadovaujančiųjų institucijų ir pagal programą „Erasmus +“ įsteigtų nacionalinių agentūrų bendradarbiavimo tvarką, kuri gali paskatinti teikti skaidrią ir prieinamą informaciją piliečiams Sąjungos, nacionaliniu ir regionų lygmenimis.

4.7 Europos Sąjungos užimtumo ir socialinių inovacijų programa (toliau – USIP) ⁽²⁾

1. Pagal 4 straipsnio 6 dalį valstybės narės skatina ir užtikrina veiksmingą Europos Sąjungos užimtumo ir socialinių inovacijų programos (USIP) ir pagal teminius užimtumo ir socialinės įtraukties tikslus teikiamos paramos iš ESI fondų koordinavimą. Tas veiksmingas koordinavimas apima pagal USIP kryptį EURES teikiamos paramos ir ESF remiamų veiksmų tarptautiniam darbo jėgos judumui didinti koordinavimą siekiant skatinti geografinį darbuotojų judumą ir didinti įsidarbinimo galimybes, taip pat ESI fondų teikiamos paramos savarankiškam darbui, verslumui, verslo steigimui ir socialinėms įmonėms remti ir pagal USIP teikiamos mikrofinansų ir socialinio verslumo krypties paramos koordinavimą.
2. Valstybės narės, naudodamosi ESF parama, siekia plačiai taikyti pagal USIP kryptį „Progress“ parengtas veiksmingiausias priemones, visų pirma socialinių inovacijų ir eksperimentinių socialinės politikos priemonių srityje.

4.8 Europos infrastruktūros tinklų priemonė (EITP) ⁽³⁾

1. Siekdamas kuo didesnės Europos pridėtinės vertės transporto, telekomunikacijų ir energetikos srityse, valstybės narės ir Komisija užtikrina, kad intervenciniai veiksmai pasitelkus ERPF ir Sanglaudos fondą būtų

⁽¹⁾ 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1288/2013, kuriuo sukuriami Sąjungos švietimo, mokymo, jaunimo ir sporto programa „Erasmus+“ ir kuriuo panaikinami sprendimai Nr. 1719/2006/EB, Nr. 1720/2006/EB ir Nr. 1298/2008/EB (Žr. šio Oficialiojo leidinio p. 50).

⁽²⁾ 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1296/2013 dėl Europos Sąjungos užimtumo ir socialinių inovacijų programos (EaSI) ir kuriuo iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 283/2010/ES, nustatantis Europos užimtumo ir socialinės įtraukties mikrofinansų skyrimo priemonę Progress (Žr. šio Oficialiojo leidinio p. 238).

⁽³⁾ 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1316/2013, kuriuo įsteigiama Europos infrastruktūros tinklų priemonė, iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 913/2010 ir panaikinami reglamentai (EB) Nr. 680/2007 ir (EB) Nr. 67/2010 (OL L 348, 2013 12 20, p. 129).

▼B

planuojami glaudžiai derinant juos su EITP teikiama parama, kad būtų garantuotas papildomumas, išvengta veiksmų dubliavimo ir užtikrintas optimalus skirtingų rūšių infrastruktūros sujungimas vietos, regioniniu bei nacionaliniu lygiu ir visoje Sąjungoje. Sąjungos ir bendrosios rinkos masto projektams, suteikiantiems didžiausios Europos pridėtinės vertės ir skatinantiems socialinę, ekonominę ir teritorinę sanglaudą, ypač susijusiems su prioritetiniais transporto, energetikos ir skaitmeninės infrastruktūros tinklais, nustatytais atitinkamuose transeuropinių tinklų politikos teisės aktuose, įvairiomis finansavimo priemonėmis užtikrinamas didžiausias sverto poveikis, siekiant sukurti naują infrastruktūrą ir iš esmės atnaujinti esamą.

2. Transporto srityje investicijos planuojamos remiantis faktine ir numatoma transporto paklausa ir nustatomos trūkstamos jungtys bei esamos kliūtys, nuosekliai atsižvelgiant į Sąjungoje kuriamas tarpvalstybines jungtis ir skirtingų regionų jungtis valstybėje narėje. Investicijomis į regionų prijungimą prie visuotinio transeuropinio transporto tinklo (TEN-T) ir pagrindinio TEN-T užtikrinama, kad miesto ir kaimo teritorijos galėtų pasinaudoti pagrindinių tinklų teikiamomis galimybėmis.
3. Nustatant investicijų, kurios turi poveikio ne vien tik konkrečiai valstybei narei, ypač tokių valstybių narių, kurios yra pagrindinių TEN-T tinklo koridorių dalis, prioritetus, atsižvelgiama į TEN-T planavimą ir pagrindinių tinklo koridorių įgyvendinimo planus, kad ERPF ir Sanglaudos fondo investicijos į transporto infrastruktūrą visiškai atitiktų TEN-T gaires.
4. Valstybės narės orientuojasi į tvarias transporto rūšis bei tvarų miestų judumą ir investuoja į tas sritis, kuriose numatoma gauti didžiausią Europos pridėtinę vertę, atsižvelgiant į poreikį gerinti transporto paslaugų kokybę, prieinamumą ir patikimumą siekiant remti viešąjį transportą. Nustatytos investicijos turėtų būti suskirstytos pagal prioritetus atsižvelgiant į jų indėlį judumo, tvarumo srityje, mažinant išmetamą šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, taip pat indėlį į bendrą Europos transporto erdvę, remiantis Baltojoje knygoje „Bendros Europos transporto erdvės kūrimo planas. Konkurencingos efektyviu išteklių naudojimu grindžiamos transporto sistemos kūrimas“ išdėstyta vizija, pabrėžiant, kad būtina iš esmės sumažinti transporto sektoriuje išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį. Tvariems Europos krovininio transporto tinklams sukurti skirtų projektų indėlį plėtojant vidaus vandens kelius reikėtų remti atsižvelgiant į išankstinį projektų poveikio aplinkai vertinimą.
5. ESI fondai sudaro galimybes vietos ir regioninei infrastruktūrai kurti ir susieti ją su prioritetiniais Sąjungos energetikos ir telekomunikacijų tinklais.
6. Valstybės narės ir Komisija nustato atitinkamas koordinavimo ir techninės paramos priemones, kad būtų užtikrintas IRT priemonių papildomumas ir veiksmingas jų planavimas, siekiant visapusiškai naudotis įvairiomis Sąjungos priemonėmis (ESI fondais, EITP, transeuropiniais tinklais, programa „Horizontas 2020“) plačiajuosčio ryšio tinklams ir skaitmeninių paslaugų infrastruktūrai finansuoti. Kad viešosios lėšos būtų panaudotos kuo veiksmingiau, renkantis tinkamiausią finansavimo priemonę atsižvelgiama į veiksmo potencialą generuoti pajamas ir į jo keliamą riziką. Kalbant apie valstybių narių paraiškų gauti ESI fondų paramą vertinimus, valstybės narės turėtų atsižvelgti į su jomis susijusių veiksmų, dėl kurių buvo prašyta EITP paramos, tačiau kurie nebuvo atrinkti, vertinimus; tai neturi poveikio vadovaujančiosios institucijos sprendimui dėl galutinio pasirinkimo.

▼B**4.9 Pasirengimo narystei pagalbos priemonė, Europos kaimynystės priemonė ir Europos plėtros fondas**

1. Norėdamos veiksmingiau siekti daugialypių Sąjungos politikos tikslų, valstybės narės ir Komisija, atsižvelgdamos į savo atitinkamą atsakomybę, stengiasi labiau koordinuoti išorės priemones ir ESI fondus. Ypač svarbu užtikrinti koordinavimą ir papildomumą su Europos plėtros fondu, Pasirengimo narystei pagalbos priemone ir Europos kaimynystės priemone.
2. Teritorinei integracijai stiprinti valstybės narės stengiasi išnaudoti su teritoriniu bendradarbiavimu susijusios sanglaudos politikos veiklos ir Europos kaimynystės priemonės sinergiją, ypač tarpvalstybinio bendradarbiavimo srityje, atsižvelgiant į ETBG siūlomas galimybes.

5. HORIZONTALIEJI PRINCIPAI, NURODYTI 5, 7 IR 8 STRAIPSNIUOSE, IR BENDRIEJI POLITIKOS TIKSLAI**5.1 Partnerystė ir daugiapakopis valdymas**

1. Vadovaujantis 5 straipsniu, valstybės narės laikosi partnerystės ir daugiapakopio valdymo principų, kad sudarytų palankesnes sąlygas siekti socialinės, ekonominės ir teritorinės sanglaudos ir įgyvendinti Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo srities prioritetus. Siekiant atsižvelgti į tuos principus, būtina derinti veiksmus, ypač tarp skirtingų valdymo pakopų, ir juos vykdyti laikantis subsidarumo ir proporcingumo principų, įskaitant praktinį ir institucinį bendradarbiavimą, ypač rengiant ir įgyvendinant partnerystės sutartį ir programas.
2. Valstybės narės nagrinėja, ar būtina stiprinti partnerių institucinius gebėjimus siekiant plėtoti jų galimybes prisidėti prie veiksmingos partnerystės.

5.2 Darnus vystymasis

1. Valstybės narės ir vadovujančiosios institucijos visais įgyvendinimo etapais užtikrina visapusišką darnaus vystymosi principo integravimą į ESI fondų veiklą, laikydamosi ES sutarties 3 straipsnio 3 dalyje nustatyto darnaus vystymosi principo, taip pat laikydamosi SESV 11 straipsnyje nustatytos prievolės atsižvelgti į aplinkos apsaugos reikalavimus ir SESV 191 straipsnio 2 dalyje nustatyto principo „teršėjas moka“.

Vadovujančiosios institucijos per visą programos gyvavimo ciklą imasi veiksmų, kad išvengtų aplinkai žalingo intervencinių veiksmų poveikio arba jį sumažintų ir užtikrintų grynąją naudą socialinėje, aplinkos ir klimato srityse. Veiksmai, kurių reikia imtis, be kita ko, gali būti šie:

- a) skirti investicijas pasirinkus tausiausią išteklių naudojimą užtikrinančias ir tvariausias galimybes;
- b) vengti investicijų, kurios gali turėti didelį neigiamą poveikį aplinkai ar klimatui, ir remti veiksmus, kuriais švelninamas bet koks padarytas poveikis;
- c) lyginant alternatyvių investavimo galimybių „gyvavimo ciklo“ išlaidas, vadovautis ilgalaikėmis perspektyvomis;
- d) dažniau rengti žaliuosius viešuosius pirkimus.

▼B

2. Pagal 8 straipsnį valstybės narės atsižvelgia į investicijų, vykdomų naudojant ESI fondų paramą, klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie jos pasekmių potencialą ir užtikrina, kad jos būtų atsparios klimato kaitos ir gaivalinių nelaimių, pavyzdžiui, padidėjusio potvynių pavojaus, sausras, karščio bangų, miškų gaisrų ir ekstremalių meteorologinių reiškinių, poveikiui.
3. Investuojant paisoma vandentvarkos problemų sprendimo būdų hierarchijos pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/60/EB ⁽¹⁾, ypač atsižvelgiant į paklausos valdymo galimybes. Alternatyvios pasiūlos galimybės svarstomos tik tuo atveju, kai nebelieka galimybių sutaupyti vandens ar padidinti jo naudojimo efektyvumą. Viešaisiais intervenciniais veiksmais atliekų tvarkymo sektoriuje papildomi privačiojo sektoriaus veiksmai, visų pirma gamintojo atsakomybės atžvilgiu. Investicijomis skatinamas aukšto lygio perdirbimą skatinantis novatoriškas požiūris. Investicijos atitinka atliekų hierarchijos principą, nustatytą Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/98/EB ⁽²⁾. Su biologine įvairove ir gamtos išteklių apsauga susijusios išlaidos atitinka Tarybos direktyvą 92/43/EEB ⁽³⁾.

5.3 Moterų ir vyrų lygybės ir nediskriminavimo skatinimas

1. Vadovaudamasi 7 straipsniu valstybės narės ir Komisija siekia moterų ir vyrų lygybės tikslo ir imasi atitinkamų veiksmų užkirsti kelią bet kokiai diskriminacijai rengiant, įgyvendinant, stebint ir vertinant ESI fondų bendrai finansuojamų programų veiklą. Siekdamos 7 straipsnio tikslų valstybės narės aprašo veiksmus, kurių reikia imtis, visų pirma, susijusius su veiksmų atranka, intervencinių veiksmų tikslų nustatymu ir stebėsenos bei ataskaitų teikimo tvarka. Prireikus valstybės narės taip pat atlieka analizę lyčių požiūriu. Konkretūs tiksliniai veiksmai visų pirma remiami ESF lėšomis.
2. Pagal 5 ir 7 straipsnius valstybės narės užtikrina, kad partnerystėje dalyvautų už lyčių lygybės ir nediskriminavimo skatinimą atsakingi atitinkami subjektai, o remiantis nacionaline praktika būtų įsteigtos atitinkamos institucijos, kurios konsultuotų lyčių lygybės, nediskriminavimo ir galimybių užtikrinimo klausimais, kad rengiant, stebint ir vertinant ESI fondų veiklą būtų teikiamos reikalingos ekspertų nuomonės.
3. Vadovaujančiosios institucijos, derindamos savo veiklą su stebėsenos komitetais, atlieka vertinimus arba savo veiklos vertinimus, daugiausia dėmesio skirdamos lyčių integravimo principo taikymui.
4. Valstybės narės tinkamai atsižvelgia į palankių sąlygų neturinčių grupių poreikius, siekdamos sudaryti joms sąlygas geriau integruotis į darbo rinką, ir taip sudaro joms palankesnes sąlygas visapusiškai dalyvauti visuomenės gyvenime.

5.4 Galimybių užtikrinimas

1. Valstybės narės ir Komisija pagal 7 straipsnį imasi reikiamų priemonių, kad būtų užkirstas kelias bet kokiai diskriminacijai dėl negalios. Veiksmais per visą programos gyvavimo ciklą vadovaujančiosios institucijos užtikrina, kad visi piliečiai, įskaitant neįgaliuosius, galėtų naudotis visais

⁽¹⁾ 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/60/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus (OL L 327, 2000 12 22, p. 1).

⁽²⁾ 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/98/EB dėl atliekų ir panaikinanti kai kurias direktyvas (OL L 312, 2008 11 22, p. 3).

⁽³⁾ 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (OL L 206, 1992 7 22, p. 7).

▼B

visuomenei prieinamais ar siūlomais ir ESI fondų bendrai finansuojamais produktais, prekėmis, paslaugomis ir infrastruktūra pagal taikytiną teisę, ir taip prisideda kuriant aplinką be kliūčių neįgaliesiems ir vyresnio amžiaus asmenims. Visų pirma, skatinant integruoti palankių sąlygų neturinčias grupes, įskaitant neįgaliuosius, užtikrinamos galimybės naudotis fizine aplinka, transportu, IRT. Veiksmai, kurių reikia imtis, gali apimti investicijų nukreipimą į patekimo į esamus pastatus ir prieigos prie teikiamų paslaugų užtikrinimą.

5.5 Demografinių pokyčių problemos sprendimas

1. Visais lygmenimis atsižvelgiama į dėl demografinių pokyčių atsirandančias problemas, visų pirma įskaitant dirbančių asmenų skaičiaus mažėjimo, pensinio amžiaus asmenų dalies didėjimo pagal bendrą gyventojų skaičių ir gyventojų skaičiaus mažėjimo problemas. Pagal atitinkamas nacionalines ar regionines strategijas, jei tokios strategijos parengiamos, valstybės narės naudoja ESI fondų lėšas siekdamos spręsti demografinės problemas ir skatinti ekonomikos augimą senėjančioje visuomenėje.
2. Pagal atitinkamas nacionalines ar regionines strategijas valstybės narės naudojasi ESI fondų lėšomis siekdamos sudaryti palankesnes sąlygas bet kokio amžiaus grupių įtraukčiai, be kita ko, suteikiant geresnes galimybes įgyti išsilavinimą ir prieigą prie socialinės paramos struktūrų, kad būtų didinamos senyvo amžiaus asmenų ir jaunimo užimtumo galimybės ir didžiausią dėmesį skiriant regionams, kuriuose, palyginti su ES vidurkiu, aukštas jaunimo nedarbo lygis. Investicijomis į sveikatos apsaugos infrastruktūrą siekiama užtikrinti ilgą ir sveiką visų Sąjungos piliečių profesinį gyvenimą.
3. Kad išspręstų problemas labiausiai demografinių pokyčių paveiktuose regionuose, valstybės narės pirmiausia nustato priemones, kuriomis siekiama:
 - a) remti demografinį atsinaujinimą, sudarant geresnes sąlygas šeimoms ir gerinant darbo ir šeimos gyvenimo suderinamumą;
 - b) didinti užimtumą, gerinti produktyvumą ir ekonominės veiklos rezultatus, investuojant į švietimą, IRT ir mokslinius tyrimus bei inovacijas;
 - c) sutelkti dėmesį į švietimo, mokymo ir socialinės paramos struktūrų tinkamumą ir kokybę, taip pat atitinkamais atvejais į socialinės apsaugos sistemų veiksmingumą;
 - d) skatinti ekonomiškai efektyvesnę sveikatos apsaugos ir ilgalaikės priežiūros teikimą, įskaitant investicijas į e. sveikatą, e. priežiūrą ir infrastruktūrą.

5.6 Klimato kaitos švelninimas ir prisitaikymas prie jos

Pagal 8 straipsnį klimato kaitos švelninimas bei prisitaikymas prie jos ir rizikos prevencija įtraukiama į partnerystės sutartį ir programų rengimą ir įgyvendinimą.

6. SVARBIAUSIŲ TERITORINIŲ PROBLEMŲ SPRENDIMO TVARKA

- 6.1 Valstybės narės atsižvelgia į geografinius ar demografinius ypatumus ir imasi veiksmų konkrečioms kiekvieno regiono teritorinėms problemoms spręsti, kad būtų atskleistas jų konkretus vystymosi potencialas, tokiu būdu padėdamos jiems siekti pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo pačiu veiksmingiausiu būdu.

▼B

- 6.2 Teminių tikslų pasirinkimas ir derinys, taip pat atitinkamų investicijų ir Sąjungos prioritetų bei konkrečių tikslų rinkinio parinkimas atspindi kiekvienos valstybės narės ir regiono pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo poreikius ir potencialą.
- 6.3 Todėl rengdamos partnerystės sutartis ir programas valstybės narės atsižvelgia į tai, kad pagrindinės visuomenės problemos, su kuriomis šiuo metu susiduria Sąjunga – globalizacija, demografiniai pokyčiai, aplinkos būklės prastėjimas, migracija, klimato kaita, energijos vartojimas, ekonominės ir socialinės krizės pasekmės – gali turėti skirtingą poveikį įvairiems regionams.
- 6.4 Siekdamos integruoto teritorinio požiūrio, kuriuo siekiama išspręsti teritorines problemas, valstybės narės užtikrina, kad ESI fondų lėšomis finansuojamos programos atspindėtų Europos regionų įvairovę, susijusią su užimtumo ir darbo rinkos ypatumais, atskirų sektorių vietos tarpusavio sąsajomis, kelionių į darbą ir atgal būdais, senėjančia visuomene ir demografiniais pokyčiais, kultūriniais, kraštovaizdžio ir paveldo ypatumais, klimato kaitos pažeidžiamomis vietomis ir poveikiu, žemės naudojimu ir išteklių trūkumu, tvaresnio gamtos išteklių, įskaitant atsinaujinančiuosius energijos išteklius, naudojimo potencialu, institucine ir valdymo tvarka, ryšiais ir prieinamumu bei sąsajomis tarp kaimo ir miesto vietovių. Todėl siekdamos parengti partnerystės sutartis ir programas pagal 15 straipsnio 1 dalies a punktą valstybės narės ir regionai imasi šių veiksmų:
- a) atlieka valstybės narės ar regiono ypatumų, vystymosi potencialo ir gebėjimų analizę, visų pirma atsižvelgdamos į Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijoje, nacionalinėse reformų programose, atitinkamais atvejais konkrečioms šalims skirtose rekomendacijose, priimtose pagal SESV 121 straipsnio 2 dalį, ir atitinkamose Tarybos rekomendacijose, priimtose pagal SESV 148 straipsnio 4 dalį, nustatytas pagrindines problemas;
 - b) įvertina didžiausias regione ar valstybėje narėje spręstinas problemas, nustato kliūtis, trūkstamas sąsajas bei inovacijų spragas, įskaitant trūkstamus planavimo ir įgyvendinimo gebėjimus, dėl kurių mažėja ilgalaikis augimo ir darbo vietų kūrimo potencialas. Tuo remiantis išsiaiškinama, kuriose srityse ir veiklos sferose reikalingi politikos prioritetai, intervenciniai veiksmai ir sutelkimas;
 - c) nustato tarpsektorinius, tarpjurisdikcinius ar tarpvalstybinius koordinavimo klausimus, ypač atsižvelgiant į makroregionines ir jūrų baseinų strategijas;
 - d) nustato veiksmus, kaip pagerinti skirtingų teritorinių lygmenų (atsižvelgiant į atitinkamą teritorinį mastą ir aplinkybes, į kurias reikia atkreipti dėmesį kuriant politiką, taip pat ir į valstybių narių institucines ir teises sistemas) ir finansavimo šaltinių koordinavimą, kad būtų laikomasi integruoto požiūrio, susiejančio Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategiją ir regioninius bei vietos subjektus.
- 6.5 Siekdamos, kad būtų atsižvelgta į teritorinės sanglaudos tikslą, valstybės narės ir regionai visų pirma užtikrina, kad bendras požiūris, kuriuo siekiama atitinkamose srityse skatinti pažangą, tvarų ir integracinį augimą:
- a) apimtų miestų, miesto ir kaimo vietovių, žuvininkystės ir pajūrio vietovių ir su specifiniais geografiniais arba demografiniais trūkumais susiduriančių vietovių vaidmenį;

▼B

- b) atspindėtų specifines problemas, su kuriomis susiduria atokiausi regionai, labai retai apgyvendinti toliausiai į šiaurę esantys regionai bei salos, pasienio ir kalnuotos vietovės;
- c) užtikrintų glaudesnę miesto ir kaimo vietovių ryšį, t. y. įperkama ir aukštos kokybės infrastruktūra ir paslaugos, bei spręstų marginalių bendruomenių tankiai apgyvendintuose regionuose problemas.

7. BENDRADARBIAVIMO VEIKLA

7.1 Koordinavimas ir papildomumas

1. Valstybės narės siekia, kad bendradarbiavimo veikla ir kiti ESI fondų lėšomis remiami veiksmai vienas kitą papildytų.
2. Valstybės narės užtikrina, kad bendradarbiavimo veikla būtų veiksmingai prisidedama siekiant Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijos tikslų, o bendradarbiaujant būtų siekiama platesnio užmojo politinių tikslų. Šiems tikslams pasiekti valstybės narės ir Komisija, atsižvelgdamos į savo atitinkamą atsakomybę, užtikrina veiksmų papildomumą ir koordinavimą su kitomis Sąjungos finansuojamomis programomis arba priemonėmis.
3. Norėdamos užtikrinti didesnę sanglaudos politikos veiksmingumą valstybės narės siekia, kad programos pagal Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslą ir investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslą vienos kitą papildytų ir būtų koordinuojamos, visų pirma siekiant užtikrinti nuoseklų planavimą ir sudaryti palankesnes sąlygas didelio masto investicijų įgyvendinimui.
4. Valstybės narės prirėkus užtikrina, kad makroregioninės ir jūrų baseinų strategijos būtų įtrauktos į bendrą strateginį planavimą partnerystės sutartyse pagal šio reglamento 15 straipsnio 2 dalį ir atitinkamų regionų ir valstybių narių programose pagal atitinkamas konkrečius fondams taikomų taisyklių nuostatas. Valstybės narės taip pat siekia užtikrinti, kad nustatytoms makroregioninėms ir jūrų baseinų strategijoms įgyvendinti būtų skiriama ESI fondų parama pagal šio reglamento 15 straipsnio 2 dalį ir atitinkamas konkrečius fondams taikomų taisyklių nuostatas, atsižvelgiant į valstybių narių nustatytus programos įgyvendinimo teritorijos poreikius. Veiksmingam įgyvendinimui užtikrinti taip pat vykdomas koordinavimas su kitomis Sąjungos finansuojamomis priemonėmis ir kitomis atitinkamomis priemonėmis.
5. Valstybės narės prirėkus pasinaudoja galimybe drauge su paramos gavėjais, įsisteigusiais bent vienoje kitoje valstybėje narėje, įgyvendinti tarpregioninius ir tarptautinius veiksmus pagal investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimo tikslo veiksmų programas, įskaitant atitinkamų mokslinių tyrimų ir inovacijų priemonių, numatytų jų pažangiosios specializacijos strategijose, įgyvendinimą.
6. Valstybės narės ir regionai kuo geriau naudojami teritorinio bendradarbiavimo programomis, įveikdami kliūtis, trukdančias bendradarbiauti be administracinių apribojimų, tuo pat metu prisidedami prie Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijos ir stiprindami ekonominę, socialinę ir teritorinę sanglaudą. Šiuo atžvilgiu ypatingas dėmesys kreipiamas į regionus, nurodytus SESV 349 straipsnyje.

7.2 Tarpvalstybinis, tarptautinis ir tarpregioninis bendradarbiavimas pagal ERPF

1. Valstybės narės ir regionai siekia išnaudoti galimybę bendradarbiauti, kad pasiektų kritinę masę, *inter alia*, IRT, mokslinių tyrimų ir inovacijų

▼B

srityse, taip pat skatintų bendrų pažangiosios specializacijos požiūrių plėtotę ir švietimo įstaigų partnerystę. Tarpregininis bendradarbiavimas prireikūs apima novatoriškų mokslinius tyrimus intensyviai vykdančių branduolių bendradarbiavimo ir mokslinių tyrimų institucijų mainų skatinimą, atsižvelgiant į programose „Žinių regionas“ ir „Mokslinių tyrimų potencialas konvergencijos ir atokiausiuose regionuose“ pagal Septintąją bendrąją mokslinių tyrimų programą įgytą patirtį.

2. Valstybės narės ir regionai atitinkamose srityse išnaudoja tarpvalstybinio ir tarptautinio bendradarbiavimo galimybes siekdami:

- a) užtikrinti, kad teritorijos, kurioms būdingi bendri esminiai geografiniai ypatumai (salos, ežerai, upės, jūrų baseinai ar kalnų grandinės), remtų jų gamtos išteklių bendrą valdymą ir propagavimą;
- b) išnaudoti masto ekonomijos, kurią galima sukurti, potencialą, visų pirma investicijų, susijusių su bendru naudojimu bendromis viešosiomis paslaugomis, atžvilgiu;
- c) skatinti tarpvalstybinės tinklo infrastruktūros, visų pirma trūkstančių tarpvalstybinių jungčių, suderintą planavimą bei kūrimą ir aplinką tausojančias ir sąveikias transporto rūšis didesnėse geografinėse vietovėse;
- d) pasiekti kritinę masę, visų pirma mokslinių tyrimų ir inovacijų, IRT, švietimo srityse, ir priemonių, didinančių MVI konkurencingumą, atžvilgiu;
- e) gerinti tarpvalstybinės darbo rinkos paslaugas siekiant skatinti tarpvalstybinį darbuotojų judumą;
- f) gerinti tarpvalstybinį valdymą.

3. Valstybės narės ir regionai siekia išnaudoti tarpreginio bendradarbiavimo galimybes, siekdami padidinti sanglaudos politikos veiksmingumą skatinant regionus ir miestus keistis patirtimi siekiant suintensyvinti programų pagal investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslą ir Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslą rengimą ir įgyvendinimą.

7.3 Pagrindinių programų indėlis įgyvendinant makroregionines ir jūrų baseinų strategijas

- 1. Pagal šio reglamento 15 straipsnio 2 dalies a punkto ii papunktį ir atitinkamas konkrečioms fondams taikomų taisyklių nuostatas valstybės narės siekia užtikrinti sėkmingą Sąjungos lėšų, skirtų makroregioninėms ir jūrų baseinų strategijoms, panaudojimą atsižvelgiant į valstybės narės nustatytus programos įgyvendinimo teritorijos poreikius. Sėkmingas lėšų panaudojimas gali būti įvykdytas, be kita ko, su makroregioninėms ir jūrų baseinų strategijomis susijusiems veiksams suteikiant prioritetą – organizuojant specialius jiems skirtus konkursus arba teikiant jiems pirmenybę atrankos procese nustatant veiksmus, kurie gali būti bendrai finansuojami pagal skirtingas programas.
- 2. Valstybės narės apsvaisto galimybę atitinkamas tarptautines programas panaudoti kaip pagrindą, pagal kurį būtų remiamos įvairios politikos sritys ir teikiamos lėšos, būtinos makroregioninėms ir jūrų baseinų strategijoms įgyvendinti.

▼B

3. Valstybės narės prireikus skatina makroregioninių strategijų atveju naudoti ESI fondų paramą Europos transporto koridorių kūrimui, įskaitant paramą muitinių modernizavimui, gaivalinių nelaimių prevencijai, pasirengimui joms ir reagavimui į jas, vandentvarkai upių baseinų lygmeniu, ekologiškai infrastruktūrai, tarpvalstybiniam ir tarpsektoriniam bendradarbiavimui integruotos jūrų politikos klausimais, mokslinių tyrimų ir inovacijų tinklams ir IRT tinklams, bendrų jūrų išteklių valdymui jūrų baseinuose ir jūrų biologinės įvairovės apsaugai.

7.4 Tarptautinis bendradarbiavimas pagal ESF

1. Valstybės narės stengiasi spręsti su atitinkamose Tarybos rekomendacijose nustatytais politikos sritimis susijusius klausimus, kad būtų kuo labiau išnaudotos tarpusavio mokymosi galimybės.
2. Atsižvelgdamos į konkrečius savo poreikius valstybės narės prireikus pasirenka tarptautinės veiklos temas ir nustato atitinkamas įgyvendinimo priemones.

▼B*II PRIEDAS***►C1 VEIKLOS PERŽIŪROS PLANO ◀ RENGIMO METODAS**

1. ►C1 Veiklos peržiūros planą ◀ sudaro kiekvienam prioritetui, išskyrus techninei paramai ir finansinėms priemonėms pagal 39 straipsnį numatytoms programoms skirtus prioritetus, nustatytas ►C1 tarpinės reikšmės ◀ 2018 metams ir ►C1 galutinės reikšmės ◀ 2023 metams. ►C1 Tarpinės reikšmės ◀ ir ►C1 galutinės reikšmės ◀ pateikiamos 1 lentelėje nurodyta forma.

1 lentelė. Tipinė ►C1 veiklos peržiūros plano ◀ forma

Prioritetas	►C1 Rodiklis ar, kai tinkama, pagrindinis įgyvendinimo etapas ir matavimo vienetas ◀		►C1 Tarpinė reikšmė ◀ 2018 m.	►C1 Galutinė reikšmė ◀ 2023 m.

2. ►C1 Tarpinės reikšmės ◀ yra tarpinės reikšmės, tiesiogiai susijusios su konkrečiu prioritetu uždavinio įgyvendinimu ir atitinkamais atvejais žymintys siekiamą pažangą įgyvendinant laikotarpio pabaigai nustatytas ►C1 galutines reikšmes. ◀ Prie 2018 m. nustatytų ►C1 tarpinių reikšmių ◀ priskiriami finansiniai rodikliai, produkto rodikliai ir, kai tinkama, rezultato rodikliai, kurie glaudžiai susiję su remiamais politikos intervenciniais veiksmais. Į rezultato rodiklius neatsižvelgiama taikant 22 straipsnio 6 ir 7 dalis. Taip pat gali būti nustatomos pagrindinių įgyvendinimo etapų ►C1 tarpinės reikšmės. ◀
3. ►C1 Tarpinės reikšmės ◀ ir ►C1 galutinės reikšmės ◀ turi būti:
- a) realistiškos, pasiekiamos, tinkamos ir atitinkančios svarbiausią informaciją apie pažangą įgyvendinant prioritetą;
 - b) atitinkančios prioriteto konkrečių uždavinių pobūdį ir ypatybes;
 - c) skaidrios, nustatant objektyviai patikrinamas ►C1 galutines reikšmes ◀ bei nurodant duomenų šaltinius ir, kai tai įmanoma, viešai prieinamos;
 - d) patikrinamos, nenustatant neproporcingos administracinės naštos;
 - e) visose programose nustatomos nuosekliai, jei taikytina.
4. 2023 m. tikslai atitinkamam prioritetui nustatomi atsižvelgiant į veiklos lėšų rezervo, susijusio su tuo prioritetu, sumą.
5. Tinkamai pagrįstais atvejais, pavyzdžiui, valstybėje narėje ar regione iš esmės pasikeitus ekonominėms, aplinkos ir darbo rinkos sąlygoms, be pakeitimų, padarytų dėl konkrečiam prioritetui skirtų asignavimų pokyčių, ta valstybė narė gali pasiūlyti vadovaujantis šio reglamento 30 straipsniu peržiūrėti ►C1 tarpines reikšmes ◀ ir tikslus.

III PRIEDAS

NUOSTATOS, KURIOMIS REMIANTIS NUSTATOMA 23 STRAIPSNIO 11 DALYJE NURODYTO ĮSIPAREIGOJIMŲ VYKDYMO AR MOKĖJIMŲ SUSTABDYMO APIMTIS IR LYGIS

1. ĮSIPAREIGOJIMŲ VYKDYMO SUSTABDYMO LYGIO NUSTATYMAS

Didžiausias galimas valstybei narei taikomo sustabdymo lygis nustatomas pirmiausia atsižvelgiant į 23 straipsnio 11 dalies trečios pastraipos a–c punktuose nustatytas viršutines ribas. Tas lygis sumažinamas, jeigu taikomas vienas ar daugiau šių punktų:

- a) kai metų prieš 23 straipsnio 9 dalyje nurodytų sustabdymo priežasčių atsiradimo dieną nedarbo rodiklis valstybėje narėje didesnis už vidutinį Sąjungos rodiklį daugiau kaip dviem procentiniais punktais, didžiausias galimas sustabdymo lygis sumažinamas 15 proc.;
- b) kai metų prieš 23 straipsnio 9 dalyje nurodytų sustabdymo priežasčių atsiradimo dieną nedarbo rodiklis valstybėje narėje didesnis už vidutinį Sąjungos rodiklį daugiau kaip penkiais procentiniais punktais, didžiausias galimas sustabdymo lygis sumažinamas 25 proc.;
- c) kai metų prieš 23 straipsnio 9 dalyje nurodytų sustabdymo priežasčių atsiradimo dieną nedarbo rodiklis valstybėje narėje didesnis už vidutinį Sąjungos rodiklį daugiau kaip aštuoniais procentiniais punktais, didžiausias galimas sustabdymo lygis sumažinamas 50 proc.;
- d) kai metų prieš 23 straipsnio 9 dalyje nurodytų sustabdymo priežasčių atsiradimo dieną asmenų, kuriems gresia skurdas arba socialinė atskirtis, procentinė dalis valstybėje narėje yra didesnė už Sąjungos vidurkį daugiau kaip dešimčia procentinių punktų, didžiausias galimas sustabdymo lygis sumažinamas 20 proc.;
- e) kai dvejus ar daugiau metų iš eilės iki 23 straipsnio 9 dalyje nurodytų sustabdymo priežasčių atsiradimo dienos valstybės narės realusis BVP mažėjo, didžiausias galimas sustabdymo lygis sumažinamas 20 proc.;
- f) kai stabdomas 2018, 2019 ar 2020 m. įsipareigojimų vykdymas, taikant 23 straipsnio 11 dalį nustatytas lygis sumažinamas taip:
 - i) 2018 m. – sustabdymo lygis sumažinamas 15 proc.;
 - ii) 2019 m. – sustabdymo lygis sumažinamas 25 proc.;
 - iii) 2020 m. – sustabdymo lygis sumažinamas 50 proc.

Taikant a–f punktus sustabdymo lygis sumažinamas iš viso ne daugiau kaip 50 proc.

Jeigu b arba c punkte apibūdinta situacija įvyksta kartu su d ir e (abiejuose) punktuose numatyta situacija, sustabdymo įsigaliojimas atidedamas vieniems metams.

2. ĮSIPAREIGOJIMŲ VYKDYMO SUSTABDYMO APIMTIES NUSTATYMAS PAGAL PROGRAMAS IR PRIORITETUS

Valstybei narei taikomas įsipareigojimų vykdymo sustabdymas pirmiausia proporcingai paveikia visas programas ir prioritetus.

▼B

Tačiau sustabdymas netaikomas šioms programoms ir prioritetams:

- i) programoms arba prioritetams, kuriems jau taikomas sustabdymo sprendimas, priimtas pagal 23 straipsnio 6 dalį;
- ii) programoms arba prioritetams, kurių lėšos turi būti didinamos dėl Komisijos išnagrinėto programavimo keitimo prašymo pagal 23 straipsnio 1 dalį tais metais, kai atsiranda 23 straipsnio 9 dalyje nurodyta sustabdymo priežastis;
- iii) programoms arba prioritetams, kurių lėšos dėl sprendimo, priimto pagal 23 straipsnio 5 dalį, buvo didinamos dvejus metus iki 23 straipsnio 9 dalyje nurodytų sustabdymo priežasčių atsiradimo dienos;
- iv) programoms arba prioritetams, kurie ypatingai svarbūs siekiant pašalinti nepalankias ekonomines ar socialines sąlygas. Į tokias programas ar prioritetus įeina programos arba prioritetai, pagal kuriuos remiamos Sąjungai ypatingai svarbios investicijos, susijusios su JUI. Programos arba prioritetai gali būti laikomi ypatingai svarbiais, kai pagal juos remiamos investicijos, kurios susijusios su atitinkamai valstybei narei skirtų rekomendacijų pagal Europos semestro sistemą įgyvendinimu ir kuriomis siekiama struktūrinių reformų, arba susijusios su prioritetais, pagal kuriuos remiamas skurdo mažinimas arba MVĮ konkurencingumo finansinės priemonės.

3. ĮSIPAREIGOJIMŲ VYKDYMO SUSTABDYMO GALUTINIO LYGIO NUSTATYMAS PROGRAMOMS, KURIAS APIMA SUSTABDYMAS

Kai iš programos išbraukiamas prioritetas, įsipareigojimas programai sumažinamas proporcingai pagal prioritetui skirtas lėšas.

Programų įsipareigojimų vykdymui taikomo sustabdymo lygis yra toks, kokio reikia, kad būtų pasiektas bendras pagal 1 punktą nustatytas sustabdymo lygis.

4. MOKĖJIMŲ SUSTABDYMO APIMTIES IR LYGIO NUSTATYMAS

Mokėjimų sustabdymas taip pat neapima 2 punkto i–iv papunkčiuose nurodytų programų ir prioritetų.

Taikytino sustabdymo lygis neviršija 50 proc. programų ir prioritetų mokėjimų.

▼B*IV PRIEDAS***FINANSINIŲ PRIEMONIŲ ĮGYVENDINIMAS. FINANSAVIMO SUSITARIMAI****▼M6**

1. Tais atvejais, kai finansinė priemonė įgyvendinama pagal 39a straipsnį ir 38 straipsnio 4 dalies pirmos pastraipos a, b ir c punktus, į finansavimo susitarimą įtraukiamos programos įnašų į finansinę priemonę sąlygos ir nurodomi bent šie elementai:

▼B

- a) investavimo strategija ar politika, įskaitant įgyvendinimo sąlygas, finansinius produktus, kurie bus siūlomi, tikslinius galutinius naudos gavėjus ir numatomą derinį su parama subsidijomis (kai tinkama);
- b) verslo planas ar lygiaverčiai dokumentai finansinei priemonei, kuri bus įgyvendinama, įskaitant 37 straipsnio 2 dalyje nurodytą tikėtiną svėrto poveikį;
- c) tiksliniai rezultatai, kurie, kaip tikimasi, bus pasiekti taikant atitinkamą finansinę priemonę, kad būtų prisidėta siekiant konkrečių atitinkamo prioriteto tikslų ir rezultatų;
- d) nuostatos dėl investicijų įgyvendinimo ir sandorių srautų stebėsenos, įskaitant finansinės priemonės ataskaitų teikimą fondų fondui ir (arba) vadovaujančiajai institucijai, siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi 46 straipsnio;
- e) audito reikalavimai, pavyzdžiui, būtiniausi dokumentų saugojimo finansinės priemonės lygmeniu (ir, kai tinkama, fondų fondo lygmeniu) reikalavimai, taip pat reikalavimai, susiję su atskira apskaita kiekvienu skirtingos formos paramos atveju, kaip nustatyta pagal 37 straipsnio 7 ir 8 dalis (kai tinkama), įskaitant nuostatas ir reikalavimus dėl galimybės valstybių narių audito institucijoms, Komisijos auditoriams ir Europos Audito Rūmams susipažinti su dokumentais, kad būtų užtikrinta aiški audito seka, kaip nustatyta 40 straipsnyje;

▼M6

- f) programoje pagal 41 straipsnį nustatyti laipsniško įnašų skyrimo valdymo, taip pat sandorių srautų prognozavimo reikalavimai ir procedūros, įskaitant 38 straipsnio 6 dalyje ir 39a straipsnio 5 dalyje išdėstytus patikos ir (arba) atskiros apskaitos reikalavimus;

▼B

- g) palūkanų ir kito pelno, gauto taip, kaip nurodyta pagal 43 straipsnį, įskaitant priimtinas išdo operacijas ir (arba) investicijas, valdymo reikalavimai ir procedūros, taip pat atitinkamų šalių atsakomybė ir įsipareigojimai;
- h) nuostatos dėl susidariusių finansinės priemonės valdymo išlaidų apskaičiavimo ir mokėjimo arba valdymo mokesčių;

▼M6

- i) nuostatos dėl ESI fondų paramai priskirtinų lėšų pakartotinio panaudojimo iki tinkamumo finansuoti laikotarpio pabaigos laikantis 44 straipsnio ir, kai tinkama, nuostatos dėl skirtingų sąlygų taikymo, kaip nurodyta 43a straipsnyje;

▼C1

- j) nuostatos dėl lėšų, priskirtinų ESI fondų paramai, pakartotinio panaudojimo pasibaigus tinkamumo finansuoti laikotarpiui, kaip nustatyta pagal 45 straipsnį, ir su tų lėšų nutraukimo finansinei priemonei susijusi politika;

▼B

- k) galimo programų įnašų, susijusių su finansinių priemonių programomis, įskaitant, kai tinkama, fondų fondą, viso ar dalinio anuliavimo sąlygos;

▼B

- l) nuostatos, kuriomis užtikrinama, kad finansines priemones įgyvendinantys subjektai valdo finansines priemones nepriklausomai ir laikydamiesi atitinkamų profesinių standartų, bei veikia išimtinai šalių, įnašus skiriančių finansinei priemonei, interesais;

m) nuostatos dėl finansinės priemonės pasibaigimo.

Be to, tais atvejais, kai finansinės priemonės organizuojamos pasitelkiant fondų fondą, vadovaujančiosios institucijos ir subjekto, kuris įgyvendina fondų fondą, finansavimo susitarime taip pat turi būti įtvirtintos nuostatos dėl finansinės priemonės įgyvendinančių subjektų vertinimo ir atrankos, be kita ko, dėl kvietimų pareikšti susidomėjimą arba viešųjų pirkimų procedūrų.

▼M6

- 2. Į 38 straipsnio 8 dalyje nurodytus strateginius dokumentus, susijusius su finansinėms priemonėms, įgyvendinamomis pagal 38 straipsnio 4 dalies pirmos pastraipos d punktą, įtraukiami bent šie elementai:

▼C1

- a) finansinės priemonės investavimo strategija ar politika, bendrosios numatytų skolų ar garantijų sąlygos, tiksliniai galutiniai naudos gavėjai ir remtini veiksmai;

▼B

- b) verslo planas ar lygiaverčiai dokumentai finansinei priemonei, kuri bus įgyvendinama, įskaitant 32 straipsnio 2 dalyje nurodytą tikėtiną svarto poveikį;

▼M6

- c) nuostatos dėl ESI fondų paramai priskirtinų lėšų panaudojimo ir pakartotinio panaudojimo pagal 43, 44 ir 45 straipsnius ir, kai tinkama, nuostatos dėl skirtingų sąlygų taikymo, kaip nurodyta 43a straipsnyje;

▼B

- d) nuostatos dėl finansinės priemonės įgyvendinimo stebėsenos ir ataskaitų apie tai teikimo, siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi 46 straipsnio.

*V PRIEDAS***APIBRĖŽTOS FIKSUOTOSIOS NORMOS, TAIKOMOS
PROJEKTAMS, KURIUOS VYKDANT GAUNAMOS GRYNOSIOS
PAJAMOS**

	Sektorius	Fiksuotosios normos
1	KELIŲ	30 %
2	GELEŽINKELIŲ	20 %
3	MIESTO TRANSPORTO	20 %
4	VANDENS	25 %
5	KIETŲJŲ ATLIEKŲ	20 %

VI PRIEDAS

METINIS 2014–2020 M. ĮSIPAREIGOJIMŲ ASIGNAVIMŲ PASKIRSTYMAS

Patikslintos metinės sumos (įskaitant papildomas lėšas Jaunimo užimtumo iniciatyvai)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Iš viso
EUR, 2011 m. kainomis	34 108 069 924	55 725 174 682	46 044 910 736	48 027 317 164	48 240 419 297	48 712 359 314	49 120 150 341	329 978 401 458

VII PRIEDAS

LĖŠŲ PASKIRSTYMO METODIKA

Mažiau išsivysčiusiems regionams, atitinkantiems finansavimo reikalavimus pagal investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslą, kaip nurodyta 90 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos a punkte, skirtų lėšų paskirstymo metodas

1. Kiekvienai valstybei narei skirtos lėšos yra asignavimų jos atskiriems finansavimo reikalavimus atitinkantiems NUTS 2 lygio regionams suma, apskaičiuota atliekant šiuos veiksmus:
 - a) nustatoma absoliuti suma (EUR), gaunama padauginus atitinkamo regiono gyventojų skaičių iš to regiono BVP vienam gyventojui, apskaičiuoto perkamosios galios paritetais, ir 27 ES valstybių narių (ES-27) BVP vienam gyventojui (apskaičiuoto perkamosios galios paritetais) vidurkio skirtumo;
 - b) pirmiau minėtai absoliučiai sumai taikomas procentinis dydis siekiant nustatyti minėtam regionui skirtą finansinį paketą; šis procentinis dydis įvairuoja pagal santykinę valstybės narės, kurioje yra finansavimo reikalavimus atitinkantis regionas, gerovę, apskaičiuotą perkamosios galios paritetais palyginus su ES-27 vidurkiu, t. y.:
 - i) valstybių narių, kurių BNP vienam gyventojui vidurkis yra mažesnis negu 82 proc. ES-27 vidurkio, regionams – 3,15 proc.;
 - ii) valstybių narių, kurių BNP vienam gyventojui vidurkis yra 82–99 proc. ES-27 vidurkio, regionams – 2,70 proc.;
 - iii) valstybių narių, kurių BNP vienam gyventojui vidurkis yra didesnis negu 99 proc. ES-27 vidurkio, regionams – 1,65 proc.;
 - c) prie sumos, apskaičiuotos pagal b punktą, jei taikoma, pridedama suma, gaunama paskyrus 1 300 EUR priemoną už kiekvieną bedarbį per metus, taikoma tame regione esančių bedarbių skaičiui, kuriuo viršijamas tas skaičius, kuris būtų tuo atveju, jei būtų taikomas vidutinis visų ES mažiau išsivysčiusių regionų nedarbo lygis.

Pereinamojo laikotarpio regionams, atitinkantiems finansavimo reikalavimus pagal investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslą, kaip nurodyta 90 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos b punkte, skirtų lėšų paskirstymo metodas

2. Kiekvienai valstybei narei skirtos lėšos yra asignavimų jos atskiriems finansavimo reikalavimus atitinkantiems NUTS 2 lygio regionams suma, apskaičiuota pagal šiuos veiksmus:
 - a) kiekvienam reikalavimus atitinkančiam pereinamojo laikotarpio regionui nustatomas minimalus ir maksimalus teorinis pagalbos intensyvumas. Minimalus paramos lygis nustatomas pagal kiekvienos valstybės narės vidutinį pagalbos intensyvumą vienam gyventojui be priemonos už regioninę minimalios socialinės apsaugos sistemą, priskiriamą tos valstybės narės labiau išsivysčiusiems regionams. Jei valstybėje narėje nėra labiau išsivysčiusių regionų, minimalus paramos lygis atitiks visų labiau išsivysčiusių regionų pradinį pagalbos intensyvumo vidurkį vienam gyventojui, t. y. 19,80 EUR vienam gyventojui per metus. Maksimalus paramos lygis nustatomas pagal teorinį regioną, kurio BVP vienam gyventojui sudaro 75 proc. ES-27 vidurkio, ir apskaičiuojamas naudojant 1 dalies a ir b punktuose apibrėžtą metodą. Atsižvelgiama į 40 proc. naudojant šį metodą apskaičiuotos sumos;
 - b) apskaičiuojamas pradinis regioninis paskirstymas, atsižvelgiant į regioninį BVP vienam gyventojui (apskaičiuotą perkamosios galios paritetais), taikant regiono santykinės gerovės ES-27 atžvilgiu tiesinę interpoliaciją;

▼B

- c) prie sumos, apskaičiuotos pagal b punktą, jei taikoma, pridedama suma, gaunama paskyrus 1 100 EUR priemoną už kiekvieną bedarbių per metus, taikoma tame regione esančių bedarbių skaičiui, kuriuo viršijamas tas skaičius, kuris būtų tuo atveju, jei būtų taikomas vidutinis visų mažiau išsivysčiusių regionų nedarbo lygis.

Labiau išsivysčiusiems regionams, atitinkantiems finansavimo reikalavimus pagal investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslą, kaip nurodyta 90 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos c punkte, skirtų lėšų paskirstymo metodas

3. Bendras pradinis teorinis finansinio paketo dydis apskaičiuojamas padauginus 19,80 EUR pagalbos intensyvumą vienam gyventojui per metus iš reikalavimus atitinkančio gyventojų skaičiaus.
4. Kiekvienai atitinkamai valstybei narei nustatyta dalis yra jos finansavimo reikalavimus atitinkantiems NUTS 2 lygio regionams skirtų dalių suma, kuri apskaičiuojama pagal šiuos kriterijus, naudojant šiuos koeficientus:
 - a) bendras regiono gyventojų skaičius (koeficientas 25 proc.);
 - b) bedarbių skaičius NUTS 2 lygio regionuose, kuriuose nedarbo lygis viršija visų labiau išsivysčiusių regionų vidurkį (koeficientas 20 proc.);
 - c) pridedamas užimtumas, kad būtų pasiektas Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijoje numatytas 75 proc. regioninio užimtumo tikslas (amžiaus grupėje nuo 20 iki 64 m.) (koeficientas 20 proc.);
 - d) pridedamas žmonių, kurių amžius nuo 30 iki 34 m., turinčių aukštąjį (treinį) išsilavinimą, skaičius, kad būtų pasiektas Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijoje numatytas 40 proc. tikslas (koeficientas 12,5 proc.);
 - e) atimamas švietimo ir mokymo įstaigų nebaigusių asmenų (amžiaus grupėje nuo 18 iki 24 m.) skaičius, kad būtų pasiektas Sąjungos pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijoje numatytas 10 proc. tikslas (koeficientas 12,5 proc.);
 - f) skirtumas tarp regiono faktinio BVP (apskaičiuoto perkamosios galios paritetais) ir teorinio regioninio BVP, jei regiono BVP vienam gyventojui būtų toks pat, kaip labiausiai klestinčio NUTS 2 lygio regiono (koeficientas 7,5 proc.);
 - g) gyventojų skaičius NUTS 3 lygio regionuose, kuriuose gyventojų tankumas yra mažesnis kaip 12,5 gyv./km² (koeficientas 2,5 proc.).

Valstybėms narėms, atitinkančioms finansavimo iš Sanglaudos fondo reikalavimus, kaip nurodyta 90 straipsnio 3 dalyje, skirtų lėšų paskirstymo metodas

5. Bendras teorinis finansinio paketo dydis apskaičiuojamas vidutinį 48 EUR pagalbos intensyvumą vienam gyventojui per metus padauginus iš reikalavimus atitinkančio gyventojų skaičiaus. Šio teorinio finansinio paketo dalis, a priori skirta kiekvienai finansavimo reikalavimus atitinkančiai valstybei narei, atitinka procentinį dydį, grindžiamą jos gyventojų skaičiumi, plotu ir šalies grove, bei apskaičiuojama atliekant šiuos veiksmus:
 - a) apskaičiuojamas aritmetinis tos valstybės narės gyventojų skaičiaus ir ploto dalių vidurkis, palyginti su visų finansavimo reikalavimus atitinkančių valstybių narių bendru gyventojų skaičiumi ir plotu; tačiau jei

▼B

valstybės narės bendro gyventojų skaičiaus dalis penkis ar daugiau kartų viršija jos bendro ploto dalį, o tai rodo labai didelį gyventojų tankumą, atliekant šį veiksmą atsižvelgiama tik į bendro gyventojų skaičiaus dalį;

- b) tokiu būdu apskaičiuoti procentiniai dydžiai patikslinami pritaikius koeficientą, kuris yra viena trečioji procentinės dalies, kuria tos valstybės narės BNP vienam gyventojui (apskaičiuotas perkamosios galios paritetais) 2008–2010 m. yra didesnis arba mažesnis už visų finansavimo reikavimus atitinkančių valstybių narių BNP vienam gyventojui vidurkį (vidurkis išreikštas 100 proc.).
- 6. Siekiant atsižvelgti į valstybių narių, kurios įstojo į Sąjungą 2004 m. gegužės 1 d. arba vėliau, didelių transporto ir aplinkos apsaugos poreikius, joms iš Sanglaudos fondo skiriama lėšų suma bus lygi bent vienai trečiajai bendros galutinio finansinio asignavimo sumos, pritaikius 10–13 dalyse nurodytą viršutinę ribą, vidutiniškai gautos tą laikotarpį.
- 7. 90 straipsnio 3 dalies antroje pastraipoje nurodytoms valstybėms narėms iš Sanglaudos fondo skiriamos lėšos palaipsniui mažinamos per septynerių metų laikotarpį. Ši pereinamojo laikotarpio parama 2014 m. sudarys 48 EUR vienam gyventojui ir bus taikoma visam valstybės narės gyventojų skaičiui. Tolesniais metais sumos bus išreikštos 2014 m. skirtos sumos procentine dalimi, t. y. 2015m. – 71proc., 2016m. – 42proc., 2017m. – 21proc., 2018m. – 17proc., 2019 m. – 13 proc. ir 2020 m. – 8 proc.

Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslui, kaip nurodyta ETB reglamento 4 straipsnyje, skirtų lėšų paskirstymo metodas

- 8. Valstybės narės lėšų paskirstymas, apimantis tarpvalstybinį ir tarptautinį bendradarbiavimą, įskaitant Europos kaimynystės priemonę ir Pasirengimo narystei pagalbos priemonę skirtą ERPF įnašą, apskaičiuojamas kaip pasienio regionų gyventojų skaičiaus ir kiekvienos valstybės narės visų gyventojų skaičiaus svertinė suma. Koeficientas apskaičiuojamas atsižvelgiant į atitinkamas tarpvalstybinio ir tarptautinio bendradarbiavimo dalis. Tarpvalstybinio ir tarptautinio bendradarbiavimo dalys sudaro 77,9 proc. ir 22,1 proc.

92 straipsnio 1 dalies e punkte nurodytiems regionams skirto papildomo finansavimo paskirstymo metodas

- 9. Papildomas specialus asignavimas, atitinkantis 30 EUR pagalbos intensyvumą vienam gyventojui per metus, bus skiriamas atokiausiems NUTS 2 lygio regionams ir retai apgyvendintiems šiauriniams NUTS 2 lygio regionams. Šis asignavimas bus paskirstytas regionams ir valstybėms narėms proporcingai šių regionų bendram gyventojų skaičiui.

Maksimali iš sanglaudą remiančių fondų pervedamų lėšų suma

- 10. Siekiant padėti tinkamai sutelkti sanglaudai skirtas lėšas mažiausiai išsivysčiusiuose regionuose bei valstybėse narėse ir sumažinti vidutinio pagalbos intensyvumo vienam gyventojui skirtumus, kiekvienai atskirai valstybei narei nustatytas pervedamų fondų lėšų maksimalus dydis (viršutinė riba) bus 2,35 proc. tos valstybės narės BVP. Viršutinė riba bus taikoma kasmet, darant reikalingus patikslinimus, kad būtų remiamos ypač intensyvios pradinės pastangos pagal JUI, ir atitinkamais atvejais proporcingai mažės visi atitinkamai valstybei narei atliekami pervedimai (išskyrus skirtus labiau išsivysčiusiems regionams ir Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslui), kad būtų neviršytas maksimalus pervedamų lėšų dydis. Valstybėms narėms, kurios į Sąjungą įstojo iki 2013 m. ir kurių 2008–2010 m. vidutinis realiojo BVP augimas buvo mažesnis nei -1 proc., pervedamų lėšų maksimalus dydis bus 2,59 proc.

▼B

11. 10 dalyje nurodytos viršutinės ribos apima įnašus iš ERPF, skirtus Europos kaimynystės ir partnerystės priemonės ir Pasirengimo narystei paramos priemonės tarpvalstybinio taikymo finansavimui. Tos viršutinės ribos neapima JUI skiriamo 3 000 000 000 EUR dydžio specialaus asignavimo.
12. Komisijos atliekami BVP apskaičiavimai bus grindžiami 2012 m. gegužės mėn. turimais statistiniais duomenimis. Komisijos 2012 m. gegužės mėn. prognozuotos individualios šalių BVP augimo normos 2014 m. –2020 m. bus taikomos atskirai kiekvienai valstybei narei.
13. Taikant 10 dalyje nustatytas taisykles atskirai valstybei narei skiriamų asignavimų lygis negali būti didesnis kaip 110 proc. jų lygio realiąja išraiška 2007 m. –2013 m. programavimo laikotarpiu.

Papildomos nuostatos

14. Visiems regionams, kurių BVP vienam gyventojui (apskaičiuotas perkamosios galios paritetais), buvo naudotas kaip tinkamumo finansuoti kriterijus 2007–2013 m. programavimo laikotarpiu, ir buvo mažesnis kaip 75 proc. ES-25 vidurkio, tačiau kurių BVP vienam gyventojui yra didesnis kaip 75 proc. ES-27 vidurkio, minimalus paramos lygis 2014–2020 m. pagal investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslą kiekvienais metais sudarys 60 proc. jų ankstesnių preliminarinių metinių asignavimų vidurkio pagal konvergencijos tikslą, Komisijos apskaičiuoto 2007–2013 m. daugiametėje finansinėje programoje.
15. Nė vienas pereinamojo laikotarpio regionas negauna mažiau nei būtų gavęs, jei būtų buvęs labiau išsivysčiusiu regionu. Siekiant nustatyti šių minimalių asignavimų lygį, lėšų paskirstymo metodas, skirtas labiau išsivysčiusiems regionams, bus taikomas visiems regionams, kurių BVP vienam gyventojui yra bent 75 proc. ES-27 vidurkio.
16. Bendra minimali valstybei narei skiriamo asignavimo iš fondų suma sudaro 55 proc. jai 2007–2013 m. skirtų asignavimų bendros sumos. Šiam reikalavimui įvykdyti reikalingi patikslinimai taikomi proporcingai asignavimams iš fondų, išskyrus asignavimus pagal Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslą.
17. Siekiant kovoti su ekonomikos krizės poveikiu euro zonai priklausančių valstybių narių gerovės lygiui, taip pat siekiant skatinti ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą šiose valstybėse narėse, iš struktūrinių fondų bus skirta šių papildomų asignavimų:
 - a) 1 375 000 000 EUR – labiau išsivysčiusiems Graikijos regionams;
 - b) 1 000 000 000 – Portugalijai, paskirstomi taip: 450 000 000 EUR – labiau išsivysčiusiems regionams (iš kurių 150 000 000 EUR – Madeirai), 75 000 000 EUR – pereinamojo laikotarpio regionui ir 475 000 000 EUR – mažiau išsivysčiusiems regionams;
 - c) 100 000 000 EUR – Airijos pasienio, vidurio ir vakarų regionui;
 - d) 1 824 000 000 EUR – Ispanijai, iš kurių 500 000 000 EUR – Estremadūrai, 1 051 000 000 EUR – pereinamojo laikotarpio regionams ir 273 000 000 EUR – labiau išsivysčiusiems regionams;

▼B

- e) 1 500 000 000 EUR – mažiau išsivysčiusiems Italijos regionams (iš kurių 500 000 000 EUR – ne miesto zonoms).
18. Kad būtų atsižvelgta į sunkumus, kurie kyla dėl salų valstybių narių padėties ir tam tikrų Sąjungos dalių atokumo, Malta ir Kipras, pritaikius 16 dalį nurodytą apskaičiavimo metodą, atitinkamai gauna papildomus 200 000 000 EUR ir 150 000 000 EUR finansinius paketus pagal investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslą, kurie paskirstomi taip: viena trečioji dalis – Sanglaudos fondo lėšos, dvi trečiosios dalys – struktūrinių fondų lėšos.
- Ispanijos regionams Seutai ir Meliljai iš struktūrinių fondų skiriamas papildomas bendras 50 000 000 EUR finansinis paketas.
- Atokiausiam regionui Majotui iš struktūrinių fondų skiriamas bendras 200 000 000 EUR finansinis paketas.
19. Siekiant padėti tam tikriems regionams prisitaikyti prie jų tinkamumo finansuoti statuso pokyčių arba prie ilgalaikio poveikio, kurį daro pastarojo meto pokyčiai jų ekonomikoje, skiriami šie asignavimai:
- a) Belgijai – 133 000 000 EUR, iš kurių 66 500 000 EUR – Limburgui ir 66 500 000 EUR – Valonijos regiono pereinamojo laikotarpio regionams;
 - b) Vokietijai – 710 000 000 EUR, iš kurių 510 000 000 EUR – buvusiems konvergencijos regionams, priskiriamiems pereinamojo laikotarpio regionų kategorijai, ir 200 000 000 EUR – Leipzigo regionui.
 - c) nepaisant 10 dalies, iš struktūrinių fondų mažiau išsivysčiusiems Vengrijos regionams skiriamas papildomas 1 560 000 000 EUR finansinis paketas, mažiau išsivysčiusiems Čekijos regionams – papildomas 900 000 000 EUR finansinis paketas ir mažiau išsivysčiusiam Slovėnijos regionui – papildomas 75 000 000 EUR finansinis paketas.
20. Iš viso 150 000 000 EUR bus skirta PEACE programai, iš jų 106 500 000 EUR – Jungtinei Karalystei ir 43 500 000 EUR – Airijai. Ši programa bus įgyvendinama kaip tarpvalstybinio bendradarbiavimo programa, kurioje dalyvaus Šiaurės Airija ir Airija.

Papildomi patikslinimai pagal 92 straipsnio 2 dalį

21. Greta 91 ir 92 straipsniuose nurodytų sumų, Kiprui skiriamas papildomas 94 200 000 EUR asignavimas 2014 m. ir 92 400 000 EUR asignavimas 2015 m., kuris bus pridedamas prie jo asignavimo iš struktūrinių fondų.

VIII PRIEDAS

SPECIALAUS 91 STRAIPSNYJE NURODYTO JUI SKIRIAMO ASIGNAVIMO METODIKA

I. Specialaus asignavimo JUI paskirstymas nustatomas taip:

1. reikalavimus atitinkančiuose NUTS 2 lygmens regionuose, kaip apibrėžta ESF reglamento 16 straipsnyje, būtent NUTS 2 lygmens regionuose, kuriuose jaunų 15–24 m. žmonių nedarbas 2012 m. sudarė daugiau nei 25 proc., ir valstybių narių, kuriose jaunimo nedarbo lygis 2012 m. padidėjo daugiau nei 30 proc., regionuose, kuriuose jaunimo nedarbo lygis 2012 m. buvo daugiau kaip 20 proc., nustatomas jaunų 15–24 m. nedirbančių žmonių skaičius (toliau - reikalavimus atitinkantys regionai);
 2. Asignavimo kiekvienam reikalavimus atitinkančiam regionui dydis nustatomas pagal reikalavimus atitinkančiame regione nedirbančių jaunų žmonių skaičiaus ir bendro 1 punkte nurodyto nedirbančių jaunų žmonių skaičiaus visuose reikalavimus atitinkančiuose regionuose santykį.
 3. Kiekvienai valstybei narei skiriamas asignavimas yra visiems jos reikalavimus atitinkantiems regionams skiriamų asignavimų suma.
- II. Į specialų JUI skiriamą asignavimą neatsižvelgiama taikant VII priede nustatytas viršutinės ribos nustatymo taisykles visų lėšų asignavimui.
- III. Nustatant Majotui skiriamas specialias lėšas pagal JUI, kol nėra Eurostato duomenų NUTS 2 lygmeniu, jaunimo nedarbo lygis ir nedirbančių jaunų žmonių skaičius nustatomas remiantis naujausiais turimais duomenimis nacionaliniu lygmeniu.
- IV. 2016–2020 m. lėšos JUI gali būti peržiūrimos didinant sumas pagal biudžeto procedūrą, vadovaujantis Reglamento (ES, Euratomas) Nr. 1311/2013 14 straipsniu. Papildomos lėšos kiekvienai valstybei narei paskirstomos pagal tuos pačius veiksmus kaip ir taikant pradinį paskirstymą, bet naudojami naujausi turimi metiniai duomenys.

*IX PRIEDAS***MAŽIAUSIOS ESF PROCENTINĖS DALIES NUSTATYMO METODIKA**

Papildoma procentinė dalis, kuri turi būti pridedama prie 92 straipsnio 4 dalyje nurodytos struktūrinių fondų lėšų dalies, kuri valstybėje narėje priskirta ESF ir prilygsta tai valstybei narei 2007–2013 m. programavimo laikotarpiu numatytai daliai, nustatoma atsižvelgiant į užimtumo lygį (tarp 20–64 metų amžiaus asmenų) 2012-aisiais ataskaitiniais metais:

- kai užimtumo lygis siekia 65 proc. ar yra mažesnis, ši dalis padidinama 1,7 procentiniais punktais;
- kai užimtumo lygis didesnis negu 65 proc., tačiau neviršija 70 proc., ši dalis padidinama 1,2 procentiniais punktais.;
- kai užimtumo lygis didesnis negu 70 proc., tačiau neviršija 75 proc., ši dalis padidinama 0,7 procentiniais punkto;
- kai užimtumo lygis viršija 75 proc., padidinti dalies nereikalaujama.

Bendra procentinė valstybės narės dalis pridėjus papildomą dalį neviršija 52 proc. 92 straipsnio 4 dalyje nurodytos struktūrinių fondų lėšų sumos.

Kroatijos atveju 2007–2013 m. programavimo laikotarpiu ESF priskiriama struktūrinių fondų lėšų dalis, neskaitant Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo, atitinka 2004 m. sausio 1 d. arba vėliau į Sąjungą įstojusių valstybių narių konvergencijos regionų dalies vidurkį.

X PRIEDAS

PAPILDOMUMAS

1. VIEŠOSIOS ARBA JOMS LYGIAVERTĖS STRUKTŪRINĖS IŠLAIDOS

Tose valstybėse narėse, kurių mažiau išsivysčiusiuose regionuose gyvena ne mažiau kaip 65 proc. gyventojų, viešosioms arba joms lygiavertėms struktūrinėms išlaidoms apskaičiuoti bus taikomas bendrojo pagrindinio kapitalo rodiklis, nurodytas valstybių narių pagal Reglamentą (EB) Nr. 1466/97 rengiamose stabilumo ir konvergencijos programose, kuriose pateikiama jų vidutinio laikotarpio biudžeto strategija. Naudojamas tas rodiklis, kuris nurodomas, kai pateikiamas valdžios sektoriaus balanso ir skolos santykis, ir kuris yra susijęs su valstybės biudžeto perspektyvomis. Rodiklis išreiškiamas BVP procentine dalimi.

Tose valstybėse narėse, kurių mažiau išsivysčiusiuose regionuose gyvena daugiau kaip 15 proc., bet mažiau kaip 65 proc. gyventojų, viešosioms arba joms lygiavertėms struktūrinėms išlaidoms apskaičiuoti bus taikomas bendrojo pagrindinio kapitalo formavimo mažiau išsivysčiusiuose regionuose bendras rodiklis. Jis nurodomas tokia pačia forma, kaip nustatyta pirmoje pastraipoje.

2. TIKRINIMAS

Papildomumas pagal 95 straipsnio 5 dalį tikrinamas laikantis toliau pateiktų taisyklių.

2.1 Ex ante vertinimas

- a) Kartu su partnerystės sutartimi valstybė narė, naudodama 1 lentelėje pateiktą formą, pateikia informaciją apie planuojamą išlaidų pobūdį.

1 lentelė

Valdžios sektoriaus išlaidos, išreikštos kaip BVP dalis	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
P51	X	X	X	X	X	X	X

- b) Valstybės narės, kurių mažiau išsivysčiusiuose regionuose gyvena daugiau kaip 15 proc., bet mažiau kaip 65 proc. gyventojų, naudodamos 2 lentelėje pateiktą formą, taip pat pateikia informaciją apie planuojamą išlaidų pobūdį tuose mažiau išsivysčiusiuose regionuose.

2 lentelė

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Valdžios sektoriaus bendrojo pagrindinio kapitalo formavimas mažiau išsivysčiusiuose regionuose, išreikštas kaip BVP dalis	X	X	X	X	X	X	X

- c) Valstybės narės Komisijai pateikia informaciją apie pagrindinius makroekonominis rodiklius ir prognozes, kuriomis pagrįstas viešųjų arba joms lygiavertėms struktūrinių išlaidų dydis.
- d) Valstybės narės, kurių mažiau išsivysčiusiuose regionuose gyvena daugiau kaip 15 proc., bet mažiau kaip 65 proc. gyventojų, Komisijai taip pat pateikia informaciją apie metodą, taikytą apskaičiuojant bendrojo pagrindinio kapitalo formavimą tuose regionuose. Šiuo tikslu valstybės

▼B

narės naudoja regioninio lygmens viešųjų investicijų duomenis, jei jų turi. Jeigu tokių duomenų neturima arba kitais tinkamai pagrįstais atvejais, įskaitant atvejus, kai valstybė narė 2014–2020 m. laikotarpiui reikšmingai pakeičia regioninį suskirstymą, kaip apibrėžta Reglamente (EB) Nr. 1059/2003, bendrojo pagrindinio kapitalo formavimą galima apskaičiuoti nacionalinio lygmens viešųjų investicijų duomenis perskaičiuojant pagal regioninių viešųjų išlaidų rodiklius arba regiono gyventojų skaičių;

- e) Komisijai ir valstybei narei susitarus, pirmiau nurodyta 1 lentelė ir, kai taikoma, 2 lentelė bus įtrauktos į atitinkamos valstybės narės partnerystės sutartį kaip orientacinis viešųjų arba joms lygiaverčių struktūrinių išlaidų dydis, kurio turi būti laikomasi 2014–2020 m.

2.2 Laikotarpio vidurio tikrinimas

- a) Atliekant laikotarpio vidurio tikrinimą laikoma, kad valstybė narė išlaikė viešųjų arba joms lygiaverčių struktūrinių išlaidų dydį, jeigu metinės vidutinės 2014–2017 m. išlaidos yra lygios orientaciniam partnerystės sutartyje nurodytam išlaidų dydžiui arba jį viršija.
- b) Po laikotarpio vidurio tikrinimo Komisija, pasikonsultavusi su valstybe nare, gali pakeisti partnerystės sutartyje nustatytą viešųjų arba joms lygiaverčių struktūrinių išlaidų dydį, jeigu atitinkamos valstybės narės ekonominė padėtis labai pasikeitė, palyginti su partnerystės sutartimi patvirtinimo metu nustatyta ekonomine padėtimi.

2.3 Ex post tikrinimas

Atliekant ex post tikrinimą laikoma, kad valstybė narė išlaikė viešųjų arba joms lygiaverčių struktūrinių išlaidų dydį, jeigu metinės vidutinės 2014–2020 m. išlaidos yra lygios orientaciniam partnerystės sutartyje nurodytam išlaidų dydžiui arba jį viršija.

3. FINANSINIŲ PATAISŲ NORMOS PO EX POST TIKRINIMO

Jeigu Komisija nusprendžia atlikti finansinę pataisą pagal 95 straipsnio 6 dalį, finansinės pataisos norma apskaičiuojama taip: iš skirtumo tarp partnerystės sutartyje nustatyto orientacinio dydžio ir faktinio dydžio, išreikšto kaip procentinė orientacinio dydžio dalis, atėmus 3 proc. ir gautą rezultatą padalijus iš 10. Finansinės pataisos dydis apskaičiuojamas tą finansinės pataisos normą pritaikius viso programavimo laikotarpio fondų įnašo atitinkamos valstybės narės mažiau išsivysčiusiems regionams sumai.

Jeigu skirtumas tarp partnerystės sutartyje nustatyto orientacinio ir faktinio dydžio, išreikšto kaip procentinė partnerystės sutartyje nustatyto orientacinio dydžio dalis, yra 3 proc. arba mažesnis, finansinė pataisa neatliekama.

Finansinė pataisa negali viršyti 5 proc. viso programavimo laikotarpio fondų asignavimo atitinkamos valstybės narės mažiau išsivysčiusiems regionams.

XI PRIEDAS

Ex ante sąlygos

I DALIS: Teminės *ex ante* sąlygos

Teminiai tikslai	Investavimo prioritetai	<i>Ex ante</i> sąlyga	Įvykdymo kriterijai
1. Mokslinių tyrimų, technologinės plėtros ir inovacijų skatinimas (MTTP tikslas) (nurodytas 9 straipsnio pirmos pastraipos 1 punkte)	ERPF: — visi investavimo prioritetai pagal teminį tikslą Nr. 1.	1.1. Moksliniai tyrimai ir inovacijos: parengta nacionalinė arba regioninė pažangiosios specializacijos strategija pagal nacionalinę reformų programą, siekiant pritraukti privačių lėšų MTI išlaidoms dengti, kuri atitinka gerai veikiančias nacionalines arba regionines MTI sistemas.	— Parengta nacionalinė arba regioninė pažangiosios specializacijos strategija: — kuri pagrįsta SSGG (angl. SWOT) arba panašia analize, siekiant išteklius sutelkti pagal tam tikrą mokslinių tyrimų ir inovacijų prioritetų skaičių; — kurioje išdėstomos priemonės privačioms investicijoms į MTTP skatinti; — kurioje numatytas stebėsenos mechanizmas. — Priimta programa, kurioje nustatomos biudžeto lėšos, kurias galima skirti moksliniams tyrimams ir inovacijoms.
	ERPF: — mokslinių tyrimų ir inovacijų (MTI) infrastruktūros ir gebėjimų tobulinti mokslinių tyrimų ir inovacijų srities kompetenciją, taip pat kompetencijos centrų, visų pirma svarbių Europai, rėmimas.	1.2. Mokslinių tyrimų ir inovacijų infrastruktūra. Parengtas daugiamečio biudžeto ir investavimo prioritetų planas.	— Patvirtintas orientacinis daugiamečio biudžeto ir investavimo prioritetų, susijusių su Sąjungos ir atitinkamai atvejais su Europos strateginiu mokslinių tyrimų infrastruktūros forumu (ESFRI), planas.
2. Informacinių ir ryšių technologijų (IRT) prieinamumo, naudojimo didinimas ir kokybės gerinimas (Plačiajuosčio ryšio tikslas) (nurodytas 9 straipsnio pirmos pastraipos 2 punkte)	ERPF: — IRT produktų ir paslaugų bei elektroninės prekybos plėtojimas ir IRT produktų paklausos didinimas;	2.1. Skaitmeninis augimas: skaitmeniniam augimui skirta strateginė politikos programa, pagal kurią numatoma skatinti prieinamas, geros kokybės ir IRT grindžiamas sąveikias privačias ir viešąsias paslaugas, skatinti piliečius, įskaitant pažeidžiamas grupes,	— Parengta, pavyzdžiui, į nacionalinę arba regioninę pažangiosios specializacijos strategiją įtraukta skaitmeniniam augimui skirta strateginė politikos programa, kurioje:

▼B

Teminiai tikslai	Investavimo prioritetai	<i>Ex ante</i> sąlyga	Įvykdymo kriterijai
	e. vyriausybės, e. mokymosi, e. įtraukties, e. kultūros ir e. sveikatos IRT taikomųjų programų stiprinimas.	verslo ir viešojo administravimo sektorius, jomis naudotis, be kitų priemonių, įgyvendinant tarpvalstybines iniciatyvas.	- planuojamas biudžetas ir nustatomi veiksmų prioritetai, atsižvelgiant į SSGG analizę ar panašią analizę, kuri atitinka Europos skaitmeninės darbotvarkės rezultatų suvestinę; - išnagrinėtos informacinių ir ryšių technologijų (IRT) paklausos ir pasiūlos subalansavimo paramos galimybės; - rodikliai intervencinių veiksmų pažangai tokiose srityse, kaip skaitmeninis raštingumas, e. įtrauktis, e. prieinamumas ir e. sveikatos pažangai vertinti pagal SESV 168 straipsnį, suderinti, kai taikoma, su galiojančiomis atitinkamomis sektorių Sąjungos, nacionalinėmis arba regioninėmis strategijomis; - įvertinti poreikiai intensyviau stiprinti IRT gebėjimus.
	ERPF: plačiajuosčio ryšio diegimo plėtimas, didelės spartos tinklų diegimas ir skaitmeninei ekonomikai skirtų ateities ir besiformuojančių technologijų ir tinklų rėmimas.	2.2. Naujos kartos tinklų (NKT) infrastruktūra: parengti nacionaliniai arba regioniniai NKT planai, kuriuose atsižvelgta į regioninius veiksmus, siekiant įgyvendinti Sąjungos didelės spartos interneto prieigos tikslus, daugiausia dėmesio skiriant toms sritims, kuriose rinka negali prieinamomis išlaidomis suteikti kokybiškos atviros infrastruktūros, laikantis Sąjungos konkurencijos ir valstybės pagalbos taisyklių, ir teikti pažeidžiamoms grupėms prieinamas paslaugas.	- Parengtas nacionalinis ar regioninis NKT planas, kuriame pateikiama: - investicijų į infrastruktūrą planas, grindžiamas ekonomine analize, atsižvelgiant į esamą privačiąją ir viešąją infrastruktūrą ir planuojamas investicijas; - tvarūs investicijų modeliai, kuriais skatinama konkurencija, suteikiama galimybė naudotis atvira,

▼B

Teminiai tikslai	Investavimo prioritetai	Ex ante sąlyga	Įvykdymo kriterijai
			prieinama, kokybiška ir perspektyvia infrastruktūra ir paslaugomis; — privačių investicijų skatinimo priemonės.
3. Mažųjų ir vidutinių įmonių (MVĮ) konkurencingumo didinimas (nurodytas 9 straipsnio pirmos pastraipos 3 punkte)	ERPF: — verslumo skatinimas, visų pirma sudarant palankesnes sąlygas įgyvendinti naujas idėjas ekonomikoje ir skatinant naujų įmonių kūrimą, be kita ko, pasitelkiant verslo inkubatorius (ERPF 3 straipsnio a punktas); — naujų MVĮ verslo, ypač internacionalizavimo, modelių kūrimas ir įgyvendinimas (ERPF 3b str.); MVĮ gebėjimų dalyvauti plečiantis regioninėms, nacionalinėms ir tarptautinėms rinkoms ir vykstant inovacijų procesams rėmimas.	3.1. Imtasi konkrečių veiksmų, kad būtų remiamas verslumo skatinimas atsižvelgiant į Smulkiojo verslo aktą.	— Konkretūs veiksmai: — nustatytos priemonės, kuriomis siekiama sutrumpinti įmonės steigimo laikotarpį ir sumažinti įmonės steigimo sąnaudas, atsižvelgiant į Smulkiojo verslo akto tikslus; — nustatytos priemonės, kuriomis siekiama sutrumpinti licencijų ir leidimų, reikalingų norint verstis konkrečia įmonės veikla, gavimo laikotarpį, atsižvelgiant į Smulkiojo verslo akto tikslus; — nustatytas mechanizmas taikomų Smulkiojo verslo akto priemonių įgyvendinimui stebėti ir teisės aktų poveikiui MVĮ vertinti.
4. Perėjimo prie mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos visuose sektoriuose rėmimas (nurodytas 9 straipsnio pirmos pastraipos 4 punkte)	ERPF ir Sanglaudos fondas: — energijos vartojimo efektyvumo, pažangaus energijos valdymo ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos vartojimo viešosios infrastruktūros objektuose, įskaitant viešuosius pastatus, ir būstų sektoriuje rėmimas.	4.1. Imtasi veiksmų siekiant skatinti energijos galutinio vartojimo efektyvumo ekonomiškai efektyvų gerinimą ir ekonomiškai efektyvias investicijas į energijos vartojimo efektyvumą statant arba renovuojant pastatus.	— Veiksmai: — nustatytos priemonės, kuriomis siekiama užtikrinti būtiniausius reikalavimus, susijusius su pastatų energiniu naudingumu, atitinkančios Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2010/31/ES ⁽¹⁾ 3, 4 ir 5 straipsnius; — priemonės, būtinose pastatų energinio naudingumo sertifikavimo sistemai nustatyti, atitin

Teminiai tikslai	Investavimo prioritetai	<i>Ex ante</i> sąlyga	Įvykdymo kriterijai
			kančios Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2010/31/ES 11 straipsnį; — priemonės, kuriomis siekiama užtikrinti strateginį energijos vartojimo efektyvumo planavimą, atitinkančios Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2012/27/ES ⁽²⁾ 3 straipsnį; — priemonės, atitinkančios Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/32/EB ⁽³⁾ 13 straipsnį, kuriomis siekiama užtikrinti, kiek tai techniškai įmanoma, finansiškai pagrįsta ir proporcinga atsižvelgiant į energijos kiekį, kurį galima sutaupyti, kad galutiniam vartotojams būtų pateikti individualūs skaitikliai.
	ERPF ir Sanglaudos fondas: — didelio efektyvumo bendros šilumos ir elektros energijos gamybos, grindžiamos naudingosios šilumos paklausa, skatinimas.	4.2. Imtasi veiksmų siekiant skatinti didelio efektyvumo bendrą šilumos ir elektros energijos gamybą.	— Veiksmai: — parama bendrai šilumos ir elektros energijos gamybai grindžiama naudingosios šilumos paklausa ir pirminės energijos taupymu laikantis Direktyvos 2004/8/EB 7 straipsnio 1 dalies ir 9 straipsnio 1 dalies a ir b punktų. Valstybės narės arba jų kompetentingos institucijos yra įvertinusios esamą teisinę ir reguliavimo sistemą leidimų suteikimo tvarkos ar kitokių procedūrų atžvilgiu, kad: a) paskatintų bendros šilumos ir elektros energijos gamybos įrenginių projektavimą, siekiant patenkinti ekonomiškai pagrįstą naudingosios šilumos paklausą ir

▼B

Teminiai tikslai	Investavimo prioritetai	Ex ante sąlyga	Įvykdymo kriterijai
			išvengti šilumos kiekio, didesnio už naudingosios šilumos kiekį, gamybos, taip pat b) sumažintų su reguliavimu susijusias ir nesusijusias kliūtis bendrai šilumos ir elektros energijos gamybai didinti.
	ERPF ir Sanglaudos fondas: — energijos, gaunamos iš atsinaujinančiųjų išteklių, gamybos ir paskirstymo skatinimas.	4.3. Imtasi veiksmų siekiant skatinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybą ir paskirstymą ⁽⁴⁾.	— Nustatytos skaidrios paramos programos, pirmenybinė prieiga prie tinklų ar užtikrinta prieiga ir pirmenybinė operatyvinė kontrolė, taip pat viešai paskelbtos standartinės techninių pertvarkymų išlaidų padengimo ir pasidalijimo taisyklės, atitinkančios Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/28/EB ⁽⁴⁾ 14 straipsnio 1 dalį, 16 straipsnio 2 ir 3 dalis; — valstybė narė yra priėmusi nacionalinį atsinaujinančiųjų išteklių energijos veiksmų planą, atitinkantį Direktyvos 2009/28/EB 4 straipsnį.
5. Prisitaikymo prie klimato kaitos skatinimas, rizikos prevencija ir valdymas (Klimato kaitos tikslas) (nurodytas 9 straipsnio pirmos pastraipos 5 punkte)	ERPF ir Sanglaudos fondas: — investicijų siekiant spręsti konkrečios rizikos klausimą, skatinimas, atsparumo nelaimėms užtikrinimas ir nelaimių valdymo sistemų kūrimas.	5.1. Rizikos prevencija ir valdymas: parengti nacionaliniai arba regioniniai rizikos vertinimai nelaimių valdymo tikslams, atsižvelgiant į prisitaikymą prie klimato kaitos.	— Parengti nacionaliniai arba regioniniai rizikos vertinimai, kuriuose pateikiami šie elementai: — apibūdinti procesai, metodika, metodai ir neįslaptinti duomenys, naudojami rengiant rizikos vertinimą, taip pat rizika grindžiami kriterijai, taikomi nustatant investavimo prioritetus;

▼B

Teminiai tikslai	Investavimo prioritetai	Ex ante sąlyga	Įvykdymo kriterijai
			— apibūdinti vienos rizikos ir kelių rūšių rizikos scenarijai; — kai taikoma, atsižvelgta į nacionalines prisitaikymo prie klimato kaitos strategijas.
6. Aplinkos išsaugojimas ir apsauga ir tausaus išteklių naudojimo skatinimas (nurodytas 9 straipsnio pirmos pastraipos 6 punkte)	ERPF ir Sanglaudos fondas: — investavimas į vandens sektorių siekiant įvykdyti Sąjungos aplinkos srities <i>acquis</i> reikalavimus ir patenkinti valstybių narių nustatytus poreikius, susijusius su investicijomis, viršijančiomis tuos reikalavimus.	6.1. Vandens sektorius: a) nustatyta vandens kainodaros politika, kuria naudotojai tinkamai skatinami veiksmingai naudotis vandens išteklius, ir b) įvairiose vandens naudojimo srityse tinkamai prisidedama prie vandens paslaugų išlaidų susigrąžinimo, taikant normą, nustatytą patvirtintame upių baseinų valdymo plane, skirtą pagal programas remiamoms investicijoms.	— Sektoriuose, kurie remiami ir ERPF ir Sanglaudos fondo lėšomis, valstybė narė yra užtikrinusi, kad įvairiose vandens naudojimo srityse pagal sektorius būtų prisidedama prie vandens paslaugų išlaidų susigrąžinimo, laikantis Direktyvos 2000/60/EB 9 straipsnio 1 dalies pirmos įtraukos, atitinkamais atvejais atsižvelgiant į socialinį, aplinkosauginį ir ekonominį susigrąžinimo poveikį ir susijusio regiono arba regionų geografines ir klimato sąlygas; — priimtas upės baseino rajonui taikomas upės baseino valdymo planas, laikantis Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2000/60/EB 13 straipsnio.
	ERPF ir Sanglaudos fondas: — investavimas į atliekų sektorių siekiant įvykdyti Sąjungos aplinkos srities <i>acquis</i> reikalavimus ir patenkinti valstybių narių nustatytus poreikius, susijusius su investicijomis, viršijančiomis tuos reikalavimus.	6.2. Atliekų sektorius: ekonominiu ir aplinkos požiūriu tvaraus investavimo į atliekų sektorių, visų pirma rengiant atliekų tvarkymo planus pagal Direktyvą 2008/98/EB ir pagal atliekų hierarchiją, skatinimas.	— Komisijai pateikta įgyvendinimo ataskaita, kaip reikalaujama pagal Direktyvos 2008/98/EB 11 straipsnio 5 dalį, dėl Direktyvos 2008/98/EB 11 straipsnyje nustatytų tikslų įgyvendinimo pažangos; — parengtas vienas ar daugiau atliekų tvarkymo planų, kaip reikalaujama pagal Direktyvos 2008/98/EB 28 straipsnį; — parengtos atliekų prevencijos programos, kaip reikalaujama pagal Direktyvos 2008/98/EB 29 straipsnį;

▼B

Teminiai tikslai	Investavimo prioritetai	Ex ante sąlyga	Įvykdymo kriterijai
			— patvirtintos priemonės, kurių reikia, kad iki 2020 m. būtų pasiekti parengimo pakartotinai naudoti ir perdirbimo tikslai, laikantis Direktyvos 2008/98/EB 11 straipsnio 2 dalies.
7. Tvaraus transporto skatinimas ir kliūčių pagrindinėse tinklo infrastruktūros dalyse šalinimas (nurodytas 9 straipsnio pirmos pastraipos 7 punkte)	ERPF + Sanglaudos fondas: — daugiarūšės bendros Europos transporto erdvės rėmimas investuojant į transeuropinį transporto tinklą (TEN-T); — visa apimančių aukštos kokybės sąveikių geležinkelinių sistemų kūrimas ir atkūrimas ir triukšmo mažinimo priemonių skatinimas; — aplinką tausojančių, taip pat nedaug triukšmo skleidžiančių, ir mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių transporto sistemų kūrimas ir gerinimas, įskaitant vidaus vandenų kelius ir jūrų transportą, uostus, daugiarūšės jungtis ir oro uostų infrastruktūrą, siekiant skatinti tvarų regiono ir vietos judumą. ERPF: — regionų judumo prie TEN-T infrastruktūros prijungiant antrinius ir tretinius transporto mazgus didinimas, įskaitant daugiarūšius transporto mazgus.	7.1. Transportas: atsižvelgiant į valstybių narių institucinę sąrangą parengtas (-i) išsamus (-ūs) transporto investicijų planas (-ai) arba programa (-os) (įskaitant regioninį ir vietos viešąjį transportą), pagal kurį (-iuos) teikiama parama infrastruktūros plėtojimui ir jungčių su TEN-T visuotiniu ir pagrindiniu tinklais gerinimui.	— Parengtas (-i) išsamus (-ūs) transporto investicijų planas (-ai) arba programa (-os), kurie atitinka teisinius strateginio aplinkos įvertinimo reikalavimus ir kuriuose nustatoma: — įnašas į bendrą Europos transporto erdvę laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1315/2013 (5) 10 straipsnio, įskaitant prioritetus, susijusius su investavimu į: — pagrindinį TEN-T tinklą ir visuotinį tinklą, kai numatomos investicijos iš ERPF ir Sanglaudos fondo; — antrines jungtis; — realistiškas ir apgalvotas projektų, kuriuos numatoma remti ERPF ir Sanglaudos fondo lėšomis, paketas; — priemonės, kuriomis siekiama užtikrinti tarpinių institucijų ir paramos gavėjų gebėjimus įgyvendinti projektus pagal numatytą paketą.
	ERPF + Sanglaudos fondas: — daugiarūšės bendros Europos transporto erdvės rėmimas investuojant į TEN-T;	7.2. Geležinkeliai: atsižvelgiant į valstybių narių institucinę sąrangą išsamiam (-uose) transporto plane (-uose) arba programoje (-ose) yra išsamus dalis, skirta geležinkelių plėtojimui (įskaitant regioninį ir	— Transporto plane (-uose) arba programoje (-ose) yra dalis, skirta geležinkelių plėtojimui, kaip nurodyta pirmiau, kuri atitinka teisinius strateginio aplinkos

▼B

Teminiai tikslai	Investavimo prioritetai	Ex ante sąlyga	Įvykdymo kriterijai
	— visa apimančių aukštos kokybės sąveikių geležinkelinių sistemų kūrimas ir atkūrimas ir triukšmo mažinimo priemonių skatinimas; — aplinką tausojančių, taip pat nedaug triukšmo skleidžiančių, ir mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių transporto sistemų kūrimas ir gerinimas, įskaitant vidaus vandenų kelius ir jūrų transportą, uostus, daugiarūšes jungtis ir oro uostų infrastruktūrą, siekiant skatinti tvarų regiono ir vietos judumą. ERPF: — regionų judumo prie TEN-T infrastruktūros prijungiant antrinius ir tretinius transporto mazgus didinimas, įskaitant daugiarūšius transporto mazgus.	vietos viešąjį transportą), pagal kurią teikiama parama infrastruktūros plėtojimui ir jungčių su TEN-T visuotiniu ir pagrindiniu tinklais gerinimui. Investicijos apima mobilųjį turtą, sąveiką bei gebėjimų stiprinimą.	įvertinimo reikalavimus ir kurioje nustatomas realistiškas ir apgalvotas projektų paketas (įskaitant grafiką, biudžeto sistemą); — priemonės, kuriomis siekiama užtikrinti tarpinių įstaigų ir paramos gavėjų gebėjimus įgyvendinti projektus pagal numatytą paketą.
	ERPF ir Sanglaudos fondas: — daugiarūšės bendros Europos transporto erdvės rėmimas investuojant į transeuropinį transporto tinklą (TEN-T); — visa apimančių aukštos kokybės sąveikių geležinkelinių sistemų kūrimas ir atkūrimas ir triukšmo mažinimo priemonių skatinimas;	7.3. Kitos transporto rūšys, įskaitant vidaus vandenų kelius ir jūrų transportą, uostus, daugiarūšes jungtis ir oro uostų infrastruktūrą: išsamiaje (-uose) transporto plane (-uose) arba programoje (-ose) yra atskira dalis, skirta vidaus vandenų keliams ir jūrų transportui, uostams, daugiarūšėms jungtims ir oro uostų infrastruktūrai, kuria prisidedama gerinant jungtis su TEN-T visuotiniu ir pagrindiniu tinklais ir skatinant tvarų regiono ir vietos judumą.	— Transporto plane (-uose) arba programoje (-ose) yra dalis, kuri skirta vidaus vandenų keliams ir jūrų transportui, uostams, daugiarūšėms jungtims ir oro uostų infrastruktūrai ir kuri: — atitinka teisinius strateginio aplinkos įvertinimo reikalavimus; — nustato realistišką ir apgalvotą projektų paketą (su grafiku, biudžeto sistema);

Teminiai tikslai	Investavimo prioritetai	<i>Ex ante</i> sąlyga	Įvykdymo kriterijai
	— aplinką tausojančių, taip pat nedaug triukšmo skleidžiančių, ir mažai anglies dioksido į aplinką išskiriančių transporto sistemų kūrimas ir gerinimas, įskaitant vidaus vandenų kelius ir jūrų transportą, uostus, daugiarūšes jungtis ir oro uostų infrastruktūrą, siekiant skatinti tvarų regiono ir vietos judumą. ERPF: — regionų judumo prie TEN-T infrastruktūros prijungiant antrinius ir tretinius transporto mazgus didinimas, įskaitant daugiarūšius transporto mazgus.		— priemonės, kuriomis siekiama užtikrinti tarpinių institucijų ir paramos gavėjų gebėjimus įgyvendinti projektus pagal numatytą paketą.
	ERPF: — energijos vartojimo efektyvumo ir tiekimo saugumo gerinimas plėtojant pažangias energijos paskirstymo, saugojimo ir perdavimo sistemas ir integruojant paskirstytą atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybą.	7.4. Pažangiųjų energijos paskirstymo, saugojimo ir perdavimo sistemų plėtojimas. Parengti išsamūs investicijų į pažangiąją energetikos infrastruktūrą planai ir reguliavimo priemonės, kuriais prisidedama gerinant energijos vartojimo efektyvumą ir tiekimo saugumą.	— Parengti išsamūs planai, kuriais apibūdinami nacionaliniai energetikos infrastruktūros prioritetai ir kurie: — atitinka direktyvų 2009/72/EB ir 2009/73/EB 22 straipsnį (-ius), kai taikytina, — atitinka regioninių investicijų planus pagal 12 straipsnį ir Sąjungos masto dešimties metų tinklo plėtros planą pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 714/2009 ⁽⁶⁾ 8 straipsnio 3 dalies b punktą ir pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 715/2009 ⁽⁷⁾ ir — yra suderinti su Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 347/2013 3 straipsnio 4 dalies nuostatomis ⁽⁸⁾;

▼B

Teminiai tikslai	Investavimo prioritetai	<i>Ex ante</i> sąlyga	Įvykdymo kriterijai
			— tuose planuose pateikiama: — realistiškas ir apgalvotas projektų, kuriuos numatoma remti ERPF lėšomis, paketas; — priemonės socialinės ir ekonominės sanglaudos bei aplinkos apsaugos tikslams pasiekti pagal Direktyvos 2009/72/EB 3 straipsnio 10 dalį ir Direktyvos 2009/73/EB 3 straipsnio 7 dalį; — energijos naudojimo optimizavimo ir energijos vartojimo efektyvumo skatinimo priemonės pagal Direktyvos 2009/72/EB 3 straipsnio 11 dalį ir Direktyvos 2009/73/EB 3 straipsnio 8 dalį.
8. Tvaraus ir kokybiško užimtumo skatinimas ir darbo jėgos judumo rėmimas (Užimtumo tikslas) (nurodytas 9 straipsnio pirmos pastraipos 8 punkte)	ESF: — galimybių gauti darbą jo ieškantiems asmenims ir neaktyviems asmenims, įskaitant ilgalaikius bedarbius ir asmenis, nutolusius nuo darbo rinkos, sudarymas taip pat pasitelkiant vietas užimtumo iniciatyvas ir remiant darbo jėgos judumą.	8.1. Parengta ir atsižvelgiant į užimtumo gaires įgyvendinama aktyvi darbo rinkos politika.	— Užimtumo tarnybos turi gebėjimų pasiekti ir pasiekia, kad: — visiems darbo ieškantiems asmenims, kartu didelį dėmesį skiriant asmenims, kuriems kyla socialinės atskirties pavojus, įskaitant asmenis iš marginalizuotų bendruomenių, būtų anksti teikiamos individualizuotos paslaugos ir būtų įgyvendinamos aktyvios bei prevencinės darbo rinkos priemonės; — būtų teikiama išsami ir skaidri informacija apie laisvas darbo vietas ir užimtumo galimybes atsižvelgiant į kintančius darbo rinkos poreikius;

▼ B

Teminiai tikslai	Investavimo prioritetai	<i>Ex ante</i> sąlyga	Įvykdymo kriterijai
			— užimtumo tarnybos yra sudariusios oficialius arba neoficialius bendradarbiavimo susitarimus su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais.
	ESF: — savarankiškas darbas, verslumas ir verslo steigimas, įskaitant pažangias mažas, vidutines ir labai mažas įmones. ERPF: — paramos verslo inkubatorių kūrimui ir investicinės paramos savarankiskam darbui, labai mažoms įmonėms ir įmonių steigimui teikimas.	8.2. Savarankiškas darbas, verslumas ir įmonių steigimas: parengta strateginė politikos programa, pagal kurią teikiama integracinė parama veiklai pradėti.	— Parengta strateginė politikos programa, pagal kurią teikiama integracinė parama veiklai pradėti, apimanti šiuos elementus: — nustatytos priemonės, kuriomis siekiama sutrumpinti įmonės steigimo laikotarpį ir sumažinti įmonės steigimo išlaidas, atsižvelgiant į Smulkiojo verslo akto tikslus; — nustatytos priemonės, kuriomis siekiama sutrumpinti licencijų ir leidimų, reikalingų norint verstis konkrečia įmonės veikla, gavimo laikotarpį, atsižvelgiant į Smulkiojo verslo akto tikslus; — veiksmai, kuriais susiejamos tinkamos verslo plėtros paslaugos ir finansinės paslaugos (prieiga prie kapitalo), be kita ko, teikiamos nepalankioje padėtyje esančioms grupėms ir (arba) vietovėms, kai to reikia.
	ESF: — darbo rinkos institucijų, pavyzdžiui, viešųjų ir privačiųjų užimtumo tarnybų, modernizavimas, atitikties darbo rinkos poreikiams gerinimas, įskaitant veiksmus, kuriais, pasitelkus mobilumo programas ir geresnį institucijų ir atitinkamų suinteresuotųjų subjektų bendradarbiavimą, didinamas tarptautinis darbo jėgos judumas.	8.3. Darbo rinkos institucijos modernizuojamos ir stiprinamos atsižvelgiant į užimtumo gaires; prieš vykdamas darbo rinkos institucijų reformas parengta aiški strateginė politikos programa ir atliktas <i>ex ante</i> vertinimas įtraukiant lyčių aspektą.	— Veiksmai, kuriais siekiama pertvarkyti užimtumo tarnybas, siekiant užtikrinti jų gebėjimus, kad: — visiems darbo ieškančioms asmenims, kartu didelį dėmesį skiriant asmenims, kuriems kyla socialinės atskirties pavojus, įskaitant asmenis iš marginalizuotų bendruomenių,

▼ B

Teminiai tikslai	Investavimo prioritetai	Ex ante sąlyga	Įvykdymo kriterijai
	ERPF: — investicijos į užimtumo tarnybų infrastruktūrą.		būtų anksti teikiamos individualizuotos paslaugos ir būtų įgyvendinamos aktyvios bei prevencinės darbo rinkos priemonės; — būtų teikiama išsami ir skaidri informacija apie laisvas darbo vietas ir užimtumo galimybes atsižvelgiant į kintančius darbo rinkos poreikius; — per užimtumo tarnybų reformą bus kuriami oficialūs arba neoficialūs bendradarbiavimo tinklai, jungiantys atitinkamus suinteresuotuosius subjektus.
	ESF: — aktyvus ir sveikas senėjimas.	8.4. Aktyvus ir sveikas senėjimas: atsižvelgiant į užimtumo gaires parengta aktyvaus senėjimo politika.	— Rengiant aktyvaus senėjimo politiką ir vykdant su ja susijusią tolesnę veiklą, siekiant išlaikyti vyresnio amžiaus darbuotojus darbo rinkoje ir skatinti jų užimtumą, dalyvauja atitinkami suinteresuotieji subjektai; — valstybė narė nustatė aktyvaus senėjimo koncepcijos skatinimo priemones.
	ESF: — darbuotojų, įmonių ir verslininkų prisitaikymas prie pokyčių.	8.5. Darbuotojų, įmonių ir verslininkų prisitaikymas prie pokyčių: nustatyta politika, kuria siekiama padėti numatyti ir tinkamai valdyti pokyčius ir restruktūrizavimą.	— Parengtos socialiniams partneriams ir valdžios institucijoms paremti skirtos priemonės, kad šie subjektai plėtotų iniciatyvų požiūrį į pokyčius ir restruktūrizavimą ir stebėtų, kaip laikomasi šio požiūrio; šios priemonės apima: — priemonės, kuriomis siekiama skatinti numatyti pokyčius; — restruktūrizavimo proceso parengimo ir valdymo skatinimo priemonės.
	ESF: — jaunimo, visų pirma nedirbančio ir nesimokančio jaunimo, įskaitant jaunimą, kuriam kyla socialinės atskirties pavojus ir marginalizuotų bendruomenių	8.6. nustatyta strateginė politikos programa, kuria siekiama skatinti jaunimo užimtumą įgyvendinant Jaunimo garantijų iniciatyvą. Ši ex ante sąlyga taikoma tik įgyvendinant JUI.	— Nustatyta strateginė politikos programa jaunimo užimtumo skatinimui, kuri: — pagrįsta įrodymais, kuriais įvertinami rezultatai nedirbantiems, nestudijuojantiems ir nesimokantiems jauniems žmonėms, ir

▼B

Teminiai tikslai	Investavimo prioritetai	<i>Ex ante</i> sąlyga	Įvykdymo kriterijai
	jaunimą, ilgalaikis integravimas į darbo rinką, taip pat įgyvendinant Jaunimo garantijų iniciatyvą.		kuri yra tikslinės politikos plėtojimo ir pokyčių stebėjimo pagrindas; — nustato už jaunimo užimtumo srities priemonių valdymą ir partnerystės veiklos koordinavimą visais lygmenimis ir visuose sektoriuose atsakingą valdžios instituciją; — įtraukia suinteresuotuosius subjektus, kurie yra svarbūs sprendžiant jaunimo nedarbo problemą; — užtikrina ankstyvąją intervenciją ir aktyvumo skatinimą; — apima pagalbines galimybių įsidarbinti, įgūdžių stiprinimo, darbo jėgos judumo ir tvaraus jaunų žmonių, kurie nedirba, nestudijuoja ir nesimoko, integravimo į darbo rinką priemones.
9. Socialinės įtraukties skatinimas, kova su skurdu ir visų rūšių diskriminacija (Skurdo mažinimo tikslas) (nurodytas 9 straipsnio pirmos pastraipos 9 punkte)	ESF: — aktyvi įtrauktis, be kita ko, siekiant skatinti lygias galimybes, aktyvų dalyvavimą ir geresnes įsidarbinimo galimybes. ERPF: — investicijos į sveikatos ir socialinę infrastruktūrą, kuria prisidedama prie nacionalinės, regionų ir vietos plėtros, nelygybės sveikatos atžvilgiu mažinimas, socialinės įtraukties skatinimas	9.1. Parengta ir įgyvendinama nacionalinė skurdo mažinimo strateginė politikos programa, kuria siekiama užtikrinti iš darbo rinkos išstumtų asmenų aktyvią įtrauktį atsižvelgiant į užimtumo gaires.	— Parengta nacionalinė skurdo mažinimo strateginė politikos programa, kuria siekiama užtikrinti aktyvią įtrauktį ir kuri: — yra tinkamas įrodymais grindžiamas pagrindas skurdo mažinimo politikai plėtoti ir pokyčiams stebėti; — apima priemones, kuriomis padedama siekti nacionalinio skurdo ir socialinės atskirties mažinimo tikslo (nustatyto nacionalinėje reformų programoje), pagal kurį taip pat siekiama skatinti tvaraus ir kokybiško

▼ B

Teminiai tikslai	Investavimo prioritetai	Ex ante sąlyga	Įvykdymo kriterijai
	suteikiant geresnę prieigą prie socialinių, kultūrinių ir laisvalaikio paslaugų, taip pat pereinant nuo institucinių prie bendruomenės paslaugų; — paramos fiziniam, ekonominiam ir socialiniam nepasiturinčių miestų ir kaimų vietovių bendruomenių atnaujinimui teikimas		užimtumo galimybes asmenims, kurie patiria didžiausią socialinės atskirties riziką, įskaitant asmenis iš marginalizuotų bendruomenių; — įtraukia atitinkamus suinteresuotuosius subjektus į kovą su skurdu; — atsižvelgiant į nustatytus poreikius, apima numatytas perėjimo nuo institucinės priežiūros paslaugų prie bendruomenės priežiūros paslaugų priemones; — pateikus prašymą ir pagrįstais atvejais atitinkamiems suinteresuotiesiems subjektams bus teikiama parama teikiant projektų paraiškas ir įgyvendinant bei administruojant atrinktus projektus.
	ESF: — socialinis ir ekonominis marginalizuotų bendruomenių, pavyzdžiui, romų, integravimas. ERPF: — investicijos į sveikatos ir socialinę infrastruktūrą, kuria prisidedama prie nacionalinės, regionų ir vietos plėtros, nelygybės sveikatos atžvilgiu mažinimas, socialinės įtraukties skatinimas suteikiant prieigą prie socialinių, kultūrinių ir laisvalaikio paslaugų, taip pat pereinant nuo institucinių prie bendruomenės paslaugų;	9.2. Parengta nacionalinė strateginė romų įtraukties politikos programa	— Parengta nacionalinė romų įtraukties strateginė politikos programa: — kurioje nustatyti pasiekiami nacionaliniai romų integracijos mažinant atskirtį nuo kitų gyventojų tikslai. Šiais tikslais turėtų būti siekiama romų integracijos keturių ES lygmens tikslų, susijusių su išsilavinimo, užimtumo, sveikatos priežiūros ir būsto galimybėmis; — kurioje nustatyti, kai tinkama, nepalankioje padėtyje esantys mikro-regionai arba atskirti rajonai, kurių bendruomenės ypač skurdžios, vadovaujantis turimais socialiniais, ekonominiais ir teritoriniais

▼B

Teminiai tikslai	Investavimo prioritetai	Ex ante sąlyga	Įvykdymo kriterijai
	— paramos fiziniam, ekonominiam ir socialiniam nepasiturinčių miestų ir kaimų vietovių bendruomenių atnaujinimui teikimas; — investicijos į švietimą, profesinį mokymą siekiant lavinti įgūdžius ir mokymąsi visą gyvenimą tobulinant švietimo ir mokymo infrastruktūrą.		rodikliais (pvz., labai žemas išsilavinimo lygis, ilgalaikis nedarbas ir pan.); — kurioje nustatyti patikimos stebėsenos metodai, kad būtų galima įvertinti romų integracijos veiksmų poveikį ir strategijos pritaikymo ją peržiūrint tvarką; — kuri yra rengiama, įgyvendinama ir stebima nuolat glaudžiai bendradarbiaujant su romų pilietine visuomene, regionų ir vietos valdžios institucijomis; — pateikus prašymą ir pagrįstais atvejais atitinkamiems suinteresuotiesiems subjektams bus teikiama parama teikiant projektų paraiškas ir įgyvendinant bei administruojant atrinktus projektus.
	ESF: — galimybių naudotis įperkamos, tvariomis ir aukštos kokybės paslaugomis, įskaitant sveikatos priežiūrą ir visuotinės svarbos socialines paslaugas, didinimas. ERPF: — investicijos į sveikatos ir socialinę infrastruktūrą, kuria prisidedama prie nacionalinės, regionų ir vietos plėtros, nelygybės sveikatos atžvilgiu mažinimas, socialinės įtraukties skatinimas suteikiant geresnę prieigą prie socialinių, kultūrinių ir laisvalaikio paslaugų, taip pat	9.3. Sveikata: parengta nacionalinė arba regioninė strateginė politikos programa sveikatos apsaugos srityje laikantis SESV 168 straipsnio, kuria užtikrinamas ekonominis tvarumas.	— Parengta nacionalinė arba regioninė strateginė politikos programa sveikatos apsaugos srityje, kurioje numatytos: — suderintos priemonės, kuriomis būtų sudaromos geresnės sąlygos naudotis sveikatos paslaugomis; — sveikatos apsaugos sektoriaus veiksmingumo skatinimo priemonės pasitelkiant paslaugų teikimo modelius ir infrastruktūrą; — stebėsenos ir peržiūros sistema; — valstybė narė arba regionas yra patvirtinę programą, kurioje nurodomi orientacinės turimos biudžeto lėšos ir ekonomiškai efektyvus išteklių sutelkimas sveikatos

▼ B

Teminiai tikslai	Investavimo prioritetai	Ex ante sąlyga	Įvykdymo kriterijai
	pereinant nuo institucinių prie bendruomenės paslaugų.		priežiūros poreikiams, kuriems teikiamas prioritetas.
10. Investicijos į švietimą, mokymą ir profesinį mokymą siekiant lavinti įgūdžius ir mokymąsi visą gyvenimą (Švietimo tikslas) (nurodytas 9 straipsnio pirmos pastraipos 10 punkte)	ESF: — mokyklos nebaigiančių asmenų skaičiaus mažinimas ir mokyklos nebaigimo prevencija, lygių galimybių gauti geros kokybės ikimokyklinį, pradinį ir vidurinį išsilavinimą, įskaitant grįžimui į švietimo ir mokymo procesą skirtus mokymosi būdus (formalųjį, neformalųjį mokymąsi ir savimoką), užtikrinimas. ERPF: — investicijos į švietimą, profesinį mokymą siekiant lavinti įgūdžius ir mokymąsi visą gyvenimą tobulinant švietimo ir mokymo infrastruktūrą.	10.1. Mokyklos nebaigusių asmenų skaičius: nustatyta strateginė politikos programa mokyklos nebaigusių asmenų skaičiui mažinti laikantis SESV 165 straipsnio.	— Taikoma sistema, pagal kurią atitinkamais lygmenimis renkami ir analizuojami duomenys bei informacija apie mokyklos nebaigusių asmenų skaičių, kuri: — yra tinkamas įrodymas grindžiamas pagrindas tikslinei politikai plėtoti ir pokyčiams stebėti; — parengta strateginė politikos programa mokyklos nebaigusių asmenų klausimu, kuri: — yra pagrįsta įrodymais; — apima atitinkamus švietimo sektorius, įskaitant ankstyvąjį vaiko vystymąsi, visų pirma yra orientuota į pažeidžiamas grupes, kurios pasižymi didžiausia mokyklos nebaigusių asmenų rizika, įskaitant asmenis iš marginalizuotų bendruomenių, ir pagal ją taikomos prevencinės, intervencinės ir kompensacinės priemonės; — apima visus politikos sektorius ir suinteresuotuosius subjektus, kurie yra svarbūs sprendžiant mokyklos nebaigimo klausimą.
	ESF: — aukštojo ir lygiavertio lygmens mokslo kokybės, veiksmingumo ir prieinamumo didinimas siekiant	10.2. Aukštasis mokslas: parengta nacionalinė arba regioninė strateginė politikos programa, skirta skatinti įgyti tretinį išsilavinimą, gerinti jo kokybę ir veiksmingumą laikantis SESV 165 straipsnio.	— Parengta nacionalinė arba regioninė strateginė politikos programa, kuri skirta tretiniam išsilavinimui ir kuri apima šiuos elementus: — prirėkus – priemonės, skirtas didinti dalyvaujančiųjų ir išsilavinimą

▼B

Teminiai tikslai	Investavimo prioritetai	<i>Ex ante</i> sąlyga	Įvykdymo kriterijai
	didinti dalyvavimo ir rezultatų lygį, visų pirma nepalankių grupių atveju. ERPF: — investicijos į švietimą, profesinį mokymą siekiant lavinti įgūdžius ir mokymąsi visą gyvenimą tobulinant švietimo ir mokymo infrastruktūrą.		įgyjančiųjų skaičių, kuriomis: — didinamas mažas pajamas gaunančių asmenų grupėms ir kitoms nepakankamai atstovaujamos grupėms, ypač atsižvelgiant į socialiai pažeidžiamus asmenis, įskaitant asmenis iš marginalizuotų bendruomenių, priklausančių asmenų, siekiančių aukštojo išsilavinimo, skaičius; — mažinamas mokymo įstaigų nebaigusių asmenų skaičius ir (arba) gerinamas mokymo įstaigas baigusiųjų skaičiaus rodiklis; — priemonės, kuriomis skatinamas novatoriškas turinys ir programų struktūra; — priemonės, skirtos įsidarbinimo galimybėms ir verslumui didinti, kuriomis: — skatinama pagal atitinkamas aukštojo mokslo programas ugdyti universaliuosius, taip pat verslumo, įgūdžius; — mažinami lyčių skirtumai priimant sprendimus dėl akademinio ir profesinio pasirinkimo.
	ESF: — vienodų galimybių formaliai, neformaliai ir savarankiškai mokytis visą gyvenimą suteikimas visoms amžiaus grupėms, darbuotojų žinių, įgūdžių ir kompetencijos ugdymas ir lanksčių mokymosi būdų, be kita ko pasitelkiant profesinį orientavimą ir įgytos kompetencijos pripažinimą, skatinimas. ERPF: — investicijos į švietimą, į profesinį mokymą siekiant lavinti įgūdžius ir mokymąsi	10.3. Mokymasis visą gyvenimą: parengta nacionalinė ir (arba) regioninė strateginė mokymosi visą gyvenimą politikos programa, laikantis SESV 165 straipsnio.	— Parengta nacionalinė arba regioninė strateginė mokymosi visą gyvenimą politikos programa, kurioje numatytos priemonės: — kuriomis siekiama remti mokymosi visą gyvenimą plėtojimą ir su tuo susijusias paslaugas, įskaitant jų įgyvendinimą ir įgūdžių tobulinimą (t. y. tvirtinimo, konsultacijų, švietimo ir mokymo paslaugas), ir kuriomis numatomas atitinkamų suinteresuotųjų subjektų dalyvavimas ir partnerystė su jais;

▼ B

Teminiai tikslai	Investavimo prioritetai	<i>Ex ante</i> sąlyga	Įvykdymo kriterijai
	visą gyvenimą tobulinant švietimo ir mokymo infrastruktūrą.		— skirtos įvairioms tikslinėms grupėms, jei joms teikiamas prioritetas nacionalinėse arba regioninėse politikos programose, priklausančių asmenų (pavyzdžiui, profesiniame mokyme dalyvaujančio jaunimo, suaugusiųjų, į darbo rinką grįžtančių tėvų, žemos kvalifikacijos ir vyresnio amžiaus darbuotojų, migrantų ir kitų nepalankioje padėtyje esančioms grupėms priklausančių asmenų, ypač neįgalųjų) gebėjimų plėtojimui; — skirtos plėsti galimybes mokytis visą gyvenimą, be kita ko dedant pastangas veiksmingai įgyvendinti skaidrumo priemones (pavyzdžiui, Europos kvalifikacijų sąrangą, nacionalinę kvalifikacijų sąrangą, Europos profesinio mokymo kreditų sistemą, Europos profesinio mokymo kokybės užtikrinimo sistemą). — kuriomis siekiama didinti švietimo ir mokymo aktualumą darbo rinkai ir pritaikyti juos prie nustatytų tikslinių grupių poreikių (pavyzdžiui, profesiniame mokyme dalyvaujančio jaunimo, suaugusiųjų, į darbo rinką grįžtančių tėvų, žemos kvalifikacijos ir vyresnio amžiaus darbuotojų, ypač neįgalųjų, migrantų ir kitų nepalankioje padėtyje esančių grupių).
	ESF: — švietimo ir mokymo sistemų atitikties darbo rinkos poreikiams gerinimas, perėjimo nuo švietimo prie užimtumo palengvinimas ir profesinio mokymo ir mokymo sistemų ir jų kokybės stiprinimas, be kita ko	10.4. Parengta nacionalinė arba regioninė strateginė politikos programa, skirta profesinio rengimo ir mokymo sistemų kokybei ir veiksmingumui didinti laikantis SESV 165 straipsnio.	— Nustatyta nacionalinė arba regioninė strateginė politikos programa, skirta profesinio rengimo ir mokymo sistemų kokybei ir veiksmingumui

▼B

Teminiai tikslai	Investavimo prioritetai	Ex ante sąlyga	Įvykdymo kriterijai
	pasitelkiant gebėjimų numatymą, mokymo programų pritaikymą ir mokymosi darbo vietoje sistemų kūrimą ir plėtojimą, įskaitant dualinio mokymo sistemas ir pameistrystės programas. ERPF: — investicijos į švietimą, profesinį mokymą siekiant lavinti įgūdžius ir mokymąsi visą gyvenimą tobulinant švietimo ir mokymo infrastruktūrą.		didinti laikantis SESV 165 straipsnio, programa apima šias priemones: — profesinio rengimo ir mokymo sistemų atitikties darbo rinkai gerinimo glaudžiai bendradarbiaujant su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, taip pat pasitelkiant gebėjimų numatymą, mokymo programų pritaikymą ir mokymosi darbo vietoje sistemų gerinimą įvairiais būdais; — profesinio rengimo ir mokymo kokybės ir patrauklumo didinimo nustatant nacionalinį profesinio rengimo ir mokymo kokybės užtikrinimo metodą (pavyzdžiui, pagal Europos profesinio mokymo kokybės užtikrinimo orientacinę sistemą) ir įgyvendinant skaidrumo ir pripažinimo priemones, pavyzdžiui, Europos profesinio mokymo kreditų sistemą.
11. Valdžios institucijų ir suinteresuotųjų subjektų institucinių gebėjimų stiprinimas ir veiksmingas viešasis administravimas (nurodytas 9 straipsnio pirmos pastraipos 11 punkte)	ESF: — investavimas į institucinius gebėjimus ir viešojo administravimo subjektų bei viešųjų paslaugų veiksmingumą nacionaliniu, regioniniu ir vietos lygmenimis siekiant reformų, geresnio reglamentavimo ir gero valdymo. ERPF: — viešojo sektoriaus institucijų ir suinteresuotųjų subjektų institucinių gebėjimų ir veiksmingo viešojo administravimo gerinimas stiprinant institucinius gebėjimus ir viešųjų administravimo institucijų bei viešųjų paslaugų, susijusių su ERPF įgyvendinimu,	— parengta valstybių narių administracinio veiksmingumo stiprinimo strateginė politikos programa, įskaitant viešojo administravimo pertvarką	— Parengta ir įgyvendinama valstybės narės valdžios institucijų administracinio veiksmingumo ir įgūdžių taikant šiuos elementus stiprinimo strategija: — pateikiama teisinių, organizacinių ir (arba) procedūrinių pertvarkos veiksmų analizė ir strateginis planavimas; — numatyta plėtoti kokybės valdymo sistemas; — nurodyti integruoti veiksmų, kuriais paprastinamos ir racionalizuojamos administravimo procedūros;

▼B

Teminiai tikslai	Investavimo prioritetai	Ex ante sąlyga	Įvykdymo kriterijai
	veiksmingumą teikiant paramą ESF remiamoms su instituciniais gebėjimais ir viešojo administravimo veiksmingumu susijusioms priemonėms. Sanglaudos fondas: — viešojo sektoriaus institucijų ir suinteresuotųjų subjektų institucinių gebėjimų stiprinimas ir veiksmingas viešasis administravimas, stiprinant su Sanglaudos fondo įgyvendinimu susijusių viešojo administravimo įstaigų ir viešųjų tarnybų institucinius gebėjimus ir veiksmingumą.		— numatyta rengti ir įgyvendinti žmogiškųjų išteklių strategijas ir politiką, kuriomis šalinamos nustatytos pagrindinės spragos šioje srityje; — numatyta ugdyti įgūdžius visais valdžios institucijų profesinės hierarchijos lygmenimis; — numatyta parengti stebėsenos ir vertinimo procedūras ir priemones.

- (¹) 2010 m. gegužės 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/31/ES dėl pastatų energinio naudingumo (OL L 153, 2010 6 18, p. 13).
- (²) 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2009/125/EB ir 2010/30/ES bei kuria panaikinamos direktyvos 2004/8/EB ir 2006/32/EB (OL L 315, 2012 11 14, p. 1).
- (³) 2006 m. balandžio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/32/EB dėl energijos galutinio vartojimo efektyvumo ir energetinių paslaugų, panaikinanti Tarybos direktyvą 93/76/EEB (OL L 114, 2006 4 27, p. 64).
- (⁴) 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/28/EB dėl skatinimo naudoti atsinaujinančių išteklių energiją, iš dalies keičianti bei vėliau panaikinanti Direktyvas 2001/77/EB ir 2003/30/EB (OL L 140, 2009 6 5, p. 16).
- (⁵) 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1315/2013 dėl Sąjungos transeuropinio transporto tinklo plėtros gairių, kuriuo panaikinamas Sprendimas Nr. 661/2010/ES (OL L 348, 2013 12 20, p. 1).
- (⁶) 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 714/2009 dėl prieigos prie tarpvalstybinių elektros energijos mainų tinklo sąlygų, panaikinantis Reglamentą (EB) Nr. 1228/2003 (OL L 211, 2009 8 14, p. 15).
- (⁷) 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 715/2009 dėl teisės naudotis gamtinių dujų perdavimo tinklais sąlygų, panaikinantis Reglamentą (EB) Nr. 1775/2005 (OL L 211, 2009 8 14, p. 36).
- (⁸) 2013 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 347/2013 dėl transeuropinės energetikos infrastruktūros gairių, kuriuo panaikinamas Sprendimas Nr. 1364/2006/EB ir kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 713/2009, (EB) Nr. 714/2009 ir (EB) Nr. 715/2009 (OL L 115, 2013 4 25, p. 39).

II DALIS: Bendrosios *ex ante* sąlygos

Sritis	Ex ante sąlyga	Įvykdymo kriterijai
1. Kova su diskriminavimu	Yra administracinių gebėjimų įgyvendinti ir taikyti Sąjungos kovos su diskriminacija teisės aktus ir politiką ESI fondų srityje	— Pagal institucinę ir teisinę valstybių narių sistemą nustatyta tvarka, kuria užtikrinamas subjektų, atsakingų už vienodo požiūrio taikymo visiems asmenims skatinimą, dalyvavimas rengiant ir įgyvendinant programas, įskaitant konsultacijų lygybės klausimais teikimą vykdančią ESI fondais susijusią veiklą; — valdant ir kontroliuojant ESI fondus, dalyvaujančių institucijų darbuotojų mokymo Sąjungos kovos su diskriminacija teisės aktų ir politikos srityse tvarka;

▼B

Sritis	<i>Ex ante</i> sąlyga	Įvykdymo kriterijai
2. Lyčių lygybė	Yra administracinių gebėjimų įgyvendinti ir taikyti Sąjungos lyčių lygybės teisės aktus ir politiką ESI fondų srityje	— Pagal institucinę ir teisinę valstybių narių sistemą nustatyta tvarka, kuria užtikrinamas už lyčių lygybę atsakingų subjektų dalyvavimas rengiant ir įgyvendinant programas, įskaitant konsultacijų lyčių lygybės klausimais teikimą vykdant su ESI fondais susijusią veiklą; — valdant ir kontroliuojant ESI fondus dalyvaujančių institucijų darbuotojų mokymo Sąjungos lyčių lygybės teisės aktų ir politikos, taip pat lyčių aspekto integravimo srityse tvarka;
3. Negalia	Yra administracinių gebėjimų įgyvendinti ir taikyti Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvenciją (JT neįgaliųjų teisių konvencija) ESI fondų srityje pagal Tarybos sprendimą 2010/48/EB ⁽¹⁾	— Pagal institucinę ir teisinę valstybių narių sistemą nustatyta tvarka, kuria užtikrinamas už neįgaliųjų teisių apsaugą atsakingų subjektų arba neįgaliesiems atstovaujančių organizacijų ir kitų susijusių suinteresuotųjų subjektų dalyvavimas rengiant ir įgyvendinant programas; — valdant ir kontroliuojant ESI fondus dalyvaujančių institucijų darbuotojų mokymo taikytinų Sąjungos ir nacionalinės teisės aktų dėl negalios ir susijusios politikos, įskaitant prieinamumą ir Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijos praktinį taikymą, kaip atspindėta Sąjungos ir nacionalinės teisės aktuose, srityse tvarka; — JT neįgaliųjų teisių konvencijos 9 straipsnio įgyvendinimo stebėjimo užtikrinimo tvarka ESI fondų atveju rengiant ir įgyvendinant programas.
4. Viešieji pirkimai	Nustatyta veiksmingo Sąjungos viešųjų pirkimų teisės taikymo ESI fondų srityje tvarka.	— veiksmingo Sąjungos viešųjų pirkimų taisyklių taikymo naudojant tinkamus mechanizmus tvarka; — skaidrios sutarčių sudarymo procedūros užtikrinimo tvarka; — įgyvendinant ESI fondų paramą dalyvaujančių darbuotojų mokymo ir informavimo tvarka; — administracinių gebėjimų įgyvendinti ir taikyti Sąjungos viešųjų pirkimų taisykles užtikrinimo tvarka.

Sritis	<i>Ex ante</i> sąlyga	Įvykdymo kriterijai
5. Valstybės pagalba	Nustatyta veiksmingo Sąjungos valstybės pagalbos teisės taikymo ESI fondų srityje tvarka.	— veiksmingo Sąjungos valstybės pagalbos taisyklių taikymo tvarka; — įgyvendinant ESI fondų paramą dalyvaujančių darbuotojų mokymo ir informavimo tvarka; — administracinių gebėjimų įgyvendinti ir taikyti Sąjungos valstybės pagalbos taisykles užtikrinimo tvarka.
6. Aplinkos apsaugos srities teisės aktai, susiję su poveikio aplinkai vertinimu (PAV) ir strateginio poveikio aplinkai vertinimu (SPAV)	Nustatyta veiksmingo Sąjungos aplinkos apsaugos teisės aktų, susijusių su PAV ir SPAV, taikymo tvarka.	— veiksmingo Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2011/92/ES ⁽²⁾ (PAV) ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2001/42/EB ⁽³⁾ (SPAV) direktyvų taikymo tvarka; — PAV ir SPAV direktyvas įgyvendinančių darbuotojų mokymo ir informavimo tvarka; — pakankamų administracinių gebėjimų užtikrinimo tvarka.
7. Statistinės sistemos ir rezultato rodikliai	Nustatytas statistinis pagrindas, reikalingas programų veiksmingumo ir poveikio vertinimams atlikti. Nustatyta rezultato rodiklių sistema, reikalinga norint atrinkti veiklas, kurios veiksmingiausiai prisideda prie pageidaujamų rezultatų, stebėti pažangą siekiant rezultatų ir atlikti poveikio vertinimą.	— Nustatyta statistinių duomenų surinkimo laiku ir apdorojimo tvarka, apimanti šiuos elementus: — nustatyti šaltiniai ir priemonės statistiniam duomenų patvirtinimui užtikrinti; — numatyta apdorotų duomenų skelbimo ir viešinimo tvarka; — nustatyta veiksminga rezultato rodiklių sistema, įskaitant: — rezultato rodiklių, pagal kuriuos gaunama informacijos apie politikos veiksmų, finansuojamų pagal programą, atrankos motyvus, nustatymą kiekvienai programai; — ►C1 galutinių reikšmių ◄ nustatymą tiems rodikliams; — kiekvieno rodiklio atitiktį šiems reikalavimams: patikimumas ir statistinis patvirtinimas, normatyvinis aiškumas, aktualumas politikai, duomenų rinkimas laiku; — nustatytos procedūros, kuriomis užtikrinama, kad visiems programos finansuojamiems projektams veiklai būtų taikoma veiksminga rodiklių sistema.

⁽¹⁾ Tarybos sprendimas 2009/26/EB dėl Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijos sudarymo Europos bendrijos vardu (OL L 23, 2010 1 27, p. 35).

⁽²⁾ 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/92/ES dėl tam tikrų valstybės ir privačių projektų poveikio aplinkai vertinimo (OL L 26, 2012 1 28, p. 1).

⁽³⁾ 2001 m. birželio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/42/EB dėl tam tikrų planų ir programų pasekmių aplinkai vertinimo (OL L 197, 2001 7 21, p. 30).

▼B*XII PRIEDAS***▼M6****INFORMAVIMAS IR KOMUNIKACIJA APIE FONDU PARAMĄ IR ŠIOS PARAMOS MATOMUMAS****▼B****1. VEIKSMŲ SĄRAŠAS**

115 straipsnio 2 dalyje nurodytame veiksmų sąrašė bent viena iš oficialiųjų valstybės narės kalbų duomenų laukeliuose pateikiama tokia informacija:

- paramos gavėjo pavadinimas (tik juridiniai asmenys; fiziniai asmenys nenurodomi),
- veiksmo pavadinimas,
- veiksmo santrauka,
- veiksmo pradžios data,
- veiksmo pabaigos data (numatoma veiksmo fizinės pabaigos arba visiško įgyvendinimo data),
- visos tinkamos finansuoti išlaidos veiksmui,
- Sąjungos bendras finansavimas (pagal prioritetines kryptis),
- veiksmo pašto kodas arba kitas atitinkamas vietos nustatymo rodiklis,
- šalis,
- veiksmui skirtų intervencinių veiksmų kategorijos pavadinimas pagal 96 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos b punkto vi papunktį,
- naujausios veiksmų sąrašo versijos data.

Duomenų laukų antraštės taip pat pateikiamos dar bent viena kita oficialia Sąjungos kalba.

▼M6**2. INFORMAVIMO BEI KOMUNIKACIJOS PRIEMONĖS IR MATOMUMO VISUOMENĖJE DIDINIMO PRIEMONĖS****▼B**

Valstybė narė, vadovaujančioji institucija ir paramos gavėjai imasi reikiamų visuomenės informavimo apie veiksmus, finansuojamus pagal veiksmų programas pagal šį reglamentą, priemonių ir susijusių komunikacijos priemonių.

2.1. Valstybės narės ir vadovaujančiosios institucijos pareigos**▼M6**

1. Valstybė narė ir vadovaujančioji institucija užtikrina, kad informavimo ir komunikacijos priemonės būtų įgyvendinamos pagal komunikacijos strategiją siekiant padidinti matomumą ir pagerinti bendravimą su piliečiais ir kad tomis priemonėmis informacija žiniasklaidoje būtų skleidžiama kuo plačiau, tinkamu lygmeniu naudojant įvairias komunikacijos formas ir metodus, juos tinkamai pritaikant prie technologinių naujovių;

▼B

2. Valstybė narė arba vadovaujančioji institucija yra atsakinga už tai, šias informavimo ir komunikacijos priemones:
 - a) organizuojama plati informavimo kampanija informacijai apie veiksmų programos (-ų) įgyvendinimo pradžią paskelbti dar prieš patvirtinant atitinkamas komunikacijos strategijas;
 - b) per metus organizuojama viena plati informavimo kampanija, per kurią populiarinamos finansavimo galimybės ir taikytos strategijos, pristatomi pagal veiksmų programą ar programas pasiekti rezultatai, taip pat, jei reikia, informuojama apie didelės apimties projektus, bendruosius veiksmų planus ir pateikiami kitų projektų pavyzdžiai;
 - c) kiekvienos vadovaujančiosios institucijos patalpose iškabinamas Sąjungos skiriamasis ženklas;
 - d) elektroninėmis priemonėmis skelbiamas veiksmų sąrašas pagal šio priedo 1 skyrių;

▼M6

- e) vienoje bendroje interneto svetainėje arba veiksmų programos svetainėje, į kurią galima patekti per vieną bendrą interneto portalą, pateikiami veiksmų, visų pirma tų veiksmų, kurių pridėtinė vertė dėl fondų intervencijos yra ypač matoma, pavyzdžiai pagal veiksmų programas; pavyzdžiai turi būti teikiami plačiai vartojama oficialiąja Sąjungos kalba, kuri nėra atitinkamos valstybės narės oficialioji kalba ar kalbos;
- f) vienoje bendroje interneto svetainėje arba veiksmų programos svetainėje, į kurią galima patekti per vieną bendrą interneto portalą, atnaujinama informacija apie veiksmų programos įgyvendinimą, įskaitant pagrindinius jos pasiekimus ir rezultatus.

▼B

3. Į informavimo ir komunikacijos priemonių įgyvendinimo veiklą vadovaujančioji institucija atitinkamais atvejais pagal nacionalinius įstatymus ir praktiką įtraukia šiuos subjektus:
 - a) 5 straipsnyje nurodytus partnerius;
 - b) Europos informacijos centrus, taip pat Komisijos atstovybes ir Europos Parlamento informacijos biurus valstybėse narėse;
 - c) švietimo ir mokslinių tyrimų institucijas.

Šie subjektai plačiai skleidžia 115 straipsnio 1 dalyje nurodytą informaciją.

2.2. Paramos gavėjų pareigos

▼M6

1. Visomis paramos gavėjo įgyvendinamomis informavimo ir komunikacijos priemonėmis ir fondų matomumo didinimo priemonėmis pripažįstama fondų parama veiksmui, pateikiant:

▼B

- a) Sąjunga skiriamąjį ženklą, atitinkantį technines charakteristikas, Komisijos nustatytas pagal 115 straipsnio 4 dalį priimtame įgyvendinimo akte, ir nuorodą į Sąjungą;
- b) nuorodą į fondą ar fondus, kurio (-ių) lėšomis remiamas veiksmas.

▼B

Tais atvejais, kai informavimo arba komunikacijos priemonė susijusi su veiksmu arba keliais veiksmiais, kurie bendrai finansuojami daugiau kaip vieno fondo lėšomis, b punkte numatytą nuorodą galima pakeisti nuoroda į ESI fondus.

2. Įgyvendindamas veiksmą paramos gavėjas informuoja visuomenę apie iš fondų gautą paramą:
 - a) paramos gavėjo interneto svetainėje, jei tokia yra, pateikia trumpą veiksmo aprašymą, proporcingą gautos paramos dydžiui, įskaitant jo tikslus ir rezultatus, bei pabrėžia Europos Sąjungos finansavimą;
 - b) visuomenei gerai matomoje vietoje, pavyzdžiui, prie įėjimo į pastatą, 4 ir 5 punktuose nenurodytų veiksmų atveju iškabina bent vieną plakatą (ne mažesnę kaip A3 formato), kuriame pateikia informaciją apie projektą ir apie gautą Europos Sąjungos finansavimą.
3. ESF remiamų veiksmų ir atitinkamais atvejais ERPF arba Sanglaudos fondo remiamų veiksmų atveju paramos gavėjas užtikrina, kad veiksmo dalyviai būtų informuoti apie šių fondų suteiktą finansavimą.

▼C1

Ant visų su veiksmo įgyvendinimu susijusių dokumentų, skirtų visuomenei arba dalyviams, taip pat ant dalyvavimo arba kitų pažymėjimų įrašoma, kad veiksmui įgyvendinti buvo suteikta fondo arba fondų parama.

▼B

4. Įgyvendindamas ERPF arba Sanglaudos fondo remiamą veiksmą, paramos gavėjas visuomenei gerai matomoje vietoje pakabina laikiną tinkamo dydžio kiekvieno veiksmo, pagal kurį finansuojama infrastruktūra arba statybos darbai, kuriems skirta visa viešoji parama viršija 500 000 EUR, informacinę lentą.
5. Ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo veiksmo užbaigimo paramos gavėjas visuomenei gerai matomoje vietoje pakabina nuolatinę tinkamo dydžio kiekvieno veiksmo, kuris atitinka toliau nurodytus kriterijus, lentelę arba informacinę lentą:

- a) visa viešoji parama veiksmui viršija 500 000 EUR;
- b) veiksmas yra fizinio objekto pirkimas arba infrastruktūros ar statybos darbų finansavimas.

Lentelėje arba informacinėje lentoje nurodomas veiksmo pavadinimas ir pagrindinis tikslas. Ji įrengiama laikantis Komisijos pagal 115 straipsnio 4 dalį patvirtintų techninių charakteristikų.

▼M6

6. Šiame poskirsnyje nustatytos pareigos taikomos nuo tada, kai paramos gavėjui pateikiamas 125 straipsnio 3 dalies c punkte nurodytas dokumentas, kuriame nustatomos paramos teikimo veiksmui sąlygos.

▼B**3. GALIMIEMS PARAMOS GAVĖJAMS IR PARAMOS GAVĖJAMS SKIRTOS INFORMAVIMO PRIEMONĖS****3.1. Galimiems paramos gavėjams skirtos informavimo priemonės**

1. Vadovaujančioji institucija, laikydamasi komunikacijos strategijos, užtikrina, kad informacija apie veiksmų programos strategiją ir tikslus bei Sąjungos bei valstybės narės jungtinės paramos galimybes būtų kuo plačiau paskleista galimiems paramos gavėjams ir visoms suinteresuotosioms šalims, taip pat būtų pateikiami išsamūs duomenys apie atitinkamų fondų paramą.
2. Vadovaujančioji institucija užtikrina, kad galimi paramos gavėjai turėtų galimybę susipažinti su atitinkama informacija, įskaitant prireikus atnaujintą informaciją, ir atsižvelgiant į elektroninių ir kitų ryšių paslaugų prieinamumą tam tikriems galimiems paramos gavėjams, bent apie:
 - a) galimybes gauti finansavimą ir kvietimo teikti paraiškas paskelbimą;
 - b) tai, kokias išlaidų tinkamumo finansuoti sąlygas reikia įvykdyti, kad būtų galima gauti paramą pagal veiksmų programą;
 - c) paraiškų skirti finansavimą nagrinėjimo tvarkos ir susijusių laikotarpių apibūdinimą;
 - d) remtinų veiksmų atrankos kriterijus;
 - e) tai, kas nacionaliniu, regioniniu ar vietos lygmenimis gali suteikti informacijos apie veiksmų programas;

▼M6

- f) paramos gavėjų pareigą informuoti visuomenę apie veiksmo tikslą ir fondų paramą veiksmui pagal 2.2 poskirsnį nuo tada, kai paramos gavėjui pateikiamas 125 straipsnio 3 dalies c punkte nurodytas dokumentas, kuriame nustatomos paramos teikimo veiksmui sąlygos. Vadovaujančioji institucija gali prašyti, kad tie galimi paramos gavėjai paraiškose nurodytų siūlomą orientacinę veiksmo mastui proporcingą komunikacijos veiklą fondų matomumui didinti.

▼B**3.2. Paramos gavėjams skirtos informavimo priemonės**

1. Vadovaujančioji institucija paramos gavėjus informuoja, kad priėmus finansavimą sutinkama, kad jie būtų įtraukti į veiksmų, apie kuriuos skelbiama pagal 115 straipsnio 2 dalį, sąrašą.
2. Vadovaujančioji institucija suteikia informaciją ir komunikacijos priemonių rinkinius, taip pat elektroninių formų modelius, kad prireikus padėtų paramos gavėjams įvykdyti 2.2 punkte nurodytas prievoles.

4. KOMUNIKACIJOS STRATEGIJOS SUDEDAMOSIOS DALYS

Vadovaujančiosios institucijos ir atitinkamais atvejais valstybės narės parengtą komunikacijos strategiją sudaro šios dalys:

- a) apibūdinamas taikytas požiūris, taip pat nurodomos pagrindinės informavimo ir komunikacijos priemonės, kurių valstybė narė arba vadovaujančioji institucija, atsižvelgdama į 115 straipsnyje apibūdintus tikslus, turi imtis ir kurios yra skirtos galimiems paramos gavėjams, paramos gavėjams, informacijos skleidėjams ir plačiajai visuomenei;

▼ B

- b) apibūdinama informacinė medžiaga, kuri bus pateikta neįgaliesiems prieinamomis formomis;
- c) apibūdinama, kaip paramos gavėjams bus padedama vykdyti komunikacijos veiklą;
- d) pateikiamas preliminarus strategijos įgyvendinimo biudžetas;
- e) apibūdinamos administracinės institucijos, įskaitant personalą, atsakingą už informavimo ir komunikacijos priemonių įgyvendinimą;
- f) pateikiama 2 punkte nurodytų informavimo ir komunikacijos priemonių taikymo tvarka, taip pat interneto svetainė arba portalas, kur galima rasti šiuos duomenis;
- g) nurodoma, kaip informavimo ir komunikacijos priemonės vertinamos pagal tai, kiek politika, veiksmų programos ir veiksmai bei fondams ir Sąjungai tenkantis vaidmuo yra matomas ir kiek apie tai žinoma;
- h) kai tinka, apibūdinama, kaip buvo panaudoti ankstesnių veiksmų programų pagrindiniai rezultatai;

▼ M6

- i) kasmet atnaujinami duomenys apie kitais metais vykdytiną informavimo ir komunikacijos veiklą, įskaitant fondų matomumo didinimo priemones, remiantis, *inter alia*, patirtimi, įgyta užtikrinant tokių priemonių veiksmingumą.

XIII PRIEDAS

VADOVAUJANČIOSIOS INSTITUCIJOS IR TVIRTINANČIOSIOS INSTITUCIJOS PASKYRIMO KRITERIJAI

1. VIDINĖ KONTROLĖS APLINKA

- i) Nustatyta organizacinė struktūra, kuri apima vadovaujančiosios ir tvirtinančiosios institucijų funkcijas ir funkcijų paskirstymą toms institucijoms, užtikrinant, kad atitinkamais atvejais būtų laikomasi funkcijų atskyrimo principo.
- ii) Nustatyta sistema, kuria užtikrinama, kad užduočių delegavimo tarpinėms institucijoms atveju būtų apibrėžiamos atitinkamos šių institucijų atsakomybės sritys ir pareigos, tikrinami jų gebėjimai vykdyti deleguotąsias užduotis ir būtų nustatytos ataskaitų teikimo procedūros.
- iii) Nustatytos informavimo apie pažeidimus ir neteisėtai sumokėtų sumų susigrąžinimo procedūros bei pažeidimų ir neteisėtai sumokėtų sumų susigrąžinimo stebėsenos procedūros.
- iv) Parengtas tinkamų žmogiškųjų išteklių su reikiama techniniais gebėjimais paskirstymo planas, apimantis įvairius organizacijos lygmenis ir funkcijas.

2. RIZIKOS VALDYMAS

Atsižvelgiant į proporcingumo principą, nustatyta sistema, kuria užtikrinama, kad prireikus ir ypač didelių veiklos pokyčių atveju būtų atliekamos atitinkamos rizikos valdymo pratybos.

3. VALDYMO IR KONTROLĖS VEIKSMAI

A. Vadovaujančioji institucija

- i) Nustatytos paraiškų dėl subsidijų, paraiškų vertinimo, finansuotinių subjektų pasirinkimo procedūros, be kita ko, instrukcijos ir gairės, kuriomis užtikrinamas veiksmų efektyvumas remiantis 125 straipsnio 3 dalies a punkto i papunkčiais, siekiant konkrečių atitinkamo prioritetų tikslų ir rezultatų.
- ii) Nustatytos valdymo patikrinimų procedūros, be kita ko, administracinių patikrinimų dėl kiekvienos paramos gavėjų pateikiamos paraiškos atlyginti išlaidas ir veiksmų patikrinimų vietoje procedūros.
- iii) Nustatytos paramos gavėjų paraiškų atlyginti išlaidas ir mokėjimo leidimų nagrinėjimo procedūros.
- iv) Nustatytos procedūros dėl kompiuterinėse laikmenose saugomų duomenų apie kiekvieną veiksmą rinkimo, užfiksavimo ir saugojimo, įskaitant atitinkamais atvejais duomenis apie atskirus dalyvius ir prireikus duomenų apie rodiklių išskaidymą pagal lytį, siekiant užtikrinti, kad sistemų saugumas atitiktų tarptautiniu lygmeniu pripažintus standartus.
- v) Vadovaujančioji institucija yra nustačiusi procedūras, kuriomis užtikrinama, kad paramos gavėjai turėtų atskirą apskaitos sistemą arba atitinkamą apskaitos kodą visoms su veiksmu susijusioms operacijoms.
- vi) Nustatytos procedūros veiksmingoms ir proporcingoms kovos su sukčiavimu priemonėms nustatyti.
- vii) Nustatytos procedūros tinkamai audito sekai ir archyvavimo sistemai užtikrinti.

▼C1

- viii) Nustatytos procedūros valdymo pareiškimui, nurodytam Finansinio reglamento 59 straipsnio 5 dalies a punkte, ir metinei galutinių audito ataskaitų ir atliktų patikrinimų santraukai, įskaitant sistemose nustatytus trūkumus, nurodytai jo 59 straipsnio 5 dalies b punkte, parengti.

▼B

- ix) Nustatytos procedūros, kuriomis užtikrinama, kad paramos gavėjui būtų pateiktas dokumentas, kuriame išdėstytos paramos kiekvienam veiksmui teikimo sąlygos.

B. Tvirtinančioji institucija

- i) Nustatytos Komisijai teikiamų tarpinio mokėjimo paraiškų tvirtinimo procedūros.
- ii) Nustatytos sąskaitų rengimo ir jų teisingumo, išsamumo ir tikslumo tvirtinimo procedūros, taip pat patvirtinimo, kad atitinkamos išlaidos atitinka taikytiną teisę, procedūros, atsižvelgiant į visų auditų rezultatus.
- iii) Nustatytos procedūros, skirtos užtikrinti kiekvieno veiksmo tinkamą audito seką pasitelkiant apskaitos duomenų, įskaitant duomenis apie susigrąžintinas, susigrąžintas sumas ir anuliuotas sumas, saugojimą kompiuterinėse laikmenose.
- iv) Atitinkamais atvejais nustatytos procedūros, skirtos užtikrinti, kad tvirtinančioji institucija iš vadovaujančiosios institucijos gautų pakankamai informacijos apie atliktus patikrinimus ir auditų, atliktų audito institucijos arba jai vadovaujant, rezultatus.

4. STEBĖSENA**A. Vadovaujančioji institucija**

- i) Nustatytos procedūros stebėsenos komiteto darbui remti.
- ii) Nustatytos metinės ir galutinės įgyvendinimo ataskaitos rengimo ir teikimo Komisijai procedūros.

B. Tvirtinančioji institucija

Nustatytos procedūros vykdyti tvirtinančiosios institucijos pareigas: užtikrinti valdymo patikrinimų rezultatų ir audito institucijos ar jai vadovaujant atliktų auditų rezultatų įvertinimą prieš pateikiant mokėjimo paraiškas Komisijai.

XIV PRIEDAS

ATITIKTIES LENTELĖ

Reglamentas (EB) Nr. 1083/2006	Šis reglamentas
1 straipsnis	1 straipsnis
2 straipsnis	2 straipsnis
3 ir 4 straipsniai	89 straipsnis
5, 6 ir 8 straipsniai	90 straipsnis
7 straipsnis	—
9 straipsnis	4 ir 6 straipsniai
10 straipsnis	4 straipsnio 1 dalis
11 straipsnis	5 straipsnis
12 straipsnis	4 straipsnio 4 dalis
13 straipsnis	4 straipsnio 5 dalis
14 straipsnis	4 straipsnio 7 ir 8 dalys ir 73 straipsnis
15 straipsnis	95 straipsnis
16 straipsnis	7 straipsnis
17 straipsnis	8 straipsnis
18 straipsnis	91 straipsnis
19–21 straipsniai	92 straipsnis
22 straipsnis	93 ir 94 straipsniai
23 straipsnis	92 straipsnio 6 dalis
24 straipsnis	91 straipsnio 3 dalis
25 straipsnis	10 ir 11 straipsniai
26 straipsnis	12 straipsnis
27 straipsnis	15 straipsnis
28 straipsnis	14 ir 16 straipsniai
29 straipsnis	52 straipsnis
30 straipsnis	53 straipsnis
31 straipsnis	113 straipsnis
32 straipsnis	26 straipsnis, 29 straipsnis ir 96 straipsnio 9 ir 10 dalys
33 straipsnis	30 straipsnis ir 96 straipsnio 11 dalis
34 straipsnis	98 straipsnis
35 straipsnis	99 straipsnis

▼B

Reglamentas (EB) Nr. 1083/2006	Šis reglamentas
36 straipsnis	31 straipsnis
37 straipsnis	27 straipsnis ir 96 straipsnio 1–8 dalys
38 straipsnis	—
39 straipsnis	100 straipsnis
40 straipsnis	101 straipsnis
41 straipsnis	102 ir 103 straipsniai
42 straipsnis	123 straipsnio 7 dalis
43 straipsnis	—
43a straipsnis	67 straipsnis
43b straipsnis	67 straipsnis
44 straipsnis	37 - 46 straipsniai
45 straipsnis	58 ir 118 straipsniai
46 straipsnis	59 ir 119 straipsniai
47 straipsnis	54 straipsnis
48 straipsnis	55 straipsnis, 56 straipsnio 1-3 dalys, 57 straipsnis ir 114 straipsnio 1 ir 2 dalys
49 straipsnis	56 straipsnio 4 dalis, 57 straipsnis ir 114 straipsnio 3 dalis
50 straipsnis	20 - 22 straipsniai
51 straipsnis	—
52 straipsnis	121 straipsnis
53 ir 54 straipsniai	60 ir 120 straipsniai
55 straipsnis	61 straipsnis
56 straipsnis	65–70 straipsniai
57 straipsnis	71 straipsnis
58 straipsnis	73 straipsnis
59 straipsnis	123 straipsnis
60 straipsnis	125 straipsnis
61 straipsnis	126 straipsnis
62 straipsnis	127 straipsnis
63 straipsnis	47 straipsnis
64 straipsnis	48 straipsnis
65 straipsnis	110 straipsnis
66 straipsnis	49 straipsnis
67 straipsnis	50 ir 111 straipsniai
68 straipsnis	51 ir 112 straipsniai
69 straipsnis	115 - 117 straipsniai

▼B

Reglamentas (EB) Nr. 1083/2006	Šis reglamentas
70 straipsnis	74 ir 122 straipsniai
71 straipsnis	124 straipsnis
72 straipsnis	75 straipsnis
73 straipsnis	128 straipsnis
74 straipsnis	148 straipsnis
75 straipsnis	76 straipsnis
76 straipsnis	77 ir 129 straipsniai
77 straipsnis	78 ir 130 straipsniai
78 ir 78a straipsniai	131 straipsnis
79 straipsnis	—
80 straipsnis	132 straipsnis
81 straipsnis	80 ir 133 straipsniai
82 straipsnis	81 ir 134 straipsniai
83 straipsnis	—
84 straipsnis	82 straipsnis
85 - 87 straipsniai	135 straipsnis
88 straipsnis	—
89 straipsnis	141 straipsnis
90 straipsnis	140 straipsnis
91 straipsnis	83 straipsnis
92 straipsnis	142 straipsnis
93 straipsnis	86 ir 136 straipsniai
94 straipsnis	—
95 straipsnis	—
96 straipsnis	87 straipsnis
97 straipsnis	88 straipsnis
98 straipsnis	143 straipsnis
99 straipsnis	85 ir 144 straipsniai
100 straipsnis	145 straipsnis
101 straipsnis	146 straipsnis
102 straipsnis	147 straipsnis
103 ir 104 straipsniai	150 straipsnis
105 straipsnis	152 straipsnis
105a straipsnis	—
106 straipsnis	151 straipsnis
107 straipsnis	153 straipsnis
108 straipsnis	154 straipsnis

▼B**Tarybos ir Komisijos bendras pareiškimas dėl 67 straipsnio**

Taryba ir Komisija susitaria, kad 67 straipsnio 4 dalimi, kurioje nustatyta, kad 67 straipsnio 1 dalies b–d punktuose išvardytos supaprastintos sąnaudos netaikomos tais atvejais, kai veiksmas ar veiksmo dalį sudarantis projektas įgyvendinamas vien tik viešųjų pirkimų procedūromis, netrukdoma įgyvendinti veiksmo viešųjų pirkimų procedūromis, kurių laikantis paramos gavėjas sumoka rangovui pagal iš anksto nustatytus vieneto įkainius. Taryba ir Komisija susitaria, kad paramos gavėjo nustatytos ir apmokėtos sąnaudos, grindžiamos viešųjų pirkimų procedūromis nustatytais vieneto įkainiais, yra pagal 67 straipsnio 1 dalies a punktą faktiškai patirtos ir paramos gavėjo apmokėtos tikrosios sąnaudos.

▼B**Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos bendras pareiškimas dėl
Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas)
Nr. 966/2012 persvarstymo dėl asignavimų atkūrimo**

Europos Parlamentas, Taryba ir Komisija sutaria į persvarstytą Finansinį reglamentą, kai Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 966/2012 bus derinamas su 2014–2020 m. daugiamečiu finansine programa, įtraukti nuostatas, kurių reikia, kad būtų galima taikyti veiklos lėšų rezervo paskirstymo tvarką ir įgyvendinti finansines priemones pagal Reglamento, kuriuo nustatomos bendros Europos struktūrinių ir investicijų fondų nuostatos, 39 straipsnį (MVĮ iniciatyva), dėl šių asignavimų atkūrimo:

- i. programoms numatytų asignavimų, susijusių su veiklos lėšų rezervu, kurie turėjo būti panaikinti dėl to, kad nepasiekti pagal tų programų prioritetus nustatyti ►**C1** tarpinės reikšmės, ◄ ir
- ii. numatytų asignavimų, susijusių su 39 straipsnio 4 dalies b punkte nurodytomis specialiomis programomis, kurie turėjo būti panaikinti dėl to, kad turėjo būti nutrauktas valstybės narės dalyvavimas finansinėje priemonėje.

▼B**Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos bendras pareiškimas dėl
1 straipsnio**

Jeigu tam, kad būtų atsižvelgta į EJRŽF ir EŽŪFKP ypatumus, reikėtų tolesnių pagrįstų nuostatų, leidžiančių nukrypti nuo bendrų taisyklių, Europos Parlamentas, Taryba ir Europos Komisija įsipareigoja numatyti tokias nukrypti leidžiančias nuostatas, su deramu stropumu atliekant reikiamus Reglamento, kuriuo nustatomos Europos struktūriniais ir investicijų fondams bendros nuostatos, pakeitimus.

▼B

Europos Parlamento ir Tarybos bendras pareiškimas dėl bet kokio 5 straipsnio 3 dalies nuostatų netaikymo atgaline data

Europos Parlamentas ir Taryba susitaria, kad:

- kiek tai susiję su reglamento, kuriuo nustatomos Europos struktūriniais ir investicijų fondams bendros nuostatos, 14 straipsnio 2 dalies, 15 straipsnio 1 dalies c punkto ir 26 straipsnio 2 dalies taikymu, veiksmai, kurių imasi valstybės narės, siekdamos įtraukti 5 straipsnio 1 dalyje nurodytus partnerius rengiant 5 straipsnio 2 dalyje nurodytą partnerystės susitarimą ir programas, apima visus praktinius valstybių narių veiksmus, neatsižvelgiant į tai, kokių metu jų buvo imtasi, taip pat veiksmus, kurių jos ėmėsi prieš įsigaliojant tam reglamentui ir prieš įsigaliojant pagal to reglamento 5 straipsnio 3 dalį priimtam deleguotajam aktui dėl Europos elgesio kodekso, per valstybių narių programavimo procedūros parengiamąjį etapą, jei įgyvendinami tame reglamente nustatyti tikslai, susiję su partnerystės principu. Šiuo atžvilgiu valstybės narės, paisydamos savo nacionalinės ir regioninės kompetencijos, nuspręs dėl siūlomo partnerystės susitarimo ir siūlomų programų projektų turinio, laikydamosi atitinkamų to reglamento ir konkretiems fondams taikomų taisyklių nuostatų;
- pagal 5 straipsnio 3 dalį priimtas deleguotasis aktas, kuriuo nustatomas Europos elgesio kodeksas, jokiais aplinkybėmis neturės nei tiesioginės, nei netiesioginės grįžtamosios galios, visų pirma kai tai susiję su partnerystės susitarimo ir programų tvirtinimo procedūra, kadangi ES teisėkūros institucijų tikslas nėra suteikti Komisijai įgaliojimus, kuriais remdamasi ji galėtų nepritarti partnerystės susitarimo ir programų patvirtinimui vien tik dėl to, kad nesilaikoma pagal 5 straipsnio 3 dalį priimto Europos elgesio kodekso;
- Europos Parlamentas ir Taryba ragina Komisiją pateikti deleguotojo akto, kuris turi būti priimtas pagal 5 straipsnio 3 dalį, projekto tekstą kuo anksčiau, bet ne vėliau kaip iki tos dienos, kai Taryba patvirtins politinį susitarimą dėl Reglamento, kuriuo nustatomos Europos struktūriniais ir investicijų fondams bendros nuostatos, arba dienos, kai dėl pranešimo projekto dėl šio reglamento bus balsuojama per Europos Parlamento plenarinį posėdį, atsižvelgiant į tai, kuri data bus pirmesnė.